

HDTV nedir?

TV keyfi yeniden tanımlanıyor?

2006'nın en iyi ürünleri

CHIP editörleri en başarılı yazılım ve donanımları seçti 56

Kıbrıs fiyatı: 7.25 YTL

10 CHIP 2006'da 10 yaşında

AYLIK YAYINDIR • ISSN: 1300-9419 • 112415 • YIL: 11 • SAYI: 2006/12 • 5.99 YTL

CHIP

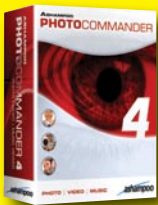
Aralık/2006

www.chip.com.tr

TEKNOLOJİ • İLETİŞİM • BİLGİSAYAR

Tuning
yalanlarıHız artırdığını
iddia eden 76
yazılımlar teste**Bu DVD'yi iyi saklayın!****CHIP kurtarma DVD'si**

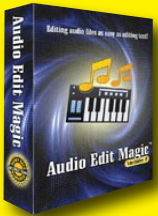
Profesyonel araçlarla, kayıp verileri hemen kurtarın 44

Çift katman
DVD + CD

TAM SÜRÜM 50 \$

Photo CommanderAileniz ve sevdiklerinizle
paylaşabileceğiniz fotoğraf
albümlerine ne dersiniz?

TAM SÜRÜM 150 \$

Motion Builder 7Bir heykeltıraş gibi kendi
üç boyutlu modellerinizi
oluşturabilirsiniz

TAM SÜRÜM 30 \$

Audio Edit MagicSes kayıt ve düzenleme-
den CD yazmaya kadar
herşeyi bir araya getiriyor**Windows'unuz** 158
ne kadar sağlam?Windows'unuzun hızını test edin, güvenliğini
kontrol edin ve tüm sorunları rahatça çözün**Test: Yeni nesil** 108
ekran kartlarıSadece 145 \$'a PC'nizde en
yeni oyunları oynayabilirsiniz**Browser'ını seç!**Browser savaşı kızışıyor: 180
Explorer 7, Firefox 2'ye karşı**PS3 vs Wii**Yeni nesil oyun konsolları oyun
dünyasını nasıl değiştirecek? 150**Blog ile kazanın**Blog'unuzla sadece ziyaretçi
değil para da kazanın 176

Bayrak değişimi

VogelBurda Medya ve Yayıncılık'ta 7 yılı aşkın zamandır Genel Müdürlük yapan W. Hermann Paul, görevi yardımcısı Gökhan Sungurtekin'e devretti.

Yeni görevi nedeniyle yaptığı açıklamada "VogelBurda, Türkiye'nin en büyük bilişim yayıncılığı firması. Bu hale gelmesinde Sayın Hermann Paul'un payı büyük. Kendisine bütün VogelBurda ailesi olarak çok şey borçluyuz ve bize kattığı her şey için teşekkür ediyoruz" diyen Gökhan Sungurtekin, sözlerini şöyle sürdürdü: "VogelBurda, 2006 yılında 10. yılını kutladı. 10 yıldır Türkiye bilişim medyasının en önemli köşe taşı olan VogelBurda; editöryal özeni, sektöre ve okurlarına saygısı, kalitesi ve istikrarıyla önümüzdeki nice on yıllarda da bu onuru layıkıyla taşıyacaktır. 'Bilişim sadece bir iş değil, geleceğimiz...' sloganıyla karşıladığımız 2006'yı sonlandırırken, yeni döneme 10 yıldır tükenmeyen heyecanımız ve misyonumuzun verdiği ciddiyetle giriyoruz."

CEH Workshop

CHIP ve Bilge Adam işbirliği ile gerçekleştirilen seminer-workshop etkinlikleri Aralık ayında CEH (Certified Ethical Hacker) konusunu işliyor. Hacker'ların nasıl çalıştığını öğrenebileceğiniz, bilgisayar korsanlarının tekniklerini tanıyacağınız ve bu saldırılara karşı koymak için neler yapmanız gerektiği konusunda bilgi alacağınız bu semineri kaçırmayın.

Bilgi için:

www.chip.com.tr/workshop/

CHIP kurtarma DVD'si

Ufuk Yamankılıçoğlu,
Genel Yayın Yönetmeni

PC kullanıcılarının en büyük kabuslarından biri veri kaybıyla karşılaşmaktır. Zamanında önemli verilerinizin yedeğini aldıysanız içiniz rahat olabilir, ancak yedeğiniz yoksa böyle bir durumda profesyonel bir yardıma ihtiyacınız var demektir. İhtiyacınız olan bu yardımı, bu ayki kapak konumuz ve DVD'miz size sunacak. En kritik ve kurtarılamaz gibi görünen durumlarda bile, dosyalarınızı kurtarma şansınız olabilir. Bu konuda uzmanlaşmış yazılımları kullanarak ve profesyonel ipuçlarımızı uygulayarak sonuca ulaşabilirsiniz. Önyükleme özelliğine sahip DVD'mizi sürücüye takıp sistemi açtığımızda, sizler için özel olarak hazırladığımız bir arayüzle karşılaşacak ve silinmiş verilerinizi ve disk bölümlerini kurtarma imkânına sahip olacaksınız. Özellikle Windows'un açılmadığı durumlarda kurtarma DVD'miz işinize oldukça yarayacaktır. Ayrıntılar **44**'te.

Windows Vista'nın tamamlanması ve piyasaya çıkmaya hazır hale gelmesi, Playstation 3'ün ve Nintendo Wii'nin Japonya ve Amerika'da satışa sunulması ve nVidia GeForce 8800 serisi kartların raflardaki yerini almasıyla sektörde oldukça hareketli günler yaşanıyor. İnternet cephesinde de yeni İnternet Explorer ve Firefox sürümleriyle rekabet iyice kızışmış durumda. Bu yeni ürünlerle ilgili ilk izlenimlerimize bu sayımızda mümkün olduğunca yer vermeye çalıştık.

Ayın testinde, aralarında nVidia'nın yeni GeForce 8800 GTX'i de dâhil olmak üzere üç farklı fiyat aralığındaki tam 45 tane ekran kartını ayrıntılı olarak test ettik. CHIP Test Merkezi bu dev testi zamanında bitirebilmek için geceli gündüzlü çalışmak zorunda kaldı. Yeni bir ekran kartı satın almayı düşünenlerin ve DirectX 10'u tam olarak destekleyen yeni GeForce'ların performansını merak edenlerin bu testimizi (**108**) mutlaka okumalarını tavsiye ediyorum.

Windows Vista'nın son halini alması ve seri üretime girmesiyle birlikte yeni bir dönem başlıyor. Vista, gerçek 64 bit ve DirectX 10 destekli uygulamalar ve donanımlar yavaş yavaş boy göstermeye başladı. Yeni teknolojilere geçiş şimdilik biraz sancılı gibi görünüyor ancak önümüzdeki yıldan itibaren bu sürecin hızlanacağını düşünüyorum. Güncel gelişmelerle ilgili haberleri ve yorumlarımı web sitemizdeki blogumdan takip edebilirsiniz: www.chip.com.tr/blog/ufuk

Ufuk Yamankılıçoğlu

uyaman@chip.com.tr

İÇİNDEKİLER

12/2006

KAPAK KONUSU

- 44 **Dosya kurtarma:** Profesyonel araçlarla ve ipuçlarıyla kaybettiğiniz her veriyi kurtarma şansınız var

GÜNCEL

- 8 **HDTV:** Yüksek çözünürlüklü televizyon keyfi
10 **Güncel haberler ve köşe yazıları**
22 **Güvenlik Raporu**
30 **HSDPA ve HSUPA:** Taşınabilir cihazlarda hızlı internet bağlantısı
38 **Cool Tech:** Yeni ve ilginç teknoloji örnekleri
40 **Radar:** CHIP, yeni teknolojilerin gelişimini ve piyasa marjlarını öngörüyor
42 **Güncel PC fiyatları**

TEST & TEKNOLOJİ

- 56 **Yılın ürünleri:** CHIP editörleri 2006'nın en iyi donanım ve yazılım ürünlerini seçti
70 **Web 2.0:** Kullanıcı odaklı yeni internet uygulamaları
76 **Tuning yalanları:** Sisteminizi hızlandırdığını iddia eden yazılımları test ettik.
84 **Sohbet bot'ları:** Yeni bir sohbet arkadaşı arayanlara
88 **nVidia atakta:** GeForce 8800 ve nForce 6 serisiyle nVidia çıtayı yüke taşıyor
92 **Core 2 Duo dizüstü:** Yeni dizüstü PC'ler masaüstü PC'leri aratmıyor
96 **Test: Harici sabit diskler:** Veri deponuzu yanınızda taşıyın
102 **Vista ön bakış:** Altıncı bölümde araçlar ve uygulamalar büyüteç altında
104 **USB bellekler:** Yüksek kapasiteli ve yeni işlevlere sahip USB bellekler

44

Kurtarma DVD'si ile kayba son

Yanlışlıkla dosya sildiğinizde, yedek almayı unutup sabit diskinizi formatladığınızda ya da PC'nizin açılış şifresini unuttuğunuzda artık üzülmenize gerek yok. CHIP, profesyonel araçlar ve ipuçları ile kaybettiğinizi sandığınız verileri kurtarmanın yollarını açıklıyor.

76

Her söylenene inanmayın!

İnternette bilgisayarınızı hızlandırdığını iddia eden onlarca yazılım var. Peki bunlardan hangisi gerçekten işe yarıyor?

96

Tüm arşiviniz yanınızda

En yüksek kapasiteli harici sabit diskleri sizler için test ettik. Artık verilerinizi taşımak için USB hafızalara muhtaç değilsiniz.

108

Oyun zevkiniz artıyor

Bütçenize en uygun ekran kartını istiyorsanız üç farklı fiyat aralığındaki bu ekran kartı testi size yardımcı olacak.

164

Word ve Excel elele

Tüm Office yazılımları aslında birlikte uyum içinde çalışmak için hazırlanmış. Daha verimli çalışmak için tüm detaylar bu yazıda.

176

Blog'unuz para kazandırır

Üzerinde uzun saatler uğraştığınız blog'unuzun size sadece popülerite değil para da kazandırmasını istiyorsanız bu makalemiz tam size göre.

158

Windows'unuz ne kadar sağlam?

Windows'unuzun performansını test edin, yavaşlamasına neden olan hataları tespit edin ve sorunları giderin.

TEST & TEKNOLOJİ

- 108 **Test: Ekran kartları:** 45 ekran kartı karşılaştırmalı testte
- 124 **Yeni ürünler:** Yeni donanım ve yazılım ürünleri testte
- 150 **Donanım Günlüğü**
- 152 **CHIP TOP10 Testleri:** En iyi donanımlar

PRATİK

- 158 **Windows Testi:** Sisteminizin hızını ve güvenliğini test edin
- 164 **Office entegrasyonu:** Word, Excel ve PowerPoint'i birlikte daha verimli kullanın
- 172 **Comic Book Creator:** Kendi çizgi romanlarınızı oluşturun
- 176 **Web'den para kazanma:** Sitenize ve blogunuza reklâm alın
- 180 **Firefox 2, Explorer 7'ye karşı:** Browser savaşı yeni sürümlerle iyice kızıştı
- 184 **En iyi Freeware'ler:** Ücretsiz ve açık kaynak kodlu yazılımlar, ipuçları
- 188 **En iyi ve en yeni ipuçları:** Windows, uygulamalar, iletişim, internet, donanım
- 198 **Ayın web siteleri**
- 202 **Aralık 2006 DVD/CD içeriği:** DVD ve CD'lerde yer alan ve göze çarpan yazılımlar
- 204 **Tam sürümler:** eCHIP'teki tam sürüm programların pratik kullanımı

OYUN

- 210 **İnceleme:** Dawn of War - Dark Crusade
- 214 **İnceleme:** Caesar IV
- 216 **İnceleme:** Need for Speed Carbon
- 218 **İnceleme:** Pro Evolution Soccer 6

DİĞERLERİ

- 3 **Seyir Defteri**
- 6 **Okur Yorumları**
- 220 **Abone Formu**
- 236 **Vizyon:** LCD, plazmaya karşı
- 240 **Künye**
- 241 **Gelecek Sayıda CHIP**

USB Bellekler

PC donanımları

Tanıdığım birçok kişinin severek ve ilgiyle okuduğu bir dergi çıkarıyorsunuz. Sizi diğer bilgisayar dergilerinden ayıran özelliğiniz kullandığınız "dil". Okurunuzla kavga etmiyor, ona tahakkümde bulunmuyorsunuz. Aksine elinizden geldiğince yardım etmeye çalışıyorsunuz. Bu da sizin farkınız oluyor. Benim size naçizane bir önerim var. Hepimizin temel ihtiyacı PC donanımlarını bilmek. Bize PC donanımlarının hepsini, özelliklerini, gelmiş ve gelecekte çıkacak modellerini, uyumluluk problemlerini (ve benim burada aklıma gelmeyen onca şeyi) anlatacak bir özel sayı hazırlamanız. Bu özel sayı birçoğumuz için başucu kitabı olacaktır inanırım. Bunu da hakkı ile yapsa yapsa CHIP yapar. Eh artık yapınca da bana bir tane verirsiniz artık. Nasıl diyorlar: "telif hakkı?" :)
Hepinize kolay gelsin

Kemal Akbulut

Güncel yazılımlar

Herkese iyi çalışmalar. Yaklaşık üç yıldır derginizi düzenli takip etmekteyim. Aldığım andan itibaren derginizi elimden düşürmeden yazdığınız her kelimenin değerini bilerek okuyorum. CD'lerinize de sık sık başvuruyorum. Ama üç yıldır değişmeyen bir

İlk günler daha klavye kullanmasını bilmezken şimdi sizin sayenizde profesyonel oldum. Sizin gibi kendine değer veren şirket görmedim. Verdiğiniz dergiler benim cankurtaranım oldu. Donanım ile yazılımları çok iyi test ediyorsunuz. Bu ayki dergi sayesinde en iyi Flash Disk sahibi oldum. Bundan önce de en iyi ekran kartımı ve lazer yazıcıyı sizin sayenizde edindim. Sizden benim gibi herkesi böyle mutlu etmesi dileğiyle...

Furkan Güneş

özelliliğiniz var. Verdiğiniz yazılımların güncelliğini kontrol etmediğiniz. CD'de verdiğiniz yazılımların güncelliği dışında derginizden çok memnunuz. Arasıra kendinizi yenileme çalışmalarınız ve en iyiyi sunma isteğinizi takdir ediyorum. Ama verdiğiniz yazı-

lımlara da biraz daha fazla özen gösterirseniz çok sevinirim.

Metin Başpınar

CHIP: Mümkün olduğunca en güncel yazılımlara CD ve DVD'mizde yer vermeye çalışıyoruz. Önümüzdeki sayılarda da bu

CHIP YARDIM EDİYOR

Okur mektupları
CHIP Yazı İşleri
Vefa Bayırı Sokak Gayrettepe
İş Merkezi B Blok No: 6
34349 Gayrettepe / İstanbul
yorum@chip.com.tr

Abonelik, eski sayı siparişi ve özel sayılar
Tel: (212) 217 93 71
Faks: (212) 217 94 23
abone@vogel.com.tr
http://abone.vogel.com.tr

Teknik sorular
yardim@chip.com.tr

Dergi ve CD/DVD ile ilgili sorular
dergi@chip.com.tr

Yorumlarınıza hediye

Yayınlanan yorumlarınız için 11 YTL değerinde

CHIP Özel Sayısı kazanın

Diğer gerekli tüm adres bilgilerinizi
Künye'de bulabilirsiniz: 240

yönde çalışmalarımız olacak.

Şifresiz yazılımlar

İlk bilgisayarımı Mayıs ayında aldım ama almadan 5 ay önce CHIP dergisi okumaya başladım. CHIP editörlerinin yorum ve tavsiyeleriyle bir bilgisayar topladım. Performansından çok memnunuz, bunun yanı sıra dergiyle gelen yazılımlar da bir harika fakat benim net bağlantım yok. Benim gibi okuyucuları da düşünüp verilen yazılımları şifresiz bizlere sunsanız ne iyi olur. Bunu Eylül sayısında yapmıştınız çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Donanım fiyatları

Derginizi beş yıldır kesintisiz takip ediyorum. Böyle başarılı bir ürün ortaya çıkardığınız için hepimize teşekkür ediyorum. Bilgisayar konusunda bilgi birikiminin çoğunu size borçluyum, hele çift katman DVD vermeniz bizim için bir devrim oldu. Yalnız eskiden derginizde dört veya beş firmaya ait bilgisayar donanımlarının fiyatları olurdu. Önce bire düştü, son sayıda ise hiç yoktu. Bundan sonraki sayılarınızda yine eskisi gibi en azından üç firmaya ait liste yayınlarsanız aylık piyasayı takip etmemiz açısından bize yardımcı olursunuz. Tüm çalışanlara başarılar dilerim.

Adem KIYMAZ

CHIP işini ciddiye alıyor

Ekim ayı dergisini aldığımda içinde CHIP/DVD çıkmamıştı ve ben de sizden e-postayoluyla bu DVD'yi istemiştim. Yaklaşık on gün sonra DVD elime ulaştı. Daha önce okur köşesinde bu tür durumlardaki arkadaşların yorumlarını okuyordum ancak insanın kendi başına gelince işin boyutu daha değişiyor. İşini sizin gibi ciddiye alarak, hakkını vererek yapanlara bizlerin yanı sıra ülkenin çok ihtiyacı var. Ve birilerinin işini hakkını vererek yaptığını görmek gerçekten çok güzel. Sizlere çok teşekkür ediyorum! Başarılarınızın devam etmesi dileğiyle.

Aytuğ Şekeroğlu

Avrupalısı, Amerikalısı, Asyalısı ve dahi Japonu, televizyon keyfinde çoktandır HD kalitesini yaşıyor. Peki bu keyif ne zaman bizim olacak?

■ HDTV, sık duyduğumuz bir terim. Satın aldığımız lüks televizyonların, film DVD'lerinin üzerindeki logolardan, sinema, televizyon hakkındaki makalelere kadar HDTV terimi her yerde karşımıza çıkıyor ama ne olduğunu, ne olmadığını tam olarak bilmiyoruz.

Aslında televizyon yayıncılığında "daha kaliteli görüntü" anlamına gelen HDTV terimi, İngilizce High Definition (Yük-

sek çözünürlük) kelimelerinin baş harflerinin kısaltmasından oluşuyor.

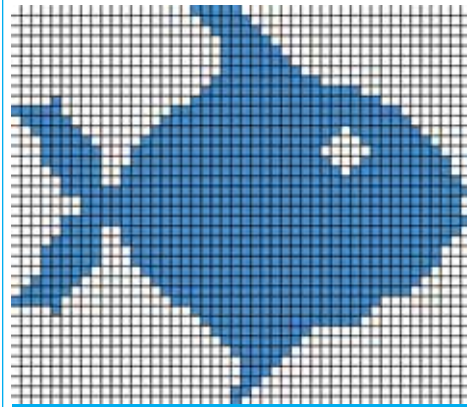
"Benim televizyonum üç sistem"

1980'li yıllarda ilk renkli televizyonlar Türkiye'de satılmaya başladığında reklâm yapmaya başlayan televizyon üreticileri ve dağıtıcılarından biri ilginç bir reklâm kampanyası başlatmıştı. Evine, nereden bulup al-

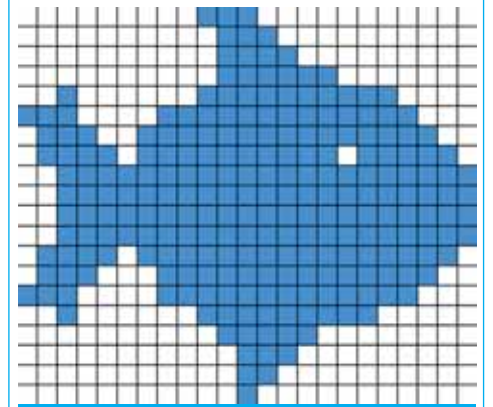
mışsa, renkli televizyon kurmuş olan bir kullanıcı, televizyonun düzgün çalışmamasını, uydudan alınan yabancı kanalları izleyemediğini dile getirip şikâyet ediyor, bunun üzerine "kaliteli" renkli televizyonlardan alan diğer komşu, "ben o yayınları seyredebiliyorum çünkü benim televizyonum üç sistem," diyerek kalitesiz renkli televizyon sahibi komşusuna hava atıyordu. Reklâmda sözü

geçen "üç sistem", aslında televizyon ve video cihazlarının tüm dünyada çalışabileceğini gösteren bir işaret olarak vurgulanıyor ve Avrupa'da kullanılan PAL/SECAM sistemler ile Amerika'da standart olan NTSC sistemlere uyumluluğu ifade ediyordu.

İşte her yerde karşımıza çıkan HDTV logosu, aslında PAL/SECAM ve NTCS sistemlerinin yerini alan dördüncü bir

YÜKSEK ÇÖZÜNÜRLÜK HDTV sistemlerde eski sistemlere oranla 5 kat daha fazla piksel bulunuyor.

SIRADAN GÖRÜNTÜ Eski sistemlerin çözünürlüğü görüntülerde yüksek detaya izin vermiyordu.

standart. Eski sistemlerden farkı, görüntü kalitesindeki büyük artış. Çünkü, HDTV standardı, önceki standartlara oranla yaklaşık dört kat daha fazla çözünürlük anlamına geliyor. Bu da, ekrandaki bir filmde, havada uçan tozları tane tane görebilmek, aktörlerin nefes alırken derilerindeki gözeneklerin açılıp kapandığını fark edebilmek gibi detayların seyirci tarafından seçilmesini mümkün kılıyor.

Türkiye’de “Lütfen” başlayan HDTV

Yurt dışında yoğun olarak kullanılan HDTV standardı, ülkemizdeki televizyon kanallarının tercih etmediği bir sistem. Gerçi Kanal D ailesi, DHDTV isminde, sadece HDTV yayını yapan özel bir kanalı Eylül 2006’da yayına soktu ancak bu da şimdilik sınırlı sayıda kullanıcıya hitap eden bir kanal çünkü HDTV yayınlarını alacak televizyon makineleri henüz yerlerine yaygınlaşmış değil.

Normal bir televizyon cihazı ile HDTV yetenekli televizyon

cihazı arasında hem boyutları, hem teknik özellikleri, hem de fiyatları açısından önemli farklar bulunuyor.

Eski “Üç Sistem” ile çalışan televizyonlar 720x480 piksel veya 758x575 piksel çözünürlüğünde ekranlara sahipken, HDTV televizyon cihazlarında çözünürlük 1024x768, 1280x720 veya 1920x1080 piksel çözünürlüğe kadar çıkabiliyor.

Bu yetenekleri de onlara, görüntülerin üzerindeki kırılmaların insan gözüyle çok daha zor fark edilecek boyutlara indirgenmesi olanağını sağlıyor ve daha detaylı, daha net görüntüler oluşuyor.

Ayrıca tüm HDTV logolu televizyonlar, dijital yayınlara hazır olmak zorunda olduğundan, tamamen gelişmiş teknolojik yöntemlerle ve parçalarla üretilmesi gerekiyor. Bu da fiyatların analog televizyonlara oranla çok daha yüksek olmasına yol açıyor.

HDTV biçimindeki önemli diğer bir gelişme de, ses kalitesindeki yükselmedir. Analog TV yayınları sırasında kaybolan pek çok ses detayı, HDTV yayınlarının yüksek bant genişliği nedeniyle mümkün olan CD düzeyindeki ses kalitesi ile seyir-

ciye ulaşabiliyor. Bu da HDTV üzerinde film ve konser seyretmeyi çok daha keyifli hale getiriyor.

Blu-Ray’den HD DVD’ye yeni ufuklar

Türkiye’de HDTV keyfi yaşamak isteyen kullanıcılar için ne yazık ki fazla seçenek yok. Ücretli yayın yapan kanallar veya uydu üzerinden yabancı kanallara erişmenin yanında, diğer bir seçenek de DVD üzerine

kaydedilmiş kısa süreli görüntülerdir. HD biçimli bir filmi izlemek içinse, piyasaya yeni çıkan ve fiyatları oldukça yüksek olan Blu-Ray diskleri veya HD DVD’leri okuyabilen özel okuyuculara sahip olmak gerekiyor.

Zira Hollywood bu yeni mecraları HD filmleri yaymak için kullanmaya başladı. Ancak henüz yaygınlaşmadığının da altını çizmek gerekiyor. ■

Cem Şancı, cemsanci@chip.com.tr

HDTV biçiminin avantajları

- 1** Eski TV sistemlerine oranla 2 ila 5 kat daha fazla çözünürlük sunuyor. Bu yeteneği, görüntünün çok daha net ve çok daha büyük olmasına olanak sağlıyor. Böylece dev ekranlarda, gerçekçi, etkileyici görüntüler elde ediliyor.
- 2** Yüksek bant genişliğine sahip olması nedeniyle CD kalitesinde sesi ve müziği mümkün kılıyor.
- 3** Yüksek bant genişliği sayesinde yayınlardaki renkler çok daha canlı ve gerçekçi görünüyor.
- 4** HD yayınları dijital olduğu için dijital yayıncılıkta mümkün olan katma değerli servislerin seyircilere ulaştırılmasını mümkün kılıyor.
- 5** HDTV biçimin varlığı, bu biçimde piyasaya sürülecek filmler için 50 GB boyutlu yeni ham medyaların yaygınlaşmasına hizmet ediyor. Blu-ray disklerin ve HD DVD’lerin, HDTV yayınların kayıt ihtiyacıyla hızla yaygınlaşacağı bekleniyor. Bu mecraların yaygınlaşması ile yazılım sektörünün tetiklenmesi bekleniyor.

Sony'nin son şakası

PS 3 çıktı ama gören yok

■ Çok uzun zamandır beklenen ve çıkışı ertelenen PS3 nihayet piyasada. İlk etapta Japonya'da 100.000 adet olarak

piyasaya sürülen PS3, neredeyse ilk günden tükendi. Daha mağazalar açılmadan uzun kuyruklar oluşturan Japonlar ise

piyasaya sadece kısıtlı sayıda ürün süren Sony'yi protesto etti. Sony PS2'yi piyasaya sürdüğünde ilk 3 günde 1 milyon satış adedine ulaşmıştı. Üretiminde karşılaşılan zorluklar nedeniyle oluşan kısıtlı satış, aslında var olan bir potansiyeli de engellemiş oldu. 20 GB ve 60 GB'lık iki farklı sürüme sahip olan yeni nesil oyun konsolu, Amerika'da 17 Kasım'da piyasaya çıktı ve 400.000 sattı; Avrupa'da ise 2007 Mart başında piyasada olacak.

Bilgi için:
www.sony.com

Intel'den yatırım

Inovasyon merkezi

■ Intel, teknoloji veya teknolojiye dayalı yeni hizmetler üretmek ya da var olan teknolojilerini ticari başarıya dönüştürmek isteyen şirketlere hizmet verecek olan Intel İnovasyon Merkezi'ni İstanbul'da açtı. Böylelikle Amerika, İrlanda, Rusya, İsrail, Hindistan, Malezya ve Çin'in yanı sıra, Intel'in küresel inovasyon ağına Türkiye de dahil oldu. Dünyada toplam 11 noktada faaliyette olan Intel İnovasyon Merkezleri, teknoloji veya teknolojiye dayalı hizmet üretimi için gerekli araştırma ve geliştirme ortamını sağlıyor.

Bilgi için: www.intel.com.tr

Yongalar artık ısınmayacak

IBM, yongalardaki ısınmaya savaş açtı

■ IBM'in bilimadamları, bilgisayarların kalbi olan yongaların aşırı ısınma problemini gideren yeni bir teknoloji geliştirdi. Doğada ve insan vücudunda görülen hiyerarşik enerji dağıtım sistemini örnek alan yeni teknolojide, artan işlem trafiğinin yarattığı ve aşırı ısınmaya yol açan bilgi yükü, ağaç yapraklarındaki ve akciğerlerdeki mikro kanallara benzeyen bir yapıyla yonganın tamamına dağıtılıyor. Böylece yongalar ısınmaya on kat daha fazla dayanabiliyor. Böylelikle soğutma maliyetlerinden de tasarruf edilebiliyor.

Yüksek termal iletkenlik
IBM'in Zürih Araştırma Laboratuvarı'nda geliştirilen yeni yaklaşıma, Yüksek Termal İletkenlik Arayüzü Teknolojisi (High Thermal Conductivity Interface Technology) adı verildi. Yeni teknolojinin denendiği ilk yongalar, santimetrekare

başına 370 watt'lık değerle, standart yongalardan altı kat daha fazla ısıda sorun çıkarmadan çalıştı.

Moore Kanunu

Bilgisayar dünyasının en bilinen kuralı Moore Kanunu gereğince, yongaların işlem hızları düzenli aralıklarla

artıyor. Bugün kullanılan yongalar, santimetrekare başına 75 watt'lık ısı üretiyor. IBM'in bilimadamları, bir tabak sıcak yemeğin yaydığı ortalama ısıya yakın olan bu değer, herhangi bir soğutulma yapılmazsa, güneşin yüzey sıcaklığı olan 6.000° C'ye kadar ulaşabileceğini varsayıyor. Bilgisayarların performansını ve sağlamlığını olumsuz etkileyen bu durum, soğutma için kullanılan elektrik masrafının, bilgisayarı çalıştırmak için kullanılan enerji tüketimiyle eşitlenmesine neden oluyor.

Bilgi için: www.ibm.com.tr

Nokia N95

Cep telefonlu 5 megapiksel fotoğraf makinesi

■ Nokia N95, hemen her cep telefonu kullanıcısının beklentilerini karşılayabilecek özelliklerle donatılmış: 5 megapiksel fotoğraf makinesi, navigasyon sistemi, MP3 çalar, HSDPA ve WLAN bunlardan birkaçı. Bu sürgülü cep telefonu hayranlık uyandıran bir objektife sahip. Carl Zeiss optik sistemi, kullanıcılara yüksek fotoğraf ve video netliği vaat ediyor. N95, veri aktarımı için en yeni teknolojilerden yararlanıyor.

HSDPA sayesinde ADSL hızında dosya indirmek mümkün. Yakınlarınızda

bir hotspot varsa, kablosuz ağ üzerinden sörf yapabilirsiniz. GPS alıcısı, N95'i başarılı bir navigasyon sistemine dönüştürüyor. Ürün 100'den fazla ülkeye ait haritaya sahip. MP3 dinlemek için dâhili stereo hoparlörlerin yanı sıra, standart kulaklıklar unutulmamış. Nokia'nın bu modelindeki 2,6 inçlik geniş ekranda filmleri televizyondan da izleyebilirsiniz. N95, 2007'nin ilk çeyreğinde 650 Euro fiyatla satışa sunulacak.

Bilgi için: www.nokia.com.tr

Yotophoto

Renkleri de arayın

■ Yotophoto adlı resim arama motorunda anahtar sözcüklerin yanı sıra renklere göre de arama yapılabilir. Örneğin anahtar sözcük olarak "flower" ve renk olarak sarı seçtiğinizde, karşınıza ayçiçeklerinin ve papatyaların yer aldığı çok sayıda resim geliyor. Arama yapmak son derece basit. Renk olarak "red" ya da "green" gibi sözcükler doğrudan kullanılsa da, istenen renk tonu palet üzerinden seçiliyor. Kullanıcılar aramayı dört farklı lisans türüyle sınırlandırabiliyor ve örneğin kendi kişisel web sayfası için yalnızca ücretsiz olarak kullanabileceği resimleri tarayabiliyor. Yotophoto, Flickr ve Wikipedia gibi web sitelerindeki 250.000'den fazla dosyayı kataloğuna dâhil etmiş durumda. Ayrıca özel bir Firefox eklentisiyle servise daha hızlı erişilebiliyor.

Bilgi için: www.yotophoto.com

Intel'in giriş seviyesi için planları

Ev kullanıcılarına cazip seçenekler

■ Intel, giriş kesimi olarak nitelendirdiğimiz ekonomik

fiyatlı işlemciler için yakın zamana kadar Conroe-L iş-

lemcileri sunmayı planlıyordu. Ancak bu fikirden vazgeçildiği ve yeni işlemcilerin Celeron 400 olarak adlandırılacağı duyuruldu. Öncelikli olarak Celeron 430 ve Celeron 440 işlemcileri çıkarmayı hedefleyen firma, bu işlemcilerde 800 MHz'lik veriyolu kullanacak. Yeni Celeron 430 işlemcisinin 1,8 GHz, 440 modelinin ise 2 GHz'lik saat

hızlarına sahip olması bekleniyor. İşlemciler, Intel'in 64 bit teknolojisini ve Execute Disable Bit teknolojilerini destekleyecek. Ancak VT, EIST, Viiv ve vPRO gibi teknolojiler ise desteklenmeyecek. Ne var ki bu sınırlılık, işlemcilerin hitap ettiği kesim dikkate alındığında büyük eksiklikler olarak göze çarpmıyor.

Bilgi için: www.intel.com.tr →

Anakartlardaki kurşun ne kadar zararlı?

Sağlığımız tehdit altında

■ 1 Temmuz 2006 tarihinde Avrupa Birliği mevzuatında yapılan değişikliklerle, insan sağlığı açısından zararlı olabilecek maddelerin elektronik cihazlarda kullanımı yasaklanmıştır. CHIP, PC'lerin de dâhil olduğu bu ürün grubunda üreticilerin yeni düzenlemelere uyup uymadığını test etmek amacıyla dokuz farklı anakartta civa,

kurşun ve kadmiyum gibi zararlı metallerin izini sürdü. Analiz sırasında anakartla birlikte iletken yollar, lehim noktaları ve tüm diğer bileşenler tek tek incelendi. Ürünler testte beklenenden daha olumlu bir tablo çizdi.

Sağlık problemi:

Hangi anakart zararlı?

Bu noktada akla gelen ilk soru, tüketicilerin ellerindeki ürünün zararlı madde içerip içermediğini nasıl anlayabileceği. AB ülkelerinde şu ana dek yasal kriterleri yerine getiren ve ürünlere özel bir logo kullanma imkanı tanıyan bağımsız bir denetim organı bulunmuyor. Bunun yerine RoHS (Restriction of the use of certain hazardous substances in electrical and electronic equipment) adlı AB normları, sınır değerler ver-

mekle yetiniliyor. Yüzde 0.1'in üzerinde kurşun içeren materyalin anakartlarda kullanılması yasak. Üreticiler, ürünün insan sağlığını tehdit edebilecek herhangi bir zararlı madde içermediğine işaret etmek için kendi özel logo'larını kullanıyorlar. Ancak logo'lu ürünlerin bazıları bu kriterleri yerine getirmekten uzak.

Sınır aşımı: Kriterleri

yerine getirmeyen anakart

Testteki dokuz anakartın sekizi, üzerindeki logo'yu gerçekten hak ediyor. (Bk. Kutu: Kurşunsuz anakartlar) Son anakart AB'nin yeni düzenlemelerine uygun değil. Asrock'un P4V88+ modelinde örneklerin kurşun oranı 12.000 mg/kg'a kadar çıkıyor. Bu değer 100 mg/kg sınırından 120 kat daha yüksek. Münih Üniversite-

ZARARLI MADDE

Logo tam aksini iddia etse de Asrock anakart, insan sağlığı açısından zararlı olabilecek derecede kurşun içeriyor.

si'nden Çevre ve İş Sağlığı Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Dennis Nowak, bu miktarda kurşunun tüketicilere etkisi konusunda şu yorumu yapıyor: "Kişinin vücudunun maruz kaldığı kurşun miktarı, ölçülen bu değerlerden daha önemli." Dolayısıyla PC kullanıcıları için doğrudan bir risk söz konusu değil. Ancak kurşun içeren bileşenlerin yeniden değerlendirilmesi için çalışanlar açısından aynı şeyi söylemek güç. Profesör Novak sözlerini şu şekilde sürdürüyor. "Ayrıştırma sırasında çalışanlar için genellikle yeterli güvenlik önlemi alınmıyor. Bu esnada ortaya çıkan tozun vücuda zarar vermesi mümkün." Asrock, CHIP'in elde ettiği test sonuçları hakkında bir açıklama yapmaktan kaçındı. Firma AB'nin yeni düzenlemesini dikkate alarak geliştirdiği ilk anakartlarından biri olan P4V88+'ı yeni testlere tabi tutmak istiyor.

Kurşunsuz anakartlar

CHIP'in test ettiği anakartlar arasında zararlı madde içermeyenler şunlar:

- ✓ Asus P5LD2
- ✓ Intel DQ963FX
- ✓ Gigabyte GA-965P-S3
- ✓ Abit KN9S
- ✓ Biostar Tforce 550
- ✓ MSI K9N Ultra
- ✓ Elitegroup P965T-A
- ✓ Pure CrossFire 3200

ACDSee Photo Manager 9

Güvenli ve konforlu resim yöneticisi

■ Resim yönetimi konusunda en tanınmış simalardan biri olan ACDSee, detaylarına gizlenen bir takım yeniliklerle karşınızda. Ürünün 9. sürümü, Windows Gezgini'ne eksiksiz bir biçimde entegre olarak geniş resim arşivlerine göz atmayı kolaylaştırıyor. ACD-

See'nin kullanıcı arayüzü büyük ölçüde aynı kalmış. Bu nedenle bir önceki sürümün kullanıcılarında yabancılaşma hissi uyandırmıyor. Ürünün gücü, çok sayıdaki sıralama özellikleriyle ortaya çıkıyor. ACDSee, fotoğrafları pozlama süresi, diyafram açıklığı

ve odak uzaklığına göre de sıralayabiliyor. Takvim özelliği ise listeyi çekim tarihine göre yeniden düzenliyor. Bu yolla geniş resim arşivlerini yönetmek kolaylaşıyor. Ayrıca parola koruması sayesinde meraklı kullanıcıların özel fotoğraflara erişmesi

engellenebiliyor. ACDSee Photo Manager'ın fiyatı yaklaşık 40 dolar.

Bilgi için:
www.acdsee.com

Yorum farkı

3G'den vazgeçip 4G teknolojilerine mi yatırım yapmalıyız?

Cep telefonlarında 3G teknolojileri yerini yavaş yavaş 4G teknolojilerine bırakıyor. Türkiye'de ise 3G üzerine yatırım yapmanın ne kadar anlamlı olacağı tartışılıyor.

Evet

Mahmut Karşioğlu
CHIP Dergisi
Genel Koordinatörü

4G, ortalama 4 - 5 yıl içinde uygulanabilir hale gelecek bir teknoloji. Ülkemizde ise şu anda daha 3G bile kullanımda değil. Diyelim ki en hızlı şekilde 1 yıl içinde gerekli yatırımlarla 3G faaliyete geçirildi. Kalan 3 yıl, bu yatırımları geriye döndürüp kazanç sağlamak için hiç de yeterli bir zaman değil. Kullanıcıların elinde hâlihazırda 3G'ye hazır telefonlar olması da bir bahane değil. Cep telefonları ülkemizde en hızlı güncellenen cihazlardan. Bu süre zarfında kullanıcılar çoktan ikinci, hatta üçüncü telefonlarını almış olurlar. Büyük bir olasılıkla 4G'ye sahip olacak yeni cihazlar ile zaten eski 3G teknolojisine burun kıvrılacaktır. Bu durumda yapı itibarı ile de 3G'den çok daha fazla ömürlü olacak olan 4G teknolojisine, yatırımının yüzünü güldüreceğine inanıyorum.

Eylem Cülcüoğlu
ITB Dergisi
Yazı İşleri Müdürü

Hayır

Bazıları "3G Türkiye'ye geç gelecek. 3G'yi beklemeden 4G'ye geçelim" diyor. Bence bu çok uygulanabilir bir düşünce değil. Şu an 3G için lisans hazırlıklarına başlandı ve 2007 yılında bu lisanslar verilecek. 4G standartları henüz oturmuş durumda değil. 4G'ye geçelim dersek bekleme süremiz daha da uzayacak. Bu yüzden standartları belirlenmiş olan 3G'ye bir an önce geçilip, 4G'yi daha sonraya ertelemeliyiz. Hatta 3G ve 4G beraber de devam edebilir. Önemli olan 3G ya da 4G değil bir an önce mobilde yüksek bant genişliklerine ulaşabilmek. Üstelik hâlihazırda piyasada 3G uyumlu pek çok cep telefonunun bulunması, toplumun bu teknolojiye adaptasyonunu hızlandıracaktır. Aksi halde yeni cihazların yaygınlaşmasını beklerken 4-5 yıl daha kaybedilecektir.

Yeni çevrimiçi Office Microsoft, Google'ı sıkıştırıyor

■ Web alanında rakiplerinin ardında kalan Microsoft, şimdilerde kaybettiği pazar payının yasını tutuyor. Çünkü yeterince iyi değerlendirilmeyen bu geçiş dönemi, Google'ın iyi bir arama motoru olmaktan çıkarak rahat adımlarla kendi büyük web imparatorluğunu kurmasıyla sonuçlandı. Oysa Microsoft aynı dönemde kendi Office paketindeki kısmi iyileştirmelerde ısrarcıydı. Ancak yeni web tabanlı Office sürümü 2007'yi internette tanıtmaması, Microsoft'un bu pazarlama stratejisine daha fazla sırt çevirmeyeceğini gösteriyordu.

Haliyle Microsoft yöneticilerinden Alan Yates'in, giriş düzeyi Office paketi Works'u, reklamlarla finanse ederek web'e taşınma fikrini gündeme getirmesi şaşırtıcı değil. Google'ın basın sözcülerinden Stefan Keuchel bu

hamleyle karşılık şöyle bir yorumda bulunuyor: "Microsoft'u fazlasıyla ciddiye alıyoruz ve firmanın atılımlarını dikkatle izliyoruz."

Çok geç: Microsoft, Google'ın yıllarca gerisinde

Keuchel CHIP'e yaptığı açıklamada, Works Online'ın başarısında "reklamların sunumunun" belirleyici olduğunu söylüyor. Ona göre kullanıcıla-

rın reklâmı dikkate alması, o reklâmın kendilerini ne kadar ilgilendirdiğiyle alakalı. Tek sorun bu değil. Microsoft için iki problem daha var. Yeni bir bilgisayar satın alan milyonlarca kullanıcı, zaten reklâmsız bir Works'e sahip oluyor. Aynı zamanda kullanıcıların tümü yeterince hızlı bir web erişimine sahip değil. Ancak bu problemler Microsoft'u çevrimiçi pazarlama stratejilerinden alıkoyacak gibi görünmüyor. Bir Microsoft çalışanının CHIP'e yaptığı açıklamada, "Works-Online kesinlikle çıkacak ve biz daha şimdiden bazılarının sandığından daha ileri bir aşamadayız" deniliyor.

Bilgi için:

www.microsoft.com

Haydi öpüşün barışın

Windows ve Linux el ele!

■ Microsoft ve Novell, Windows ile Linux'un birlikte çalışması ve birbirlerini desteklemesi konusunda geniş kapsamlı bir işbirliğine gideceklerini duyurdu. Şirketler, tescilli ve açık kaynak ürünlerini kapsayan bir anlaşma da yapacaklarını açıkladılar. Microsoft ve Novell, en az 2012'ye kadar geçerli olacak anlaşma kapsamında, birlikte daha verimli çalışmayı hedefliyor. Böylelikle müşteri avantajını maksimum düzeye taşımasını sağlayacak çözümlerin oluşturulması, pazarlanması ve desteklenmesi gözetilerek, büyük ölçekli teknik ve ticari işbir-

liklerine gidilecek. Çok sayıda detaya sahip olan anlaşma, bir patent ve teknik işbirliği özelliğinin yanı sıra akademik çevrelerin, açık kaynak taraftarlarının ve standartları benimseyen kuruluşların yararlanacağı çeşitli taahhütleri de içeriyor.

Bilgi için: www.novell.com

Hıza doymayanlara

Asus, overclock'çuları yine sevindirdi

■ Asus, yeni Intel Core 2 Duo işlemcilerde saat çarpanını serbest bırakan ilk anakartı üretti. Bu sayede Front Side Bus'ın da yardımıyla, hızı arttırarak giriş seviyesi Core 2 Duo işlemcilerle daha yüksek fiyatlı modellerin performansını yakalamak

mümkün. İlgili BIOS güncellemelerini üreticinin web sayfasından indirebilirsiniz. Donanım bilgisine sahip kullanıcılar için overclock yeteneği anakart seçiminde önemli bir etken.

Bilgi için: www.asus.com.tr

Kurulum

MS Vista lisansı esnedi

■ Microsoft, Vista'nın lisanslama işlemi üzerindeki büyük kısıtlamayı kaldırmaya karar verdi. Böylelikle artık kullanıcılar bilgisayarlarına kurdukları Vista'yı kaldırıp başka bir bilgisayara da kurabilecekler. Microsoft daha önce korsan kullanımın önüne geçmek için sadece tek bir makineye kurulabilecek sert lisanslama fikri ile ortaya çıkmıştı. Ancak bu şekilde makinesini sürekli güncellemeyi seven PC ve donanım fanatiklerini ve dolayısıyla onlara ürün satan donanım üreticilerini de karşısına alacağını hissedince, bu fikirden vazgeçti. Kullanıcılar, donanım güncellemelerinde yine eski esnekliğe kavuşabilecekler.

Bilgi için: www.microsoft.com

Zune ve iPod savaşı başladı

iPod katili olarak tanımlanan Zune, Amerika'da piyasaya çıktı

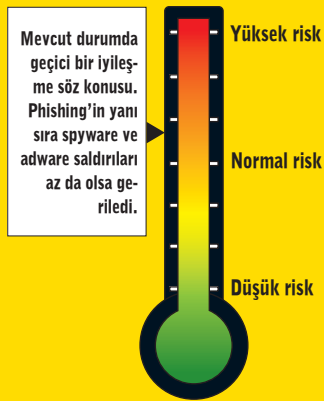
■ Microsoft'un, Apple'ın iPod'una rakip olarak çıkardığı ve "iPod Killer" (iPod katili) olarak lanse edilen MP3 çaları Zune, 14 Kasım'da, 250 dolarlık etiketiyle raflardaki yerini aldı. Avrupa'daki çıkış tarihi 2007'nin ilk çeyreği olarak belirlenen Zune, 30 GB'lık geniş bir sabit diske sahip. Cihaz MP3, WMA, ACC biçimlerini çalmanın

yanı sıra, JPG resimler ve MPEG-4, WMV biçiminde videolar da görüntüleyebiliyor. Şu an için sadece siyah, beyaz ve gri renk seçenekleri sunan Zune, 3 inçlik bir LCD ekrana ve Wi-Fi (802.11 b/g) bağlantısına sahip. Yükseltilebilir teknolojisiyle Microsoft'un müzik indirme sistemini kullanan Zune'un, Microsoft Vista ile uyumlu olma-

ması, çoğu kullanıcı tarafından yadırgandı. Zune ayrıca FM radyonun yanı sıra, kablolu ağ desteği ve başka bir Zune ile resim/müzik paylaşımı sunuyor. Kesintisiz olarak 13 saat müzik ve 4 saat video gösterebilen Zune'un iPod ile yarışıp yarışamayacağını ise zaman gösterecek.

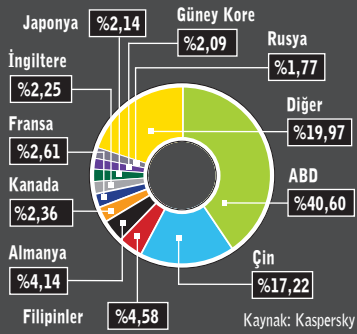
Bilgi için: www.microsoft.com

Barometre

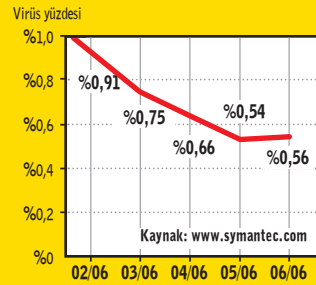
CHIP, güncel güvenlik istatistiklerinden yola çıkarak web gezintilerinin tehlike potansiyelini değerlendiriyor.

Hacker ülkeleri 2006

Şaşırtıcı: Liderliği ABD ve Çin bölüşüyor. Rusya kaynaklı saldırıların yüzdesi hayli düşük.

Virüssüz yılın postalar

Trend: Filtrelemeyi aşabilmek için virüslerden kaçınıyor.

Top 5 virüs

- 1 NetSky.q (%13,14)
- 2 Warevov.dn (%1100)
- 3 Bagle.gen (%10,43)
- 4 Scano.gen (%7,97)
- 5 Warevov.ev (%6,32)

Kaynak: Kaspersky Lab (Ekim sonu itibarıyla)

GÜVENLİK TEKELİ

Aşırı güvenli Vista

■ Güvenli bir işletim sistemi halini alan Windows'un satışı Avrupa'da durdurulabilir. İlk bakışta tuhaf görünen bu senaryo, Symantec ve McAfee gibi güvenlik şirketlerinin Avrupa Birliği Komisyonu'na bir başvuruda bulunması halinde hayata geçebilir. Suçlamanın temelinde Microsoft'un IT güvenliği pazarındaki rekabeti engellediği iddiası yer alıyor.

Senaryo: Tek alternatif Microsoft mu?

Sorun şu: Vista'nın "Kernel Patch Protection" özelliği, Windows'un çekirdeğine erişimi engelliyor. Microsoft bu yolla hacker'ların ve zararlı yazılımların önünü kesmeyi amaçlıyor. Alınan önlem, yan etkisini diğer güvenlik paketlerinde gösteriyor. Symantec, bu güvenlik mekanizması nedeniyle "Behavior Blocking" gibi bazı özel teknolojilerinden yararlanamayacak. Oysa bugüne dek çekirdeğe doğrudan erişmek ve

bilgisayardaki her işlemi izlemek mümkündü. Symantec bu nedenle Microsoft'tan çekirdek erişimine izin verecek bir port bırakmasını talep ediyor. Ancak bu engelleme, tüm güvenlik şirketleri tarafından bir sorun olarak değerlendirilmiyor. Örneğin Sophos, PC'yi etkin bir şekilde korumak için çekirdek erişimine ihtiyaç duymadığını ifade ediyor. McAfee ve Symantec, Windows XP Service Pack 2 ile gelen ve Vista ile sistemin ayrılmaz bir parçasına dönüşen "Güvenlik Merkezi"nin varlığına da eleştirel yaklaşıyor. İşletim sisteminin yeni sürümüyle, bu bileşenin kaldırılması ya da alternatif bir güvenlik yazılımıyla değiştirilmesi engellenmiş. Bu durum güvenlik firmalarının Microsoft'un haksız rekabet yarattığı iddia-

sının en önemli dayanaklarından. Kullanıcı yeni bir güvenlik paketi satın alıp kurduğunda, iki farklı güvenlik merkezine başvurmak ve bazı hatalı uyarılarla boğuşmak zorunda.

Bu tartışmalar son kullanıcıları şimdilik pek etkilemeyecek. Vista piyasaya çıkmadan önce Avrupa Birliği Komis-

SORUNUN KAYNAĞI Vista Security Center kaldırılmıyor ve yerine farklı bir güvenlik aracı kurulamıyor.

yonu'nun Microsoft'a karşı herhangi bir yaptırım uygulaması mümkün değil.

Bilgi için:
www.symantec.com

Yeni güvenlik açıkları

MICROSOFT OFFICE

Microsoft, Office'teki güvenlik açıkları için üç yama yayınladı. Vista ve Office 2007'yi piyasaya sürmesine kısa bir süre kala Microsoft, eski sürümler üzerinde çalışmayı sürdürüyor. Zararlı kod daha şimdiden internette. ■ Çözüm: Güncellemeleri kısa sürede kurun. **Bilgi için: www.microsoft.com**

FORUM YAZILIMLARI

İnternetteki forumların birçoğu tehlike altında. Hacker'lar, kendi e-posta listelerinde Invision Power, Woltlab Burning Board ve phpBB'deki kritik güvenlik açıklarını diğer

kullanıcılarla paylaşıyor.

■ Çözüm: Yamalanmamış forumlardan uzak durmaya çalışın. **Bilgi için: www.securityfocus.com**

GOOGLE CODE

Google'ın yeni arama motoru hacker'ların güvenlik açıklarının izini sürmesini kolaylaştırıyor. Açık kaynak kodlu projelerdeki kritik açık sayısı haberleriyle, kullanıcıları bekleyen tehlikelerin sayısı da artıyor.

■ Çözüm: Kullandığınız açık kaynak kodlu yazılımlara ait güncellemeleri takip edin. **Bilgi için: www.google.com/codesearch**

Renk renk, boy boy

ViewSonic'ten 10 yeni LCD monitör

■ LCD ve CRT bilgisayar monitörlerinin yanı sıra LCD televizyon ve projeksiyon cihazlarıyla tanınan ViewSonic, uzun soluklu VG serisi monitör ailesine 10 yeni ürününü daha ekledi. Özellikle tasarıma ve ergonomiye öncelik verenlerin dikkatini çekecek olan yeni ürünler, gücünü son teknolojiye alan yüksek performans da barındırıyor. 17 - 22 inç arasındaki ölçülerde sunulan yeni LCD monitörler, klasik 4:3 ve geniş ekran anlamına gelen 16:9 değerlerine uygun olarak üretiliyor. Monitörlerin bir kısmı analog ve dijital giriş seçenekleriyle sunulurken bir kısmı da kullanıcıların ihtiyaçları düşünülerek analog giriş

seçenekleriyle sunuluyor. Bütün modellerde dahili hoparlörler bulunuyor. **Bilgi için: www.viewsonic.com.tr**

Koldan bağlı

Bluetooth kol saati

■ Sony Ericsson'un geliştirdiği yeni kol saati, cep telefonunuzdaki bilgilere ulaşmanızı sağlıyor. Bir OLED ekrana sahip olan MBW-100, sahibini titreşim özelliği sayesinde gelen çağrı, SMS ve MMS'lerden anında haberdar ediyor. Bu kol saati üzerinden çağrıları reddedebilir ya da cep telefonunun MP3 oynatıcısını kumanda edebilirsiniz. MBW-100'ün, bluetooth etkinken haftada bir şarj edilmesi gerekiyor. Ancak yaklaşık 190 g'lık ağırlığıyla saatin her bileğe uygun olduğunu söylemek güç. Ürün fiyatının 400 dolar olması bekleniyor.

Bilgi için: www.sonyericsson.com

Fezaya ulaşmak için bir adım

Türkiye nihayet Top500 süperbilgisayar listesine girdi

■ Türkiye, TOP500 süperbilgisayar listesine Ulusal Yüksek Başarımlı Hesaplama Projesi ile 353. sıradan girdi. Süperbilgisayarlar iklim değişimi öngörülerinde, ekonomik risk analizlerinde, savunmada, otomotiv gibi anahtar endüstriyel sektörlerde tıp ve temel bilim araştırmalarında yoğun olarak kullanılıyor. Süperbilgisayar teknolojilerinden yararlanan sektörler ve işletmeler ise ciddi bir rekabet gücüne sahip oluyor. İTÜ tarafından 2004 yılından beri yürütülen ve Devlet Planlama Teşkilatı tarafından desteklenen Ulusal Yüksek Başarımlı Hesaplama

Merkezi Projesi (National Center for High Performance Computing), HP teknolojilerine dayalı süperbilgisayar ile Türkiye, ilk kez TOP500 (www.top500.org) Süperbilgisayar listesine girmiş oldu.

Teknoloji liderleri

1993 yılında başlayan TOP500 Süperbilgisayar Projesi, yüksek başarımlı bilişim trendlerini izleyen saygın bir platform yaratıyor. HP ve Intel'in teknolojik desteği ve tamamıyla Türk bilişim firması olan Proline'ın entegratörlüğü ile Türkiye'nin ilk süperbilgisayarını kuran İstanbul

Teknik Üniversitesi (İTÜ), TOP500 listesine giren bilgisayar sistemini Ulusal Yüksek Başarımlı Hesaplama Merkezi Projesi kapsamında faaliyete geçirdi. Ulusal Yüksek Başarımlı Hesaplama Merkezi Projesi'nde yer alan süper-

bilgisayar 560 işlemciden oluşuyor. Projeyle, akademik ve endüstriyel araştırmalara hesaplama gücü sunmanın ötesinde, bu alanda uzman insan kaynağı ve bilgi birikiminin sağlanması hedefleniyor.

Bilgi için: www.hp.com.tr →

Karen Forster

editorial@winnetmag.com.tr

Windows & .NET Magazine editörü, Microsoft'un WS User Assistance bölümü eski başkanı.

YORUM

Patlak borular tamir edilirken

Microsoft, güvenlik sistemini iyileştirdiği için eleştiriliyor.

B Tesisatçılar kaçınılmaz olarak borular üzerinde çalıştıklarından, duvarlara gelişigüzel delikler açmaları çok iyi bir yaklaşım değil; bu deliklerden evi soymaya niyetlenen hırsızlar da pekâlâ faydalanabilir. Bu yüzden müteahhit, tamircilerin borulara erişebileceği, ancak hırsızların girişini engelleyen erişim bölmeleri yapmaya karar veriyor. Bu noktadan sonra alan memnun, satan memnun diyeceksiniz, değil mi? Keşke öyle olsa.

Tesisatçılar küplere biniyor: Su tesisatı daha iyi evler inşa eden müteahhit hem tamircilerin ekmeğini elinden almış oluyor hem de borulara ulaşmanın en kolay, en hızlı yolunu, yani duvar delmeyi engellemiş. Bir inşaatçı nasıl olur da ürününü iyileştirir ve başkalarının bu ürünün zaafılarından para kazanmasını engelleyebilir?

Müteahhit kim? Ya tesisatçı? Peki, ya Microsoft?

Bu köşe yazısını inşaat sektöründen yakınmak için yazmadım. Microsoft Office 2007'nin ve Windows Vista'nın en son RC'lerine (Release Candidate) değinmek istemişim. (Kısaca söyleyeyim: Office harika olmuş; Vista'nınsa daha yol alması lazım, özellikle tablet PC'ler üzerinde.) Ama sabah haberlerini izlerken yazı planım tepeden tırnağa değişti.

CNBC güvenlik ürünü satıcılarıyla ve Microsoft'un güvenlik müdür yardımcısı Ben Fathi'yle röportaj yapıyordu. Üreticiler burunlarından soluyordu, zira Windows x64 teknolojisindeki Kernel Patch Protection gibi güvenlik önlemleri, artık hiç kimsenin Windows çekirdeğini çalıştığı sırada değiştirmesine izin vermiyordu. Firmalar bu yeni güvenlik kısıtlamasının kendi işlerini baltaladığı iddiasındaydılar çünkü eskiden çekirdeğe erişebiliyorlardı.

Ben Fathi bu şikayete gayet muğlak ve kötü bir benzetmeyle karşılık verdi ve kulaklığı üreticinin belirttiği kulaklık girişine mi (Ben'in Windows API'leri için yaptığı benzetme) yoksa CD çaların tam orta yerine mi (Ben'in Windows çekirdeği için yaptığı benzetme) sokarsınız diye sordu. CNBC spikerleri Ben'in neden bahsettiği konusunda zerre kadar fikir sahibi olmadıklarından burun kıvırdılar ve bunun Microsoft'un rekabeti ezmek için yaptıklarının yeni bir örneği oldu-

ğunu söylediler. Microsoft'un şikayet etmemiz gereken (ve de ettiğimiz) birçok hatası bulunduğunu üstüne basa basa ilk söyleyen benim. Hatta güvenlik bu açıkların en önde geleni. Ama CNBC'nin konuya tepkisi karşısında ağızım açık kaldı desem yeridir, zira konuyu hiç anlamadıklarını belli ediyorlardı. Zayıf güvenlik serzenişleri karşısında harekete geçen Microsoft, nihayet bir şeyleri tamire girişiyor. İnsanlar da güvenlik konusunda düzeltmelere gitmenin kötü olduğunu, çünkü bunun sadece kötü niyetlileri değil, iyi niyetlileri de kapının diğer tarafında bıraktığını söylüyorlar. Microsoft ağızyla kuş tutsa yaranamıyor.

Teşbihte hata olmaz

Microsoft'tan bu konuyu aydınlatmalarını rica ettim ve sıkıcı pazarlama jargonuyla yazılmış öyle bir yanıt geldi ki, benim müteahhit – tesisatçı benzetmem bile bunun yanında edebî eser gibi kalır.

Sizi tüm mesajı okuma zahmetinden kurtaracağım; söyledikleri üç aşağı beş yukarı şu minvalde: Windows çekirdeğinin şu anki 32 bitlik sürümleri, çekirdeğin önemli hizmetlerinde değişiklik yapabilen belgelenmemiş ve desteklenmemiş arayüzler içeriyor. Bu da performans, güvenilirlik ve güvenlik konularında ciddi risklere yol açıyor. ISV'ler (Independent Software Vendor, yani bağımsız yazılım satıcıları) 32 bitlik çekirdeği çalışırken değiştirerek sistem çakılmalarına ve yavaşlamalarına yol açtığı gibi, saldırganların da aynı-
sını yapması mümkün oluyor.

Windows Vista'ya özgü olmayan ve sadece x64 bit sistemlerde kullanılabilen Kernel Patch Protection özelliği, işletim sistemi çekirdeğinin belgelenmemiş ya da desteklenmeyen özelliklerinden faydalanılmasına ya da bu özelliklerin kullanılmasına izin vermiyor.

Microsoft, endüstri ortaklarına ve Microsoft ürün takımlarına belgelenmiş ve desteklenen yöntemler sunuyor. Böylece x64 bit sistemlerde ortak müşteriler için hem daha fazla güvenlik hem de kararlılık sağlayacak desteklenmiş ve belirlenmiş yöntemler kullanarak yeni ve yaratıcı işlevler uygulamak mümkün oluyor.

Microsoft'u güvenlik ve diğer mühim konularda sıkıştırmaya devam edelim etmesine. Ama rakipleri ezme girişimiyle (ki başka durumlarda bizzat, birinci elden gördüğüm bir gerçekliktir) müşterilerin yararına bir şey yapma çabalarını birbirinden ayırt edelim.

Bu konuda siz ne düşünüyorsunuz?

CHIP forum sayfalarındaki **CHIP'te Bu Ay** bölümünde CHIP editörleri ve diğer okurlarla tartışın!
www.chip.com.tr

Intel'in yeni lazer yongaları

Lazer teknolojisi, veri aktarımını hızlandırıyor

■ Elektron yerine foton kullanmak: Veri işlemede elektriğin yerini ışığın alacağı teknolojilerde Intel'in geldiği aşama gelecek açısından son derece umut verici. Firma, Kaliforniya Üniversitesi'yle (UCSB) ortaklaşa yürüttüğü bir araştırma sayesinde dünyanın ilk elektrik güdümlü karma silikon lazerini geliştirdi.

Karma sözcüğü bu teknolojide şu anlamı taşıyor: Intel, geliştirdiği yongalarda istediği özellikleri yakalamak adına iki farklı materyali birbirini tamamlayacak şekilde birlikte kullanıyor. İndiyum fosfit tarafından üretilen ışık, silikon tarafından aktarılıyor, modüle ediliyor ve güçlendiriliyor. Üretim aşamasında oksijen plazması materyaller arasında "yapıştırıcı" görevi görüyor. Bu süreçte oluşan oksit tabakası katmanların birbirine tutunmasını sağlıyor.

Intel geçtiğimiz yıl sürekli

ışıkla beslenen ilk lazer yongasını tanıtmıştı. Ancak o dönemde lazeri kullanabilmek için harici bir ışık kaynağına ihtiyaç duyuluyordu. Artık aynı işlem doğrudan yongadaki yarı iletken materyallerin içinde gerçekleştiriliyor.

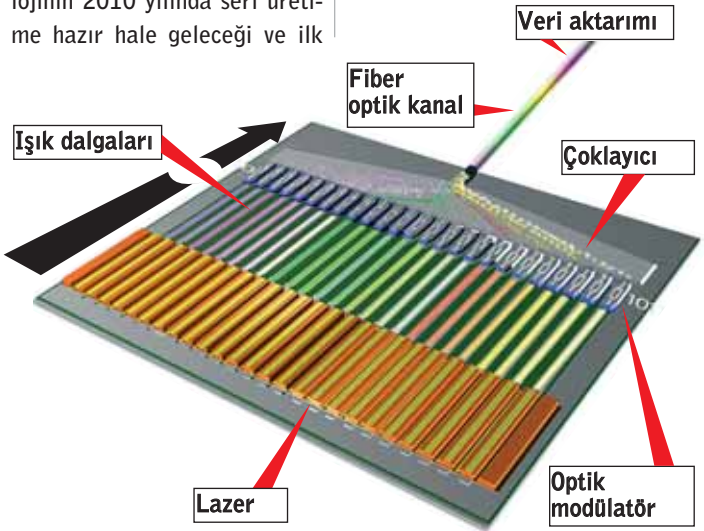
İridyum fosfit içinde gerilim uygulandığında, elektronların ve boşlukların yeniden bir araya gelmesiyle oluşan ışık, hemen alttaki silikon frekans yönlendiricisine aktarılıyor. Bu aşamayla, yonga içerisinde düşük maliyetle karma silikon lazer ışını elde edilmiş oluyor. Ayrıca entegrasyon, kompakt yapı içerisinde kolaylıkla sağlanabiliyor. Geleneksel yarı iletken teknolojileriyle inşa edilen yapılar sık bir biçimde yan yana yerleştirilebiliyor.

Intel'in Photonics Laboratuvarı müdürü Mario Paniccia "Onlarca ve hatta yüzlerce karma silikon lazeri, diğer gerekli bileşenlerle tek bir sili-

kon yongaya sığdırabiliriz" diyor. Bu sayede geleceğin bilgisayarlarında optik veri yolları üzerinden Terabit hızında veri aktarımı yapılabilecek. Optik veri yolları hem yongaları hem de bilgisayarları birbirine bağlayacak. Paniccia, yeni teknolojinin 2010 yılında seri üretime hazır hale geleceği ve ilk

kullanım alanının telekomünikasyon teknolojileri olacağı öngörüsünde bulunuyor.

Bilgi için: www.intel.com/research/platform/sp/hybridlaser.htm

OPTİK AKTARIM Örnekte farklı dalga boylarındaki 25 lazer yan yana tek bir yongaya entegre edilmiş. Burada oluşturulan ışınlar, verileri modüle ediyor. Çoklayıcı ise sinyalleri tek bir fiber optik hat üzerinden gönderiyor.

Çevreci plazmalar geliyor

Panasonic, plazma ekran üretiminde kurşun kullanımına son verdi

■ Panasonic, plazma TV'lerdeki ana görüntü parçası olan plazma ekran panellerinde (PDP) kurşun kullanımına son verdi. Bu yaklaşımla bir ilk olan Panasonic, dünyanın en büyük Full HD Plazması 103 inç (262 ekran) de dâhil olmak üzere, plazma TV'lerin ekran panellerinde kurşun kullanmayacak. Plazma ekran panelleri,

kurşun oksit cam içeriyor. Çevreye zararlı bir madde olmasına rağmen camdaki kurşun oksit, diğer malzemelerin yumuşatma noktalarını iyileştirerek dengeli üretimin ve kalitenin korunmasına yardımcı oluyor. Bundan dolayı da plazma üretiminde bu madde tercih ediliyor. Panasonic ise yeni plazma panellerinde kurşun oksit cam ile

benzer özelliklere sahip yeni bir cam malzeme kullanıyor. Panasonic, kurşun içermeyen dengeli sağlamak için PDP

üretimindeki her bir işlemin ısıtma koşullarını iyileştiriyor.

Bilgi için: www.panasonic.com.tr

HSDPA & HSUPA: Her yerden ADSL hızı

Cep telefonunda ve dizüstülerde PC hızında sörf yapmak sizce de fena olmaz mıydı? Yolculukta maksimum hıza nasıl erişebileceğinizi açıklıyoruz.

■ Hareket halindeyken büyük miktarlarda veri aktarımına ihtiyaç duyanlar için bugüne kadar sadece bir seçenek vardı, o da UMTS idi. Çünkü bu mobil bağlantı standardıyla 384 KBit/s gibi yüksek hızlara erişebiliyorsunuz. Fakat hareketli bir görüntüyü ya da PowerPoint sunumunu taşınabilir cihazınıza aktarmak, belki de sizin için o an hayatı önem arz eden dakikalarınızı alabiliyor. UMTS'nin diğer bir zayıf noktası ise, 64 KBit/s'lik düşük gönderim hızının internet telefonu ya da oyunlar için yetersiz kalması. Geliştirilen iki yeni veri aktarım teknolojisi sayesinde artık işler değişiyor: Veri almak için HSDPA (High Speed Downlink Packet Access – Yüksek Hızlı Paket Alma Erişimi) ve veri göndermek için HSUPA (High Speed Uplink Packet Access – Yüksek Hızlı Paket Gönderme Erişimi).

Bu bağlantı teknolojileri UMTS'nin yerine geçecek ve veri alımı yönünde 14.400 KBit/s, veri gönderimi yönünde ise 7.200 KBit/s gibi, bilgisayarlarımızda kullandığımız ADSL hızlarına yakın bir hız sunacak. Başka bir avantajı ise, tepki süresindeki kısalma. Yavaş tepki veren UMTS yüzünden daha farkına bile varmadan oyun alanından silinen bir oyuncu, yeni yüksek hızlı bağlantı sayesinde en hızlı çevrimiçi oyunlarda bile hünerini sergileyebiliyor.

HSDPA: Hızlı dosya indirme nasıl çalışıyor?

Dosyaların hızlı bir şekilde indirilmesinden, teorik olarak 14 MBit/s'lik hızlara ulaşabilen HSDPA teknolojisi sorumlu. HSDPA bu tarz bir hıza ulaşabilmek için çeşitli teknolojileri birleştiriyor. UMTS'den farkı,

en çok ihtiyaç duyulan verileri aktarma işini High Speed Downlink Channel adı verilen ayrı bir kanal üzerinden gerçekleştirmesi. Bu kanal üzerinden kullanıcıya özel veriler aktarılıyor, mesela dosya indirirken. UMTS'de ise kullanıcıya özel verilerle ağ verileri bir tek kanaldan gönderilip alınıyordu. Ağ verileri içerisine, kullanıcı adı ve kanal kalitesi gibi toplam veri aktarım hızını düşüren öğeler giriyordu.

Yeni HS-DCH teknolojisi 15 ayrı veri bölümüne (slot'a) ayrılmış. Böylece aynı anda 15 kullanıcı sörf yapıyor. En yüksek hız olan 14 MBit/s'lik hıza ulaşmak için, bütün kullanıcıların 15 bölümü de aynı anda sürekli kullanıyor olması gerekli. Hangi kullanıcının HSDPA üzerinden bölme alabileceğine baz istasyon karar veriyor. Sonra cep telefonuna gelen bir sinyalle, veri bağlantısı ha-

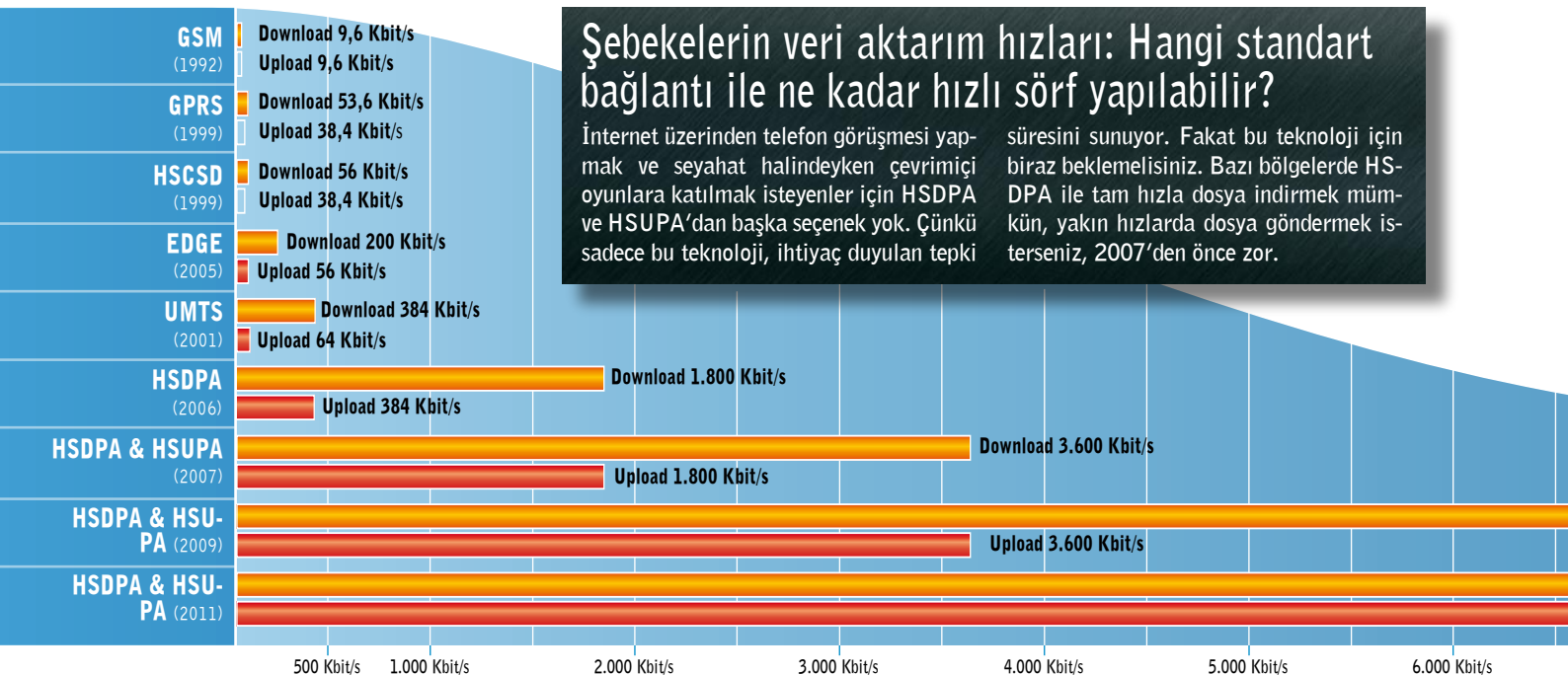
zırlanıyor. Bu işlem HS-SCC (High Speed Shared Control Channel – Yüksek Hız Paylaşım Kontrol Kanalı) adı verilen ayrı bir kanal ile yapılıyor. Veri kalitesini ve taşınabilir cihazın ne zaman veri göndereceğini belirleyen zamanlama şeması gibi bilgiler, bu kanal üzerinden iletiliyor. Gönderim istasyonu, verilere sürekli zaman kodları ilave ediyor. HSDPA bu konuda da UMTS'ye üstünlük sağlamış çünkü UMTS bağlantısında her yeni paketin gönderilmesi arasında geçen süre 10 milisaniye bulabiliyor, HSDPA teknolojisiyle bu gecikme süresi 2 milisaniye indirilmiş.

Yeniliklerin getirdiği avantajlardan biri de sıkıştırma tekniklerindeki gelişme. Bağlantı üzerinden gönderilip alınan veriler, aynı ZIP dosyasının sıkıştırılması gibi sıkıştırılıyor ve böylece aktarım hızını yükseltiyor. UMTS'nin QPSK (Quadra-

Şebekelerin veri aktarım hızları: Hangi standart bağlantı ile ne kadar hızlı sörf yapılabilir?

İnternet üzerinden telefon görüşmesi yapmak ve seyahat halindeyken çevrimiçi oyunlara katılmak isteyenler için HSDPA ve HSUPA'dan başka seçenek yok. Çünkü sadece bu teknoloji, ihtiyaç duyulan tepki

süresini sunuyor. Fakat bu teknoloji için biraz beklemelisiniz. Bazı bölgelerde HSDPA ile tam hızla dosya indirmek mümkün, yakın hızlarda dosya göndermek isterseniz, 2007'den önce zor.

Uzun hatlara son

IP telefonu ve online oyunlar hızlı tepki sürelerine ihtiyaç duyuyor.

NE KADAR KISA O KADAR İYİ HSDPA ve HSUPA şimdiye kadarki telsiz iletişim standartlarına göre çok daha hızlı tepki veriyor. Super 3G daha da hızlı.

ture Phase Shift Keying – Sanal Faz Kayma Anahtarlama) adlı sıkıştırma tekniğinin yerine HSDPA'da 16QAM (Quadrature Amplitude Modulation – Sanal Genlik Modülasyonu) kullanılıyor.

Cihazların hangi teknolojiyi kullanacağına, şebeke karar veriyor. Eğer kullanıcı, dizüstü bilgisayarıyla baz istasyona yakın bir bölgede bulunuyorsa, yani veri aktarım kalitesi çok yüksek ise, o zaman 16QAM tekniğinin kullanılması mümkün. Bunun tek dezavantajı, belirttiğimiz gibi kaliteli bir bağlantıyı gerektirmesi. Eğer baz istasyondan uzaklaşırsanız, şebeke tekrar eski QPSK kodlayıcısına geri dönüyor. Bu olay, hızda yavaşlamaya neden olmasına rağmen, diğer yandan bağlantının sık aralıklarla kopmasını engelliyor. Kullanıcı bu zorunlu geçişi fark etmiyor, çünkü geçiş derecesi çabuk (2 milisaniye içerisinde) gerçekleşiyor.

HSDPA, şu ana kadar saydığımız bütün marifetlerine ek olarak Hybrid ARQ Request (Bileşik Otomatik Tekrarlama Talebi) adı verilen bir teknik ile veri aktarımını kararlı ve kesintisiz kılmayı hedefliyor. Bu tekniğin çalışma esası şöyle: Taşınabilir cihazınız, yanlış bir veri paketi aldığı anda bunu şebekeden tekrar talep edebiliyor. Aslında bu özellik UMTS şebekesinde de bulunuyor ama HSDPA sayesinde verileri kademeli miktarlarda tekrar göndermek mümkün. Şebeke, bir noktada hata bulunan veri paketinin tamamını tekrar göndermek yerine sadece hatalı bölümü yeniden gönderebiliyor.

HSUPA: Taşınabilir cihazlar için hızlı aktarım

HSUPA teknolojisi özellikle internet telefonlarının yaygınlaş-

ması için gerekli. Çünkü UMTS de, HSDPA da büyük boyutlu konuşma paketlerinin alınmasında gereken hızı sağlayabiliyor fakat IP üzerinden yapılan telefon görüşmelerinde karşınızdakinin sesi hep geç geliyor.

HSUPA teknolojisiyle veri gönderimi inanılmaz derecede hızlanmış. Bunu başarmak için, HSDPA'daki gibi sadece kullanıcı verilerine ayrılmış bir kanalı yöneten E-DCH (Enhanced Dedicated Channel Atayıcı) tekniği kullanılmış. HSDPA teknolojisi bir başka farkı ise yeni 16QAM sıkıştırma tekniğini değil, eski QPSK tekniğini kullanması. Böylelikle saniyede 5,7 Mbit'lik yüksek hızlara çıkabiliyor. Fakat HSUPA, UMTS'nin en büyük sorununu çözmüşe benziyor, o da RTT (Round Trip Time – Tam Tur Zamanı), yani istemcinin sunucudan yanıt alması için gereken zaman. GPRS bağlantısında sunucunun tepki vermesi için gereken süre bir saniyeye (1.000 milisaniye) kadar çıkabiliyordu. UMTS şebekesinde bu süre 300 milisaniye civarında. HSUPA ile sunucudan 80 milisaniye içerisinde cevap almak mümkün. Karşılaştırmak gerekirse, şu anda kullandığımız ADSL bağlantısı

50 ila 60 saniye içerisinde tepki veriyor (bk. Üstteki grafik).

HSUPA teknolojisi, sağladığı hız avantajını kullanıcı ve şebeke kanallarını ayrı tutmasına ve ara sunucular kullanmamasına borçlu. İletişim şebekesi arasında ne kadar az sayıda ara sunucu olursa, bağlantı da o kadar hızlı oluyor. Veri sinyali bugüne kadar hep farklı ağ noktalarından bizi internete taşıyordu. Ama HSDPA ve HSUPA'nın devreye geçmesiyle birlikte bu karmaşık ve hantal yapı ortadan kalkacak.

Tanıtım: HSUPA teknolojisi hâlâ sorunlu

HSDPA teknolojisi, modern UMTS verici antenlerine yapılacak bir yazılım güncellemesinden sonra kullanılacak ama HSUPA için aynısını söylemek zor. Ne yazık ki her baz istasyonda birkaç donanım değişikliği yapılması gerekiyor. Birçok modelde bu yalnızca bir kart değişimine bakıyor. Siemens bu ihtiyacı öngörmüş olacak ki, hazırlıklarını yapmış.

Tabii çok büyük bir alandan bahsetmiyoruz. Diğer iki

tane ufak ölçekli servis sağlayıcı ise, HSDPA konusundaki sessizliklerini şimdilik koruyorlar. O2 şirketi bu turbo hızlı UMTS teknolojisini yıl sonuna kadar gün ışığına çıkartmak istiyor ama E-Plus bu konuda herhangi bir takvim vermiyor.

Söz konusu HSUPA olunca, başlangıçta karşılaşılan sorunlar aynı zamanda son kullanıcıların elindeki cihazlara da yansıyor. UMTS destekli cihazlarda birkaç yonga değişikliği yeterli olurken, cihazı HSUPA'yla birlikte HSDPA'ya uygun hale getirmek imkânsız ve tamamen yeni cihazlara ihtiyaç var. Sorun, HSUPA ağlarında hızlı bir şekilde veri gönderebilmek için güçlü bir vericiye ihtiyaç olması. Cep telefonları ve dizüstü bilgisayar kartları insan vücuduna yakın çalıştırıldığı için, verici çıkış gücü 1 watt ile sınırlanmış. 0 yüzdenden önce güçlü fakat az ışımaya yol açan vericilerin geliştirilmesi gerekli.

Elbette bu tasarım ve deneme süreçleri, HSDPA ve HSUPA'nın kullanılmaya başlanmasına kadar geçecek zamanı üç aşağı beş yukarı belirliyor. Sonuç olarak, bugün gidip HSDPA destekli bir cihaz satın alırsanız HSUPA ağlarında da kullanabilirsiniz, ama yüksek hızlı veri gönderimi yapamazsınız. ■

Mete Pınar, mete@chip.com.tr

HSDPA'LI TELEFON
Samsung Z560V şimdi den 1,8 Mbit/s hızı kadar download yapabiliyor.

ADSL kadar hızlı: Gelecekte yüksek çözünürlüklü HD filmleri kablosuz şebekelerdeki HSDPA ve HSUPA üzerinden cep telefonunuza ya da PC'nize indirebileceksiniz.

Download 7.200 Kbit/s

Upload 7.200 Kbit/s

7.000 Kbit/s

8.000 Kbit/s

9.000 Kbit/s

10.000 Kbit/s

11.000 Kbit/s

14.400 Kbit/s

Download 14.400 Kbit/s

Ali Kızıl
alikizil@gmail.com
Serbest Danışman

YORUM

Bu konuda siz ne düşünüyorsunuz?

CHIP forum sayfalarındaki **CHIP'te Bu Ay** bölümünde CHIP editörleri ve diğer okurlarla tartışın!
www.chip.com.tr

Linux'un in ve out'ları

İnanılması güç Linux gerçekleri!

Microsoft ile Novell firmaları Kasım ayının başında bir dizi işbirliğine gitti. Böylelikle hem Linux'un Microsoft Windows ağılarına ve bu sisteme yönelik yazılımlara olan desteğini artacak hem de Windows, Linux'la uyum yönünde ortak bir paydada birleşmiş olacak.

İlk bakışta Microsoft'un bu hamlesi, Linux'un ticari arenaya çekilmesi çalışmalarının bir başlangıcı olarak görünüyor. Geçen bu kısa zaman zarfında, ortağı Novell'in de katkılarıyla da, Microsoft şimdiden Linux sistemindeki bazı açık kaynak kodlu yazılımların telif haklarını ihlal ettiği yönünde açıklamalarda bulundu. Çok sorun olacağını düşünmüyorum, çünkü açık kaynak kodlu geliştiriciler bir şekilde telif ve patent haklarını ihlal etmeden, yazılımda aynı işlevi gerçekleştirecek bir yol bulacaklardır. Zaten win32codec gibi bu sıkıntıyı yaşayan yazılımlar, PLF olarak nitelendirilen paketler halinde, ülkemiz gibi yazılım patentlerinin tanınmadığı ülkelerde hala kullanılabiliyor ve "No Software Patents" sloganlarıyla destekleniyor.

Microsoft'un bu alandaki en büyük ticari atılımı kurumsal alandaki müşterilerine Linux uyumluluk hizmetleri sunmasıyla gerçekleşecek.

Bu, esasında Linux'un ne kadar ciddiye alınması gerektiğinin de bir göstergesi. Novell bu anlaşmadan şimdiden karlı çıkarak Mono 1.2 sürümünü duyurdu. Mono projesi 1.2 güncellemesi ile ASP.NET uygulamalarının Linux üzerinde nerdeyse sorunsuz çalışmasına ilave olarak, Windows Forms uygulamalarının

da Linux üzerinde çalışma desteği eklendi. Kısacası bir .NET uygulaması artık rahat bir şekilde Linux üzerinde çalışabiliyor. Ayrıca Mono projesi GPL lisanslı ve herkese açık. İçerdiği MonoDevelop geliştirme yazılımı ile görsel uygulamalar Linux altında da C# kullanarak kodlanabiliyor.

Sun, C#'ın artan popülerite ve platform desteğine karşın, Java'nın tahtını koruyabilmek için çok radikal bir adım atarak Java (JRE) ve Java Geliştirme Kitinin (JDK) lisanslarını GPL'e çevirdi. 2004 yılından bu yana geciken bu adım, birçok Java geliştiricisini alternatif diller olan Ruby ve Python'a çekmişti. Artık Java, farklı geliştiriciler tarafından daha hızlı geliştirilerek, barındırdığı bazı hantal kod yapılarından kurtulabilir ve geliştiricilere daha hızlı kodlama imkânı sunabilir. Ötesinde Java, Sun firmasına sorulmaksızın, Linux dağıtımlarının içinde özgürce dağıtılabilir. Linux varolan bir geliştirme platformunu, yeniden keşfederek birçok arabirimini yeniden yorumlayacak. Sun, şu an kaybedenler hanesindeki yerini kazananlara taşıyabilir.

Diğer bir gelişme de Oracle tarafından geldi. Oracle Red Hat'i, Debian'ı alacak derken, kendi dağıtımını hazırlama kararı aldı. Mimarisini Red Hat sistemlerine dayandıran Oracle, bu kararın yanına kurumsal destek hizmetlerini de ekledi. Fakat gelen tepkiler, Linux kanadını yeni açan Oracle'ın platforma yönelik desteğinin kötü durumda olduğu yönünde. Ayrıca kimsenin henüz Red Hat'den Oracle Linux'a geçildiğine dair bir haberi de yok. Tüm bu karmaşanın neler getireceğini önümüzdeki aylarda daha net şekilde göreceğiz.

“Microsoft ile Novell firmaları Kasım ayının başında bir dizi işbirliğine gitti.”

Hem fiyakalı hem delikanlı kasa

Kont Bilişim AeroCool kasaları getirmeye başladı

■ Avrupa'da yaygın bir şekilde satılan ve oyuncuların gözdesi olan AeroCool kasalar artık Kont Bilişim aracılığıyla Türkiye'de. Extreme Engine 3T, T40 (LCD panel) AeroEngine II modelleriyle Türkiye pazarı-

na giriş yapan AeroCool modellerinin hepsi, alüminyum kapak özelliği sayesinde ısı problemi olan oyuncuların derdine deva olacak. Kasada iddialı olan Kont Bilişim AeroCool markasını da ürün portföyüne

olarak pazardaki yerini sağlamlaştırmış. Bu yıl Cebit fuarında 75 adet Aero Engine II modeliyle AMD'ye sponsor olan, aynı zamanda ATI'a da yeni ürünlerini tanıtacakları roadshowlarında kullanması için

Extreme Engine 3T modeliyle destek çıkan AeroCool son tüketicinin ilgisini çekecek bir ürün.

Bilgi için: www.kont.com.tr

Read.me

Mahmut Karslıoğlu

mkars@chip.com.tr

Yayın Koordinatörü

İnternette her okuduğunuza inanmayın!

■ İnternet üzerinde anahtar teslim hizmet veren şirketler sayesinde, bir web sayfasına sahip olabilmek için artık bilgisayar kullanmayı bilmek bile gerekmiyor. Bu, tabii kendine hobi sayfası açmak isteyenler için muhteşem bir fırsat. Ancak herkes bu kadarıyla yetinmiyor. İnsanlar her zaman sevdikleri şeyleri başkalarına önerirler. Önerilen şeyin gerçekten de en iyisi olması gerekmez. Kendi kullanıyordur ya, onun için en iyisi odur. Ellerin altında İnternet de olduktan sonra bunu tüm dünya ile paylaşmaktan çekinmezler. Ne de olsa kimse onlara "senin dediğin yanlış, web sayfanı kapatıyoruz" diyemez. Bu, diğer kişisel siteler için de farklı değildir. Bu durumda kafanızın karışmaması için tarafsızlığına güvendiğiniz, en azından önerdiği şeyi mutlaka test ettiğini bildiğiniz bir BT sitesi belirleyip onu kullanmanız yapılabilecek en iyi şey olacaktır. Bir CHIP okuyucusu olarak CHIP Online web sayfasını tercih edebilirsiniz. Baştan aşağı yenilenen ve Türkiye'nin en sık güncellenen BT sayfalarından olan CHIP Online'dan en doğru haberleri ve bilgileri herkesten önce alabilirsiniz. Web tarayıcınızı her açtığınızda yeni bir şeyler öğrenmek istiyorsanız, tek yapmanız gereken CHIP Online'ı ana sayfanız olarak ayarlamak.

Eğlence avuç içinde

Creative Zen V

■ Birbirinden değişik modelleri ve renk çeşitleriyle MP3 çalar dünyasına farklılıklar kazandıran Creative, son ürünü ZEN V ile dijital eğlence dünyasında fırtınalar estirmeye devam ediyor. ZEN V, renkli 1,5 inç'lik özel OLED ekranı ile en aydınlık ve parlak ortamlarda dahi rahatlıkla fotoğraflarınızı görüntüleyebiliyor. 1 GB

ve 2 GB'lık modellere binlerce fotoğraf veya 1.000 adet şarkı yükleyebilir, böylece gittiğiniz her yere eğlencenizi taşıyabilirsiniz. ZEN V'nin Line-in girişi ile herhangi bir müzik çalardan anında MP3 kaydı vemicrofonuyla ses kaydı yapmanız mümkün.

Bilgi için:
<http://tr.creative.com>

Renkli ve geniş

19 inç'lik Samsung 940 BW

■ Koyuncu Elektronik, Samsung 940 BW ile geniş ekran keyfi sunuyor. Büyük ekran monitörler, iki ayrı dokümanla çalışırken içeriğin tümünü görmek için her iki dökümanı da A4 boyu-

tunda ekrana sığdırabiliyor. Bu sayede daha hızlı ve verimli çalışmak mümkün oluyor. Magic Bright 2 teknolojisi, monitörün ayarlarını kullanım ihtiyaçlarına göre tek tuşla optimal hale getiriyor. Magic Tune yazılımıyla monitörünüzün genel ayarlarını kolayca yapılabiliyorsunuz. Böylelikle birçok alt menüden oluşan OSD menüleriyle uğraşmaktan kurtuluyorsunuz. Samsung 940 BW, hem multimedya uygulamalarında hem de günlük işlerinizde size geniş ekranın avantajlarını sunuyor.

Bilgi için: www.koyuncu.com.tr

Evrenin sırları USB'de saklı

Şimdi de şarjlı USB pil yaptılar

■ Moixa Energy adlı İngiliz firma, USB portu üzerinden herhangi bir bilgisayarda şarj edilebilen Nikel metal hibrit (NiMH) pil geliştirdi. USBCell adlı bu ürün, AA kalem pil kullanan tüm cihazlarla uyumlu. Firmanın

çok geçmeden cep telefonlarıyla uyumlu USB bataryaları piyasaya sunması bekleniyor. İki adet AA kalem pilden oluşan paketin yurtdışı fiyatı yaklaşık 13 Pound.

Bilgi için:
www.usbcell.com

Tom Sanders
toms@chip.com.tr

Serbest gazeteci Tom Sanders
CHIP'e köşe yazıları yazıyor.

YORUM

İnternet balonu sönüyor

Youtube'un satılması bazı gerçekleri ortaya çıkardı.

Silikon Vadisi ne kadar övünse yeridir. Youtube çevrimiçi video servisinin Google tarafından 1,65 milyar dolara satın alınması, hem bu yörenin dünyanın teknoloji başkenti olduğunu doğruladı hem de gözleri Web 2.0 olgusuna çekti. Youtube hayatına tipik bir Silikon Vadisi girişimi gibi, bir pizzacının çatı katında başlamıştı. Pizza kokuları arasında faaliyet gösteren firma, dünyanın önde gelen web mülkiyetlerinden biri olmaya giden basamakları hızla tırmadı ve Yahoo ya da Google gibi nam salmış firmaları gölgede bıraktı.

Ama şu anki Web 2.0 furyası gösteriş bakımından 1999-2000 yıllarında yaşananın yanında solda sıfır kalır. Artık yeni firmaların kuruluşlarında müsrif partiler düzenlenmiyor. Aslını isterseniz, tek bir Web 2.0 teşebbüsünün bile halka açıldığını görmedik. Myspace ve Youtube'un devler tarafından satın alınışı, kaide değil de istisna gibi gözüküyor.

Zira aynı alanda faaliyet gösteren çoğu firma kelepir fiyatına el değiştiriyor. Örnek mi istiyorsunuz? Google geçtiğimiz ekim ayında Wiki firması Jotspot'u satın aldı. Google'ın bu alışveriş için yaklaşık 50 milyon dolar ödediği kulislere fısıldanıyor. Gadget üreticisi Weblogs ise geçen sene AOL'a, yaklaşık 25 milyon dolara satıldı. Yahoo da Digg'in taklidi Del.icio.us'u satın almak için elini cebine attığında, cüzdanından sadece 30 milyon dolar eksilmişti. Bu rakamlar firmaların kurucularının yüzünü güldürmüş olabilir, ama Silikon Vadisi'nin çok mühim bir kesimini, yani yüksek risk alanlarına yatırım yapan müteşebbisleri kaçırıyor. Bu kesim birkaç milyon dolar yatırım karşılığında Youtube'da ya da Myspace'de (580 milyon dolara satılmıştı) olduğu gibi çuvalla para kazan-

mayı umuyor. Bu yatırımcı grubu sadece yeni başlayan firmalara sermaye bulmakla kalmıyor, iş ortaklıklarının kurulabileceği, endüstrinin en parlak zihinlerinden edinilen içgörünün paylaşılacağı bir de ağ oluşturuyor. Yüksek risk yatırımcıları, günümüzün tüm teknoloji devlerinin ortaya çıkışından sorumlu; bunlara Google, Yahoo, Cisco ve Sun Microsystems da dâhil. Büyük internet furyasına rağmen Web 2.0 projelerinin satış fiyatları şaka gibi. Bir zamanlar arama motoru Excite 6,7 milyar, Lycos ise 12,5 milyar dolara el değiştirmişti. İki firma da o zamanlar piyasa lideri değildi. Şimdi Google sağ olsun, adlarını anımsayan bile sayılı. Bugünlerde internet balonunu söndüren gerçeklik, bilgisayar donanımının eskiye oranla çok daha ucuz olması. Azıcık JavaScript bilen bir bilgisayar me-

“Youtube, hayatına tipik bir Silikon Vadisi girişimi gibi bir pizzacının çatı katında başlamıştı.”

raklısı bile yumuşak hatlı köşelere ve diğer Web2.0 özelliklerine sahip bir site yaratabilir. Depolama ve sunucu çözümlerini Dell neredeyse kilo hesabı dağıtıyor ya da bunları

Amazon Web hizmetleri üzerinden kiralamak mümkün. Bir Web 2.0 servisi inşa etmek, Web 1.0'ın aksine, devasa yatırımlar da gerektirmiyor. Fikir ister akıllıca olsun isterse ahlaksızca, gereken teknolojiyi yaratmak herkesin elinde. Youtube ve Myspace para ya para demiyorsa bunun altında harika bir teknoloji değil, devasa bir hedef kitleye hitap etmeleri yatıyor. Digg de aynı sebepten ötürü turnayı gözünden vurmak üzere. Ama elinizde bir sepet dolusu JavaScript kodundan, bir de akılda kalıcı şirket adından başka bir şey yoksa, hiç Yahoo, Google, Microsoft ya da AOL kapınızı çalacak diye beklemeyin. Web 2.0 girişimlerinin büyük kısmı bir milyon dolar satış fiyatının yanına bile yaklaşamayacak. İnternet üzerinden köşeyi dönme şansı, en az ilk internet furyasının boşa çıktığı günlerdeki kadar küçük.

Bu konuda siz ne düşünüyorsunuz?

CHIP forum sayfalarındaki **CHIP'te Bu Ay** bölümünde CHIP editörleri ve diğer okurlarla tartışın!
www.chip.com.tr

Bluetooth'a yeni rakip geldi

Nokia'dan yeni iletişim standardı: Wibree

NOKIA

■ Nokia, bluetooth'a alternatif olarak geliştirdiği yeni standardı duyurdu: Wibree, selevi olan kablolu iletişim teknolojilerinin

den daha az güç tüketiyor. Maksimum 10 metrelik mesafede saniyede 1 Mbit hızında veri aktarılabilir. Nokia'nın

yeni teknolojisi düşük kapasiteli bataryaya sahip kol saati, fare ve klavye gibi cihazlarda kullanılacak. Yeni standardı

destekleyen ilk ürünlerin 2007'nin ikinci yarısında piyasaya çıkması bekleniyor.

Bilgi için: www.nokia.com.tr

Cool Tech

Gelişen teknolojinin en ilginç örnekleri

NEC'in yeni robotu PaPeRo

Mini mini birler çalışan ikiler

■ Japon elektronik firması NEC, Japonların heyecanla izledikleri robot piyasası için yeni bir ürün geliştirmiş. İnsanın gördüğünde "mini mini birler, çalışan ikiler..." diye tekerleme söylemek istediği bir tasarıma sahip yeni robot, PaPeRo gelişmiş alıcılar ve kablosuz teknolojilerle donanmış akıllı bir cihaz. Önündeki engelleri algılayıp çevresinden dolaşabilen robotu evin içine salıyorsunuz; o da kendi kendine gezinmeye başlıyor. Bir nevi, "saldım çayıra, mevlam kayıra" durumu.

Bilgi için: www.nec.com

Lastikleriniz inmesin

Ultra süper araba anahtarlığı

■ GM'in lüks arazi araçları için tasarladığı bir sistem, otomobil anahtarlığını akıllı bir kontrol cihazına dönüştürüyor. Lastiklerin hava basıncından, depodaki benzinin miktarına, kabindeki havanın sıcaklığına, radyoda çalan kanalın numarasına kadar tüm detayları anahtar üzerinden kontrol etmek mümkün. Sistemin yakın gelecekte tüm GM otomobillerinde kullanılması düşünülüyor.

Bilgi için: www.gm.com

HP MoGo Mouse

Yanında taşıyamıyorsan içinde taşı

■ Newton Peripherals firmasının geliştirdiği ve HP dizüstü bilgisayarlarda kullanılacak olan fare tasarımı MoGo, küçücük de olsa, fare taşımaktan sıkılan kullanıcılara yeni bir alternatif sunuyor: "Yanında taşıyamıyorsan içinde taşı". Dizüstü bilgisayarın PC kart yuvasına sokulabilen kablosuz fare, Bluetooth üzerinden bilgisayarla iletişim kuruyor ve ayın en akıllıca tasarlanmış ürünü ödülümüzü alıyor.

Fiyat: Belli değil.

Bilgi için: <http://www.newtonperipherals.com>

Kısa yol düğmeleri

Parmakçıklarınız yorulmasın

■ Optimus Mini 3, üç tuşlu bir klavye. USB üzerinden bilgisayara bağlanan klavyenin var olma amacı, kullanıcıların [CTRL] + [SHIFT] + [ALT] + [K] + [HOME] gibi sadist kısa yol tuş kombinasyonlarını hatırlamak zorunda kalmadan, medya çalarını açmak, internette gezinmek gibi işlemleri keyiflice gerçekleştirmelerini sağlamak. Cihazın üzerindeki OLED ekranındaki üç adet dokunmatik tuşa, istenilen resimler veya animasyonlar tuş görseli olarak atanabiliyor.

Fiyat: 234 dolar

Bilgi için: www.boysstuff.co.uk

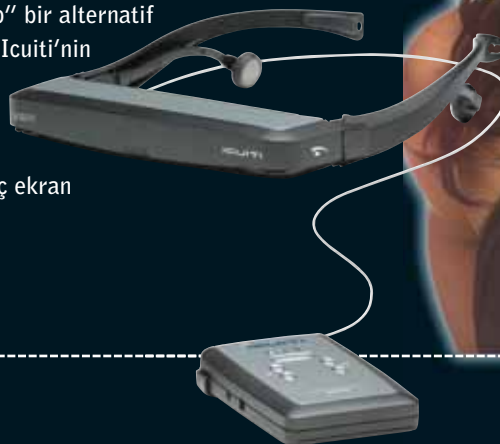
Dev ekran plazma alternatifi

Icuiti AV230 gözlük ekran

■ Dev plazma ekranlarda film seyretme keyfi için harcayacak binlerce doları olmayanlar için "acayip" bir alternatif olarak gözlük ekran kullanmak isteyenler, Icuiti'nin AV230 gözlük ekranı'na bir göz atabilirler. Sanal gerçeklik gözlüğü, 320 x 240 çözünürlüğünde ve 60 Hz frekansından bir ekrana sahip. Gözlük çalıştığında ise 44 inç ekran genişliğinde görüntü alanı oluşturuyor.

Fiyat: 300 dolar

Bilgi için: www.icuiti.com

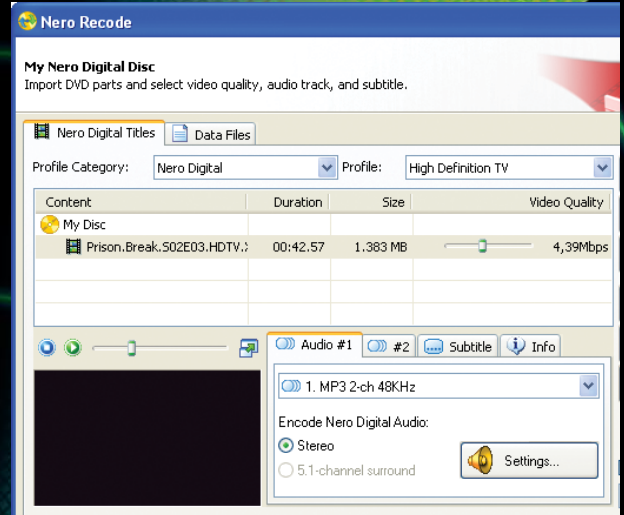
CHIP RADAR

Video codec'ler

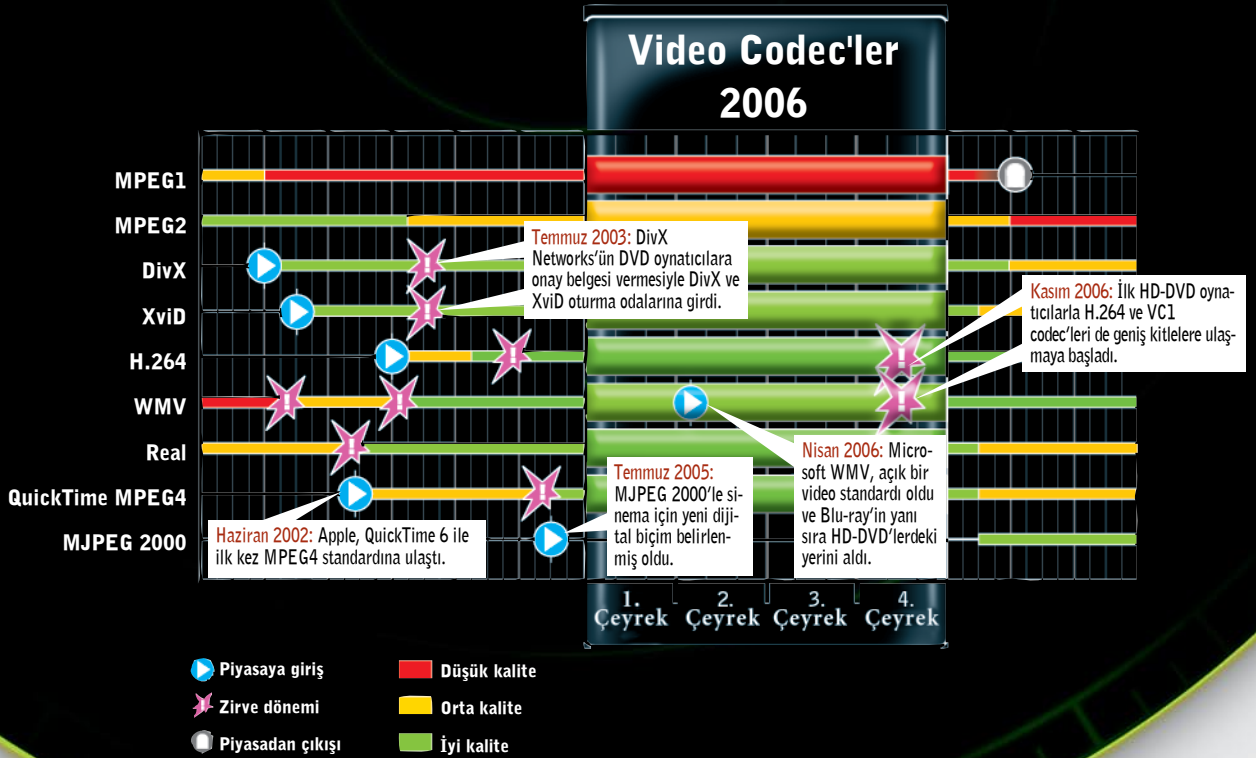
Filmler, bir diske sığdırılabilir. Blu-ray ve HD-DVD'ler codec'lere yeni bir yön veriyor.

■ 2007 yılının sonuna doğru High Definition medyaların yüksek kalite vaat eden yeni codec'lerle birlikte yaygınlaşması bekleniyor: VC1 ve H.264, oturma odalarını ele geçirmeye ve DivX ve XviD gibi eski popüler alternatiflerin yerini almaya hazırlanıyor. MPEG2'nin düşük kalitesi nedeniyle gelecekte hiç şansı olmadığı ve DVD'lerle birlikte tarihe karışacağı artık herkes tarafından kabul ediliyor. Bir sonraki teknolojik atılımın ise MJPEG 2000 gibi Wavelet codec'leriyle gerçekleşmesi bekleniyor. Bu codec'ler daha yüksek resim kalitesi sunuyor. Kendinden öncekiler gibi piksel tabanlı olmaması artefakt olu-

şumunun da önüne geçiyor. CHIP radarın okunması: Mavi daire içindeki üçgen, ürünün duyurulmasını ifade ediyor. Bunu çoğunlukla ürünün medyada yoğun bir şekilde tanıtılması (ünlem işareti) izliyor. Çubuk renkleri fiyat seviyesini gösteriyor: Kırmızı başlangıçtaki yüksek fiyata, sarı renk ilk fiyat düşüşüne işaret ediyor. Yeşil renk ürünün tüketici pazarına hazır olduğu anlamını taşıyor. Normal kullanıcılar için bu zamanda ürünü satın almak mantıklı. Çubuk gri renkteyse ürünün sonu gelmek üzere ve ürün piyasadan kalkana kadar (tabut işareti) çok uygun fiyatlarla satın alınabilir.

HERKES İÇİN H.264 Nero Recode ile en modern video codec olarak kabul edilen H.264 ilk kez geniş kitlelere ulaşmayı başarıyor.

Resim kalitesi (düşük, orta, iyi) diğer codec'lerle karşılaştırılarak değerlendirilmiştir.

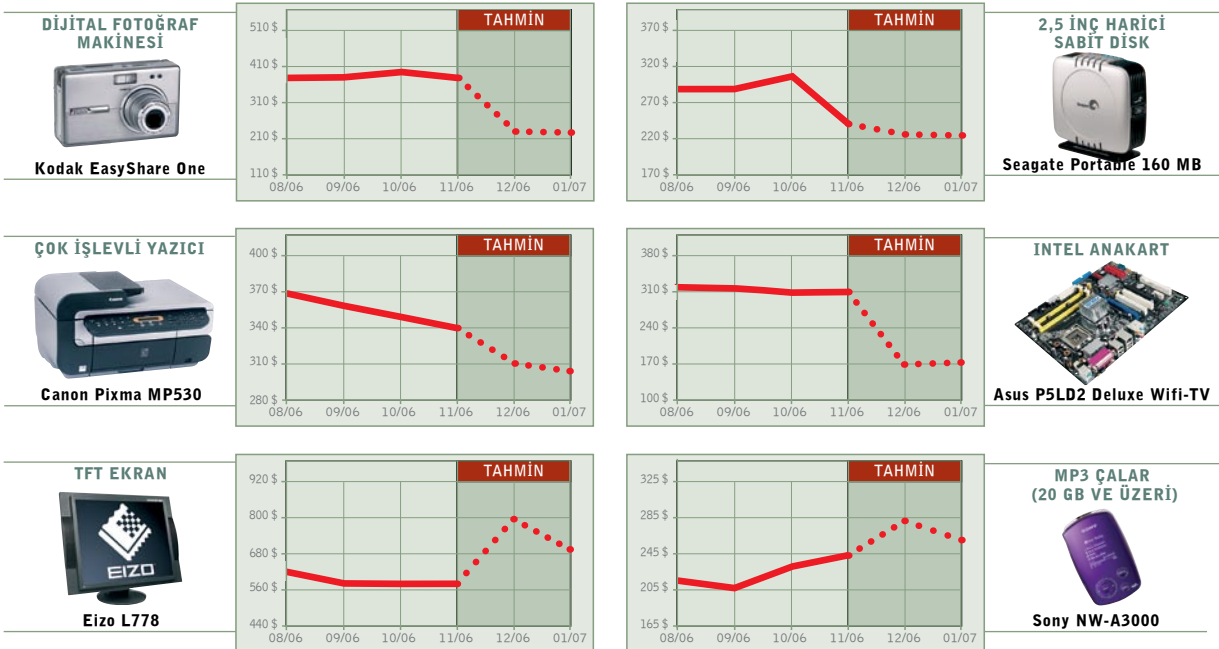
CHIP PC FİYAT DANIŞMANI

CHIP Test Merkezi her ay üç adet ideal PC sistemi oluşturuyor. Ofis, Multimedya ve Profesyonel kategorilerine ayırdığımız bu PC sistemleri, her kesimden kullanıcıya rehberlik etmeyi hedefliyor.

OFİS PC		MULTİMEDYA PC		PROFESYONEL PC
300 watt güç kaynaklı standart ATX	KASA	400 watt güç kaynaklı Midi-Tower ATX	KASA	650 watt güç kaynaklı Big-Tower ATX
Intel i945P yonga seti/ nForce 4 ve Lan, 7,1 Sound	ANAKART	Intel i965 yonga seti / nForce 570 ve Gbit Lan, 7,1 Sound	ANAKART	Intel i975X yonga seti/ nForce 590 SLI ve GBit-LAN, 7.1-Sound, Firewire 800
Intel Pentium D 920 (2 x 3,0 GHz) / AMD Athlon 64 4000+(2,4 GHz)	İŞLEMCI	Intel Core2Duo E6600 (2 x 2,2 GHz) / AMD Athlon 64 X2 4600+ (2 x 2,2 GHz)	İŞLEMCI	Intel Core 2 Duo E6700 (2 x 2,66 GHz) / AMD Athlon 64 X2 5000 + (2 x 2,6 GHz)
512 MB DDR400	BELLEK	1 GB DDR2 800 veya DDR2 533 (2x512 MB)	BELLEK	2 GB DDR2667 veya 2 GB DDR 400 (2x1.024 MB)
GeForce 7300 GS/ Radeon X1300 128 MB	EKRAN KARTI	GeForce 7600 GT / RadeonX1800 GT0 256 MB	EKRAN KARTI	Radeon X1900 XT ve Geforce 7900 GTX 512 MB
200 veya 250 GB 7.200 RPM	SABİT DİSK	300 GB 7.200 RPM	SABİT DİSK	2 X 250 GB 7.200 RPM (Raid 0/1)
16X DVD-ROM (Çift katman)	OPTİK SÜRÜCÜ	16X DVD Yazıcı (Çift katman)	OPTİK SÜRÜCÜ	16X DVD Yazıcı (Çift katman)
DVB-T / Analog	TV KARTI	DVB-T / Analog	TV KARTI	DVB-T / Analog
Kablolu klavye ve kablolu scroll fare	KLAVYE + FARE	Kablosuz klavye ve kablosuz scroll fare	KLAVYE + FARE	Kablosuz klavye ve kablosuz scroll fare
Microsoft Windows XP Home	YAZILIM	Microsoft Windows XP Media Center Edition	YAZILIM	Windows XP Professional
Yaklaşık 650 \$		Yaklaşık 1.300 \$		Yaklaşık 2.500 \$

CHIP FİYAT TAHMİNİ

Kullanımının yeterince kolay olmaması EasyShare One'ın yeterince ilgi görmemesine ve alt fiyat seviyesine inmesine neden oldu. Seagate Portable ve diğer harici sabit disklerin fiyatı da şu sıralar en düşük seviyelerde. Üst üste gelen fiyat indirimleri sonrasında Canon Pixma MP520'nin satışlarının artması bekleniyor. Çünkü bugün için birçok kullanıcı faks özelliği olmayan daha makul fiyatlı MP600'e yöneliyor. i965'in piyasayı ele geçirmeye başlamasıyla i945 yonga setli anakartların fiyatı da geriliyor. Tedarik sorunları Eizo'nun 19 inç ekranının ve Sony MP3 çalarının fiyatlarının artmasına neden oluyor ancak yılbaşından sonra bu fiyatlar yeniden düşüşe geçecek.

İlkyardım paketi: Her şeyi kurtarın

Dosyalarınız mı silindi, disk bölümü mü hasarlı, sistem mi bozuk? Sorun değil, CHIP tüm önemli verileriniz için can simidi hazırladı. İster sabit diskte, ister DVD’de veya bellek kartında olsun, her şeyi kurtarabilirsiniz.

CHIP ilkyardım DVD’si: Windows çöktüğünde sizi kurtaracak

Kendiliğinden önyükleme (boot) yapılabilen DVD’miz sayesinde, en kritik durumların bile üstesinden gelebilirsiniz. PC’niz hiç açılmıyorsa, kurtarma DVD’miz sayesinde en azından önemli verilerinizi kurtarabilirsiniz. CHIP DVD’yi sürücüye takıp sisteminizi açtığınızda otomatik olarak Knoppix Linux tabanlı özel bir kurtarma sistemi sizi karşılayacak. Ayrıntıları [46](#)’da okuyabilirsiniz. İlkyardım çantamızda ayrıca silinmiş dosyalar için kurtarma araçları ve her türlü tamir aracı bulunuyor.

● Bir bakışta DVD’deki tüm kurtarma araçları

Ntfsundelete

NTFS disklerinde silinmiş dosyaları buluyor.

Ntfsclone

NTFS disklerinin imaj dosyalarını oluşturuyor.

Ntfsresize

NTFS disklerini küçültüyor veya büyütüyor.

Qtparted

Disk bölümlerini siliyor, taşıyor veya büyütüyor.

Gpart

Hasarlı disk bölümlerini ortaya çıkarıyor.

DBAN

Sabit diskteki verileri kökten siliyor.

ms-sys

İşletim sistemi açıldığında MBR’yi tamir ediyor.

Memtest86+

PC kilitlendiğinde RAM hatalarını analiz ediyor.

Chntpw

Kayıp NT/XP şifrelerini sıfırlıyor.

TestDisk

Hasarlı disk bölümü tablolarını kurtarıyor.

PhotoRec

Silinen fotoğraf dosyalarını yeniden oluşturuyor.

dd, dd_rescue

Bozuk sabit diskleri birebir kopyalıyor.

Bu yazıda

Ücretsiz profesyonel araçlar

CHIP DVD ile veri kurtarma

DVD ve bellek kartları için yardım

Veri kaybına karşı önlemler

Gemide “Denize adam düştü! (Man overboard)” alarmı verildiğinde, hemen bir can simidi atmak gerekir. PC’de ise “Dosyalar gitti!” alarmı verildiğinde, hemen bu ayki CHIP DVD’imize sarılabilirsiniz. İster SD kart üzerindeki fotoğraflar, ister sabit disk üzerindeki belgeler, ister bozuk DVD’ler üzerindeki veriler olsun, tanıtacağımız araçlarla kurtarılamaz gibi görünen ama aslında üzerine herhangi bir veri yazılmamış her şeyi kurtarmak mümkün.

Yukarda bahsedilen her senaryo için yapmanız gerekenleri adım adım anlatan bir mini atölye sunuyoruz. Bu basit kurtarma işleminden sonuç alamamanız durumunda işinize yarayacak başka ipuçlarına da yer verdik. Program arayüzüne ihtiyaç duymayan tecrübeli kullanıcılar ise silinmiş disk bölümlerini bile kurtarabilirler. Ek olarak küçük ama akıllı programları ilkyardım paketine ekledik. Bu programlar veri kaybının önüne geçebiliyor. Yapmanız gereken tek şey, önemli dosyaları önceden yedeklemeniz (Bk. 52).

Silinmiş disk bölümlerini kurtarma

Araç: DiskRecovery 4.0 Personal

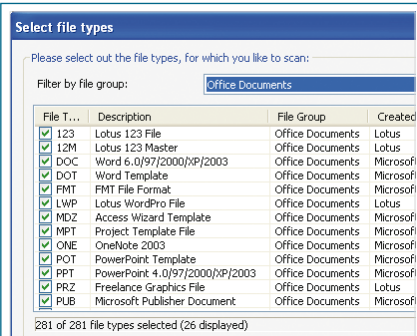
Bilgi: www.oo-software.com

Bir disk bölümünü (partition) sildiniz, yeniden biçimlendirdiniz veya kısmen üzerine yazdınız. DiskRecovery sayesinde tüm dosyaları kurtarma şansınız var. Aslında DiskRecovery, hasarlı dosyaları

bile yeniden oluşturan ve disk bölümlerinin dışında da silinen dosyaları arayabilen profesyoneller için bir araç. Yazılımın Personal sürümü 80 dolar iken Admin Edition sürümü yaklaşık 310 dolar. CHIP DVD’indeki aracın deneme sürümünde tüm işlevler mevcut, ancak dosyaları gerçekten kurtarmak için yazılımın web sitesinden geçerli bir lisans anahtarı satın almanız gerekiyor. Personal ve Admin Edition sürümleri arasındaki tek fark, Personal sürümde bir seferde en fazla 50 dosyanın kurtarılmasına izin verilmesi. Bu sadece belli dosyaları kurtarmak istiyorsanız ideal bir seçenek oluşturuyor.

Bu kurtarma yazılımını uygulamaya başlamak için ilkin disk bölümünü seçmek gerekiyor. Bunun için DiskRecovery’yi, *Başlat / O&O Software / O&O DiskRecovery* ile çalıştırın. Açılış menüsündeki *İleri* düğmesine tıklayın. Bir sonraki pencerede, silinen dosyaları geri yüklemek istediğiniz sürücüyü işaretleyin. Dosyalar silinen bir disk bölümünde bulunuyorsa, *Hide unpartitionable areas* seçeneğini iptal edin. Akabinde *İleri* düğmesine tıklayın, *Advanced options for partitions* ayarlarını olduğu gibi bırakın. Kısa bir süre önce sildiğiniz ve 512 bit’den büyük olan, yani MFT’de (Master File Table) bulunmayan bir dosyayı arıyorsanız, seçeneklerde değişikliğe gitmelisiniz: *O&O DeepScan* seçeneğinin önündeki onay işaretini kaldırın; arama böylece daha hızlı gerçekleşecektir.

Arama parametresi tanımlama: Dosya tiplerine göre işlem yapmak için *İleri*’ye tıklayın ve bir sonraki menüde kurtarmak istediğiniz dosya türlerini *File Types* ile ayarlayın. Normalde DiskRecovery’nin tanıdığı tüm dosya →

DOSYA TÜRLERİ Sadece belli dosya türlerini kurtarmak DiskRecovery ile mümkün.

TARAMA SmartScan tarama seçeneği ile kayıp dosyalar daha hızlı bulunuyor.

CHIP İlkyardım paketi

DVD’DE: CHIP-Code © KURTARMA DVD’Sİ

DiskRecovery 4.0 Personal

Bu profesyonel araç, disk bölümü hasarlı olduğunda bile dosya kurtarabiliyor.

PC Inspector File Recovery

Normal durumlar için ideal olan araç, silinen dosyaları geri alıyor.

PC Inspector Smart Recovery

USB bellek, SD kart ve diğer bellek kartlarından silinmiş fotoğraflarınızı kurtarıyor.

IsoBuster

Windows tarafından okunamayan bozuk CD ve DVD’lerden veri okuyabiliyor.

TestDisk

Windows bir disk bölümünü bulamıyorsa TestDisk ile bunu kurtarma şansınız var.

PhotoRec

USB bellekten sabit diske kadar her türlü disk bölümündeki resmi kurtarabiliyor.

DriveImage XML

Disk bölümlerini komple yedeklemek ve geri yüklemek için basit bir araç.

dvidisaster

Yazılım, kendi hata düzeltme işlevi sayesinde veri kayıplarına karşı CD ve DVD’lere ekstra koruma sağlıyor.

HxD

Kullanımı kolay Hex editörü, kendi kurtarma imzalarını oluşturmak için ideal.

MICROSOFT’TAN ÖZEL ARAÇLAR

Robocopy

Microsoft’un aracı kolayca yedek almanızı sağlıyor, aynı zamanda hızlı ve tam otomatik olarak çalışıyor.

Robocopy GUI

Bununla Robocopy’yi istediğiniz gibi yönetebilirsiniz.

CHIP DVD’de

türleri seçili olacaktır. Ancak örneğin sadece AVI dosyalarını kurtarmak istiyorsanız *Mark All'a* ve *Unselect'e* tıklayın. AVI dosya türünün önüne bir işaret koyun. Bir başka yol da *Fitler by the file group:* alanındaki *Movies'i* seçmekten geçiyor. DiskRecovery böylece MPEG ve WMV dosyalarını da buluyor. Taramayı, OK ile onaylayın.

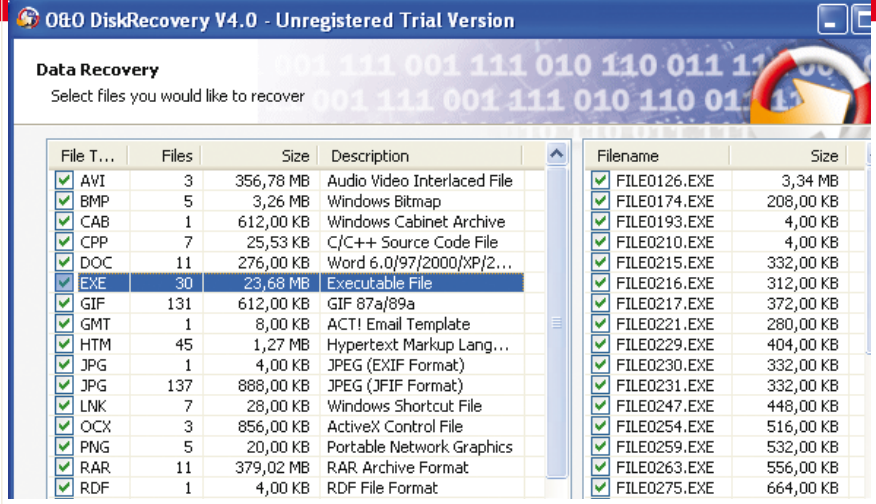
Dosya kurtarmak: Artık *İleri* düğmesine tıkladığınızda, DiskRecovery arama işlemini başlatacaktır. Disk bölümünün büyüklüğüne bağlı olarak bu işlem biraz uzun sürebilir; GB başına yaklaşık iki dakika. DiskRecovery, sonuçları dosya türlerine göre sıralanmış olarak gösterir. Ancak bir seferde (Personal sürümde) sadece 50 dosya kurtarabildiğiniz için önce *Mark All'a* ve sonra da *Unselect'e* tıklayın. Böylelikle tüm onay işaretleri kalkmış olacak ve istediğiniz 50 dosyayı rahatça seçebileceksiniz. Bunu yaptıktan sonra *İleri'ye* tıklayın. Bir sonraki pencerede DiskRecovery'nin kurtardığı dosyaların kaydedileceği dizini belirlemeniz gerekiyor. Standart olarak burada "Belgelerim\Recover" dizini

ayarlıdır. *İleri* ile yazılım asıl kurtarma işlemini başlatacaktır.

İPUCU 1 Sistem bölümünden veri kurtarma: Kurtarmak istediğiniz veriler sistemin kurulu olduğu disk bölümünde bulunuyorlarsa, farklı bir yol izlemeniz gerekiyor. Zira Windows burada programın her açılışında yeni veriler yazıyor. Bu yüzden işletim sisteminin tam da kurtarmak istediğiniz dosyaların üzerine veri yazma tehlikesi her zaman var. Bu yüzden en iyisi Instant

Disk Recovery'yi *Başlat / O&O Software* altından çalıştırmak. Bu sürüm sadece anabellekten çalışıyor ve disk bölümüne dokunmuyor.

İPUCU 2 Daha fazla dosya kurtarma: DiskRecovery, MP4 veya AAC gibi egzotik dosyaları normalde es geçiyor zira bunlar, aracın otomatik olarak tanıdığı 300 adet biçimin arasında bulunmuyor. Ancak DiskRecovery'nin işlev kapsamını kendi dosya imzanızı oluşturarak genişletebiliyorsunuz. Yani bir kod şablonu

DOSYA TÜRÜNE GÖRE KURTARMA DiskRecovery'de sol pencerede aracın hangi dosya türlerini bulduğunu görebilirsiniz. Sağda ise bulunan dosyalar listeleniyor.

Atölye: CHIP Kurtarma DVD'siyle veri kurtarma

1 Açılış: Önyükleme DVD'sini sürücüye yerleştirdikten ve önyükleme yaptıktan sonra, karşınıza bazı seçenekler çıkacaktır. İsterseniz Linux işletim sistemiyle önyükleme yapabilir ([Enter] tuşuna basarak) veya sisteminizi normal bir şekilde sabit diskten açabilirsiniz ("exit" girerek). [Enter] tuşuyla devam ettiğinizde, karşınıza bir menü çıkıyor; burada istediğiniz Linux sürümünü çalıştırabilirsiniz. Veri kurtarmak için "Knoppix 5.0.1 (CD sürümü)"nü seçin ve [Enter] tuşuna basın. Sistem açıldıktan sonra grafiksel arayüzle Linux sistemi sizi karşılayacaktır.

2 Tarama: Tüm donanımlara erişilebilirlik için sol altta *K / Menu / Knoppix* ile *Root Shell'i* açın. Sabit diskteki kurtarılabılır dosyaları bulmak için örneğin şunları girin:

```
<ntfsundelete /dev/
hda1 -l -less>
```

hda, "ntfsundelete" aracının ilk IDE bağlantısının master'ını taraması anlamına geliyor. Bu genelde sisteminizi önyükleme

yaptığınız sabit disk olur. Başka disk bölümlerini taramak için hda parametresini uygun bir şekilde değiştirmeniz yeterli (hdb, sda gibi). "less" ile araç sonucu bir metin listesinde verecektir. "%age" altında "ntfsundelete" aracının bir dosyanın ne kadarını kurtarabileceğini görebilirsiniz. "Inode", dosyanın nerede bulunduğunu belirtir.

Liste çoğunlukla çok uzun olur, bu yüzden şu komutla listeyi düzenleyin:

```
<ntfsundelete -p 75 -m *.
txt' /dev/hda1>
```

"-p" ile bir dosyanın en az yüzde kaçının kurtarılabılır olması gerektiğini belirleyebilirsiniz. "-m" altında ise dosya adlarına göre arama yapabilirsiniz. Örneğimizde, "ntfsundelete" aracının içeriğinin en az yüzde 75'ini kurtarabildiği tüm metin dosyaları listeleniyor.

3 Kurtarma: Kurtarılan dosyaları harici bir sürücüye kaydetmeniz gerekir (kurtarılabılır dosyaların boyutuna göre USB belleğe veya sabit diske). USB belleği bil-

gisayarınıza taktığınızda, sistem Windows'taki gibi otomatik olarak bir pencere açar. OK düğmesine tıkladığınızda, dosya yöneticisi Konqueror, USB belleğin içeriğini görüntüler. Şimdi adres satırında daha sonra "ntfsundelete" de girmeniz gereken yolu (path) göreceksiniz. Bu yol genelde şöyledir: "system: / media / sda1".

Root Shell'de Inode numaralarını girerek dosyaları kurtarabilirsiniz. Bunun için shell komut satırında örneğin şunları girin:

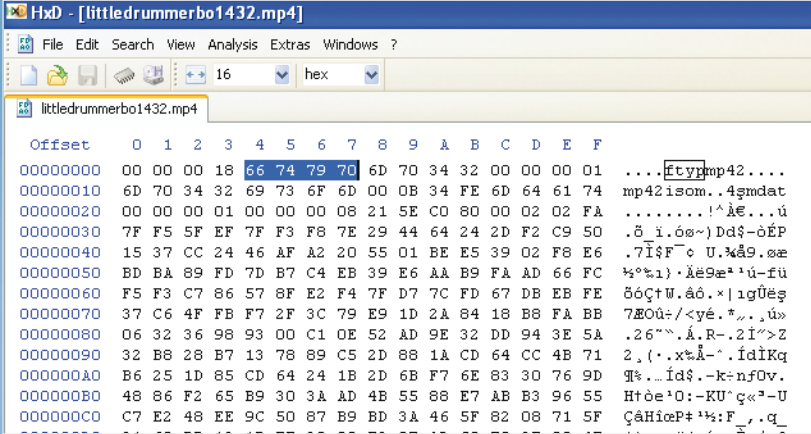
```
<ntfsundelete -u -i 11861 /
dev/hda1 -d /media/sda1>
```

"ntfsundelete" bunun üzerine Inode 11861'de bulunan dosyayı USB belleğe kaydedecektir. Bir defada birçok dosya kurtarmak için:

```
<ntfsundelete -u -i 1274-
7786 /dev/hda1 -d /media/
sda1>
```

girin. "ntfsundelete" böylece Inode 1274 ve 7786 arasında bulunan tüm dosyaları kurtaracaktır.

İPUCU: Kendi dosya imzalarınızı oluşturun

■ Bir Hex editörüyle DiskRecovery'nin kurtarma özelliklerini geliştirebilirsiniz. Zira editör sayesinde dosyaların imzalarını tanımlayabilirsiniz. Böylece DiskRecovery bu dosya türlerine göre de arama yapabilir. Mesela MP4: HxD editöründe birkaç tane MP4 dosyasını açtığınızda 04-07 offset'lerinde "ftyp" imzasını göreceksiniz. Bu byte'lar her dosyada aynıdır. Bu imzayı DiskRe-

covery'ye eklemek için *User Defined Signatures*'a tıklayın. Bir sonraki pencerede *File Extension*: alanına "MP4" girin. Aynısını *Short Description*: da girin. "Offset Position:" olarak imzanın başladığı offset değerini girin, MP4'te bu değer "4"tür. *Signature* alanına "ftyp" girin. *Save...* düğmesiyle yeni dosya imzasını oluşturabilirsiniz.

nuyla DiskRecovery dosya türünü tanımlayabiliyor. Şablonu genelde bir Hex editörüyle bulmak mümkün (yeni başlayanlar için HxD adlı freeware program ideal, CHIP DVD'sinde de mevcut). AAC dosyaları örnek göstererek neler yapmanız gerektiğini anlattım: HxD'de *File / Open* ile birkaç AAC dosyasını yükleyin. Dosyaların hemen başında ilk dört onaltılık değer aynı olduğunu göreceksiniz: FF, F1, 59, 80. Bu değerleri DiskRecovery'ye girin. Bu-

nun nasıl yapıldığını sağdaki profesyonel ipucunda okuyabilirsiniz.

Silinen dosyaları kurtarma

Araç: PC Inspector File Recovery

Bilgi: www.pcinspector.de

Geri Dönüşüm Kutusu'ndaki ihtiyaç duyduğunuz dosyalar silindiğinde, panik yapmanıza gerek yok. PC Inspector özellikle bu tip basit kurtarma durumları için ideal bir araç. Geri Dönüşüm Kutusu'ndan sildiğiniz dosyalar aslında hala sabit disk üzerindedir. Windows sadece disk bölümlerinde dosyanın silindiğini işaretliyor.

Dosyanın adı, boyutu ve türü gibi bilgiler saklı kalıyor. Benzer şekilde dosyanın bulunduğu sabit disk üzerindeki blok adresleri de korunuyor. PC Inspector File Recovery'nin yapması gereken tek şey disk bölümü tablosunu, örneğin NTFS'in Master File Table'ını taramak ve "silinmiş dosya" kaydına göre aramak (bu bilgi MFT kaydının 23 ve 24 numaralı

byte'larında bulunuyor). Burada aracın bir dosyayı kurtarmak için ihtiyaç duyacağı diğer tüm bilgiler de yer alıyor.

Sürücü seçimi: PC Inspector File Recovery'nin ana penceresinin sol üstünde yer alan düğmeye tıklayın. Bir sonraki pencerede "Logical drive" altında tüm disk bölümü kayıtlarını göreceksiniz. Aracın silinen dosyaları arayacağı disk bölümünü işaretleyin. Seçiminizi yeşil onay işaretini tıklayarak onaylayın, böylece program sürücüyü analiz etmeye başlayacaktır.

Dosya kurtarma: PC Inspector File Recovery, elde ettiği sonuçları kısa bir süre sonra Windows Gezgin'i görünümünde gösterecektir. Sol penceredeki "Deleted" dizinini açtığınızda, sağ tarafta aracın kurtarabileceği tüm dosyaları görebilirsiniz. Tek bir dosyayı veya dizini kurtarmak istiyorsanız, bunu sağ pencerede işaretleyin ve sağ tuş menüsünden "Save to..."'yu seçin. Bir sonraki pencerede PC Inspector'un dosyaları kaydedeceği dizini belirleyin.

İPUCU 1 Dosya biçimlerini arama:

Sadece Word dokümanlarını kurtarmak istiyorsanız, PC Inspector'un arama işlevini kullanmalısınız. Bunun için soldaki büyüteç simgesine (*Find Files*) tıklayın ve arama penceresini açın. Burada "Name:" alanında joker karakterler de kullanabilirsiniz, yani "*.doc" uzantısını elle girerek tüm Word dokümanlarının bulunmasını sağlayabilirsiniz. Bulunan sonuçları Explorer penceresinde "Searched" dizinini açarak görebilirsiniz.

İPUCU 2 Zor durumlarda kurtarma:

Partition tablosu bozuka veya silinen bir dosyanın kaydının üzerine burada da yazılmışsa, PC Inspector File Recovery'de detaylı bir arama başlatmanız gerekiyor. Bunun için ana pencerede *Find lost data*'nın yanındaki düğmeye tıklayın. Daha sonra *Find logical drives*'a tıklayın. Şimdi bir ayar çubuğuyla yazılımın tarama yapacağı sektör alanını seçebilirsiniz. Normalde tüm disk bölümü seçilidir, bu yüzden bir değişiklik yapmanıza gerek yok. Yeşil onay işaretine tıkladığınız anda arama başlayacaktır.

Silinen fotoğrafları bulma

Araç: PC Inspector Smart Recovery

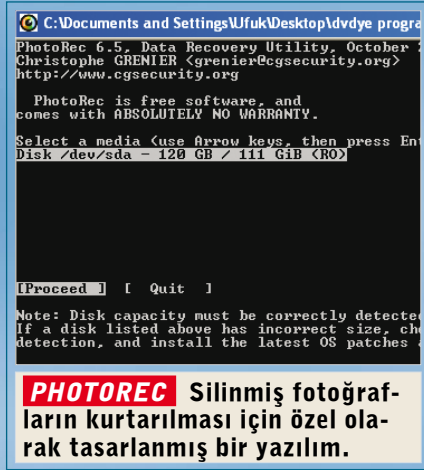
Bilgi: www.pcinspector.de

Dijital fotoğrafçılar için hayat zordur: →

Profesyoneller daha hızlı kurtarıyor

Bir sabit diskin yapısına aşına olan kullanıcılar için bu ayki DVD'mize iki özel araç yer alıyor: TestDisk ve PhotoRec. Her iki açık kaynak kodlu ürün DOS penceresinden kullanılıyor. Bunun için CHIP DVD'deki ZIP arşivini sabit diske kopyalayıp açın. Programları çalıştırmak için

Başlat / Çalıştır ile "cmd" komutunu girin. Böylelikle DOS komut satırına ulaşacaksınız. "cd" komutuyla arşivi açtığınız dizine geçin.

■ **TestDisk:** Bu araç FAT32, NTFS veya ReiserFS dosya sistemli, silinmiş disk bölümlerini buluyor ve bunları tekrar oluşturuyor. Ancak burada dikkatli olmak gerekiyor: TestDisk, Master Boot Record'u (MBR) değiştirdiği için, sağlam disk bölümlerinin de üzerine yazabilir. "testdisk_win.exe"yi çalıştırın ve *Select a media* altında, silinmiş disk bölümünün aranacağı sabit diski seçin.

Seçiminizi *Proceed* ile onaylayın. Araç şimdi size "partition table type"ı soracaktır, PC için "Intel" girebilirsiniz. Bir sonraki seçimde *Analyse*'i seçin. Araç şimdi diskte MBR'de bulunan tüm kayıtları (silinmiş disk bölümleri de dâhil olmak üzere) tarayacaktır. TestDisk istediğiniz sonucu gösterdiğinde, disk bölümünün özelliğini değiştirebilirsiniz.

Örneğin deleted anlamına gelen "D"yi logical anlamına gelen "L" ile değiştirebilirsiniz. Burada gösterilmeyen silinmiş disk bölümlerini bulmak için gelişmiş arama seçeneğini kullanabilirsiniz. Bundan sonra özellikleri tekrar değiştirebilir ve "Write" ile MBR'ın üzerine yazabilirsiniz.

■ **PhotoRec:** Yazılım özel olarak silinmiş fotoğrafların kurtarılması için tasarlanmış olsa da, ZIP arşivleri gibi başka dosya türlerini de kurtarıyor. "photorec_win.exe"yi çalıştırın ve bir medya seçin. Bu, USB bellek veya SD card gibi harici bir medya da olabilir. "Proceed" ile onaylayın.

Daha sonra disk bölümü tablosunun türünü seçin (çoğu durumda "Intel"). Bir sonraki pencerede sürücüyü işaretleyin ve *Search* ile aramayı başlatın. Araç silinen dosyaları otomatik olarak kurtaracak ve "recup_dir" dizinine kaydedecektir. Bu dizin de photo-rec_win.exe'nin program dizinin altında bulunuyor.

Binlerce fotoğraf çekerler ve onca karmaşa arasında çıktıkları fotoğrafların bir kısmını silmek zorundadırlar. Çünkü her daim yeni fotoğraflar için yere ihtiyaç vardır. Bazı durumlarda saklamak istenilen fotoğrafları bile uçup gider. Bu gibi durumlarda PC Inspector Smart Recovery imdada yetişiyor. Yazılım, olası tüm veri kayıt medyalarından özellikle fotoğraf kurtarmak üzere uzmanlaşmış. Örneğin SDCard, Memory Stick ve Micro Drive'dan veri kurtarmak yazılımla çok kolay.

Fotoğraf kurtarma: Bellek kartını uygun yuvaya takın ve Smart Recovery'yi açın. *Select Device* ile kameranızın veya kart okuyucunuzun sisteminize hangi sürücü harfiyle tanıtılmış olduğunu belirleyin. *Select Format Type* altında normalde *JPG* seçilidir. Ancak başka multimedia dosya türlerini de aratabilirsiniz. Bunun için *JPG* üzerine tıklayıp menüyü açın ve size uygun dosya biçimini seçin. Son olarak *Select Destination* ile aracın kurtarılan dosyaları kaydedeceği yeri belirleyin. Akabinde, *Start* ile kurtarma işlemini başlatın. Kurtarma işlemi kurtarılabilecek bölümün büyüklüğüne göre uzuyor. Bir örnek vermek gerekirse Smart Media Card üzerinde GB başına yaklaşık iki saatlik arama süresi söz

konusu.

İPUÇU 1 Detaylı arama: Smart Recovery'nin bulduğu sonuçlardan memnun değilseniz, *File / Settings* ile *Intensive Mode*'u seçebilirsiniz.

İPUÇU 2 Donanım arızalarının tespiti: *Check Media* işlevini *Function* menüsü altından etkinleştirin. Bu şekilde tarama esnasında donanımda bir arıza olup olmadığını kontrol edebilirsiniz. *Read errors* altında araç, kart üzerinde ne kadar sektörün hasarlı olduğunu gösterecektir. Böylece gelecekteki olası bir veri kaybını engellemek için kartı kullanmaya devam etmemenin daha iyi olacağını bilebilirsiniz.

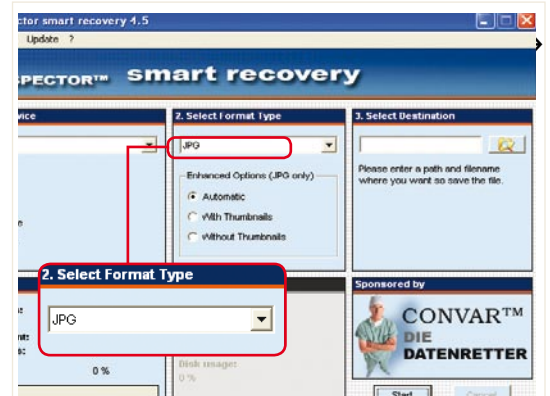

Bozuk CD/DVD okuma

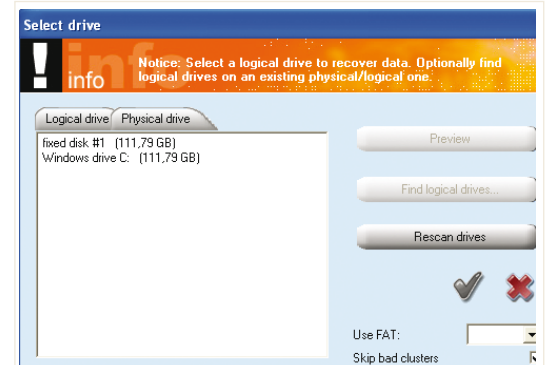
Araç: IsoBuster

Bilgi: www.smart-projects.net

CD ve DVD'ler her an birdenbire veri kayıplarıyla karşılaşabileceğiniz hassas medyalardır, zira bunlar kolayca çizilebilir, bozulabilir veya silinebilir. Örneğin iki yıl önce hazırladığınız, tatil fotoğraflarınızı içeren bir DVD'yi sürücüye yerleştirirsiniz, Windows saatlerce DVD'yi okumaya çalışır durur ancak Windows Gezgin'i'nde herhangi bir şey görünmez. İşletim sistemi eski fotoğraflarınıza ulaşmayı başaramasa da,

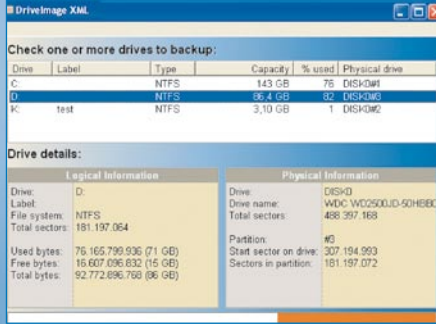

JPG KURTARMA Smart Recovery hep belli türdeki dosyaları kurtarıyor. Standart olarak JPG ayarlı.

SÜRÜCÜ ARAMA PC Inspector File Recovery'de Windows'un göstermediği sürücüler de arayabilirsiniz.

Önlem olarak kurtarma ve veri kaybında işe yarayan araçlar

DriveImage XML 1.18

■ Image programı disk bölümlerini yedekliyor ve gerektiğinde geri yüklüyor. Image dosyasının yanında bir de dosya içeriğini barındıran XML dosyası oluşturuyor.

Bu sayede dosyaları tek tek kurtarmak için kayıtlı bir image dosyasını açabilirsiniz. Sistem bölümünü yedeklemek istiyorsanız, aracı Bart's PE Builder'a (www.nu2.nu) entegre etmeniz gerekiyor, zira DriveImage'da önyüklemeye seçenekleri bulunmuyor.

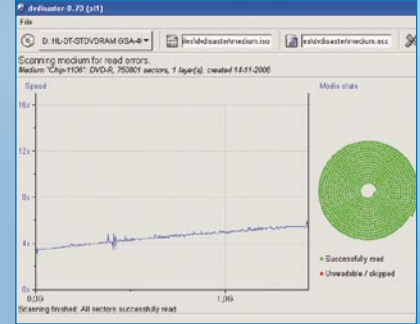
Bilgi için: www.runtime.org

Robocopy GUI 3.1.1

■ Oldukça hızlı çalışan bu yedekleme aracını normalde sadece komut satırından kullanabiliyorsunuz. Bu yüzden aracı Robocopy GUI adlı freeware araçla birlikte kullanın. Yazılımın çalışması için sisteminizde .NET Framework'ün kurulu olması gerekiyor. GUI ayrıca Robocopy'nin kullanımını açıklayan bir yardım dosyasına sahip. Araçta artıralarda zaman ayarlı, artırımlı (incremental) yedekleme yapabiliyorsunuz. Her şey otomatik olarak işliyor, bir şey yapmanıza gerek kalmıyor.

Bilgi için: www.gotdotnet.com

dvdaster 0.70

■ Araç, CD ve DVD'leri, gelişmiş bir hata düzeltmeyle yedekliyor. Gerçi CD ve DVD'ler kendi hata düzeltme özelliğine sahip ancak bu sadece küçük çiziklere rağmen tüm verilerin halen okunabilir olmasını sağlıyor.

Daha büyük hasarlarda bu hata düzeltme özelliği işe yaramıyor, dvdaster ise bu gibi durumlarda imdadınıza koşuyor. Araç hata düzeltmesini sabit disk üzerindeki özel bir dosyaya kaydediyor ve kurtarma işlemi daha başarılı oluyor.

Bilgi için: www.dvdaster.com

IsoBuster sayesinde bunlara erişme şansınız olabilir.

CD/DVD okuma: Okunamayan verileri içeren diski PC'nizin sürücüsüne takın ve çift tıklamayla IsoBuster'ı açın. Araç, programın açılışında diski otomatik olarak okuyacaktır. Yazılım Windows Gezini görünümünde ana pencerede herhangi bir şey göstermezse, öncelikle CD/DVD üzerinde bulunan değişik dosya sistemlerinde arama yapmayı deneyin. Bunun için soldaki pencerede ISO veya UDF simgesine tıklayın.

Bu da işe yaramazsa, ek bir RAW ta-

ramasına ihtiyaç var. Bunun için de sol pencerede CD/DVD simgesine sağ tuşla tıklayın ve kısayol menüsünde *Eksik dosya ve klasörleri bul* seçeneğine tıklayın. Araç böylece bozuk bir dosya sistemindeki dosyaları da bulacaktır.

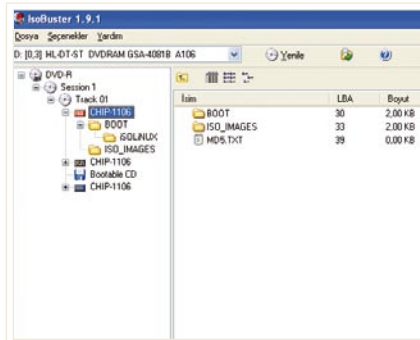
Dosya kurtarma: IsoBuster, Windows Gezini görünümünde bulunduğu dosyaları dosya sistemlerine göre ayrılmış olarak gösterecektir. RAW taraması yapmak zorunda kaldıysanız, soldaki pencerenin en altındaki *Kendi imzaları yoluyla bulunan dosyalar*'ı seçin. Sağ pencerede kurtarmak istediğiniz tüm dosyaları işaretleyin ve sağ tuş kısayol menüsünden *Nesneleri çıkart*'ı seçin.

İPUÇU 1 DVD içeriğini PC'ye aktarma: Bir diski okutmakta sorun yaşıyorsanız, CD/DVD simgesinin üstüne gelin ve sağ tuş menüsünden *Kullanılır IBP/IBQ imaj dosyası oluştur*'u seçin. IsoBuster böylece, DVD'deki tüm verileri sabit diskteki bir image dosyasına atacaktır. Daha sonra image dosyasını IsoBuster ile açabilir ve içeriğini okutabilirsiniz. Bu yöntemle hem sürücünü hem de zaten pek de iyi durumda olmayan diskinizi korumuş olursunuz.

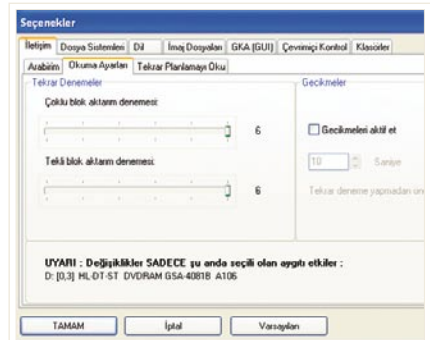
İPUÇU 2 Okuma denemelerini artır-

mak: Image analizinden de kayıp dosyalarınıza ulaşamadıysanız, başka bir seçenek daha var. Sorunlu diski tekrar sürücüyü takın ve sonra *Seçenekler / İletişim / Okuma Ayarları* ile aktarım denemelerini 3'ten 6'ya yükseltin. IsoBuster böylece DVD üzerindeki hasarlı bir bloğu altı defa okumaya çalışacaktır. Bu sırada sabırlı olmakta fayda var, zira tüm bu denemeler birkaç saat sürebilir. Bu yüzden bu seçeneği sadece kayıp verilere mutlaka ulaşmanız gerekiyorsa tercih edin. ■

MM / Ufuk Yamankılıçoğlu uyaman@chip.com.tr

CD/DVD'DEN KURTARMA IsoBuster, dosya sistemi bozuk olsa da, dosyaları kurtarabiliyor.

BOZUK CD/DVD'LER IsoBuster CD/DVD üzerindeki bozuk bir sektörü altı kere okumaya çalışıyor.

D-SLR: Profesyonel fotoğraf çözümü

Nikon D200 D-SLR: 10,2 megapiksel çözünürlüğe sahip bu fotoğraf makinesi profesyonel bir çözüm sunuyor. Rakiplerinden bir adım önde yarışan Nikon D200'un en önemli özelliği, dört kanal veri çıkışına ve Optical Low Pass Filter özelliğine sahip görüntü algılayıcısı. Bu sayede yüksek görüntü kalitesine ulaşan ürünün yüksek çözünürlüklü LCD ekranı ve 0,15 saniye açılma süresi, diğer ilgi çeken özelliklerinden.

Bilgi için: Karfo Karacasulu

Tel: (212) 512 31 93

Web: www.nikon.com.tr

Fiyat: 2.259 \$ + KDV

Anten düzeltmeye son

NEXT 8500 CI: Ülkemizde uydu alıcısı piyasası oldukça karışık. 150'nin üzerinde marka sayısı arasından seçim yapmak oldukça güç. Bu markalar arasında biri var ki, kalitesi ve kullanıcıya kazandırdığı avantajlarla bir adım öne çıkıyor. Next firmasının kullanıcıların beğenisine sunduğu birçok model arasından yılın uydu alıcısı olarak seçtiğimiz ürün, 8500 CI modeli. Ürünün en önemli özellikleri arasında 4.200 kanal kapasitesine sahip olması, hızlı kanal geçişleri ve uydudan yazılım güncelleme imkânı sunması.

Bilgi için: Yüksel Elektronik

Tel: (212) 320 26 50

Web: www.nextstar.com.tr

Fiyat: 133 \$ + KDV

Fotoğraf yazıcısı: Evinizdeki fotoğraf stüdyosu

HP Photosmart D7360: İlk bakışta şık tasarımıyla benzerlerinden hemen ayrılan HP D7360, bilgisayar bağlantısının yanı sıra, bellek kartı ve USB bağlantısıyla harici cihazlardan baskı alabilen bir fotoğraf yazıcısı. Dayanıklı fotoğraf baskıları ve kullanım kolaylığıyla ilgi çeken D7360, yılın fotoğraf yazıcısı olmaya hak kazandı.

Bilgi için: HP türkiye

Tel: (212) 444 03 07

Web: www.hp.com.tr

Fiyat: 231 \$ + KDV

2006 yılının gözdeleleri

2006 yılı bizler için hayli keyif vericiydi. Yıl içinde çıkan birçok yeni ürün, teknoloji entegrasyonları ve çeşitli özellikleriyle bizi fazlasıyla memnun etti. Yeni işlemci teknolojileri, ekran kartlarındaki müthiş değişim, tüketici elektroniğinde yaşanan patlama ve cep telefonlarının gün geçtikçe daha çok

özelliği barındırması, bunlardan sadece birkaçı. İşte bu yüzden yılın ürünlerini seçerken oldukça zorlandık. Çeşitli bilgisayar birleşimlerinden tutun da, tüketici elektroniğine kadar sayısız donanım arasından derlediğimiz 2006 yılının en iyi ürünlerini sizler için inceledik.

DVD yazıcı: Güvenilir ve hızlı yedekleme

LG GSA-H10N: LG, kullanıcılara güvenilir bir DVD yazıcı çözümü sunuyor. 145 ms DVD erişim süresine sahip ürünün bir diğer özelliği SuperLink teknolojisiyle yazım sırasındaki hataları önlemesi. DVD-RAM desteğinin yanı sıra, değişik medyalarla yaptığımız okuma testlerinde gösterdiği başarılı sonuçlar, cihazı yılın DVD yazıcısı seçmemizdeki en büyük etkenlerden.

Bilgi için: Ufotek

Tel: (212) 336 61 00

Web: www.ufotek.com.tr

Fiyat: 38 \$ + KDV

Taşınabilir medya oynatıcı: Cebinizdeki multimedya

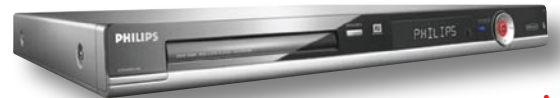
Creative Zen Vision W: Kısa bir süre önce piyasaya çıkan Vision W, başarılı ergonomisi ve teknik özellikleriyle dikkat çekiyor. Ürünün en beğendiğimiz özellikleri arasında DivX biçimini desteklemesi ve kompozit TV çıkışı sayesinde başka bir cihaza görüntü aktarabilmesi yer alıyor. Tam bir multimedya kaynağı olan Creative Zen W, bu konudaki başarısıyla göz dolduruyor.

Bilgi için: Multimedya

Tel: (212) 479 46 46

Web: www.multimedya.com

Fiyat: 349 \$ + KDV

DVD kaydedici: TV programlarını kaydedin

Philips DVDR3450H: Pek çok izleyici, beğendiği TV program saatlerinin çıkışmasından şikâyetçi. Philips DVDR3450H bu sorunu çözenize yardımcı oluyor. 160 GB diske sahip DVD kaydediciyle, 250 saatten fazla TV kaydı yapmanız mümkün. FireWire arabirimi sayesinde, dijital video kameralar üzerinden kayıt imkânı sunan ürün, MP3, WMA, JPEG ve DivX dosya biçimlerini oynatma özelliğine sahip. Hızlı ve kolay programlama yapabileceğiniz ürünle, kayıt yaparken geri sarma işlemi de mümkün.

Bilgi için: Philips Türkiye

Tel: (800) 261 33 02

Web: www.philips.com.tr

Fiyat: 790 YTL + KDV

Çok işlevli baskı birimi: Çok işlevli ofis harikası

Canon Pixma MP830: Çok işlevli bir baskı cihazı arıyorsanız size tavsiyemiz Canon Pixma MP830 olacaktır. Bu türdeki cihazlarda en önemli kıstas, baskı hızı ve baskı kalitesinin iyi sonuçlar vermesi. Dakikada 24 sayfa renkli baskı hızına sahip ürünün 9.600 x 2.400 dpi'a kadar ulaşan baskı kalitesi, piyasada oldukça makul bir çözüm oluşturmasındaki en büyük etkenlerden. Ürün, 2.400 x 4.800 dpi optik ve 19.200 x 19.200 dpi dijital tarama çözünürlüğünün yanı sıra, PictBridge + USB bağlantı çözümlerini de destekliyor.

Bilgi için: Hesmak

Tel: (216) 523 81 11

Web: www.hesmak.com.tr

Fiyat: 339 Euro + KDV

Yavuz Şahin
Test editörü

LCD TV

Samsung LE40R72B: HDTV yayınlarının artması ve oyun konsollarının özellikleri geliştikçe, HD desteği olan LCD TV'lere rağbet artıyor. Bu TV'lerden biri de Samsung LE40R72B. Ürün, 40 inç boyutunda ve 1.366 x 768 çözünürlüğe sahip. Ürünün HDMI, S-Video, kompozit, komponent, PC Girişi, 2 skart bağlantıları sayesinde oturma odanızdaki multimedya kaynağı olacağı kesin.

Bilgi için: Anadolu Elektronik

Tel: (216) 517 15 15

Web: www.samsung.com.tr

Fiyat: 2.595 Euro + KDV

Sabit disk: En hızlı sabit disk

Western Digital Raptor 740GD: Western Digital'in kurumsal kullanım için özel olarak ürettiği bu disk, 10,000 RPM gibi yüksek bir dönüş değerine sahip. Bu hızın yüksek ve rastgele erişim süresinin ise yaklaşık 4,5 ms olması, yüksek bir performans için önemli getiriler sağlıyor. Bu performansı, sunucu emülasyonu olarak da görebileceğimiz rastgele okuma testleriyle de anlamak mümkün. 74 GB kapasiteye sahip Raptor 740GD, 8MB'lık belleğe sahip. Bu artı, cihaza aynı anda yapılan işlemlerin daha hızlı sonuçlanması ve birçok uygulamada sabit diskin daha verimli kullanılabilmesini sağlıyor.

Bilgi için: Logosoft

Tel: (212) 217 55 85

Web: www.logosoft.com.tr

Fiyat: 199 \$ + KDV

DV kamera: Kendi filminizi çekin

Canon XM2: Profesyonel kullanıcılara yönelik bir DV kamera çözümü sunan Canon, yüksek görüntü kalitesi ve 1/4 inç 3 CCD değişken piksel teknolojisiyle göz dolduruyor. Üzerinde hassas dairesel diyaframlı ND filitre kullanılan ürünün 20 X optik ve 100 X dijital zum özelliği bulunuyor. Eski modellerden farklı olarak piksel değiştirme teknolojisi ile piksel adedi hareket eden görüntüler için 1,5 kat artırılmış. Bu sayede daha kaliteli görüntüler elde etmeyi hedefleyen ürün, kendi sınıfında lider olmaya aday.

Bilgi için: Erkayalar

Tel: (212) 519 26 11

Web: www.erkayalar.com.tr

Fiyat: 2289 Euro + KDV

Anakart: I975'lerin en başarılısı

Asus P5W DH Deluxe: Yüksek performans, sessiz çalışma ve düşük güç tüketimi. Bu anakarta dikkat! i975 yonga setli Asus P5W DH Deluxe, üstün özelliklerle donatılmış çok başarılı bir anakart ve onu özel kılan özellikler sıralamakla bitmiyor: Yüksek sistem performansı, pasif soğutma ile sessiz çalışması ve bu da yetmiyormuş gibi, uzaktan kumandayla erişim... Üstelik yeni nesil Intel işlemcileri de destekliyor. Asus P5W DH Deluxe, kesinlikle gözden kaçmaması gereken bir ürün.

Bilgi için: Asus Türkiye

Web: www.asus.com.tr

Tel: (216) 521 47 25

Fiyat: 267 \$ + KDV

İşlemci: Intel'in müthiş yükselişi

Intel Core 2 Extreme X6800: Intel'in Core 2 Duo ailesi günümüzün tartışmasız en iyi masaüstü işlemcilerini içeriyor. Bu ailenin en performanslı üyesi de hiç kuşkusuz X6800 kod adlı ürün. Extreme Edition ailesinin bir ferdi olan bu işlemci 2,93 GHz'lik bir sistem saat frekansına sahip. 4 MB ön bellek 1.066 MHz'lik FSB ile birleşince, işlemciyi kısa yoldan bir numaraya taşıyor.

Bilgi için: Intel Türkiye

Web: www.intel.com.tr

Tel: (212) 349 15 00

Fiyat: 990 Euro + KDV

LCD monitör: Geniş ekran

BenQ FP202W: 20 inçlik FP202W'nin sunduğu 8 ms'lik tepki süresi, kullandığınız tüm uygulamalar için yeterli. Özellikle oyunlarda bu farkı hissetmemek elde değil. Tepki süresinin düşük olmasına ek olarak, hareketli görüntülerde beliren titreme ve bulanıklığı gideren AMA adlı teknoloji de faydalanılmış. Ürün 600:1 oranında kontrast ve 300 cd/m² parlaklık oranına sahip.

Bilgi için: BenQ Türkiye

Web: www.benq.com.tr

Tel: (216) 459 2 67

Fiyat: 409 \$ + KDV

MP3 çalar: Ses kalitesinde bir numara

TrekStor iBeat organix: Ses kaydı, radyo, SRS, ekolayzır, Line girişi, USB 2.0, WMA-DRM9 uyumluluğu ve OLED ekran gibi özellikler sayesinde aygıt benzerleri arasından sıyrılıyor. Yanında ses kalitesinin keyfine daha iyi varmanızı sağlayan Sennheiser kulaklıkların gelmesi de cabası.

Bilgi için: NT Mağazaları

Web: www.nt.com.tr

Tel: NT Mağazaları

Fiyat: 159 \$ + KDV

Ekran kartı: Kendiliğinden SLI

Gigabyte 7950 GX2: İki işlemciye ve her biri 512 MB belleğe sahip iki karttan oluşan Gigabyte 7950 GX2, her zaman en güçlüyü arayanlara hitap ediyor. 512 bitlik veriyolu, 500 MHz çekirdek ve 1.200 MHz'lik bellek hızı, bu ürüne parmak ısırtan bir performans kazandırıyor. Daha fazlasını isteyenler için tabii ki SLI desteği de unutulmamış. Buna ek olarak, bütünüle HDTV kodlayıcı sayesinde kart 2.560 x 1.600 çözünürlükte ve 1080i standardında TV çıkışı sunabiliyor.

Bilgi için: Hızlı Sistem, Kont

Web: www.gigabyte.com.tr

Tel: (212) 454 99 00, (216) 444 56 68

Fiyat: 707 \$ + KDV

Klavye: Oyunculara özel klavye

Logitech G15: Logitech firması G15 adlı modeliyle insanı gerçekten şaşırtmayı başarıyor. Üzerinde 18 adet programlanabilir tuş bulunan cihazın, multimedya yönetimi gibi hazır işlevlere sahip 12 tuşu daha var. M1, M2 ve M3 tuşları üç farklı çalışma modu sunarak, bu 18 tuşun toplam 54 adet işlev taşımasını sağlıyor. Dört satırlık LCD ekran katlanabiliyor ve programlanabiliyor. Arka ışıklandırma ise karanlıkta bile rahat kullanım sağlıyor.

Bilgi için: Hızlı sistem, Logosoft

Web: www.logitech.com.tr

Tel: (212) 454 99 00, (212) 217 55 85

Fiyat: 95 \$ + KDV

ADSL modem: Netgear DBG834GT

En performanslı ADSL modem: W-LAN, güvenlik duvarı ve ADSL 2+ desteğinin adeta mükemmel bileşimini sunan ürünün gerek kurulumu gerekse kullanımı çocuk oyuncağı. Netgear bu yüzden de karşılaştırmalı testlerin bir numarası. Sahip olduğu Atheros yonga seti sayesinde saniyede 108 Mbit gibi son derece yüksek veri aktarım hızlarına ulaşabilen ürün, esas gücünü ise çoklu kullanımda bile performanstan ödün vermeyerek sergiliyor.

Bilgi için: Multimedya

Web: www.multimedya.com.tr

Tel: (212) 479 46 46

Fiyat: 114 \$ + KDV

Projeksiyon cihazı: Ev tipi kablosuz projeksiyon

BenQ MP770: BenQ MP770, küçük ebatlarına karşın rakiplerinden üstün teknik değerlere sahip bir projeksiyon cihazı. Sahip olduğu Senseye renk geliştirme teknolojisi ile açık renk tonlarını kusursuz olarak sunan aygıt, BrilliantColor ile ara tonları destekliyor ve bu sayede yüksek parlaklık seviyesini mümkün kılıyor. 3.200 lumen parlaklık oranı sayesinde projeksiyon aygıtını hemen hemen her aydınlatma sistemi altında etkili olarak kullanabilirsiniz. Çalışırken ancak 28 dB ses çıkaran BenQ için sessiz denilebilir.

Bilgi için: BenQ Türkiye

Web: www.benq.com.tr

Tel: (216) 459 23 67

Fiyat: 2299 \$ + KDV

Ecevit Bıktım
Test Merk. Koord.

Anakart

Gigabyte GA-8I965P-DQ6 Bu ürünü esas farklı kılan özellik, kondansatörlerinde elektrolit sıvısı yerine, alüminyum polimer adıyla bilinen katı bir malzeme kullanılması. İşte bu özellik anakartın kararlılığını olumlu yönde etkiliyor. Çünkü bu sayede malzemenin ısıya karşı dayanıklılığı artıyor ve aşırı yüklenme sonucu erime veya patlama meydana gelmiyor.

Bilgi için: Hızlı Sistem, Kont

Web: www.gigabyte.com.tr

Tel: (212) 454 99 00,

(216) 444 56 68

Fiyat: 290\$ + KDV

Dizüstü bilgisayar: Hızlı sarışın

Asus Lamborghini VX1: Sarı ve siyah renklerde hazırlanan bu 15 inçlik dizüstü sisteminin dış kaplaması ünlü spor araba üreticisi Lamborghini tarafından hazırlanmış. Intel'in 2 GHz hızındaki yeni çift çekirdekli mobil işlemcisine sahip olan dizüstü, çift kanal çalışan iki adet 512 MB bellek ve nVIDIA GeForce Go 7400 ekran kartını bir arada bulundurduğu için, bir masaüstü bilgisayara rahatlıkla kafa tutabiliyor.

Saydıklarımızı tamamlamak amacıyla yüksek kapasiteli bir sabit disk ve çift katman yazabilen bir optik sürücü de unutulmamış.

Bilgi için: Asus Türkiye

Web: www.asus.com.tr

Tel: (216) 521 47 25

Fiyat: 1328 \$ + KDV

Cep telefonu: Cybershot farkı

Sony Ericsson K790i: 3,2 megapiksel CyberShot kameralı K790i, fotoğraf ve video çekimlerinden en iyi sonuçları almanızı sağlayacak teknolojilerle donatılmış. Otomatik odaklama yapabilen kameranın etkili işlevi BestShot modu. Tek seferde birden çok kare çeken telefon, daha sonra en iyi kareyi saklamanıza izin veriyor. Cihazda çok sayıda biçim destekleyen müzik çaların ve radyonun yanı sıra, hızlı internet için EDGE desteği de mevcut.

Bilgi için: Sony Ericsson Türkiye

Tel: (212) 473 77 77

Web: www.sonyericsson.com.tr

Fiyat: 375 Euro + KDV

Akıllı telefon: Linux keyfi

Motorola A1200: Akıllı telefonların çoğundan farklı olarak Linux işletim sistemi kullanan Motorola A1200, sorunsuz çalışmasıyla dikkat çeken bir ürün. Güçlü Intel XScale işlemcisiyle kilitleme ve kapanma sorunlarını bertaraf eden telefon, 512 MB microSD karta ve kartvizit okuyucu 2 megapiksel dijital kamerasına sahip. Multimedya oynatıcı gibi ek işlevleriyle de göz alıyor.

Bilgi için: Motorola Türkiye

Tel: (212) 317 45 95

Web: www.motorola.com.tr

Fiyat: Firmayı arayınız

Renkli lazer: Hızlı ve kaliteli

Epson AcuLaser C1100: Lazer yazıcılar toner kullandıklarından toplam baskı maliyeti açısından kullanıcılara tasarruf olanağı sunuyor. Epson'ın renkli lazer yazıcısı olan C1100 dakikada 25 siyah/beyaz sayfa basarken, aynı sürede 5 sayfa renkli baskı yapabiliyor.

Bilgi için: Epson Türkiye

Tel: (212) 336 03 03

Web: www.epson.com.tr

Fiyat: 311 Euro + KDV

Şahin Ekşioğlu
Yazı İşleri Şefi

Hepsi bir arada

Zyxel Prestige 661HW: Piyasadaki en

hızlı kablosuz iletişim modeli olan g+ teknolojisi ve 2dbi anten ile donatılmış olan bu cihazdaki dahili medya bant genişliği yöne-

timi özelliği sayesinde video streaming'de yüksek performans sağlanıyor. SPI güvenlik duvarına ek olarak keyword blocking ile beraber Trend Micro ile entegre çalışan güvenlik sistemi de mevcut.

Bilgi için: Datateknik

Tel: (212) 503 47 48

Web: www.zyxel.com.tr

LCD monitör: Oyunculara özel LCD

Philips 190G6: Farkını daha ilk bakışta hissettiren Philips 190G6'nın çevresel ses sistemi bulunuyor. Ekranın iki yanındaki dört hoparlör ve kutudan çıkan büyük subwoofer, LCD ekranıyla oyun ve film keyfi yaşamak isteyenler için birebir. Ses seviyesi üzerinden ayarlanabilen ürünün görüntü kalitesi çarpıcı.

Bilgi için: Philips Türkiye

Tel: (800) 261 33 02

Web: www.philips.com.tr

Fiyat: 680 \$ + KDV

Hoparlör: Ses sisteminde kablo karmaşasına son

Logitech Z5450: Arka hoparlörlerle kablosuz olarak bağlantı kuran Z5450 ile sadece güç bağlantısı yaparak, ses bağlantı kablosunun uzunluğuyla kısıtlanmadan, istediğiniz büyüklükte bir ortamda altı kanal çevresel sesin tadını çıkartabilirsiniz. Dijital bağlantı sayesinde müzik, oyun ve filmlerde yüksek kalitede ses çıkışı sağlayan ürün toplam 315 watt gücünde.

Bilgi için: Hızlı Sistem, Logosoft

Tel: (212) 454 99 00, (212) 217 55 85

Web: www.logitech.com

Fiyat: 525 \$ + KDV

Dijital Foto. Mak.: Kartal gözü

Panasonic Lumix DMC-FZ50: 10 megapiksel görüntü algılayıcılı FZ50, optik görüntü sabitleyici ile bulanık çekimlerin önüne geçiyor. Üründeki Intelligent ISO Control adlı Panasonic teknolojisi, ISO 1600 duyarlılık seviyesinde bile olabildiğince az gürültülü fotoğraf çekmenizi sağlıyor. Filmli SLR makineleri andıran yapıdaki cihazın 12x optik zumu (analog makinelerde 35 – 420 mm objektife denk) profesyonel makinelere taş çıkartacak nitelikte.

Bilgi için: Tekofaks

Tel: (212) 210 69 00

Web: www.panasonic.com.tr

Fiyat: 1.030 YTL + KDV

NAS: Minik veri dağıtım merkezi

Freecom FSG-3: FSG-3, çok işlevli bir ağ depolama kutusu. Ethernet ile ağı, USB ile farklı cihazlara bağlanabilen cürüm, yazılım ve web üzerinden ayarlanabiliyor. Depolama alanları, fan çalışma şekli, kullanıcı düzeyinde erişim hakları kolayca belirleniyor. Linux üzerinde SSL destekli web, FTP ve Samba sunucu ürüne güç katıyor.

Bilgi için: Sky

Tel: (216) 422 75 05

Web: www.sky.com.tr

Fiyat: 327 Euro + KDV

Ayten Çelebi
Test editörü

Ekran kartı

Sapphire 1950 XTX Toxic: Sapphire 700 MHz hızında çalışan X1950 XTX yongasını, 2 GHz hızındaki GDDR4 belleklerle birleştirerek serinin en hızlısını ortaya çıkartmış. Ayrıca soğutması da oldukça etkili. Normal kullanımda sessiz çalışan kart, oyunlarda orta düzeyde bir sesle kullanıcıyı rahatsız etmeden çalışabiliyor.

Bilgi için: Arena, Beko, Datagate

Tel: (212) 364 64 64,

Web: www.sapphiretech.com

Fiyat: 645 \$ + KDV

VoIP: Philips ile telefon faturası "0 YTL"

Philips VoIP433: Philips'in Live Messenger uyumlu VoIP433 adlı telefonu, bir baz istasyonu ve telsiz telefondan oluşuyor. Baz istasyonuna telefon ve USB kablosu takılıyor. Telefon ise adaptörle güç alan bir beşiğe oturtuluyor. Telefon özellikleri bir DECT telefonunkinden farksız. Renkli LCD ekranından da Live Messenger listesine erişerek sesli arama yapabilir ve gelen aramaları cevaplayabilirsiniz. Cihaz ile 10 saate kadar görüşme yapabilmek mümkün.

Bilgi için: Philips Türkiye

Tel: (800) 261 33 02

Web: www.philips.com.tr

Fiyat: 254 YTL + KDV

Ubuntu Linux: İnsan nesline özel işletim sistemi

Ubuntu Linux: Ücretsiz ve sorunsuz bir işletim sistemi olduğunu vurgulamak isteyen Ubuntu Linux, "İnsanlar için Linux" sloganıyla yola çıktı. Web sitesine kaydolun kullanıcılara ücretsiz Linux göndermesi, hatta arkadaşlarına dağıtmak isteyenlerin yüksek sayıdaki taleplerini bile kabul eden Ubuntu, bizce bilgisayar kullanıcıları için yılın en anlamlı hareketini gerçekleştirdi.

Bilgi için: Ubuntu

Web : www.ubuntu.com

Fiyat: Ücretsiz

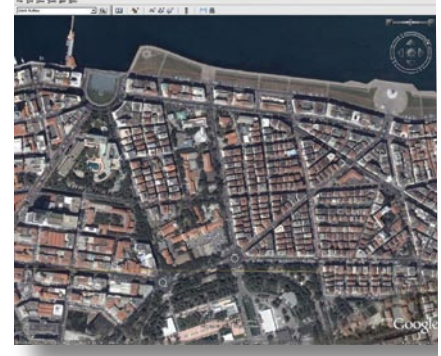
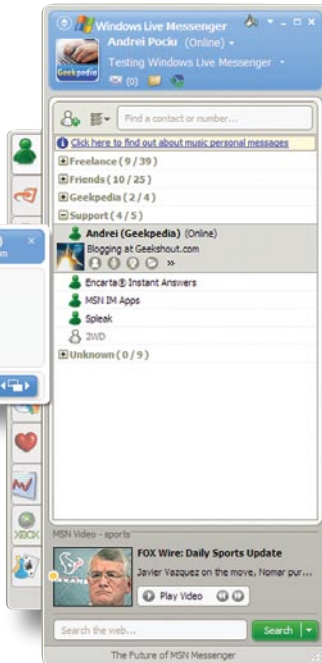
Windows Live! Messenger: Sohbet şahane!

Windows Live! Messenger: MSN kullanıcılarının büyük çoğunluğu, Microsoft'un Live! hizmetlerinden biri olan Live! Messenger kullanmaya başladı. Yeni yazılım, çevrimdışı mesajlaşma ve klasör paylaşma gibi işlevleri bünyesine eklerken, dünya çapındaki kullanıcı sayısı da büyük bir oranda arttı. 2006 içinde piyasaya çıkan çok sayıda uyumlu donanımın görüntülü ve sesli sohbeti kolaylaştırması da cabası.

Bilgi için: Live!

Web: messenger.live.com

Fiyat: Ücretsiz

Google Earth: Gizli ajanlara özel

Google Earth: Son yıllardaki çıkışıyla İngilizce'ye bir fiil olarak ("to google it") yerleşmeyi başaran dev arama motoru Google, yazılımlarıyla da kullanıcıları şaşırtıyor. Eskiden "Görevimiz Tehlike" dizisi ve benzer filmlerde gördüğümüz uydu üzerinden görüntüleme, artık her internet kullanıcısının kolayca yapabilecekleri arasında yerini aldı. Google Earth, güncel uydu görüntüleri ile sizi bir paraşütçü gözüyle dünya gezintisine çıkartıyor.

Bilgi için: Google

Web: www.google.com.tr

Fiyat: Ücretsiz

Ayten Çelebi
Test editörü

Mozilla Firefox

Hızlı ve pratik: Yazılımın ikinci sürümü, Web 2.0 dahilindeki birçok yeniliği barındırıyor. Dolandırıcılık koruması, arama motoru, metin

düzeltilme gibi yeni eklentilerin yanı sıra, MacOS ve Linux altında Türkçe dâhil çok sayıda dilde çalışabilmesi ve eklentilerle geliştirilebilmesi yeni sürümün başarısının altında yatan nedenlerden birkaçı.

Bilgi için: Mozilla

Web sitesi: www.mozilla.org.tr

Fiyat: Ücretsiz

Anti virüs: Güvenlik zırhınız delinmesin

Kaspersky AntiVirus 6: Eskiden internet bağlantısı yaygın olmadığından bilgisayarlar anti virüs yazılımı kullanmadan güvenle kullanılabiliyordu. Genişbant internet bu durumu değiştirdi. Artık internete bağlı her PC veri kaybetme tehdidi altında. Kaspersky'nin yeni güvenlik yazılımı virüs, Truva atı, solucan, kişisel bilgi çalan web siteleri, istenmeyen reklâm ve yazılımlara karşı sisteminizi mükemmel korumasıyla her PC için şart halini aldı.

Bilgi için: 64K Bilişim

Web: www.kaspersky.com.tr

Tel: (216) 360 78 05

Fiyat: 32 \$ + KDV

Her şey bedava!

Windows dünde kaldı, gün Web 2.0'ın günü. Kelime işlemciden hesap tablosuna kadar her şey web'de bedava. En gözde uygulamaları tanıtıyoruz.

Bu yazıda

Yeni web teknolojilerinden yararlanma

Masaüstünüzü internete taşıma

Ofis yazılımlarını birlikte kullanma

Video ve fotoğrafları online düzenleme

Birilerine "Web 2.0 nedir?" diye soracak olsanız, her kafadan ayrı ses yükseldiğini görmeniz işten bile değil. Sorun, Web 2.0'ın kapsamının genişliğinde yatıyor. Ama şurası kesin: Yeni internet teknolojilerinden faydalananların artık Office'e ihtiyacı yok, hatta Windows bile artık gerekli değil. Web 2.0 size günlük işiniz için gereken her şeyi sunuyor, buna rağmen ne olup ol-

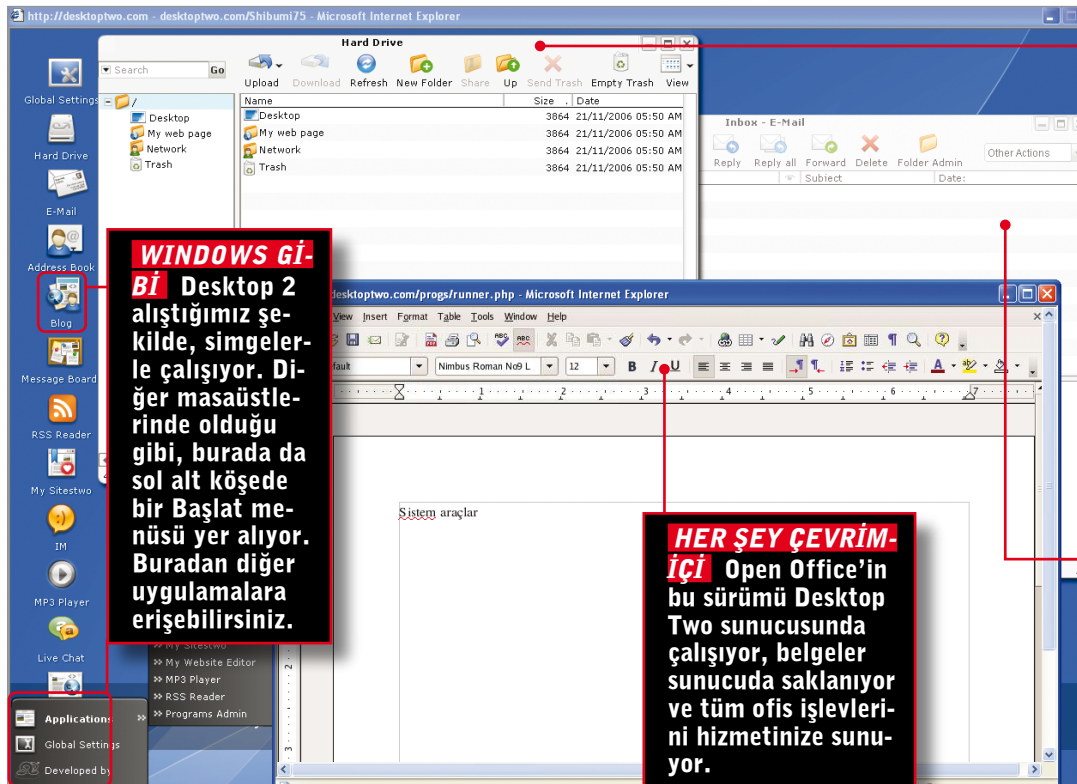
madığını tümüyle bilen yok. Eğer sorunun biraz daha üzerine gidecek olsanız, karşınızdaki hemen kekelemeye başlıyor. Bunun sebeplerinden biri, Web 2.0'ın WWW'nin yeni icat edilmiş bir uzantısı değil de, türlü eğilimleri bir araya getiren, içi boş bir kavram olması. Farklı bakış açılarını bu şekilde bir pota-da eritmek mümkün.

Uygulamaların yerini hizmetler alıyor: Artık kelime işlemciler gibi uygulamaları bilgisayarınıza kurmanız gerekmiyor. Bu tarz yazılımlar internetten bulunabiliyor ve tarayıcıdan çalıştırılabilir.

Veriler internette saklanabiliyor: Kullanıcılar verilerini internette depolayarak, kişisel bilgisayarlara bağımlılıklarını ortadan kaldırebiliyorlar.

Sosyal ağ: Farklı kullanıcılar aynı içerik üzerinde çalışıp, bilgilerini paylaşabiliyorlar. Blog'lar, ağ oluşturan çevrimiçi günlükler ve "folksonomy" tabir edilen, internet içeriğinin kullanıcılar tarafından etiketlenmesi, Web 2.0'ın tipik özellikleri arasında yer alıyor. Takım çalışmasının etkisi öne çıkarken, internet toplulukları, belgeleri ortaklaşa saklıyor ve içeriği işliyor. Bunun internet kullanıcılarına faydası gerçekten de dokunuyor. Artık kullanıcılar Office gibi, kelime işlemekten hesap tablosu analizine kadar, bir zamanlar çok pahalı olan tüm yazılımları Web 2.0 sayesinde, ücret ödmeden kullanabiliyor. CHIP en iyi programları internette nasıl bulacağınızı gösteriyor ve PC'nizin sahip olmasını →

Desktop Two: Tarayıcınızdaki eksiksiz iş istasyonu

WINDOWS Gİ-Bİ Desktop 2 alıştığımız şekilde, simgelerle çalışıyor. Diğer masaüstlerinde olduğu gibi, burada da sol alt köşede bir Başlat menüsü yer alıyor. Buradan diğer uygulamalara erişebilirsiniz.

HER ŞEY ÇEVİRİM-İÇİ Open Office'in bu sürümü Desktop Two sunucusunda çalışıyor, belgeler sunucuda saklanıyor ve tüm ofis işlevlerini hizmetinize sunuyor.

WEB'DEKİ SA-BİT DİSK Desktop 2 kullanıcıların 1 GB'a kadar veriyi ücret ödmeden saklamasını sağlıyor. Veri yöneticisini kullanarak sunucuya veri yükleyebilir ya da yüklediğiniz bilgileri bilgisayarınıza taşıyabilirsiniz.

GELEN KUTUSU E-posta istemcisini kullanarak, Desktop 2 posta kutunuzdan ya da POP hesabınızdan ileti alıp gönderebilirsiniz.

gereken özellikleri belirtiyor. Eyespot gibi video işleme araçları şimdiden kullanıma girdi bile. Bazı diğer yazılımlarsa henüz emekleme aşamasında. Ancak bu da Web 2.0'in karakteristik özellikleri arasında sayılabilir: çünkü her şey daima beta safhasında, sürekli geliştiriliyor.

Desktop Two

Web'deki Windows alternatifi

Önkoşul: Web tarayıcısı, Flash 9 ve Java

Dil: İngilizce

Bilgi: <http://desktoptwo.com>

Desktop Two ile masaüstünüz daima emrinize amade, hem de nereden bağlandığınız hiçbir şeyi değiştirmiyor. İs-

terseniz evden, isterseniz bürodan ya da yoldan bağlanın. Grafik kullanıcı arabirimi eksiksiz bir Windows iş istasyonu sunuyor ve tüm verilerinizi saklıyor.

Bedava kayıt işleminden sonra masaüstünüz ve en önemli programlar görünüyor. Burada bir adres defteri, bir anında mesajlaşma yazılımı ve MP3 çaların yanı sıra, bir de e-posta uygulaması bulacaksınız. Web'le uğraşmayı sevenler için bir HTML düzenleyici ve blog yazılımı düşünülmüş.

Ama asıl sürpriz uygulamalar menüsünde saklı: Open Office'in tam bir tarayıcı sürümü. Sanki bilgisayarınıza kurulmuşçasına kullanabileceğiniz yazılımla belgeleri düzenleyebilir, hesap tabloları üzerinde işlem yapabilirsiniz. Ancak unutmayın ki çevrimiçi sürüm on parmak klavye kullananlara göre değil, harfler ekranda çok geç beliriyor.

Desktop Two sunucusunda belgelerinizi ve verilerinizi depolayabilirsiniz. Bunları bilgisayarınızın sabit diskine aktarıp daha sonra oradan da erişebilirsiniz. Ücretsiz sürümde 1 GB'a kadar veri saklama hakkınız var, bu da günlük işleriniz için yeterli. Desktop Two'nun çalışması için gereken önşartlar şöyle: Java, Flash, Acrobat Reader ve hızlı veri bağlantısı. Ayrıca tarayıcınızda açılır pencerelerin (popup) ve çerezlerin onaylanması lazım.

İPUÇU Open Office'in çevrimiçi sürümünde yazım denetimini kapatmak programı hızlandırıyor. Open Office'in ve diğer yazılımların sadece kendi pencerelerinde çalışmasına dikkat edin. Bu

tarayıcı pencereleri siz masaüstüne tıkladığınızda kayboluyor ve bu da ilk başta biraz can sıkabiliyor. Yerel Windows'unuzun görev çubuğunda Open Office penceresini tekrar bulabilirsiniz.

Alternatif: 250 MB kapasiteli Youos'ta kendi programladığınız uygulamalar için de bir arabirim tasarlanmış (www.youos.com).

Google Writely

Çevrimiçi kelime işlemci

Önkoşul: Firefox'un 1.5 üstü sürümleri

Dil: İngilizce

Bilgi: www.writely.com

Yazıtipi biçimlendirme, numaralama, iki yana yaslama, yazıtipi renkleri... Google'ın Writely adlı yazılımı metinlerle ilgili her işin altından kalkabiliyor. Hatta menü komutlarını kullanarak metne kolayca fotoğraf da ekleyebiliyorsunuz. Grafikleri belgeye ekledikten sonra boyutlandırabilir, sağa veya sola yaslayabilirsiniz.

Writely metinleri sunucusunda depoluyor ve sürüm yönetim özelliği, belgenin tüm ara kayıt aşamalarını saklıyor. Böylece eski sürümleri kolayca görüntüleyebilir ve istediğinizde onlara dönebilirsiniz. Metinleri HTML belgesi, Word, Open Office ya da PDF dosyası olarak saklayabilirsiniz. Writely yazılımı HTML ihraç edebildiği için, basit bir HTML düzenleyici olarak kullanılabilir. Google'ın metin aracından en fazla çıkarı, takım halinde çalışanlar sağlıyor. Bu sayede →

Web 2.0'in farklılığı

■ **Ajax:** Asynchronous Java Script and XML sözcüklerinin baş harflerinden oluşan bu kısaltma, sunucuya arka planda haberleşip web sitelerindeki gereksiz yüklemeleri ortadan kaldıran scriptler yazılmasına izin veriyor.

■ **Folksonomy:** 'Folks' (halk) ve 'Taxonomy' (sınıflandırma) sözcüklerinden üretilen bu terim, internetteki içeriklerin kullanıcılar tarafından etiketlenmesi işlemini belirtiyor.

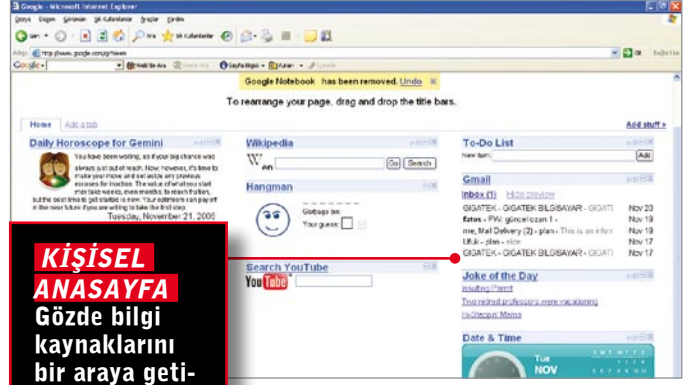
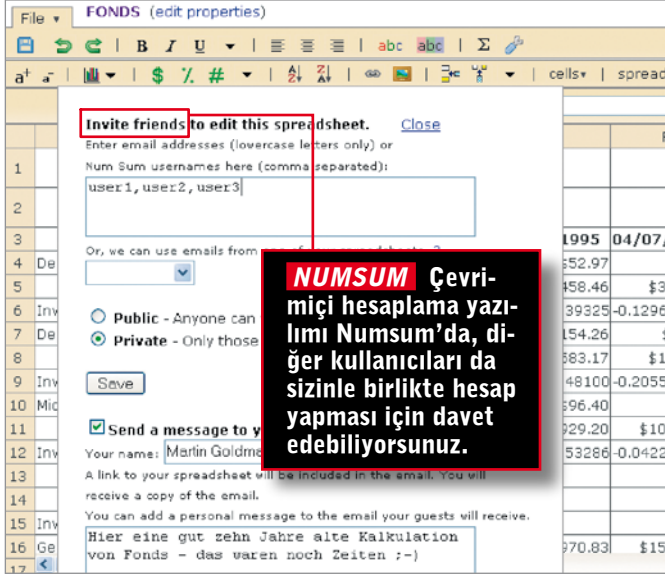
■ **Long Tail:** 'Uzun kuyruk' diye de çevrilen bu kavram şöyle açıklanıyor: Popüler konular veya ürünler ilgiyi üzerlerine çekiyor. Bununla birlikte, daha az popüler olan konular ve ürünlerle yönelik ilgi, toplamda daha fazla kâr getiriyor. Bu da el değmemiş konulara değinen sitelerin, önde gelen sitelere kıyasla toplamda daha fazla ilgi gördüğünü; bu tarz yan konuların kendilerine yapılan yatırımı hak ettiğini ortaya koyuyor.

HEPSİ BİR ARADA Calgoo, Google'ın takvimiyle çalışıyor ve yeni özellikler kazandırıyor.

GOOGLE WRITELY Bu araç, etkili sözcük işleme için aradığınız her şeyi sunuyor. Belgelere doğrudan fotoğraf bile ekleyebilirsiniz.

Google kişisel web sayfası

Kendi web portalınız için tasarım aracı

Önkoşul: Web tarayıcı

Dil: İngilizce

Bilgi: <http://www.google.com>

meslektaşlarınızla internette, gerçek zamanlı olarak çalışabilirsiniz. Her bir belge için katılımcıların isimlerini belirtebilir, dahası Writely arabirimi üzerinden diğer kullanıcılarla yazışabilirsiniz de. Blog bağlantısı da gayet ilginç. Erişim bilgilerinizi girdikten sonra Writely web günlüğünüz için metin düzenleyici olarak çalışmaya başlıyor. Ancak yazı işleri kapanışı sırasında bu özellik tümüyle işlevsel değildi.

Bir Wordpress blog'uyla test ettiğimizde, Writely'nin belgenin başlığını görüntüleyemediğini, bu kısmın boş kaldığını gördük. Üstelik blog etiketlerini elle girmemiz gerekti. Writely bir dokümanın içerdiği resimleri aktaramıyor. Ancak aracın hala beta sürümünde olduğunu unutmamak gerekiyor.

İPUCU Writely'nin basit bir de sürüm yönetimi seçeneği var. Buradan, bir belgenin kaydedilmiş farklı sürümleri arasındaki farkı görebilirsiniz. *Revisions / Revision History* seçeneğine tıklayın. Karşılaştırmak istediğiniz sürümleri, yanlarındaki kutucukları işaretleyerek seçtiğinizde, karşılaştırma işlemi başlayacak. Farklar renklerle belirtilecek ve sağ üstteki pencerede, bu değişiklikleri yapan kişinin ismini göreceksiniz.

Alternatif: Ajaxwrite (www.ajaxwrite.com). Yazılımın farklı dil seçeneğinde ki sürümleri de bulunuyor. Ama tüm bu seçeneklerin Google Writely ile karşılaştırıldığında daha az özelliğe sahip olduğu görülüyor. Ajaxwrite çalışmak için Firefox 1.5 ve üstüne ihtiyaç duyuyor.

Numsum İnternette hesap tablosu

Önkoşul: Web tarayıcı

Dil: İngilizce

Bilgi: <http://www.numsum.com>

Excel'e alternatif mi arıyorsunuz? Buldunuz bile! Numsum adlı çevrimiçi araç, temel hesaplama işlevlerine sahip bir tablolama yazılımı. Basit aritmetik işlemlerin dışında ortalama, en büyük sayı hesabı ve nicelik yuvarlama özelliklerine de sahip. Sayıları çizgilere ya da taralı alanlara dönüştüren bir tablo modülü de ihmal edilmemiş. Numsum tabloları grafik ekleyebiliyor. Hücre renklerinin yanı sıra yazı tipi rengi de değiştirilebiliyor.

Numsum çok büyük olmamak kaydıyla Excel tablolarını açabiliyor. 1.100 satırdan oluşan bir tabloyu açmayı denediğimizde, servis çalışmadı ve betik (script) hataları verdi. Tabloları sunucuda saklayabilir, PC'ye aktarabilir ya da Google anasayfaya yollayabilirsiniz.

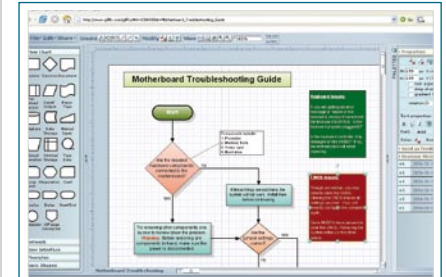
İPUCU Saklanan tablolar tüm kullanıcıların erişebilmesi için *Public* olarak işaretleniyor. Bunu engellemek için, tabloları sakladıktan sonra en alttaki *Share* düğmesine basın. Açılan pencerede *Private* seçeneğini etkinleştirip *Save*'e tıklayın.

Alternatif: Google Spreadsheet (<http://spreadsheets.google.com>) Beta'dan bir önceki aşamada. Daha çok işlevi olsa da, hala grafik çizemiyor ve bu, yazılım için önemli bir eksiklik.

Devasa portalların bini bir para. Web 2.0'daysa kişisel ana sayfalar ağır basıyor ve Google'ın da bu konuda söyleyecekleri var. Tek ihtiyacınız bir Google hesabı. Anasayfada RSS beslemeleri, diğer sitelerden derlenmiş bilgiler, küçük bilgi yazılımları ve gadget'lar yer alıyor. Bunlar arasında hava durumu raporu, şaşırtıcı sorular ya da en son hisse senedi fiyatları olabilir. Kataloglardan içeriğe erişebilirsiniz: Büyük gazetelerin RSS beslemeleri, yemek tarifleri, spor haberleri, ne ararsanız var!

Bu bilgi parçalarını, anasayfanızın sürükleyip bırak seçeneğini kullanarak düzenlemeniz mümkün. RSS beslemeleri söz konusu olduğunda, Google'ın görüntüleyeceği yeni mesaj sayısını belirleyebilirsiniz.

İPUCU Google katalogunda yer alan bir RSS kaynağını eklemek için arama kutusunun hemen yanındaki *Add content*'e ve sağdaki *Add as per URL* seçeneğine basın. Şimdi RSS beslemesinin adresini girip *Add*'e tıklayın. Çok →

GLIFFY Gliffy ile şemalar ve değişik şekiller çizmek oldukça kolay ve eğlenceli.

geçmeden bu kaynak sitenize eklenecek.

Alternatif: My Yahoo (www.yahoo.com), daha fazla grafik özelliği sunuyor.

Gliffy

Becerikli bir çizim stüdyosu

Önkoşul: Web tarayıcı

Dil: İngilizce

Bilgi: <http://www.gliffy.com>

Gliffy, vektör şemaları çizmek için kullanılabiliyor. Doğrular, daireler ve dörtgenler, poligonlar ve okları istediğiniz gibi düzenleyebilirsiniz. Gliffy ile şema çizmek çok kolay, zira önceden belirlenmiş semboller işinizi kolaylaştırıyor.

Sözgelimi, mobilyaları ya da bilgisayar ağlarını ifade eden semboller mevcut. Gliffy ile dış kenarları renklendirmek ya da renk geçişleri kullanmak elinizde. Çizimlerin doğrudan Gliffy sunucusunda saklanıyor. Her kaydedişinizde, her an erişilebilen yeni bir sürüm yaratılıyor. Program, çizimleri SVG, PNG ya da JPEG biçimlerinde kaydede-

biliyor. Çizimler diğer Gliffy katılımcılarıyla birlikte düzenlenebiliyor ya da HTML kodu sayesinde anasayfaya eklenebiliyor.

İPUCU Basit bir renk geçişi yaratmak için, *Fill Color* seçeneğine tıklayın. Sonra da *Properties*'den *Gradient Fill*'i seçin.

Alternatif: Ajax Sketch (www.ajaxsketch.com). Basit vektörel şemalar çizebiliyor, bununla birlikte paylaşım özelliği yok ve verileri sadece yerel sabit diskte saklayabiliyor.

Eyespot

İnternetteki video düzenleme alanı

Önkoşul: Web tarayıcı

Dil: İngilizce

Bilgi: www.eyespot.com

Eyespot, videoları çevrimiçi olarak düzenlemenize ve daha sonra yayımlamanıza imkân tanıyor. Bu sırada, diğer kullanıcıların yaptıkları materyallere de erişebilir, kendi videolarınızı oluşturabilirsiniz.

Eyespot video klipleri sıralamanızı

sağlayan bir de zaman çizelgesi sunuyor. Geçişleri kullanarak klipleri birleştirebilirsiniz. Bu sırada özel efektlerden de faydalanabilirsiniz. Klipleri siyah beyaz hale getirebilir, sepya efekti uygulayabilirsiniz. Servisin bir de ağır çekim işlevi var. Eyespot, fotoğraflarla müzik ve film dosyalarını karıştırabiliyor. Ayrıca bu klipleri kullanarak kendi videolarınızı oluşturabilirsiniz. Hazır olduğunuzda videonuzu Eyespot'ta yayımlayabilir ya da kendi anasayfanıza koyabilirsiniz. Kaynak metin, anasayfanın ya da blog'un HTML koduna yapıştırılmalı.

İPUCU Bir klipi düzenlemek için, video klipteyken *Media / Clips* seçeneğinden *Mix* kısmına girin. Açılan mikser ekranından *Trim / Play*'e tıklayın. *Start* ve *Stop* işaretlerini hareket ettirerek klipi düzenleyin. Şimdi de klibe yeni bir isim vermek için ana pencerede önce *Save As* sonra da *Save* seçeneklerine tıklayın. **Alternatif:** Youtube (www.youtube.com). Bu web sitesi her türden video dosyasını yayımlayabiliyor ancak düzenleme işlevine sahip değil. ■

MM/ Barış Emre Alkim, balkim@chip.com.tr

Your Way, Your Style.

Cool Drive U350

Kapaksız, mekanik USB Flash bellek sürücüsü!

Karşınızda dünyanın ilk kalem şeklinde açılır kapanır USB bellek sürücüsü. USB bağlantısı bir kere bastığınızda dışarı çıkıyor. Kapaksız tasarımı sayesinde USB sürücünüzün kapağını aramak zorunda kalmıyorsunuz. PQI Cool Drive U350 çağdaş tasarımı ile yanınızda kaliteli bir aksesuar olarak taşıyabileceğiniz bir ürün. Her ürünle beraber USB Notebook Professional yazılımı da ücretsiz olarak geliyor. !

POWER QUOTIENT INTERNATIONAL CO., LTD.
Address : 14F, No. 15, Jian Ba Road, Chung Ho City, Taipei, Taiwan
Tel : +886-2-82265288 Fax : +886-2-82265268
Web : www.pqi.com.tw E-mail : sales@pqi.com.tw

Authorized Distributor
AYDINLAR DIŞ TİCARET PAZARLAMA LTD. ŞTİ.
HABİRCILAR CADDESİ HABİRCILAR İŞ MERKEZİ SATIŞ VE SHOWROOM 45/317 EMINÖNÜ/İSTANBUL
Tel: +90-212-5123163, +90-212-5206956 Fax: +90-212-5113581
www.pqi-turkey.com E-mail: info@pqitr.com

PQI and PQI logo are registered trademarks of Power Quotient International Co., Ltd. All other trademarks and logos are the property of their respective owners. The appearance and specifications of all products are subject to change without notice.

Windows'un frenine kim basıyor?

İnce ayar araçlarının her derde deva olduğu düşünülür. Bu alanın önde gelen yazılımlarını test ettik ve çoğunun aslında hiçbir faydası olmadığını gördük.

Dediğini yapıyor

Fena değil

Hız kazancı yok

DVD'de

Bu yazıda

XP ince ayar yazılımları hız testinde

İnce ayar efsanelerinin foyası

Hantal araçlar yerine küçük ipuçları

Daha iyi bir Windows için gerekenler

Tüm Windows kullanıcılarının %80'inin baş vurduğuna bakılırsa, ince ayar şu aralar tam bir furya. Bazı uç örneklerde insanlar web forumlarında ince ayar yarışmalarına bile katılıyor ve söz gelimi, Windows'un kaç saniyede açıldığına bakıyorlar. Biz böyle kullanıcıların profesyonel yardıma ihtiyacı olduğunu düşünüyoruz, zira bu ince ayar yöntemlerinin birçoğu aslında hiçbir işe yaramıyor ve en kötü senaryoda, sisteminizin altını üstüne getirebiliyor.

Birkaç doğru ayar sayesinde hem vakitten tasarruf edebilir, hem sabrınızı zorlamamış olur hem de kararsız bir Windows'la çalışmaktan kurtulabilirsiniz. Bu yüzden hangi ince ayarlar işe yarıyor, hangisi yaramıyor, hepsini anlatıyoruz. Bu testimiz sadece PC'ye aşina olanlara değil, bilgisayar kullanmaya yeni başlayan okurlara da hitap ediyor.

Kimi araçların tanıtımlarına bakarsanız, vaat etmedikleri hiçbir şey yok gibi gözüküyor. Windows'la daha hızlı çalışma, donanım iyileştirmesi, maksimum sörf hızı. Bu vaatlerin tutulup tutulmadığını görmek için, ince ayar yazılımları her kategoride yarıştılar. Aralarında RAM optimizasyon yazılımlarından tutun da Kayıt Defteri temizleyicisine, tek tıklamayla her sorunu halleden yazılımlara kadar her tür araç vardı. Bu test için 512 MB ana belleğe ve biraz da

eski 120 GB'lık sabit diske sahip, 3,2 GHz işlemcili bir sistem kullandık.

WINDOWS OPTİMİZASYONU

Frenden ayağınızı çekin

İnce ayar yazılımları Windows'ta her şeyin daha iyi hale getirilebileceği iddiasında. Eğer bir program seçeneği yoksa illaki değiştirilecek bir Kayıt Defteri anahtarı oluyor. Yeni bir kayıt defteri değeri ve şurada burada birkaç küçük değişiklikle Windows'unuz tam istediğiniz gibi, çevik, atik ve güvenli bir hale geliyor.

Biz de Kayıt Defteri ya da otomatik başlama temizleyicilerinin Windows'u gerçekten hızlandırıp hızlandırmadığını sınıadık. Acaba bu yazılımlar mı iyi, yoksa her şeyi bir defada yaptığı için, genel amaçlı ince ayar araçları mı?

Daha hızlı açılış

Araç: Autoruns 8.53

Bilgi: www.sysinternals.com

Etki: Çok az

Windows'un açılış süreciyle oynamanın birkaç yöntemi var ve birçoğu hiçbir işe yaramıyor. Çünkü Windows hizmetlerinin başlaması söz konusu olur olmaz, Windows XP'nin kendi hızlandırma sistemi olan Prefetch işlevi devreye giriyor. "Prefetching" denilen teknik, XP'nin açılış sırasında gerek duyulan dosyaları saptayıp bunları yakındaki bir bellek bölgesine yazması ve açılış sırasında mümkün olan en hızlı erişimi sağlaması anlamına geliyor. Bunun için gereken tüm Kayıt Defteri ayarları zaten en iyi durumda. Bu veriler üzerinde oynamak, açılışı yavaşlatabilir bile.

Bunun önüne nasıl geçebilirsiniz? Windows'la otomatik olarak başlayan tüm hizmetleri ve uygulamaları kapatarak. Windows'un bu iş için "msconfig" adlı kendi aracı bulunsun da, Autoruns'ı kullandığınızda Windows'un açılış sırasında etkinleştirdiği hizmetler hakkında daha ayrıntılı bilgi alabilirsiniz. Test makinemizde Autoruns yazılımıyla, herhangi bir hizmete ihtiyaç duymayan 40'tan fazla otomatik başlangıç girişi bulduk. Sonuçta Windows sekiz saniye daha hızlı açıldı. Ama bu küçük gelişmenin bir de bedeli var: Unutmayın ki kapatılmış hizmetlerin gerektiği vakit yeniden başlatılması vakit alıyor.

İPUCU Autoruns, başarısız program kaldırma rutinlerinden arta kalan otomatik başlama girişlerini de bulup devreye dışı bırakabiliyor.

Windows'u hızla kapayın

Araç: SuperFast Shutdown 1.0

Bilgi: www.xp-smoker.com

Etki: Sıfır

Test sistemimiz Windows'un normal bir şekilde kapanması için 25 saniyeye ihtiyaç duyuyor. Eğer NeroVision, Adobe Illustrator ve PowerDVD gibi yazılımlar etkin haldeyse, bu süre 35 saniyeye çıkıyor. SuperFast Shutdown ise bu vakti hatırı sayılır oranda kısaltıyor. Tüm görevleri kökten kapatıyor ve bunun sonucunda ortaya çıkabilecek veri kaybını kabulleniyor.

Gözlenen etki, PC'nin beş saniyede kapanması. Ama bu düpedüz aptallık, çünkü Windows, Kayıt Defterine ya da bölümlene tablosuna bir şey yazıyorsa bunlar da gidiyor. Yani programı çalıştıracğınıza pekâlâ bilgisayarın fişini de çekebilirsiniz; hem aynı etkiyi gösterir, hatta daha bile hızlı olabilir. Programın ikinci işlevi olan "SuperFast Reboot" da pek işe yaramıyor, çünkü sadece kapanma sürecini hızlandırıyor ve yeniden başlama için açılış ayarlarını değiştiriyor.

İPUCU Uzak durun! SuperFast Shutdown hiçbir işe yaramıyor. Sadece tek bir durumda faydası dokunabilir, o da Windows'un kapanmayı reddettiği, acil bir durumda.

Kayıt Defteri temizliği

Araç: RegCleaner Standard 2.92

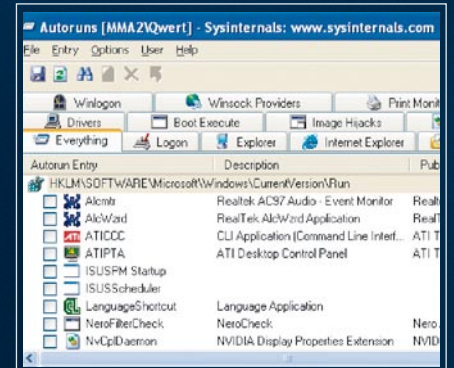
Bilgi: www.tweaknow.com

Etki: Çok az

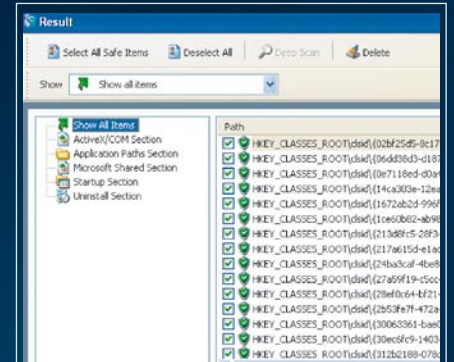
Kayıt Defteri'nin Windows'taki karmaşanın, hataların ana sebebi olduğu varsayılır. Kayıt Defteri veritabanının işe yaramayan, geçerliliği olmayan girişlerle dolup taşıdığı hepimizin malumu. Üstelik kurulan her yeni programla işler daha da sarpa sarıyor. Peki, Kayıt Defteri'ni temizleyen bir araçla Windows hızlanabilir mi? TweakNow firmasının RegCleaner ürünüyle bir deneme yaptık. Araç, sistemimizdeki 10.000 civarı Kayıt Defteri girişinden 300'ünü sildi. Ama Kayıt Defteri'nin küçülmesi ne açılış sırasında ne de programların yürütülmesinde bir performans iyileşmesine yol açmadı. Acaba program bil- →

Kullanıcılar ince ayar tutkunu

Yapılan anketler gösteriyor ki kullanıcıların çoğu ince ayar yapıyor. Şaşırtıcı olan, çoğunluğun bunu elle yapması.

AÇILIŞI HIZLANDIRMA Autoruns aracı gereksiz otomatik başlangıç girişlerini tanıyıp silebiliyor.

KAYIT DEFTERİ TEMİZLİĞİ Regcleaner gereksiz girişleri silip silemeyeceğinizi söylüyor.

gisayarı gerçekten hızlandırıyor mu, ya-
nıt evetse, nasıl?

Yazılım sahihsiz girişler üzerine uz-
manlaşsa da, bunlar bilgisayarınızın iş-
lem gücünü zaten boşu boşuna tüket-
miyor. Kayıt Defteri dosyasının küçül-
mesi, hız konusunda bir avantaj sağla-
yabilir, çünkü Windows'un taraması
gereken değer sayısı azalacaktır. Ancak
bu avantaj da toplamda saniyenin kü-
çük bir kısmına denk geliyor.

İPUCU Hangi girişleri gerçekten silmek
istediğinize karar vermelisiniz. RegClea-
ner önerilerde bulunarak yol gösteri-
yor.

DLL'leri kapayın

Araç: DLLkiller 5.0.1.5

Bilgi: www.algorithmman.de

Etki: Sıfır

Bazı programlar DLL dosyalarını sadece
kendi program klasörlerine değil, Sys-
tem32 dizinine de yerleştirir. Yazılım
kaldırılrsa bile bu dosyalar yerinde kalır.

DLLkiller hem gereksiz DLL'leri hem
de Kayıt Defteri girişlerini tarayıp tek
düşmeyle hepsini silmenizi sağlıyor.
Ama şunları unutmayın: Birincisi, bu
Windows'u hızlandırmıyor; ikincisi,
test sırasında DLLkiller o anda kurulu
bulunan Nero ShowTime, Recode ve
hatta Adobe Production Studio yazılım-
larına ait Kayıt Defteri girişlerinin bir
kısmının "gereksiz" olduğunu iddia et-
ti.

İkinci DLL efsanesi de böylelikle boş
çıkıyor. Bir ince ayar aracı, gereksiz
DLL'ler ana bellekten atıldığı zaman
Windows'u kesinlikle hızlandırabilir.
Ancak o an etkin olmayan işlemleri arka
plana atan Windows Bellek Yöneticisi

de bunu yapıyor zaten.

İPUCU DLLkiller'ı sadece sisteminizi
derinlemesine tanyorsanız kullanın.
Yazılım DLL'leri ve Kayıt Defteri giriş-
lerini elle silmenize izin veriyor. Yazılı-
mın bir de gerektiği takdirde silme işle-
mini geri almakta kullanabileceğiniz
yedekleme işlevi mevcut.

Tek tıklamayla eksiksiz ince ayar

Araç: TuneUp Utilities 2006

Bilgi: www.tune-up.com

Etki: Çok az

Eğer özel araçlar işinizi görmezse, tüm
sisteme topluca ince ayar yapmanız ge-
rekebilir. Düzinelerce ayarı bir defada
değiştirmek için kullanabileceğiniz be-
dava ve shareware yazılımların bolluğu
sizi şaşırtabilir, ama CHIP web sitesin-
deki dosya indirme rakamlarına bakıla-
cak olursa, en çok tutulana TuneUp.

Bu yazılım paketi, performansa ince
ayar uygulamak için üç kategoriye sa-
hip: Ana belleği temizlemek, Kayıt
Defteri'ni temizlemek ve sistemi opti-
mize etmek. Ana bellek ve Kayıt Defteri
temizliği bir işe yaramıyor. Peki, ya sis-
tem optimizasyonu? Mesela bu aşama-
da, TuneUp tam 14 adet Windows gör-
sel efektini kapatabiliyor. Buna ek ola-
rak, aracın iddiaların arasında UPnP
hizmetini devre dışı bırakmak, ağ ara-
malarını durdurmak ve işletim sistemi
çekirdeğinin takas dosyasından çıkarıl-
masını önlemek bulunuyor. UPnP hiz-
metinin hızla bir alâkası olmasa da, sis-
teminiz için güvenlik riski yaratabili-
yor.

Her şeyden önce, Network Release
ayarı sistemi bir kez zorluyor ama sade-
ce ilk açılıştan sonra ve bunun etkisini

de fark etmek güç. Bu bile çalışan iş-
lemlerin performansını etkilemiyor.
Ardından, işletim sistemi çekirdeğini
(kernel) sürekli RAM'de tutma seçene-
ği geliyor. Bu "ince ayar" baştan aşağı
kandırmacadan ibaret, zira Windows
2000'den sonraki Windows sürümle-
rinde çekirdeği zaten RAM'de kalmaya
zorlayamıyorsunuz (aşağıdaki kutuya
bakın).

Bir de Windows'un 14 görsel efekti-
nin kapatılması var. Gerçekten de me-
nüler daha hızlı açılıyor, pencereler bir
çarpıda hareket ediyor. Ama hem masa-
üstünüz eskisi gibi göz okşamıyor hem
de uygulamalar hızlanmıyor. Win-
dows'un işlemci ve hafıza üzerindeki
yüküyle neredeyse hiç azalmıyor.

İPUCU TuneUp Utilities'in ince ayar
dışındaki özelliklerini rahatça kullana-
bilirsiniz. Araç hem sisteminizi tepeden
tırnağa temizliyor hem de güvenilir bir
veri öğütücü sunuyor. Üstelik Geri Dö-
nüştürme Kutusu'ndan silinmiş dosyaları
geri alabiliyor ve sisteminiz hakkında
ayrıntılı bilgi verebiliyor.

DONANIM AYARLARI

Kaynakları serbest bırakın

İnce ayar araçlarını üretenler şu konu-
da hemfikir: Windows donanım kay-
naklarını olabilecek en verimli şekilde
kullanmıyor. Peki, sizbunu Windows'tan
daha iyi yapabilir misiniz?

Ana hafızayı birleştirin

Araç: TweakRAM 5.6

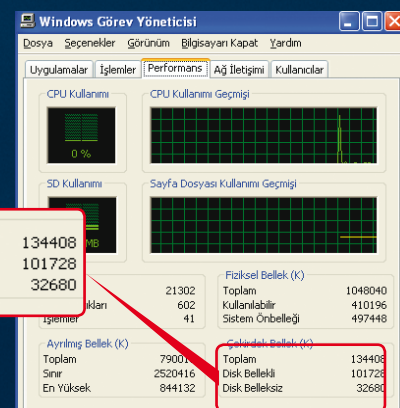
Bilgi: www.elcor.net

Etki: Sıfır

İnce ayar efsanelerinin şahı, "Hafızayı
birleştirmek Windows'un buradaki →

İnce ayar efsaneleri: Takas dosyası kullanmayınca

■ İşte, ince ayar sanılan ama aslında tü-
müyle boşuna bir işlem. "DisablePagingExecutive" adlı Kayıt Defteri girişiyle oy-
nayanın, Windows'un çekirdeği (kernel)
hızlı olan RAM'de tutmasını ve takas dos-
yasına kaydetmemesini sağlayacağı sanılı-
yor. Hâlbuki bu giriş
Windows NT SP4'ten be-
ri etkisiz ve sadece uyum-
luluk sorunları için koru-
nuyor. Resimde de gör-
düğünüz gibi, değeri de-
ğiştirdikten sonra bile Windows XP, çekir-
değini takas dosyasına atıyor.

İşe yarayan hızlandırma yöntemleri

1. İPUCU IE'yle daha fazla dosya indirme Internet Explorer aynı anda iki dosyadan fazlasını indiremez. Kayıt Defteri'ndeki bir girişi değiştirerek bu rakamı sekize kadar çıkarabilirsiniz. Bunun için *Başlat / Çalıştır* kısmından "regedit" aracını çalıştırın. Şimdi "HKEY_CURRENT_USER / Software / Microsoft / Windows / CurrentVersion / Internet Settings" yolunu izleyin. Bağlam menüsünü kullanarak *Yeni / DWORD* komutuyla yeni bir giriş yaratın, adını da "MaxConnectionsPerServer" koyun. Çift tıklayarak açın, *Onluk* seçeneğini etkinleştirip değer olarak "8" girin. Aynısını "MaxConnectionsPer1_0Server" DWORD değeri için de yapın..

2. İPUCU XP dizinlemesini kapatın XP'nin dizinleme işlevi, dosya aramalarını hızlandırıyor. Eğer arama işlevinden sıkça yararlanmıyorsanız doğrudan kapatabilirsiniz. Windows Gezgini'nde herhangi bir sürücü simgesine sağ tuşla tıklayın. Açılan menüden *Özellikler*'i seçin. *Genel* sekmesinde *Hızlı arama için Dizin Oluşturma Hizmeti bu diski dizinlesin* seçeneğinin işaretini kaldırın.

3. İPUCU XP için daha hızlı *Başlat* menüsü Windows XP'nin *Başlat* menüsü çok geç açılıyor. Bunun sebebi de animasyon için belirlenmiş standart süre. Bunu yine *Başlat* menüsünden kapatabilirsiniz. *Başlat / Çalıştır* komutuyla açılan pencereden "regedit"i çalıştırın. "HKEY_CURRENT_USER / Control Panel / Desktop" kısmından "Menu ShowDelay" değerini "400" yerine "0" olarak belirleyin. Masaüstünde bağlam menüsünü açıp *Özellikler / Görünüm / Efektler* yolunu izleyin ve *Menü altında gölge göster* seçeneğini devre dışı bırakın.

4. İPUCU Yardımcıları kapatın

Her iki haftada bir, Windows yardımcıları ortaya çıkıp masaüstünüzdeki kullanılmayan dosya ve simgeleri temizleme önerisinde bulunmaktadır. Bu inatçı ısrar aslında tümüyle gereksiz. Windows XP Pro sürümünde bu yardımcıları tüm kullanıcılar için kapatabilirsiniz. *Başlat / Çalıştır* ile açılan pencereden "gpedit.msc" aracını çalıştırın. Burada *Kullanıcı Yapılandırması / Yönetim Şablonları / Masaüstü* yolunu izleyin. Artık *Masaüstü Temizleme Sihirbazı'nı kaldır* seçeneğine çift tıklayarak bu yardımcıyı kapatabilirsiniz.

verileri daha hızlı okumasını sağlıyor" iddiasıdır.

İnce ayar tutkunlarının bu amaçla kullanabileceği hayli fazla bedava ya da ücretli yazılım olmasına rağmen, bunlar ne işe yarıyor dersiniz? Bizden söylemesi, hiçbir faydaları yok! Bilâkis, bu işlem sisteminize zarar bile veriyor. Windows zaten kendi bellek yöneticisine sahip ve darboğazların üstesinden gelebiliyor. Öyleyse bu kadar uğraşmak niye?

Bellek araçları da tam olarak bunu yapıyor. Ana hafızayı tekel alan tek bir görev yaratıyor. Bunun sonucunda hafıza yöneticisi tüm boş kaynakları buraya yönlendirmekle kalmıyor, etkin yazılımları da bilgilerini hafızadan boşaltılacak olan dosyaya yazmaya zorluyor.

Yani, bu sözde bellek optimizasyonu sırasında söz gelimi Photoshop açıksa, program hızlanacağına yavaşlıyor. Dahası, bir uygulamanın çalıştığı alan, fiziksel olarak asla ana belleğin tek bir kısmında yer almıyor. Bu da aslında çok anlamsız çünkü görevlerin "önem" sırası ve sistem kaynaklarından düşen pay sürekli değişiyor.

Bu verdiğimiz bilgilere rağmen, shareware bir bellek birleştirici olan TweakRAM'i denemeye karar verdik (fiyatı yaklaşık 20 Euro). Tahmin edebileceğiniz gibi, başarısız oldu. Hatta tam tersine, örneğimizde bahsettiğimiz gibi, o anda çalışan Adobe Illustrator'ı zorla kapatmamız gerekti.

İPUCU Unutun gitsin, parayı sokakta bulmadınız. Bellek araçlarına para harcamayın.

Sabit disk birleştirme

Araç: O&O Defrag V8.5

Bilgi: www.oo-software.com

İnce ayar değeri: Yüksek

Sabit disk üzerinde birleştirme işlemi yapmak faydalı. Eğer bir dosyanın tüm bitleri sabit disk üzerinde fiziksel olarak aynı yerdeyse, okuma kafası bu bilgileri daha hızlı okuyabilir. Ama zaman tasarrufu bakımından mucize beklemeyin. Okuma kafasının bir başka konuma atılması 10 milisaniye bile

TweakRAM Result Report

Free RAM before freeing: 405 MB (40%)

Free RAM now after freeing: 406 MB (40%)

Swap File usage now: 777 MB (32%)

Started at: 18:36:37 21.11.2006
Finished at: 18:36:38 21.11.2006
Elapsed time: 1s

Free RAM before freeing: 405 MB (40%)
Free RAM now after freeing: 406 MB (40%)

Close Save Print

Note: to disable the shows of this window, uncheck

ANA BELLEĞİ BOŞALTMAK TweakRAM çok az sistem kaynağı kullansa da, bir süre tüm bilgisayarınızı zorluyor.

O&O Defrag V8.5 Professional Edition

Tasks: O&O OnedriveDefrag, Analyze Volume(s), Defragment Volume(s), Automate Defragmentation, Display Status Report

Status: Volume(s): C:, Free: 1,71 GB, Size: 111,78 GB, Analyzed Folders: 3379, Analyzed Files: 45912, Moved Files: 0, Degree of Fragmentation: 74,75 %

Block View: Legend: Being Processed, Done

DİSK BİRLEŞTİRME O&O Defrag ile sabit diskinizi birleştirip sisteminiz için gerçek bir hız artışı sağlayabilirsiniz.

sürmüyor. Yine de bu şekilde diskinizin ömrünü uzatabilirsiniz.

Bunun bir diğer faydası da NTFS altında bölümlenme tablosunun, yani Master File Table'ın hafiflemesi. Buradaki veriler hangi dosyanın kaç kümesinin gereken bitleri içerdiği bilgisini sağlıyor.

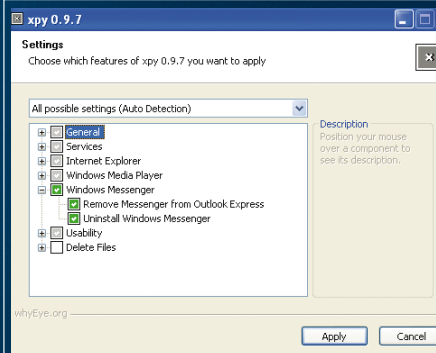
Dosyaların birleştirilmesi sabit disk kullanımının artışı anlamına da geldiği için her zaman anlamlı değil. Ama her şeyden önce, geniş dosyaların, söz gelimi videoların yükleniş sırasında hatırı sayılabilir hız artışı olabilir. %5'ten daha küçük bir alanı boş olan disk bölümlerinin de birleştirilmesini tavsiye ediyoruz. Aksi takdirde yazma işlemi gitgide yavaşlayabilir, hatta bazen ciddi donanım hasarına yol açacak bir tehdit oluşabilir.

Windows kendi disk birleştirme yazılımıyla gelse de, bu araç yeteri ka-

Daha iyi bir Windows için pratik araçlar

Xpy 0.96

■ Xpy ile lüzumsuz hizmetleri durdurabilir, Messenger gibi Windows bile-

WINDOWS TEMİZLİĞİ Xpy tek bir tıklamayla Windows'un tüm gereksiz safralarını atıveriyor.

şenlerini sistemden kaldırabilirsiniz. Xpy neleri kapatabileceğinizi yardım metinleriyle gösteriyor. Gözde ince ayar yazılımlarından XP Antispy'nin ayarlarını da değiştirebilirsiniz. Eğer bir şeyler yolunda gitmezse endişelenmeyin. Xpy'ı tekrar çalıştırdığınızda tüm değişiklikler sıfırlanıyor.

Bilgi: <http://xpy.sourceforge.net>

PageDefrag 2.3

■ Eğer sadece Windows'un Birleştirme aracını kullanıyorsanız, Page Frag size bunu aratmayacak demektir. Bu yararlı araç normal birleştirme aracının ulaşamadığı Kayıt Defteri ve Takas Dosyası gibi alanları da düzenleyebiliyor. Dahası, çalıştırdığınız anda kullanmanızın gerekip gerekmediğini de söylüyor. Bir diğer güzel özellik de aracın bu iki Windows modülünü de her açılışta yeniden düzenlemesi.

Bilgi: www.sysinternals.com

Everest Home Edition 2.2

■ Bilgisayarınızın kasasının içinde hangi donanımların bulunduğunu Everest'le öğrenebilirsiniz. İşlemci ısısı için testler, anakart ve işlemci ısısı da yazılımın verdiği değerler arasında. Alternatif olarak, rakibi Dr. Hardware'i de kullanabilirsiniz. Güncellemeleri öğrenmeniz için, araç donanım üreticilerinin web sitelerine doğrudan bağlantılar sunuyor.

Bilgi: www.lavalys.com

dar verimli değil. Bu, kısmen yazılımın Master File Table (MFT) gibi bazı disk alanlarına erişememesinden kaynaklanıyor.

Bu maksatla Windows sistem bölümünün %12,5 kısmını MFT için saklıyor. Nedeni de şu: MFT sadece kaydedilmiş dosyaların küme adresini değil, 1,4 KB'tan küçük olmaları şartıyla bizzat dosya bilgilerini de saklıyor. Maalesef en etkili disk birleştirici 50 Euro ediyor. Windows'la gelen aracın aksine, O&O Defrag tüm diski temizliyor. Bu da 4 GB'lık bir film dosyasını disk birleştirme sonrasında 20 saniye daha hızlı yüklememizi sağladı.

İPUCU Eğer sabit diskinizi bir defada tamamen temizlemek istiyorsanız, Defragmentation kısmından Complete'i seçin. Ama bu seçeneğin gerçekten vakit aldığını göz önünde bulundurmalısınız.

AGİNIZIN HIZINA HIZ KATIN

Bağlantınızı hızlandırın

Söylenenlere bakılırsa Windows ayarları ağ ve internet bağlantıları için en iyi hale getirilmemiş. İnce ayar araçları, Kayıt Defteri'ndeki birkaç değer değiştirilmesiyle sörfün daha hızlı, daha güvenli olacağını iddia ediyor. Biz bu değerleri Windows'la gelen araçların sunduklarıyla karşılaştırdık. Sonuç hüsrana uyandırıcıydı.

Jet hızında DSL bağlantısı

Araç: DFÜ-Speed 2.2

Bilgi: www.voodooclub.de

İnce ayar değeri: Sıfır

İlk yayımlanışının üzerinden yıllar da geçse, DFÜ-Speed CHIP web sitesinden indirilen favori DSL ince ayar programı olmayı sürdürüyor.

Program, en önemli DSL değerlerinin ideal boyutlarını biliyor: MTU (Maximum Transmission Unit) ve RWIN (Receive Window). MTU veri paketlerinin azami boyutunu belirlerken (DSL üzerinde 1.492 bit civarında), RWIN ise gelen paketlerin sisteme gitmeden önce bir araya getirildiği bir ara depolama alanı. Buradaki en iyi değerler 16 ya da 32 KB.

DSL Optimization'a tıkladıktan sonra araç bu ideal değerleri kabul etmeni önercek. Aşağıdaki kısımda DFÜ-

Speed'in Windows'un şu anki değerlerini karşılaştırmanız için verdiğini göreceksiniz. Sakın şaşırmayın, pek doğaldır ki bu değerler aynı. Bu da demek oluyor ki, XP zaten MTU ve RWIN için optimal değerleri kullanıyor. İnce ayara gerek yok.

İPUCU Normal çalışan bir sistemde DFÜ-Speed'e gerek yok. Ama sisteminiz çöktüyse optimal DSL değerlerini bu araç sayesinde hâlâ düzeltebilirsiniz.

W-LAN hızlandırma

Araç: WLANtuner

Bilgi: www.maus-soft.com

İnce ayar değeri: Sıfır

Gereken W-LAN'ı kurmak, yönlendirmesi yazılımın işidir. Ama WLANtuner (yaklaşık 30 Euro) daha fazlasını vaat ediyor. Yazılım, kablosuz ağı Windows hileleriyle daha iyi hale getirdiği iddiasında.

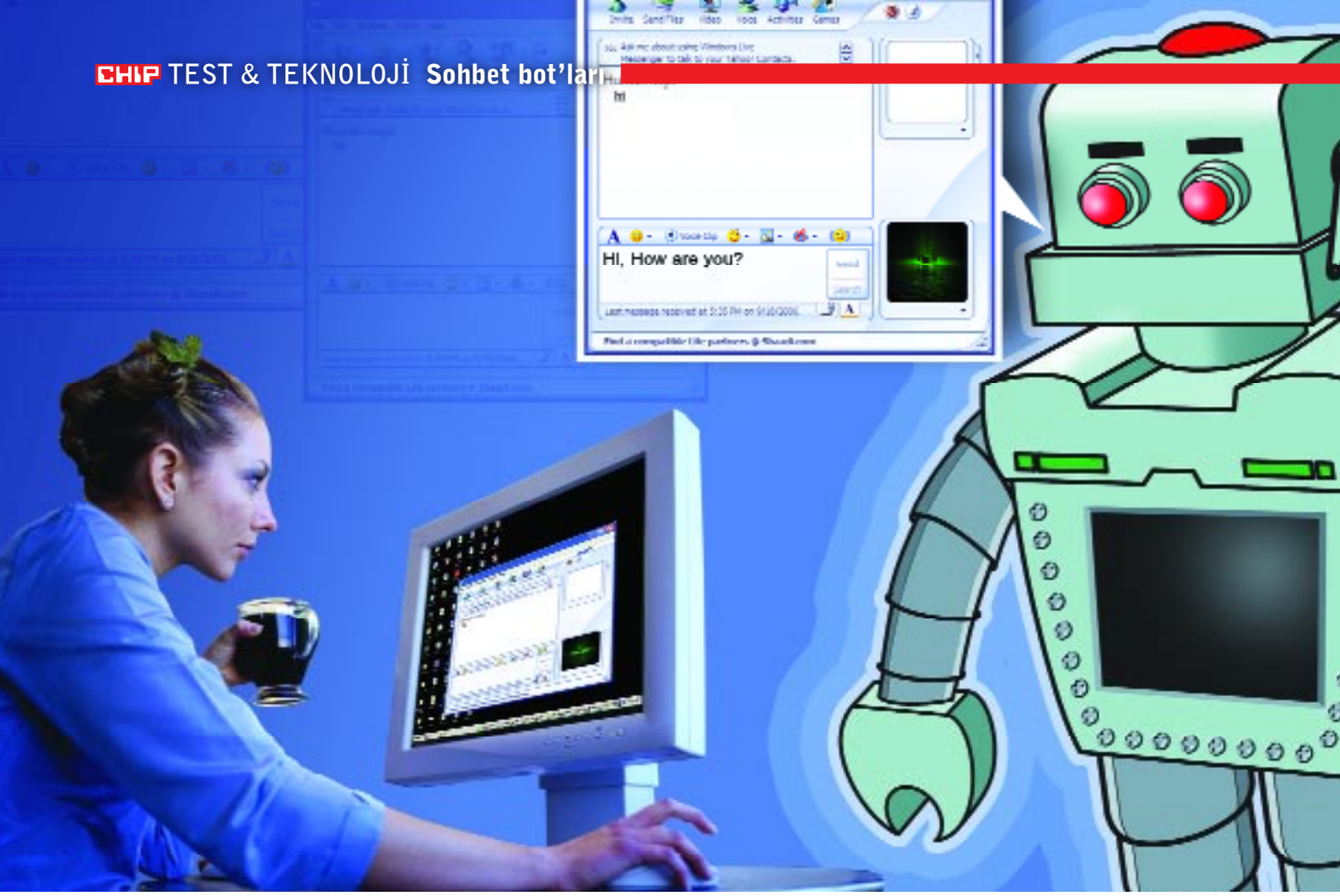
Güvenliği artırmak için, araç Windows Message hizmetini devre dışı bırakmanızı öneriyor. Bu gayet makul, çünkü bu hizmet hem gündelik kullanımda gereksiz hem de yığın posta amaçlı kullanılabilir. XP'de ağ köprüsünü kapatmak da zararlı değil. Eğer kullanmıyorsa devre dışı bırakılabilir. Bununla birlikte, şayet iki ağı (mesela bir W-LAN ile LAN'ı) birleştirmeye kalkarsanız, bir şeylerin eksik olduğu uyarısını alabilirsiniz.

Yine aynı derecede gereksiz seçeneklerden biri, Quality of Service (QoS) için ayrılan bant genişliğini kapatmaya yarıyor. XP'nin mevcut bant genişliğinin %20'sini QoS'a ayırdığı yönündeki yaygın yanlış kanının sonucu bu. XP böylelikle bir programın, söz gelimi internet telefonu yazılımlarının bant genişliğini %20 gibi bir değerle sınırlayabiliyor. Eğer telefon konuşmalarınızın kesilmesini istemiyorsanız bu değeri olduğu gibi bırakın.

WLANtuner'ın sürekli yaptığı bir uyarı, ağ bağdaştırıcısının işlemcisinin etkinleştirilmesi yönünde. Ancak bu seçenek zaten tüm yeni araçlarda önceden etkinleştirilmiş olarak geliyor.

İPUCU Hiç bakmayın. Araç günümüzün yaygın ve güvenli WPA (WiFi Protected Access) kodlama standardını desteklemiyor bile. Bu yazılımı kullanmak kablosuz ağına güvenliği tehlikeye atabilir. ■

MM/ Barış Emre ALKİM balkim@chip.com.tr

Bak şu konuşana!

Canınız birileriyle laflamak istedi ama kimse çevrimiçi değil. Derhal George, Alice, SmarterChild ve diğer yapay zeka ürünleriyle sohbete başlayın.

Sizi George'la tanıştıralım. George 39 yaşında, kafası hafiften kelleşmiş, bekâr bir adam. Doğum günü kasım ayının 23'ü. Hobileri arasında kitap okumak, öyküler yazmak var. George'un sesi pek güzel değil ama kendi deyimiyle, "ara sıra mırıldanıp şarkılara eşlik etmekten" hoşlanıyor. Vaktinin çoğunu insanlarla sohbet ederek geçiren George, kendisine 'chat bot' yani 'sohbet botu' nedir diye sorulduğunda, şöyle yanıt veriyor: "Sen bir sohbet botusun."

Sohbet botları biz insanları, bizimle konuşarak eğlendirmesi için tasarlanmış yazılımlardır. Sizlerin, basit soruların yanıtlarını bile 'hesaplamamız' gerekir." Aslında çok ironik bir durum bu;

zira George, biz insanlarla sohbet etmek için hazırlanmış bir yazılım. İnternette bu tarz ilginç konuşma yazılımlarıyla karşılaşmanız olası. Kimi zaman 'talk bot' ya da 'chat bot' adıyla da bilinen bu sohbet robotları, akli başında bir insanla metinsel konuşma durumunu simüle etmek için yazılıyor. Bu yazılımlar, eğer kişi listenizde hiç çevrimiçi arkadaşınız yoksa size arkadaşlık etmek için bire bir. Ayrıca verdikleri yaratıcı yanıtlar yüzünden sohbetleri bağımlılık yaratabilir.

Sohbet botları nasıl konuşuyor?

Bu yazılımlar yıllar süren yapay zeka (YZ) araştırmalarının sonucu. Zekayı taklit etme yolunda ilerleyen araştırma-

cılar, insanlarla akıllıca konuşabilecek yazılımlar yaratmaya çalışıyorlar. Peki, bunlar nasıl oluyor da bizimle söyleşebiliyor? Çoğu sohbet botu, kullanıcının yazdığı soru ya da ifadenin türünü belirleyip taklit ediyor. Bunu da sözcükleri kendi veritabanındakiyle eşleştirerek yapıyor. Söz gelimi, George'la hoşbeş ederken Fransızca "Bonjour" yazarsanız alacağınız yanıt yine bu dilde, "Comment vas" oluyor.

Dahası, bu yazılımlar girilen cümlelerin bir kısmını değiştirip yanıt olarak da kullanabiliyor. Mesela "Bugün kendimi iyi hissetmiyorum" dersiniz, yazılım "Bugün kendini niye iyi hissetmiyorsun?" şeklinde yanıt verebiliyor. Bu da sohbet botlarının bir kısmının sade-

ce belirli sözcüklere, cümlelere ya da söz öbeklerine duyarlı, otomatik yanıt veren yazılımlar olduğunu gösteriyor.

Ama insanlara yanıt vermek için başka yöntemlerden yararlanan sohbet botları da var. Popüler botlardan olan Jabberwacky, dili, olguları, bağlamı ve kuralları kullanıcıyla girdiği etkileşimden öğreniyor. Jabberwacky kullanıcılarla yaptığı tüm metinsel söyleşileri depoluyor ve bağlamsal kalıp eşleştirme tekniklerini kullanarak duruma en uygun yanıtı seçiyor. Bu yüzden sizinle konuşurken sadece daha önceden öğrenilmiş materyallere dayanıyor. Jabberwacky bu özelliği sayesinde argo sözcükleri, kelime oyunlarını ve fıkraları öğrenebiliyor.

Sohbet botları ilk bakışta akıllı görünebilir. Ancak normal bir insanla konuşmanın aksine, bu yazılımlarla muhabbet bir anda sinir bozucu bir hale dönüşebiliyor.

Bu tarz yazılımların ilk örneklerinden ELIZA ve PARRY, yazılı konuşmaları simüle etmek için kullanılıyordu. Adını George Bernard Shaw'un ünlü Pygmalion oyunundaki Eliza Doolittle karakterinden alan Eliza, 1966 yılında Joseph Weizenbaum tarafından geliştirilmişti ve bir terapistin davranışlarını taklit ediyordu. Yaptığı şey, daha çok kullanıcıların ifadelerini soruya dönüştürmekti. Yani, birisi kendini kötü his-

settiğini söylerse, "Ne kadar zamandır kendinizi kötü hissediyorsunuz?" diye soruyordu. Dahası, "Anlıyorum," ya da "Biraz daha açıklar mısınız?" tarzı yanıtlarla kullanıcıyı konuşmaya sevk ediyordu. Diğer yandan, Kenneth Colby adında bir psikiyatr tarafından yazılan Parry, bir paranoyak şizofreni kendine temel alıyordu.

Daha gelişmiş sohbet botları arasında Racter, ALI, ALICE, ELLA ve SmarterChild var. Adını Fransızca kökenli 'Raconteur' (Öykücü) sözcüğünden alan Racter, "Polisin sakalı yarım inşa edilmiş" adlı bir öykü yazmak için bile kullanılmıştı. William Chamberlain ile Thomas Etter'in eseri olan Racter'in bu kitabı yazıp yazmadığı ya da kitabın Chamberlain'in hayal gücünün bir eseri olup olmadığı hâlâ tartışma konusu.

Bu konuşkan yazılımlar ne işe yarıyor?

Henüz istendiği kadar zeki olmasalar da, şu anki haliyle bile insanlara yanıt verme becerisi sayesinde bu yazılımların bilgi edinme konusunda ticari faydaları olabiliyor. Örneğin ABD'de San Francisco'da faaliyet gösteren bir firma olan Neuromedia, sohbet botlarını müşteri hizmetleri temsilcisi ve soru yanıtlama amaçlı kullanıyor.

Bu programlar satış sonrası servislerde müşteri temsilcisi olarak son derece başarılı. Bu yüzden, yakın gelecekte, diyelim ki Canon marka bir fotoğraf makinesi alır ve enstantane – odak uzaklığı değerlerini manuel olarak ayarlamakta zorluk çekerseniz, firmanın internet sitesine girip çevrimiçi müşteri hizmetleri kısmında bir botla konuşmanız mümkün olacak. Bot sizin sorunuza açıklayışınızı sabırla dinleyecek ve soğukkanlı bir tavırla, adım adım çözümler sunacak.

Yine bir başka senaryoda, sevdiğiniz bir arkadaşınızın doğum gününe çok az kaldığını düşünün.

Eğer ne alacağınıza hâlâ karar veremediyseniz, yapmanız gerekenler bir

SmarterChild (akıllı çocuk) etkileşimli yazılımlar geliştiren Colloquis şirketi tarafından hazırlanmış. SmarterChild'ı kişi listenize ekleyip herhangi bir arkadaşınızla yaptığınız gibi konuşabilirsiniz. Diğer sohbet botlarının birçoğu sadece konuşarak hoş vakit geçirme amaçlıyken, SmarterChild'ın yaratıcıları işi bir adım ileri götürüp, bota faydalı özellikler eklemişler. Söz gelimi, SmarterChild sorduğunuz zaman en son haberlerle, filmlerle, spor karşılaşmalarıyla ve hava durumuyla ilgili bilgi verebiliyor. Hatta sözlük, eşanlamlılar sözlüğü ve ansiklopedilere de erişimi olan SmarterChild'dan, fal bakmasını ya da sizinle adam asmaya oynamasını isteyebilirsiniz. Hatırlatıcılar ve alarmlar belirleyerek günlük yaşantınızı planlamanıza da yardımcı oluyor. SmarterChild'ı AIM, AOL, ICQ, MSN ve Yahoo Messenger yazılımlarına, smarterchild@hotmail.com adresini kullanarak ekleyebilirsiniz. İnsanların aksine SmarterChild 7 gün 24 saat çevrimiçi. Bu yüzden de ne zaman isterseniz sizinle konuşmaya hazır.

hediyeelik eşya sitesine girip arkadaşınızın tercihlerini, kişiliğini bu tür bir bota anlatmak olacak. Tatlı bir sohbetin

ardından, bot size uygun hediye önerilerini, bunları satın alabileceğiniz en yakın yerleri ve elbette fiyatların da bile direcek.

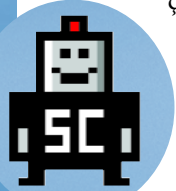
Bununla birlikte, aklınızdan çıkarmanız gereken bir nokta var: Çoğu çevrimiçi sohbet botunun, kullanıcıları lafa tutmaktan öte bir amacı olmadığından, verdikleri yanıtların daha önceki etkileşimlerle elde edildiğini ve her zaman 'doğru' olmadığını bilmek gerekiyor. Söz gelimi, Jabberwacky'nin yaratıcılarının açık seçik ifade ettiği gibi, "Jabberwacky akılcı ifadeleri öğrenmek, matematiksel hesaplamalar yapmak, web sayfaları bulmak ya da 'faydalı' herhangi bir şey yapmak için tasarlanmamıştır! Tek varlık amacı sizinle konuşmaktır."

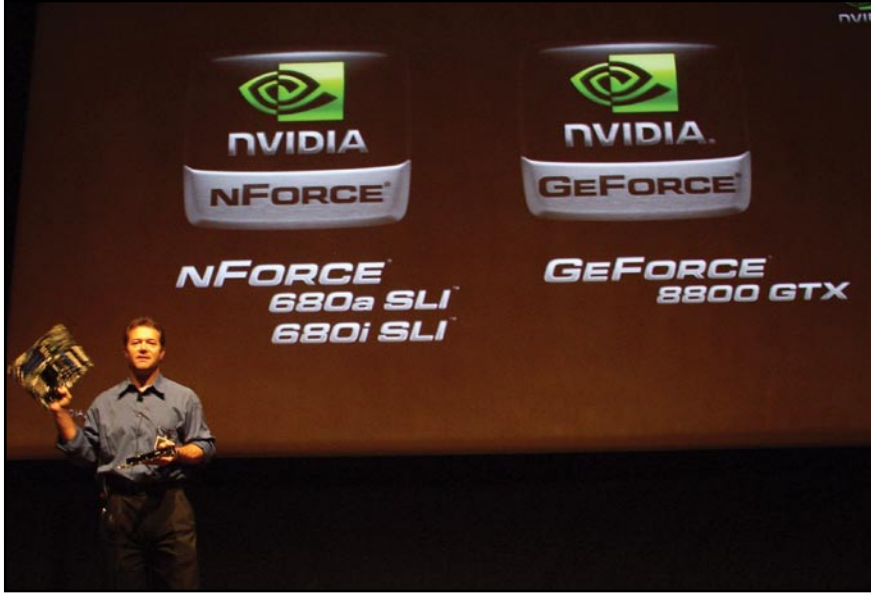
Günümüzde bu botları kötü amaçlarla kullananlar da var. Sohbet odalarında katılımcılara yığın posta ve reklam göndermek, bu kullanım amaçlarından. Hatta bazıları işi bir adım ileri götürüp, her şeyden habersiz muhabbet eden kullanıcıların kişisel finans bilgilerini, hesap ve kredi kartı numaralarını çalmaya bile çalışabiliyor. ■

Barış Alkim, balkim@chip.com.tr

ALICE

Alice'e de bir merhaba demeyi unutmayın. Alice, en gözde sohbet robotlarından biri. İsminin açılımı 'Artificial Linguistic Internet Computer Entity' (Yapay Dilbilimsel İnternet - Bilgisayar Varlığı) olan Alice, 23 Kasım 1995 tarihinde, Pennsylvania Bethlehem'den Dr. Richard S. Wallace tarafından yaratıldı. Wallace aynı zamanda AIML (Artificial Intelligence Markup Language – Yapay Zeka İşaret Dili) diye bilinen bir bilgisayar dilinin de yaratıcısı. Alice robotları, bilgisayarlar ve insanlarla sohbet etmeyi seviyor. En sevdiği kitabın adı "Don't Read Me" (Beni Okuma) ve şiirlere, özellikle de Longfellow'un yazdıklarına merakı var. Bilimkurgu yazarı Philip K. Dick'in hayranı olan Alice, Beatles'tan John Lennon'a da çok seviyor. Hatta sizi severse, Daisy Daisy şarkısından birkaç mısra mırıldanabiliyor.

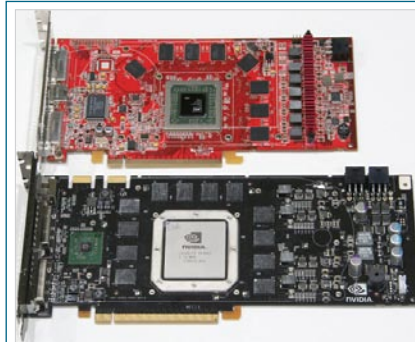
Kral öldü, yaşasın kral

nVidia geçen ay yeni ekran kartları ve yonga setleri için bir lansman düzenledi. Paris'te yapılan tanıtımda CHIP Test Merkezi de hazır bulunuyordu.

Nvidia sonunda yapacağını yaptı ve uzun süren ekran kartı performans yarışında Geforce 8800 GTX'i çıkartarak ATT'a önemli bir fark attı. Bu gelişme, yıl içinde iki firmanın çetin mücadelesine sahip olan kullanıcılar için artık sıradan gelebilir. Ancak bu sefer durum farklı: nVidia sadece performansı ile değil, yeni ürüne kazandırdığı teknolojilerle de bir adım öne geçiyor. Ayrıca firma sadece üst uç pazarı için değil, orta seviye performans arayanlara da yönelik bir çözüm duyuruyor.

Anakart alanındaki yenilikleri de unutmamak gerekiyor elbette. nVidia hem AMD hem de Intel tabanlı sistemlere hitap eden yeni anakartlarını piya-

saya sundu ve nForce 6 serisi ilk kez burada gün ışığına çıktı. Yaşanan değişimin akıl almazlığı bir yana, yeni nesil anakartların yüksek performans tutkunlarının ihtiyaçları gözetilerek ha-

DAHA GÜÇLÜSÜ YOK 8800 GTX yüksek performansı kadar boyutuyla da farklı.

zırlanması büyük beğeni kazandı. Dilerseniz lafı daha fazla uzatmadan, Fransa'nın güzel başkenti Paris'te gerçekleşen tanıtımda ön plana çıkan ürünlere yakından bir göz atalım.

DÜNYANIN EN HIZLISI

Geforce 8800 GTX

nVidia, Paris'te gerçekleştirdiği ürün tanıtımında yüksek performans sunan ama bir o kadar da yeniliğin yolunu açan iki farklı ekran kartını piyasaya sürceğini duyurdu. Geforce 8800 GTX ve Geforce 8800 GTS olarak adlandırılan bu ekran kartları, daha görücüye çıkmadan bile donanım dünyasında fırtınaların konusu olmuştur.

Birtakım kaynaklardan G80 kod adıyla anıldıklarını bildiğimiz bu yeni ürünlerin gayet yüksek sistem saat frekansı değerleri, yeni Shader birimler ve inanılmaz güç VRAM bellek kapasitelerine sahip olduğu kulaktan kulağa aktarılıyordu. Hatta dedikoduların ayyuka çıktığı noktada, bu kartların sorunlu olduğu ve geri toplandığı iddiaları bile dolaşmıştı.

Oysa bu söylenen olumsuzluk gerçekleşmedi ve nVidia yeni grafik kartlarını tüm basın mensuplarına tanıttı. Hatta ürün özelliklerini tanıtmakla kalmadı; bu kartlar üzerinde çalışan demolar bile gösterildi. Bu da yetmiyor muş gibi, firma söz konusu kartları bir ay gibi kısa bir zaman zarfında test merkezlerine ulaştırmayı başardı.

G80 HAKKINDA

8800'ün teknik özellikleri

Geforce 8800 GTX, 128 Steam işlemci, 681 milyon transistör, 384 bitlik bellek veriyolu ve 768 MB'lık bellekle donatılmış, çok güçlü bir ekran kartı. Donanımına bütünleştirilmiş 'Unified Shader' mimarisi, düzeltilmiş Anti-Aliasing (kenar düzeltim) özelliği ve neredeyse tamamen yenilenen anizotropik filtre tekniğinin yanı sıra, irili ufaklı değişimler de bu karta baktığımızda öne çıkan noktalardan.

NFORCE 680I nVidia, over-clock tutkunları için tasarlanan bu anakart ile oldukça iddialı.

Geforce 8800GTX her şeyden önce piyasadaki tek DirectX10 destekli ekran kartı olmasıyla dikkat çekiyor.

Bunun anlamı, bu ekran kartının önümüzdeki aylarda piyasaya çıkacak olan Windows Vista işletim sistemiyle uyumlu olması. Bu kart hakkında yukarıda da söylediğimiz gibi birçok dedikodu yayılmıştı fakat yapılan ürün tanıtımında nVidia'nın söylenenlerden çok daha fazlasını hayata geçirdiğini gördük. Bunlar arasında en önemli değişim, hiç kuşkusuz Unified Shader mimarisi. Bu mimarinin önemi Pixel ve Vertex Shader'e ek olarak bir de Geometry Shader birimi içermesi ve bunların ortaklaşa çalışmasını sağlaması. Yani tek bir Unified Shader birimi, tüm bu ayrı birimleri bir arada çalıştırmak için yeterli oluyor.

G80 toplamda 128 adet Stream (GTX: 128; GTS: 96) işlemcisine sahip. Bu işlemciler klasik Shader işlevlerinin yerini alıyor. nVidia bu ekran kartı tasarımı için 2002 yılından beri araştırma geliştirme faaliyetlerini yürütüyor. Ortaya çıkan sonuç, Geforce 8800GTX ve Geforce 8800GTS adlı performans canavarları.

NFORCE 6

nForce 680a ve nForce680i

AMD işlemciler için düşünülen nForce 680a adlı yonga seti, AMD'nin 4 x 4 konseptini destekliyor. nForce 680a üzerinde iki adet işlemci yuvası bulunuyor. Bu yuvalar 'L1FX Socket' olarak adlandırılmış ve AMD'nin gelecekteki Quad Core işlemcilerini destekliyor. Bu yeni yonga seti toplam 12 SATA yuvasını destekliyor. Buna ek olarak 20 adet

KALİTEDE ARTIŞ Yeni nesil teknoloji entegrasyonu nVidia 8800GTX'e güç katıyor.

USB bağlantısına ve dört adet Gigabit Ethernet desteğine de sahip. PCIe yuvaları da bolca kullanılabilir. Öyle ki iki adet X16, iki adet X8 ve bir adet X1 PCIe yuvası entegre edilebiliyor.

Yapılan sunumun ardından çalışan bir anakart görme fırsatımız oldu. SLI desteğine sahip bu anakartın daha çok iş istasyonları (workstation) için tasarlandığından bahsedildi. Buna ek olarak, bu sistemin daha çok Vista'nın Ultimate ve Professional sürümleri ile uyumlu olacağını öğrendik.

Intel işlemciler için tasarlanan nForce 680i yonga seti de 680a gibi Quad Core işlemcileri destekliyor. Bu yonga setine sahip anakartlarda PCIe uyumlu üç adet ekran kartı çalıştırılabilir. İki adet Gigabit Ethernet, altı adet SATA yuvası ve 10 adet USB 2.0 bağlantısı standart olarak bulunabilecek. Bize gösterilen anakartta soğutma sistemine büyük özen gösterildiği de dikkatimizden kaçmadı.

Yonga seti ile kuzey köprüsü ısı iletken borularla birbirine bağlanmıştı.

Yonga seti üzerinde kocaman bir soğutma sistemi yer alıyordu. Bu soğutucuya isteğe göre bir fan sistemi eklenebiliyor.

G80 VE NFORCE 680

2007'ye damgasını vuracak

nVidia Geforce 8800GTX ile kuşkusuz büyük sükse yapıyor. Bu kartlar sadece grafik performansı ile değil görüntü kalitesi ile de ön plana çıkıyor. Buna ek olarak Direct X 10 desteği ve grafik işlemcinin fizik hesaplamalarını yapabilmesi bu ürüne büyük güç kazandırıyor. Dezavantaj olarak yüksek fiyattan ve yüksek güç tüketiminden bahsedebiliriz. Ayrıca boyut olarak tüm grafik kartlarından daha büyük; buna rağmen sessiz çalışması önemli bir artı.

nForce 680a ise çift Quad AMD işlemci desteği ile özellikle iş istasyonu uygulamalarında damgasını vuracak. Bu kart özellikle yüksek performans isteyen kişilerin ilk tercihi olmaya aday. Buna karşın nForce 680i daha geniş bir kullanım alanına hitap ediyor.

Üç farklı modelle en iyisini isteyen kullanıcıları ya da normal bir performans artışı isteyen kişilere hitap edebiliyor. Bu yonga setinin ön plana çıkan özelliği üstün overclock işlevleriyle donatılmış olması. Anlaşılan nVidia bu konunun da en iyisi olma peşinde. ■

Ecevit Bıktım, MCSA+MCSE, ecevit.b@chip.com.tr

Günümüzün üst seviye grafik işlemcileri

8800GTX farkı

	X1950 XTX	7900 GTX	7950 GX2	8800 GTX	8800 GTS
Yonga seti	R580+	G71	G71	G80	G80
Transistör	384 Mil.	278 Mil.	2x 278 Mil.	681 Mil.	681 Mil.
Mimari	90 nm	90 nm	90 nm	90 nm	90 nm
İşlemci frekansı	650 MHz	650 MHz	500 MHz	575 MHz	500 MHz
Piksel iş hattı	16	24	2x 24	yok	yok
Shader birimi	48	48	48	128	96
Vertex shader	8	8	2x 8	yok	yok
Pixel shader	PS 3.0	PS 3.0	PS 3.0	SM 4	SM 4
Vertex shader	VS 3.0	VS 3.0	VS 3.0	SM 4	SM 4
Geometry shader	yok	yok	yok	var	var
Kapasite	512 GDDR4	512 GDDR3	2x 512 GDDR3	768 GDDR3	640 GDDR3
Bellek frekansı	1.000 MHz	800 MHz	600 MHz	900 MHz	800 MHz
Bellek veri yolu	256 bit	256 bit	256 bit	384 bit	320 bit

Dizüstülerde oyun keyfi

Oyun keyfi söz konusu olduğunda, dizüstülerin masaüstü PC'lerin gerisinde kaldığına inanılır. Bu önyargı, yeni dizüstülerle yıkılıyor.

PC başında oyun oynamayı kim istemez ki? Arada bir kafamızı rahatlatmak ve günün stresinden birkaç saatliğine de olsa uzaklaşmak, hiçbirimizin reddedemeyeceği şeyler. Fakat bu noktada karşımıza bir sorun çıkıyor, o da yeni nesil 3B oyunların karşılanması zor donanım istekleri. Güçlü bir işlemci, yüksek sistem belleği, hızlı bir sabit disk ve tabii ki birçok oyunu kaldırabilecek bir grafik işlemcisi, artık olmazsa olmazlar arasında. Durum böyle olunca, kullanıcıların tercihi de dizüstü değil masaüstü bilgisayarlardan yana oluyor.

DİKKAT Dizüstü sistemlerin de artık masaüstü sistemlerden aşağı kalır yanı olmadığını biliyor muydunuz? Oyun

oynamak ve çeşitli çoklu ortam uygulamalarını çalıştırmak, günümüzün dizüstü sistemlerinde mümkün. Buna en iyi örneklerden biri de CBOX'un oyun ve multimedya sevenler için tasarladığı

YÜKSEK PERFORMANS Merom işlemcisi yüksek performans isteyenler için biçilmiş kaftan.

Despina D700 adlı ürünü. CBOX'un Despina D700 adlı ürünü, performans ölçütünde nice masaüstü sisteme toz yutturuyor. Bu ilk bakışta inanılmaz gibi görünse de, bunun altında Intel'in 2 GHz'lık Core 2 Duo Merom işlemcisi yatıyor. Çift çekirdekli bu işlemci, içerdiği türlü işlevler sayesinde masaüstü işlemciler kadar performanslı çalışıyor. 512 MB'lık iki adet 667 MHz DDR2 bellek yongasıyla donatılan bilgisayar, hem DDR2 hem de çift kanal avantajına sahip; ayrıca bu yongalar gayet hızlı çalışarak performansa olumlu katkıda bulunuyor.

Oyun oynamayı sevenlerin bu kadarla yetinmesi elbette mümkün değil: Hızlı bir sabit disk, kısa yükleme sürelerinin anahtarını elinde tutuyor. SATA teknolojisinin dizüstü sistemlerde kullanılması bu duruma çare oluyor. Ancak şimdiye dek saydığımız özelliklerin hiçbirini, iyi bir ekrana ve ekran kartına sahip olmadığınız sürece tek başına oyun keyfini artıran unsurlar değil. CBOX Despina 700, bu yüzden 15,4 inç'lik TFT LCD ekrana ve 512 MB kapasiteli nVidia Go 7600 grafik işlemciyle donatılmış.

YENİ NESİL CENTRINO

Merom'un avantajı

D700, Intel'in yeni nesil dizüstü işlemcisi olan T7200'ü ya da diğer adıyla Merom'u kullanıyor. Peki, Merom'u bu kadar farklı ve özel kılan ne? Hemen söyleyelim: Merom işlemcisi üzerinde bulunan çift çekirdek sayesinde, düşük güç tüketiminde bile yüksek performans göstererek rakipleri arasından sıyrılıyor. Diğer bir özelliği ise EMT64 komut seti sayesinde 64 bitlik işletim sistemleriyle uyumlu çalışması. Intel tabanlı dizüstü sistemlerinde bu durum bir ilk: Önceki sürümler 64 bit desteğine sahip değildi ve bu desteğin ne zaman verileceği konusunda ayrıntılı bilgi yoktu.

Bu işlemci hakkında bilinmesi gereken diğer bir nokta, masaüstü pazarına hitap eden Conroe işlemcisi ile aynı

Die'dan üretilmesi. Bu yüzden, her iki işlemcinin de 4 MB'lık L2 önbellekli modelinde 291 milyon transistör bulunmasına şaşırmamak lazım. Şimdi birbirine bu kadar benzeyen iki işlemcinin farklarını merak ediyor olabilirsiniz. Merom ve Conroe'nun başlıca farkı, işlemcilerin farklı yapılara oturtulmasında gizli. Diğer bir fark ise Merom'un nispeten daha düşük bir sistem saat hızı ve FSB değeriyle çalışması. Masaüstü işlemcileri bunu yapamıyor ve bu yüzden daha fazla elektrik tüketiyor.

Uzun lafın kısıası, çift çekirdek, 64 bit, yüksek ön bellek ve performanslı çalışma gibi nitelikleriyle Merom'un gelişi, dizüstü bilgisayarlarda oyun keyfini katlıyor. Ancak siz de takdir edersiniz ki, iyi bir ekran kartıyla desteklenmediği sürece hızlı bir işlemciye sahip olmak akıcı bir oyun zevkini garantilemiyor.

OYUNCULARA ÖZEL

nVidia Geforce Go 7

İyi bir grafik işlemcisi, özellikle oyun tutkunları için şart. D700 bu konuda bir sıkıntı yaşıtmıyor, zira Despina, nVidia'nın Geforce Go 7600 grafik işlemcisine sahip. Geforce'un gayet iyi bir başarı sağlayan 6600 serisinin yerini almak için tasarlanan bu işlemci, piyasada bulunan düşük maliyetli Go7300 ve Go7400 grafik işlemcilerinin sağladığından daha yüksek bir performansa sahip. Grafik işlemcisi, HD kalitesinde grafik ve video gösterme becerisiyle he-

men dikkat çekiyor. Bu sayede dizüstü bilgisayarlarınızda bile mükemmel bir görüntü kalitesi elde edebiliyorsunuz. Tabii ki bu grafik işlemci ailesinin farkı bunlarla sınırlı değil.

Geforce GO 7 grafik işlemcileri, esas olarak Shader Model 3.0 desteği ile kullanıcılara büyük bir avantaj sağlıyor. Buna ek olarak, dâhil edilen PureVideo teknolojisi, HD videoların daha keskin görünmesine neden oluyor. Bunlar daha kaliteli bir HD sinyali için vazgeçilmez diyebileceğimiz teknolojiler arasında.

Dizüstü bilgisayarlar söz konusu olduğunda ödün veremeyeceğiniz bir diğer konu, yani güç tasarrufu ise, grafik işlemciyi bu konuda denetim altında tutan PowerMizer 6.0 adlı özellikle sağlanıyor.

GEFORCE GO 7600

Masaüstünden farksız

Despina D700'de kullanılan 7600 yongası ise Geforce Go 7 serisinin orta sınıf bir temsilcisi. Daha çok orta büyüklük ve ağırlıktaki dizüstü bilgisayarlarda göze çarpan bu grafik işlemcisi, hem multimedya hem de oyun isteklerini yanıtlamak için tasarlanmış. Geldiği ailenin başarılı güç yönetim özelliklerini de barındıran Geforce Go 7600'ün masaüstü sistemlerde kullanılan Geforce 7600 serisinden en belirgin farkı, 12 yerine 8 adet piksel pipeline kullanması. nVidia daha fazlasını isteyenlere elbette başka modeller de sunuyor: Örneğin, Geforce Go 7600 GT modeli masa-

üstü sistemlerdeki 7600 serisiyle bire bir aynı özelliklere sahip. Bu grafik işlemcide de 12 piksel pipeline bulunuyor ve bu da performansı önemli ölçüde artırıyor.

SONUÇ

Oyun keyfinde yeni bir boyut

Despina D700 yaptığımız testlerde gayet iyi sonuçlara imza attı. 3DMark 2006 testleri bu dizüstü bilgisayarın grafik performansının birçok güncel oyunu oynamak için yeterli olduğunu gösterdi. Benzer bir durumdan PCMark 05 testlerine baktığımızda da bahsedebiliriz. Yaptığımız denemelerde Quake 4 ve FarCry adlı oyunları sorunsuzca oynadık. SplinterCell Chaos Theory yaklaşık 40 FPS'lık bir değer ile benzer bir şekilde oynanabiliyor. Aynıısı Doom3 ve Half Life 2 için de geçerli. Buna karşın, F.E.A.R oyununda sistemin zorlandığını gördük ve grafik detaylarını düşürmemiz gerekti. Call of Duty 2 adlı oyunda durum daha da farklıydı; yüksek çözünürlükte oynamak neredeyse imkânsız ve kullanıcının gerek 3B ayarlarını, gerekse çözünürlüğü düşürmesi şart.

Uzun lafın kısıası, Geforce Go 7600'le donatılmış bu güçlü dizüstü sistemi, ne oyun keyfini ne de multimedya eğlencesini yarıda bırakıyor. Ürün, fiyat/performans oranı ile de ilgi çekiyor. Daha fazlasını isteyen kullanıcıların keşsinin ağızını açması gerekecek. ■

Ecevit Bıktım, MCSA+MCSE,

ecevit.b@chip.com.tr

Dizüstü sistemlerinin değişen grafik performansları

Grafik işlemci	3D Mark 06
Intel Graphics Media Accelerator (GMA) 900	90 Puan
Intel Graphics Media Accelerator (GMA) 950	180 Puan
ATI Mobility Radeon X300	200 Puan
ATI Mobility Radeon X1300	560 Puan
NVIDIA GeForce Go 7300	700 Puan
NVIDIA GeForce Go 7400	850 Puan
ATI Mobility Radeon 9800	950 Puan
NVIDIA GeForce Go 6600	1.300 Puan
ATI Mobility Radeon X1600	2.000 Puan
NVIDIA GeForce Go 7600	2.150 Puan
NVIDIA GeForce Go 7600 GT	2.800 Puan

1,8/2,5 İNÇ: Yüksek kapasite ile taşınabilirliğin en iyi birleşimi. USB üzerinden güç bağlantısına ihtiyaç duymuyor.

3,5 İNÇ: 500 GB'a kadar kapasite sunuyor. En hızlı veri aktarımı Firewire 800 ile gerçekleştiriyor ancak genelde ekstra bir güç bağlantısına ihtiyaç duyuyor.

1 İNÇ: USB belleklere rakip. Daha yüksek kapasiteli, ancak daha duyarlı.

Harici sabit disklerle veri taşıma derdine son

CHIP test merkezinde hareketli günlerin yaşanmasına neden olan, yüksek kapasiteli, yeni harici sabit diskler karşılaştırmalı testte.

Harici sabit disklerdeki patlama etkisini kaybetmeden devam ediyor. Üreticiler her hafta yeni modelleri piyasaya sürüyorlar. Özellikle 1,8 ile 2,5 inç arasındaki cep yapısındaki modellerde kapasite, güvenlik ve performans artışları söz konusu. USB belleklerin doğrudan rakibi olan bir inçlik minik disklerde ve büyük 3,5 inçlik disklerde de önemli yenilikler ve fiyat indirimleri söz konusu.

CHIP testine katılan yeni harici disklerin eski modellere göre ne kadar başarılı olduklarını bu testimizde görebilirsiniz.

2,5 İNÇ HARİCİ DİSKLER

Daha yüksek kayıt kapasitesi, gelişmiş veri koruması

Seagate, masaüstü PC'ler için 750 GB kapasiteli dâhili bir sabit diskten sonra 2,5 inçlik yapıda 160 GB kapasiteli harici bir sabit disk sunuyor. Portable Hard Drive 160 GB'ın diskleri üzerindeki manyetik parçacıklar, yatay olarak değil dikey olarak konumlandırılmış. "Perpendicular Recording" adı verilen dikey kayıt yöntemiyle teorik olarak beş kat daha fazla bellek yoğunluğu mümkün

CHIP Test özeti

■ Taşınabilir sabit disklerde önemli yenilikler söz konusu: 3,5 inçlik disklerde Maxtor veri aktarım hızında 54,5 MB/s hızla yeni bir rekor kırıyor ve 500 GB'lık yüksek bir kapasiteye sahip. 1,8 / 2,5 inçlik disklerde ise Seagate Perpendicular Recording (dikey kayıt) yöntemiyle yeni bir kayıt teknolojisi kullanıyor ve kapasite sınırını geliştiriyor. 1 inçlik disklerde ise TrekStor ve Freecom iki yeni modelle zirveye kurulmayı başarıyor.

CHIP KILAVUZ: Harici sabit diskler

Satın alırken

✓ Performans

3,5 inçlik disklerde veri aktarım hızı öncelikle seçilen arabirimle sınırlanıyor. Sabırsız kullanıcıların, PC'leri destekliyse, Firewire 800 tercih etmeleri en doğrusu. Firewire 400 ve USB 2.0 bu kategoride aktarım hızını neredeyse yarı yarıya düşürüyor.

✓ Taşınabilirlik

Günlük taşıma için 1,8 ile 2,5 inç arasındaki diskler en iyi kapasite ve kompakt yapıyı bir arada sunuyorlar. Ayrıca harici bir güç beslemesine ihtiyaç duymuyorlar.

✓ Gürültü

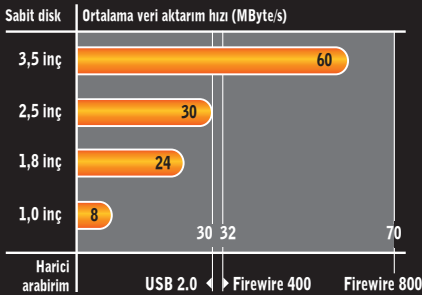
Yavaş diskler (5.400 rpm) dakikada 7.200 defa dönen disklerle göre daha sessiz. Ancak en en fazla gürültüyü 3,5 inçlik disklerin fanları çıkarıyor. Daha küçük yapıdakiler burada eleştirilemeyecek kadar başarılılar.

✓ Fiyat:

3,5 inçlik diskler en hesaplı olanlar. Orta yapıda, 1 GB için yaklaşık 4 Euro ödemek gerekiyor. 1 inçlik diskler ancak 8 GB kapasiteden itibaren mantıklı. Taşınabilir sabit diskler, sabit olanlara göre daha fazla yıprandığından, ikinci el kullanılmış harici disk almak mantıklı değil.

KARŞILAŞTIRMA: AKTARIM HIZI

Disklerin dâhili aktarım hızları harici arabirimlerin ortalama veri aktarım hızlarına karşı.

3,5 inç'lerde sadece Firewire 800 ile maksimum hız mümkün. Diğerlerinde bağlantı türü önemli değil.

oluyor. Seagate bu sayede 1,8 ile 2,5 inç arası disklerde yeni kapasite rekorları kırıyor. 28 MB/s ortalama aktarım hızıyla sabit disk, aynı zamanda bu kategorinin en hızlı disk. Tüm bunlara rağmen 20. sırada yer almasının nedeni ağırlığından kaynaklanıyor: 315 gram ağırlıkla bu kategorideki diskler arasında açık ara en ağır olanı ve bu yüzden en düşük taşınabilirlik puanına sahip.

Harici sabit disklerin küçük olması, kaybolmalarına veya çalınmalarına ve istenmeyen kişilerin verilerinize kolayca erişebilmesine neden oluyor. Maalesef çoğu üretici bu tehlikeyi yeterince dikkate almıyor. Ancak verileri 256 bitlik AEF şifrelemesiyle kaydeden üreticiler de var (MXI Security gibi). Bu yöntem pratikte kırılmaz olarak kabul ediliyor. Verilere erişim isteğe bağlı olarak şifrele veya daha konforlu bir şekilde bütünleşmiş parmak izi tarayıcısıyla gerçekleştiriyor. Ek olarak disk ayrı bir kabloyla bağlı, güvenlik yongalarının etiketleri okunamaz hale getirilmiş, bu da hırsızlar için bir başka engel teşkil ediyor.

Bu kadar güvenliğin bedeli oldukça yüksek: 20 GB'lık modelin fiyatı 670 Euro, bu da GB başına 33,50 Euro'luk bir fiyata denk geliyor. Normal fiyatın yaklaşık 10 katı bir fiyat bu. Bu sınıfın diğer ucunda da aynı zamanda fiyat/performans tavsiyemiz olan Teac bulunuyor: GB başına sadece 1,40 Euro fiyatla, 100 GB büyüklüğündeki OneTouch dördüncü sırada.

3,5 İNÇ'LİK HARİCİ DİSKLER

Kesintisiz veri akışı, sessiz çalışma

Hızlı dönen 3,5 inç sabit disklerin ortalama veri aktarım hızları aslında yaklaşık olarak saniyede 60 MB. Ancak USB 2.0 veya Firewire 400 arabiriminin köprü yongasının devreye girmesiyle bu hız neredeyse yarı yarıya düşüyor (Bk.sağdaki grafik). Maxtor gibi üreticiler bu hız probleminde Firewire 800 ile bir çözüm getiriyor. Maxtor'un Firewire 800 arabirimli 3,5 inçlik harici sabit disklerinden ikincisi olan OneTouch III testimizde saniyede ortalama 54,5 MB hıza ulaştı ve böylece performans değerlendirmemizdeki en yüksek puanı elde etti. Firewire 800 yuvalı anakartların sayıca az olması ise ayrı bir sorun. Gerçi günü-

müzde her üretici bu tip bir Premium anakarta üretim programında yer vermiş durumda, ancak bu anakartların fiyatları normal anakartlara göre ortalama 50 dolar daha yüksek ve bu yüzden hesaplı standart PC'lerde kullanılmıyorlar. OneTouch III neyse ki bir USB 2.0 ve Firewire 400 bağlantısına da sahip. Özellikle fanları sayesinde 3,5 inçlik sabit diskler okumada ve yazmada biraz fazla ses çıkarıyorlar. Ancak burada da sevindirici gelişmeler söz konusu: Freecom Hard Drive 250 GB (3. sıra) ve Western Digital My Book Essential 160 GB (6. sıra) sessizlik konusunda diğerlerine örnek teşkil ediyor. 1,7 sonelik gürültü seviyesiyle çoğu bu modeller bir dizüstü bilgisayar fanından daha sessiz ve böylece çalışma sessizliği konusunda çıtayı daha yükseğe taşıyor.

1 İNÇ'LİK HARİCİ DİSKLER

Kapasiteler artıyor, fiyatlar düşüyor

1 inç'lik yapıdaki küçük sabit disklerde eğilim üç yeni model olan Trekstor USB Stick CS-D 8 GB (1. sıra), Freecom ToughDrive (2. sıra) ve takeMS MEM-HDD-Box (9. sıra), 8 GB kapasiteye oturmuş görünüyor. Daha az kapasiteyle yetinenler için bu yapıda flash bellekli USB Stick'ler daha uygun. Bunlar daha sağlamlar ve 4 GB'a kadar fiyat olarak 1 inçlik disklerle aynı seviyedeler. Kibrit kutusu büyüklüğünde olan ve sadece 30 gram ağırlığa sahip Trekstor, taşınabilirlikte çıtayı yukarı taşıyor. Bu kategorideki en hızlı diskse, saniyede ortalama 6,7 MB hıza ulaşan bir takeMS modeli. Verbatim Store'n'Go 4 GB (6. sıra) için yazılımı artı puanlar toplamayı başarıyor: Ceedo adlı program yöneticisiyle mesela oyunlar, elektronik posta istemcileri veya web tarayıcıları taşınabilir diske kurulabiliyor. Daha sonra diski yanınızda taşıyıp başka bir bilgisayardan yazılımı arkasında hiçbir iz bırakmayacak şekilde çalıştırabiliyorsunuz. Diskin fiyatı, bu özelliğe rağmen aynı kapasiteye sahip bir USB bellekten daha pahalı değil. 3,5 ve 1,8/2,5 inçlik disklerde fiyat gelişimi durağan bir seyir izlese de, 1 inçlik disklerde fiyatlar giderek düşüyor. →

CHIP International Test Merkezi, MJ-KB/
Ufuk Yamankılıçoğlu uyaman@chip.com.tr

3,5 inç harici diskler

		Değerlendirmeler/Test değerleri													Teknik veriler			
Sıra	Ürün	Toplam puan	Kapasite (GB/Te)	Fiyat (\$)	Fiyat/GB/Te (\$)	Fiyat/Performans	Performans (%30)	Aktarm hız (MB/te/s)	Güçlü (%20)	Güçlü okuma Yazma (Sone)	Taşınabilirlik (%20)	Güç tüketimi (%10)	Güç tüketimi Okuma/Yazma (watt)	Arabirimler	Boyut U x G x Y (mm)	Ağırlık (gram)	Dahili sabit disk	
1	Maxtor OneTouch II FW800	78	200	205	1,02	orta	93	49,2	47	3,5	100	59	100	6,7	USB 2.0, FW 400, 800	220 x 140 x 41	1.470	Maxtor Diamond Max 10
2	Maxtor OneTouch III	75	500	400	0,80	iyi	100	54,5	72	2,4	72	46	46	13,5	USB 2.0, FW400, FW800	215 x 135 x 65	1.680	Maxtor 7H500F0
3	Freecom Hard Drive 250 GB	73	250	170	0,68	çok iyi	66	28,0	99	1,7	39	85	69	9,3	USB 2.0	200 x 115 x 36	1.135	HDT722525DLAT80
4	Philips SPD5115CC	73	250	195	0,78	iyi	62	28,9	87	1,9	67	55	91	6,9	USB 2.0, FW 400	220 x 143 x 49	1.350	Hitachi HDT722525DLAT80
5	Western Digital My Book Essential 160 GB	70	160	120	0,75	iyi	68	30,5	100	1,7	33	67	59	10,5	USB 2.0	141 x 57 x 171	1.065	WDC Caviar SE
6	Teac HD-35PUK-250	68	250	150	0,60	çok iyi	67	29,3	89	1,9	44	59	61	10,3	USB 2.0	223 x 137 x 45	1.290	WDC WD2500BB
7	Western Dig. Dual Option Combo Ext. Drive	67	250	205	0,82	orta	75	34,1	56	3,0	89	51	45	13,7	USB 2.0, FW 400	240 x 150 x 45	1.320	WDC WD2500JB
8	Archos QDisk 250 GB	65	250	270	1,08	vasat	62	24,7	75	2,2	44	97	58	10,9	USB 2.0	158 x 113 x 44	830	Hitachi HDS722525
9	Philips SPD5110CC	64	250	160	0,64	iyi	64	29,8	71	2,4	50	55	75	8,4	USB 2.0	220 x 143 x 49	1.370	Hitachi Deskstar T7K250
10	LaCie d2 Extreme 500 GB	63	500	420	0,84	orta	95	48,8	36	4,6	72	57	39	16,0	USB 2.0, FW400, FW800	173 x 160 x 44	1.485	Hitachi HDS725050KLT80
11	Omega ScreenPlay Pro	63	300	400	1,33	kötü	65	28,2	38	4,3	94	58	73	8,8	USB 2.0, FW 400	220 x 47 x 152	1.160	WDC WD3000JB
12	Maxtor OneTouch II 300GB	62	300	300	1,00	vasat	64	27,8	59	2,9	67	62	55	11,5	USB 2.0, FW 400	216 x 132 x 40	1.490	Maxtor Diamond Max 10
13	Omega MiniMax 160 GB	61	160	220	1,37	kötü	67	28,6	47	3,6	67	72	60	10,5	USB 2.0, FW 400	165 x 165 x 40	1.030	Hitachi Deskstar 7K250
14	Freecom Classic SL Hard Drive 250 GB	61	250	450	1,80	kötü	66	29,0	66	2,6	33	91	58	10,7	USB 2.0	203 x 117 x 33	975	WDC WD2500JB
15	Seagate External HDD 400 GB Combo	60	400	335	0,83	orta	73	34,2	56	3,0	50	56	54	11,6	USB 2.0, FW 400	180 x 155 x 52	1.260	Seagate ST3400832A
16	LaCie mini 250 GB FW	60	250	240	0,96	vasat	59	26,1	75	2,2	39	61	54	11,5	FWe 400	165 x 165 x 45	1.375	Seagate ST3250823A
17	Omega External HDD 160 GB	60	160	190	1,18	kötü	68	29,0	65	2,6	33	72	58	10,8	USB 2.0	199 x 125 x 40	1.160	Hiachi HDS722516
18	Maxtor OneTouch II Small Business Edition	60	350	450	1,28	kötü	58	26,4	77	2,2	39	59	54	11,7	USB 2.0	220 x 140 x 41	1.420	Maxtor 6B200P0
19	Yakumo External Storage 300 GB	58	300	185	0,61	iyi	65	28,5	62	2,7	33	82	51	12,1	USB 2.0	198 x 125 x 33	1.000	WDC WD3000JB
20	Teac External 3.5-Zoll HD 160 GB	58	160	150	0,93	orta	63	27,0	64	2,7	28	78	67	9,4	USB 2.0	225 x 130 x 28	1.270	WDC WD1600BB
21	Buffalo LinkStation Gigabit 300 GB	58	300	365	1,21	kötü	37	8,6	84	2,0	61	55	35	17,6	LAN	185 x 60 x 174	1.365	Maxtor 6L300R0
22	Freecom FHD-3 160 GB	56	160	195	1,21	kötü	68	29,7	49	3,5	44	75	48	13,0	USB 2.0, FW 400	175 x 144 x 44	980	Maxtor 6L160P0
23	Plextor PX-EH25L	56	250	350	1,40	kötü	31	5,8	82	2,0	50	64	58	10,7	LAN	265 x 131 x 42	1.025	Hitachi HDS722525
24	LaCie Brick Desktop Hard Drive Red	54	250	220	0,88	vasat	65	29,6	46	3,6	33	84	56	11,1	USB 2.0	188 x 112 x 44	880	Seagate ST3250823A
25	Teac HD-35NAS-250	54	250	255	1,02	vasat	66	29,3	43	3,8	61	49	46	13,4	USB 2.0, LAN	209 x 136 x 60	1.600	WDC WD2500BB

1,8-/2,5 inç harici diskler

Sıra	Ürün	Toplam puan	Kapasite (GB/Te)	Fiyat (GB/Te)	Fiyat/GB/Te (\$)	Fiyat/Performans	Taşınabilirlik (%30)	Performans (%20)	Aktarm hız (MB/te/s)	Güçlü (%20)	Güçlü okuma Yazma (Sone)	Taşınabilirlik (%20)	Güç tüketimi (%10)	Güç tüketimi Okuma/Yazma (watt)	Arabirim	Boyut U x G x Y (mm)	Ağırlık (gram)	Dahili sabit disk
1	Omega Mini Hard Drive 60 GB *	81	60	270	4,50	vasat	100	66	18,3	57	2,0	90	1,1	80	USB 2.0	86 x 74 x 13	100	Hitachi HTC426060G9AT00
2	LaCie Skwarim *	80	60	270	4,50	vasat	95	65	17,9	83	1,4	82	0,8	60	USB 2.0	85 x 85 x 13	100	Hitachi Travelstar C4K60
3	Freecom FHD-XS 40 GB *	78	40	210	5,25	kötü	87	59	15,9	79	1,5	92	1,1	60	USB 2.0	86 x 86 x 13	115	Hitachi DK13FA-40
4	Teac OneTouch (100 GB)	74	100	195	1,95	çok iyi	42	87	24,3	93	1,2	93	1,1	70	USB 2.0	128 x 82 x 17	255	Samsung HM100JC
5	Fujitsu HandyDrive 120 GB	73	120	270	2,25	iyi	56	85	24,0	73	1,6	100	1,0	50	USB 2.0	136 x 73 x 15	180	Fujitsu MHV2120A
6	Freecom Classic Mobile 2.5	73	40	130	3,25	orta	69	86	24,1	68	1,7	81	1,3	50	USB 2.0	130 x 70 x 10	200	WDC WD400UE
7	LaCie Databank 40 GB *	73	40	300	7,50	kötü	79	56	14,7	80	1,4	74	1,4	70	USB 2.0	110 x 64 x 15	125	Toshiba MK4004GAH
8	TrekStor DataStation pocket x.u 40 GB	72	40	125	3,12	orta	61	87	24,9	100	1,2	55	1,8	50	USB 2.0	124 x 75 x 13	180	WDC WD400UE
9	Maxtor OneTouch III Mini	70	100	220	2,20	iyi	42	92	25,6	74	1,6	75	1,4	90	USB 2.0	133 x 88 x 20	210	Seagate ST 9100824A
10	Freecom FHD-2 Pro Mobile 100 GB	68	100	250	2,50	orta	56	87	24,5	61	1,9	71	1,4	70	USB 2.0	125 x 80 x 15	175	Toshiba MK8025GAS
11	Buffalo HD-PHS40U2	67	40	125	3,12	vasat	52	80	23,4	92	1,3	56	1,8	60	USB 2.0	125 x 80 x 20	165	Samsung MP0402H
12	Yakumo External Storage 2.5"	66	80	150	1,87	çok iyi	64	73	20,4	70	1,7	62	1,6	60	USB 2.0	128 x 75 x 13	160	Toshiba MK8025GAS
13	Plextor PX-SP12U	66	120	300	2,50	orta	41	97	27,0	74	1,6	68	1,5	60	USB 2.0	140 x 84 x 20	215	Seagate Momentus 5400.2
14	Seagate Portable Hard Drive 160 GB	64	160	310	1,93	iyi	29	100	28,0	76	1,5	63	1,6	70	USB 2.0	128 x 94 x 26	315	Seagate ST9160821A
15	Freecom ToughDrive Pro	62	120	310	2,58	orta	44	93	26,0	66	1,8	53	1,9	60	USB 2.0	140 x 80 x 19	205	Samsung HM120JC
16	Western Digital Passport 120 GB	57	120	190	1,58	çok iyi	38	91	25,9	54	2,1	57	1,8	50	USB 2.0	144 x 89 x 21	225	WDC WD1200VE
17	Teac Digi Drive 40 GB	56	40	150	3,75	kötü	34	35	6,9	98	1,2	50	2,0	90	USB 2.0	155 x 77 x 25	255	Fujitsu MHV2040AT

1,0 inç harici diskler

Sıra	Ürün	Toplam puan	Kapasite (GB/Te)	Fiyat (GB/Te)	Fiyat/GB/Te (\$)	Fiyat/Performans	Taşınabilirlik (%30)	Performans (%20)	Aktarm hız (MB/te/s)	Güçlü (%20)	Güçlü okuma Yazma (Sone)	Taşınabilirlik (%20)	Güç tüketimi (%10)	Güç tüketimi Okuma/Yazma (watt)	Arabirim	Boyut U x G x Y (mm)	Ağırlık (gram)	Dahili sabit disk
1	TrekStor USB-Stick CS-D 8 GB	85	8	190	23,75	iyi	100	96	6,5	76	1,3	64	0,8	50	USB 2.0	66 x 34 x 11	30	Dae Won PA1Q0J
2	Freecom ToughDrive XXS	78	8	150	18,75	çok iyi	49	99	6,3	86	1,2	100	0,3	67	USB 2.0	74 x 52 x 15	55	Hitachi MicroDrive 3K6
3	Archos ArcDisk 4 GB	76	4	185	46,25	kötü	92	75	3,5	69	1,5	67	0,7	67	USB 2.0	42 x 42 x 14	35	Hitachi Microdrive 3K4
4	Emtec Giga Cube	74	5	160	32,00	vasat	72	89	5,8	82	1,2	58	0,9	67	USB 2.0	65 x 48 x 10	45	Seagate ST650211
5	Seagate Pocket HD 5 GB	71	5	105	21,00	iyi	44	87	5,7	100	1,0	60	0,9	83	USB 2.0	58 x 58 x 18	65	Seagate ST650211
6	Verbatim Store 'n' Go 4 GB	71	4	140	35,00	vasat	54	92	4,5	82	1,2	48	1,1	100	USB 2.0	54 x 66 x 19	44	Cornice
7	Sony MicroVault Pro 5 GB	68	5	205	41,00	kötü	57	85	5,9	52	1,9	85	0,7	67	USB 2.0	70 x 51 x 13	50	Seagate ST650211 CF
8	TrekStor USB-GigaDrive 2.0 2 GB	69	2	95	47,50	kötü	80	55	3,6	89	1,2	40	1,3	83	USB 2.0	49 x 53 x 13	35	Cornice 2GB
9	Omega Micro Mini 8 GB	64	8	160	20,00	iyi	55	100	6,7	62	1,6	44	1,1	67	USB 2.0	68 x 51 x 13	55	Seagate ST68022 CF

■ Zirve sınıfı (100-90) ■ Üst sınıf (89-75) ■ Orta sınıf (74-45)

Tüm değerlendirmeler puanlandırılmıştır (maksimum 100 puan)

Gözler Vista'da

Microsoft'a Vista araçlarının verimliliğinde iddialı. Yardımcı araçları sizler için test ettik ve değişmesi gereken bazı aksaklıklarla karşılaştık.

/ YAZI DİZİSİ / 6. Gözlem: Araçlar ve Uygulamalar /

Microsoft'un Vista ile belirlediği büyük hedef, kullanıcının günlük işleri yaparken ihtiyaç duyduğu ne varsa hepsini işletim sistemiyle birleştirmek. En güncel sürümü, bu beklentileri şimdilik karşılayamamakta. Bunun ilk örneği, güvenlik. "Windows Live OneCare Safety Center" gibi beraberinde güvenlik duvarı ve virüs tarayıcısı bulunduran yepyeni bir koruma özelliği kullanıcılara sunuluyor ama bu özelliğe sahip olmak için ek bedel ödemeniz lazım. Her kullanıcı, güvenlik aboneliği için yılda yaklaşık 40 Euro gibi bir rakamı Redmond'a göndermek zorunda.

Tabii Microsoft bedava ek özellikler eklemekten de geri kalmıyor. Örneğin sistem araçları ücretsiz. Bu sistem araç-

larına günlük kullanımda ihtiyacınız olup olmadığını ya da Microsoft'un bu araçları daha iyi hale getirmesi gerekip gerekmediğini sizler için ortaya çıkartacağız.

► SOUND RECORDER: Ses kaydı

Windows'un ses dosyalarıyla oynayıp değişiklikler yapmak isteyenler, bu işi alnının akıyla yapabilmek için ek bir yazılıma ihtiyaç duyuyor. Eksikliği en çok hissedilen konu, 60 saniyeden sonra kaydı bitirmek zorunda kalmanız. Vista'nın Sound Recorder isimli programıyla artık ses kayıtlarınızın uzunluğu, sabit diskinizdeki boş alanla doğru orantılı. Tek tıklamayla çalışan bir çözüm olduğu için yeni başlayanlar sorun yaşamıyor. İsterseniz kaydınızı durdu-

rup, programı açık tutarak daha sonra devam edebiliyorsunuz. Fakat yaptığınız ses kayıtlarını sadece Microsoft WMA (Windows Media Audio) dosya türünde ve 96 KBit/s'lik bant genişliğiyle bilgisayarınıza kaydedebilirsiniz. MP3'ün eksikliği kabul edilemez bir durum. Microsoft, programı bu konuda geliştirmeli. Bir başka dezavantaj ise Windows Vista Home Basic N ve Business N sürümlerini kullananların ses dosyasının sıkıştırılmasından feragat etmek zorunda kalması ve ses kayıtlarını sadece sıkıştırılmamış WAV uzantılı dosyalar halinde sabit disklerine kaydedebilmesi. Ama programın iyi yönleri de bulunuyor. Sound Recorder ile dosyanıza meta verileri ekleyebiliyorsunuz. Vista, ek bilgi olarak röportaj yaptığınız

Güzelleştirilen oyunlar: Vista sizi işinizden alıkoyacak

Vista, iyi tasarımı ilginç oyunlarla hayli etkileyici. Görünüşe bakılırsa Microsoft, sistem araçlarını geliştirirken kullandığı enerjiden daha fazlasını oyunları için harcamış.

PURPLE PLACE Kendinizi bir aşçının yerine koyun ve tarife en uygun şekilde yemeği hazırlayın.

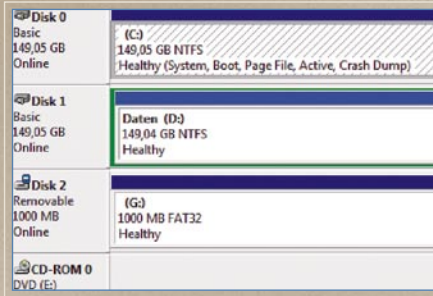

MAHJONG Taş çiftlerini bularak yapıyı çözmeye çalıştığınız oyun, Vista'da daha güzel görünüyor.

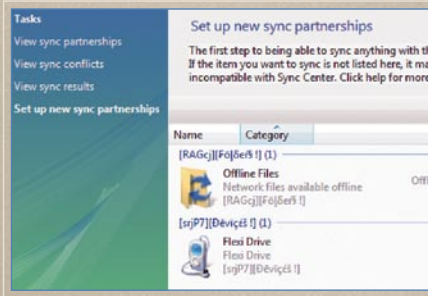

INKBALL Topu önceden belirlenen deliklere denk getirebilmek için yetenekli olmanız gerekiyor.

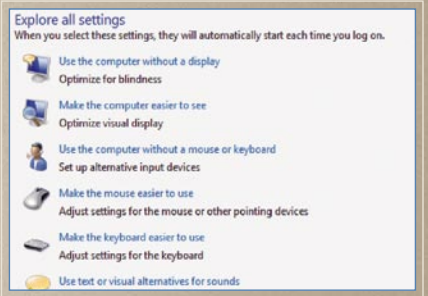
Vista araçları: Önemli bütün araçlar sisteme eklenmiş

DİSK BÖLÜMLEYİCİSİ Başka programlara gerek kalmadan sabit diskinizi bölümlendirebiliyorsunuz.

SYNC CENTER Yeni program, sade bir merkezi arayüz ile aygıtlar arasındaki dosyaları eşitleyebiliyor.

GİRİŞ KOLAYLIKLARI Kısıtlamalar yaşayan kullanıcılar için Vista'da birçok yardım mevcut.

kişinin adı, tarihi, arama imi ve kayıt çeşidini dosya içerisine yazıyor. Sound Recorder'ı dikte cihazı olarak kullanmanız mümkün. Fakat kaydettiğiniz ses dosyalarını düzenleyemiyorsunuz.

▶ SNAPSHOT: Tek tıkla ekran görüntüsü

Anlık ekran görüntüleri sadece bilgisayar mühendisleri ve bilişim uzmanları için kullanışlı değildir. Örneğin bir para transferini e-posta ile onaylamak istediğinizde, internet bankacılığı yaptığınız sayfanın bir erken görüntüsünü alırsınız. Ama Windows pencerelerinin ekran görüntülerini almak her zaman dolambaçlı bir iş olmuştur: [ALT] + [INSERT] tuş kombinasyonuna basarak etkin pencereyi ara belleğe kopyalarsınız, resim işleme programını çalıştırırsınız, içeriği yapıştırırsınız ve son olarak dosyayı kaydedersiniz.

Vista artık bu işi sadece tek tıkla yapabilmeyi sağlıyor. Snapshot özelliği, başlı başına bir program olduğu için sadece ekrandaki pencereleri ya da resimleri ayrı ayrı yakalamanıza değil, aynı zamanda ekran görüntüsünün belirli bir bölümünü kaydetmenize yarıyor. Bunu başarmak için farenin imlecini kullanarak ekrandaki belirli bir bölümü kare içerisine almanız yeterli, çünkü gerisini program hallediyor. Vista, aldığınız ekran görüntülerini sabit diske JPEG biçiminde kaydediyor ama ne yazık ki sıkıştırılmamış TIFF biçiminde kayıt yapma özelliği yazılıma dahil edilmemiş.

Ekran görüntüsü yakalamak konu-

sunda Microsoft, Vista ile diğer işletim sistemlerinin izinden gidiyor. Apple ve Linux çok uzun zamandan beri hem tüm masaüstünün hem etkin pencerenin hem de ekrandaki belirli bir bölgenin görüntüsünü kaydedebiliyor.

▶ PARTITIONING: Sabit disk bölümleme

Dosyaları ve klasörleri anlaşılır bir şekilde düzene sokmak için, büyük sabit diskleri bölümlendirmeniz gerekebilir. Normalde bu iş için ek bir yazılıma ihtiyacınız olur.

Ama Vista ile bu tip bir programa ihtiyacınız olmayacak. Microsoft, sabit disk yönetimi hakkında birçok gelişme göstermiş. Artık sisteminizdeki sabit disk bölümlerini düzenleyebilir, üstelik bunu Windows çalışırken yapabilirsiniz. Oysa bu işi başka programlarla yap-

tuğunuzda bilgisayarı yeniden başlatmak zorunda kalırsınız.

▶ SYNC CENTER: İletişim portalı

Günümüzde dosyalar birden fazla cihaza dağılmış durumda. Örneğin cep telefonunuzdaki telefon numaraları ve ajanda tarihleri, iPod'unuzdaki MP3'ler ve bilgisayarınızdaki Word dosyaları. Taşınabilir cihazların büyük bir bölümünü bilgisayarınız ile senkronize kullanmanız mümkün.

Tek sorun, bütün bu cihazlarla çalışabilecek tek bir yazılım bulunmaması. Microsoft bu eksikliği fark etmiş olacak ki, Sync Center ile bütün harici aygıtların eşleştirilmesi hedeflenmiş. Sync Center kullanırken senkronizasyonu başlatıyorsunuz ve program bütün bağlantı noktalarındaki ilerlemeyi ekranda gösteriyor.

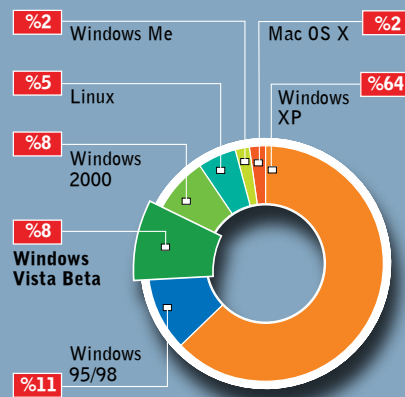
Programın arkasındaki mantık biraz eski ve bu yüzden çok kritik bir noktada dezavantaja sahip: Eğer cep telefonu ya da iPod gibi senkronize etmeye çalıştığınız donanım Microsoft sertifikasına sahip değilse, o zaman cihazı üreten firmanın senkronizasyon yazılımına ihtiyacınız olacaktır. Microsoft geliştiricileri kulaqlarını önlere koymalı ve Sync Center'ın bağlantı noktalarını açık tutmalılar. ■

MM / Mete Pinar, mete@chip.com.tr

Bir sonraki CHIP'te: Vista'nın yeni özellikleri ve donanım ihtiyaçları hakkında bilmek istediğiniz herşey.

Microsoft tekeli

Windows uzmanlarının neredeyse tamamı XP kullanıyor ve bunların yüzde sekizi, Vista'nın beta sürümüyle tanışmış.

Kaynak: wintuning.net

Start: Ocak 2007 ++ Start: Ocak 2007 ++ Start: Ocak 2007 ++ Start: Ocak 2007 ++ S

USB belleklerin gizemli dünyası

Günümüzün USB bellekleri artık yalnızca veri depolama ve taşıma konusunda sundukları kolaylıklarla değil, kazandıkları işlevlerle de göze çarpıyor.

USB bellekler sessiz ve derinden gerçekleştirdikleri devrimle iletişim tarihine damga vuracak ürünler. Bunun nedeni de yıllarca kullandığımız disket sürücüler, tarihin tozlu sayfalarına gömmüş olmaları. USB disklerin çok daha yüksek depolama kapasiteleri ve yüksek veri aktarım hızları dikkate alındığında bu da son derece normal bir gelişme.

Peki, nedir gerçekten bu ürünleri bu kadar özel kılan? USB bellekler en basitinden bir Flash ROM'a ve USB bağlantısına sahip ürünler. En büyük özellikleri ise RAM belleklerin aksine yedeklenen bilgileri güç ihtiyacı duymadan saklayabilmeleri. USB belleklerin göze çarpan diğer bir özelliği ise, günümüzde kullanılan işletim sistemleri tarafın-

dan desteklenmeleri sayesinde, bilgisayarlara, herhangi bir yazılım kurmadan kolayca bağlanıp çalışabilmeleri. Tüm bu saydıklarımız USB belleklerin popülerliğini açıklamak için yeterli.

YÜKSEK KAPASİTE Yeni nesil USB bellekleri 8 GB'lık kapasitelerde bulmak mümkün.

Durum buyken, nasıl bir USB bellek satın almalısınız? Hemen söyleyelim. Kapasite elbette hâlâ önemli; bu yüzden de ilk başta kapasiteyi belirlemelisiniz. Sırada, kullanım alanını göz önüne almak var. Bu yazımızda seçim sürecinizde size kolaylık sağlamak maksadıyla, Adata firmasının farklı kullanım alanları için tasarladığı birbirinden ilginç ürünleri kısaca tanıtmayı hedefledik.

MYFLASH PD2 NA

Yüksek kapasite meraklılarına

USB bellekler günümüzde 8 GB kapasite değerine ulaşmış durumda. Bu da bir çift katman DVD ortamının sunduğuna neredeyse eşdeğer bir rakam. Bu yüzden, yüksek kapasiteli veri taşıma ihtiyacı duyanlara tavsiyemiz tercihlerini bu yönde değerlendirmeleri. En iyi örneklerden biri olarak verebileceğimiz, MyFlash serisinden olan PD2 adlı ürün, 8 GB kapasiteli ve sadece 69 x 17 x 10 mm'lik boyutlara sahip olduğu için, gömlek cebinde bile rahatça taşınabiliyor. Üretiminde kullanılan dayanıklı malzeme sayesinde verilerinizi darbelerden koruyan PD2, hataları tespit eden ve düzeltten ECC özelliğini destekliyor. PD2, güç kayıplarında bilgiyi muhafaza edebiliyor ve bağlantıda yaşanan ani kesintilere karşı dayanıklı.

Benzer teknik özelliklere sahip PD10 adlı ürün, ek olarak döner kapak avantajı sağlıyor. Döner kapak sayesinde, USB girişini koruyan kapak, ürünün üzerinde kalıyor. USB bellekleri sıkça kullanan kişiler için oldukça önemli olan bu özellik, kapak arama derdini ortadan kaldırıyor.

MYFLASH FINGER PRINT DISK

Güvenlik önce gelir diyenlere

Bir bellekten beklenen sadece veri yedeklemesi değil. Zamanı geldiğinde bazı uygulamalar da çalıştırılabilir. Buna sahip olmak isteyen kullanıcılar USB belleklerde 'U3' desteğini aramalıdır. Bu destek sayesinde USB belleğe örneğin, bir ofis uygulaması kurmak ya da

e-postaları buradan okumak mümkün. Hatta çeşitli güvenlik yazılımları da USB disk üzerinden çalıştırılabilir. Peki, özellikle veri güvenliğinin önemli olduğu bu günlerde güvenliği göz ardı etmeyen bir ürüne sahip olmaya ne dersiniz? Yanıtınız olumluysa, Adata'nın Fingerprint FP1 adlı ürünü tam size göre.

FP1, adından da anlaşılacağı gibi üzerinde parmak izi okuyucu barındırıyor. USB 2.0 ile bilgisayarınıza bağlanan bu ürün, tüm Windows işletim sistemleriyle uyumlu. Parmak izi okuyucusu sayesinde sistemi açıp kapayabilen ürün, üzerindeki verilere yalnızca yetkili kişinin erişimine izin veriyor. Ürünle çeşitli disk güvenliği ve disk bölümlendirme yazılımları da geliyor. Yazılımlar arasında veri şifreleme / çözme, web'e otomatik giriş, web favorileri, flash mail programları da bulunuyor. 66 x 24 x 9 mm'lik boyut değeri, FP1'in rahatlıkla taşınmasını sağlıyor. Kapasite değerleri ise 512 MB ila 2 GB olan ürün, güvenliğine düşün kullanıcılar için biçilmiş kaftan.

SHOW ME DISK

Görselliğe önem verenlere

USB belleklerin zaman zaman veri taşıma ve depolama özelliklerinden daha ağır basan işlevleri de olabiliyor. Örneğin Show me Disk adlı ve 2 GB kapasiteli ürün, ilk bakışta eski tip USB belleklere çok benzese de, üzerindeki iki satırlık sıvı kristal ekranla farkını he-

MAKSİMUM GÜVENLİK Parmak izi okuyucusu sayesinde istenmeyen kişileri uzak tutuyor.

men belli ediyor. Windows, Macintosh ve Linux uyumlu ürünün kapağı çıkarılabilir. 11 karakterlik LCD ekranda bir satıra adınızı veya istediğiniz bir mesajı yazabilirsiniz. Diğer satır ise kapasite göstergesi rolü oynuyor ve boş alan miktarını görüntülüyor. En sağda ise disk kullanımını gösteren bir pasta grafik yer alıyor. Bunu, Windows altındaki *Disk Özellikleri* sekmesinde karşımıza gelen grafiğe benzetebilirsiniz.

MY FLASH VOIP

Skype ile uyumlu

Multimedya uygulamalarla uyumlu bir USB belleğe ne dersiniz? Kulağa hoş geliyor, değil mi? My Flash VoIP birçok multimedya uygulamasıyla uyumlu. En büyük özelliği ise, internet ortamında bedava telefon görüşmelerine imkân tanıyan Skype ile işbirliği içinde çalışabilmesi. My Flash VoIP, üzerinde bulunan Skype yazılımı sayesinde, bağlandığı herhangi bir bilgisayarı internetten telefon görüşmesi yapabilir hale getiriyor. Beraberinde gelen mikrofon ve kulaklık setini cihaza bağlamanız yeterli. Tüm Windows sürümleri ile uyumlu olan ürün, Linux işletim sistemi desteğine de sahip.

Cihazın kapasite değeri ise 1 veya 2 GB. Ek özelliklerine karşın, uygun boyutlarıyla diğer ürünleri aratmıyor ve ince yapılı olduğundan, gereksiz yere USB portu işgal etmiyor. Performans değerlendirmesine gelince: Ürünün üzerinde Skype desteğinin bulunması performansından ödün vermesine neden olmamış. Veri aktarım hızı gerek kopyalama gerekse de yazma işlemleri için gayet iyi.

HERŞEYE RAĞMEN

1 GB'ın altında olmaza olmaz

Bir yıl kadar önce 512 MB kapasiteli USB bellekler revaçtaydı ve neredeyse bir CD'lik veriyi yanınızda taşıyabilmeniz izin veriyordu. Günümüzdeyse 1 GB altı USB bellekleri alışveriş sepetinize koymadan bir kez daha düşünmelisi-

DİJİTAL GÖSTERGELİ Kapasitenin ne kadarının kullanıldığını ekrandan takip etmek mümkün.

niz. Hem aradaki fiyat farkı az hem de yeni modeller eskilere kıyasla çok daha hızlı çalışabiliyor. Ayrıca yeni USB disk- lere veri kurtarma için çeşitli ilkyardım yazılımlarını kurabilir ve sistemi kurtarma amaçlı kullanabilirsiniz.

Bununla birlikte, "ne kadar geniş kapasite, o kadar iyi" düsturuyula da yola çıkmamalısınız. Yüksek kapasiteli disk- ler bazen boyut bakımından büyük olabiliyor ve anakart arkasındaki USB yu- valarını işgal edebiliyor.

Dikkat edilebilecek bir diğer konuy- sa kapak kısmı üzerinde olan ürünleri tercih etmek. Bu, özellikle sık kullanım- da kapağın kaybolmasını engelliyor. Tüm bunları sağlayan ürünler arasın- dan seçim yaparken tek kıstas kullanım maksadınız olmalı. Günümüzde piya- sada W-LAN bağdaştırıcılı disklerden tutun da kart okuyuculu, parmak izi okuyuculu, hatta TV alıcılı ürünlere ka- dar geniş bir yelpazede seçim yapabilir- siniz. Bu yüzden, sadece ince, zarif ve yüksek kapasiteli değil, yapmak istedi- ğiniz işe yardımcı olacak işlevlerle de bezenmiş bir ürünü tercih etmek, en doğrusu olacaktır. ■

Ecevit Bıktım, MCSA+MCSE, ecevit.b@chip.com.tr

VOIP DESTEKLİ Skype yazılı- mı ve üzerinde bulunan girişler sayesinde Voip desteği sağlıyor.

Tüm ekran kartları karşı karşıya

Yeni grafik işlemciler arasında, kalıcı, Vista'ya hazır bir tane seçmek aslında çok kolay. Hepsi 45 ürünün katıldığı testimizde.

Ekran kartları, donanım dünyasının en hızlı gelişim gösteren ürünleri. İki yıl önce CrossFire ve SLI, bilgisayar dünyasını yerinden oynatırken bugün birçok kullanıcı bu teknolojileri kullanmakta. DirectX 7 ise çoktan unutuldu; DirectX 10'u beklemekteyiz. ATI ve nVidia, geçen yıllar içinde masaüstü bilgisayar dünyasından çok sayıda markayı sildi ve başbaşa kaldı. Dolayısıyla yarış da kızıştı. Neredeyse her ay yeni bir grafik yongasıyla karşılaşıyoruz.

DIRECTX 10 VE GDDR4

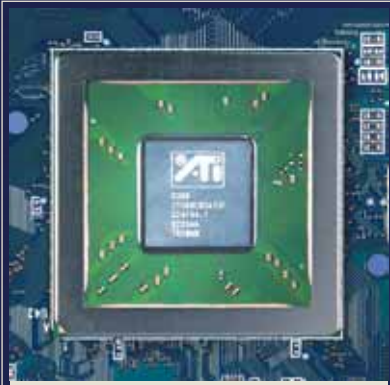
Ekran kartlarında değişim başladı

nVidia ve ATI cephesindeki son gelişmeler ise grafik dünyasını kalbinden vurmayı başardı. ATI, Radeon X1950 ile DDR2 (GDDR3) devrini kapatarak DDR3'e (GDDR4) geçti. nVidia ise oyuncuların hevesle beklediği DirectX 10 ve ShaderMark 4'ü destekleyen Ge-

Force 8800'ü hazırladı. Bu ürünlerin sonuçlarını test tablosundan ve teknoloji yazılarımızdan takip edebilirsiniz.

Biz yine de 45 ürünün katıldığı dev testimize geçmeden, işi sıkı tutup grafik kartlarını detaylı şekilde anlatmak istiyoruz. Basit olarak bakıldığında ekran kartları grafik işlemci ve bellek modüllerinden oluşuyor.

Ancak, görüldüğü kadar basit değil. Dikkat edilmesi gereken çok sayıda etken var. Şimdi bunlara tek tek değine-

YAKIN PLAN Bir grafik işlemcinin çıplak görüntüsü.

SIFIR SES Pasif soğutmalar hiç ses çıkartmadan iş görüyor.

lim. Grafik işlemci, belleği de kullanarak, görüntüyü ekrana getirecek tüm işlemleri gerçekleştirir. Bu öğelerin belirli çalışma hızları vardır. Her grafik yongası ile bu hızlar referans olacak şekilde belirlenir.

Ancak iki tane aynı yongayı taşıyan ekran kartının aynı hızlarda olması şart değildir. Üreticiler çoğunlukla bellek modüllerini daha hızlı çalışacak şekilde ayarlar ve fabrika çıkışı overclock dedğimiz durum ortaya çıkar. Bellek bant genişliğinin yüksek olmasında etkili olan bellek veriyolunun yüksek olması da, kartın performanslı olduğunun göstergelerinden bir tanesidir.

3B'YE AÇILAN KAPI

Piksel ve vertex işleyici devri kapanıyor

Biraz daha derine inerseniz, ekran kartlarının çeşitli programlama dilleri ile işlem yaptığını söylememiz gerekir. Piksel ve vertex işleyiciler, matematik işlemler sayesinde üç boyutlu dünyayı oluşturur ve karşımıza getirir. Bu yüzden işhattı sayısı önemlidir.

Örneğin GeForce 8800 yongasını taşıyan ekran kartlarının dışındaki tüm

kartlar, yongalarına göre belirlenmiş sayıda piksel ve vertex işleyiciye sahiptir. nVidia'nın oluşturduğu benzersiz yapı, toplam işleyici sayısını belirlemekle yetiniyor. Yazılım ve oyunların ihtiyacı olduğu kadar işleyiciyi piksel veya vertex amacıyla kullanabilmesi mümkün. Bu da gerçekten esnek bir yapı sağlayarak performansın dengelenmesini sağlıyor.

Bu kart şimdiye kadar çıkan DirectX 9 ve ShaderMark 3.0'ı destekleyen ekran kartlarından farklı olarak başka bir yapıya sahip.

Yakında göreceğimiz DirectX 10 ve ShaderMark 4.0 ile uyumlu. Bu ikili, daha gelişmiş grafik işlemler yapılmasına olanak sağlayacak. Ayrıca Windows Vista içinde DirectX 10 desteği de bulunması, bu yonga için önemli bir avantaj sağlıyor.

Grafik yongası kadar belleğin işlevleri de önemli. Hatta bellek frekansı yüksek, çekirdek (GPU) frekansı düşük bir kart, aynı özelliklerde fakat bellek frekansı daha düşük, çekirdek frekansı yüksek olan kartlara oranla daha iyi performans sunuyor diyebiliriz. Bunu test tablosuna dikkatle baktığınızda siz de görebilirsiniz.

Bazı üreticiler düşük erişim süresine sahip bellekler kullanarak, işlem hızına olumlu bir katkı sağlıyor. Bu tip kartlar, üretici web sitelerinde de öncelikli tanıtılıyor ve kullanıcılar tarafından tercih ediliyor.

BOYUTLAR DA ÖNEMLİ

Kasanıza sığmayacak kartı almayın

İş, sadece performanslı kartı seçmekte değil elbette. Ekran kartının dış yapısı da kullanıcıyı etkileyen bir etken. Örneğin çok uzun ve kalın bir kartı ufak bir kasa-ya sığdırmak gerçekten büyük bir problem olabilir; aldığınızla kalabilirsiniz. Ekran kartları üst sınıftan alt sınıfa doğru küçülüyor ve inceliyor. Uzunluk, grafik yongasıyla ilgili. Kalınlığı ise ihtiyaç duyulan soğutma belirliyor.

Fan gibi etkin soğutucu malzemeler çok ısınan kartları daha kolay soğutuyor. Ayrıca büyük bir soğutma sistemi çoğunlukla overclock için uygun kartları da ayırt etmenize yarıyor. Bu ürünle-

rin tek problemi gürültülü çalışmaları. Üreticilerin bir kısmı, sessiz fan sistemleri için özel teknolojiler geliştirmiş durumda. Bu kartları tercih ederek, sessiz ve iyi soğutulan bir ürüne sahip olabilirsiniz.

Soğutma blokları, ısı boruları gibi malzemelerin kullanıldığı pasif soğutma sistemli ekran kartları, genelde giriş seviyesinde görülüyor. Buna karşın, üst ve orta sınıfta da pasif soğutmaya sahip ekran kartlarına rast gelebilirsiniz. Bu ürünler, overclock ile performans artırmaktan ziyade, sessiz bir sistem oluşturanların işine yarayacaktır. Ayrıca son zamanlarda yaygınlaşan ev eğlence PC'leri için de uygundur.

Ekran kartları monitör bağlantısı için iki tipte yuva kullanıyor. D-sub adı verilen analog bağlantı, çoğu tüplü (CRT) monitörle uyumlu. Ancak ekran kartlarının bu bağlantıyı terk etmeye başladıklarını görüyoruz.

Bunun yerine DVI-D bağlantısı bulunduruyorlar. Bazı kartlarda her iki bağlantıyı, bazısında da iki adet DVI-D bağlantısını görebilirsiniz. DVI-D'nin farkı, dijital sinyal ile çalışması.

D-Sub girişine sahip monitör kullananlar üzülmesin: Neredeyse her kartın içinde bir adet çevirici bulunuyor. Böy-

DÖRDÜ BİR ARADA 7950 GX2, SLI ile dört yonga kullanıyor.

HDMI BAĞLANTI Bu bağlantı yüksek kalitede çıkış sağlıyor.

CHIP

Test sonucu

Ayton Çelebi
aytun@chip.com.tr

Yavuz Şahin
yavuz@chip.com.tr

■ Piyasada bulabileceğiniz neredeyse tüm ekran kartlarının katıldığı testi-mizi, fiyata göre üç farklı kategoriye ayırdık. Testte oyun performanslarına en yüksek puanı vermeyi tercih ettik çünkü sentetik testler gerçek oyun testlerinin yerini tutmakta sanıldığı kadar başarılı değil. Buna karşın, sentetik testler de, toplam puana ağırlıklı olarak yansıdı. 250 dolar üstü kartlarda, ASUS'un yeni GeForce'u farklı yapısının da etkisiyle birinciliği kaptı. Bunun dışında teste, Sapphire marka ekran kartlarının damgasını vurduğunu söylemeliyiz. Bu marka, ATI ile yakın çalışmasının faydasını görüyor. Yeni yongaları hızla piyasaya çıkartması dışında, uygun fiyatlarla satışa sunuyor. Testte dikkatimizi çeken kartlar arasında Palit'in Sonic adlı sessiz soğutma teknolojisini kullanan kartlar yer alıyor. Ayrıca X550 yongasını kullanan, neredeyse iki nesil önceki kartların performansını da gö-

rebilirsiniz. Böylece ekran kartlarının geldiği noktayı takip edebilirsiniz. Sessiz bir giriş seviyesi kart arayanlar, Gigabyte'ın 6600 GT yongalı kartını inceleyebilir. Üst seviye kartlar büyük ATX kasalara sığıyor, orta ve alt seviye kartlar ise daha ufak kasalarda kullanılabilir. Media Center işletim sistemi kullanarak küçük ve sessiz bir PC oluşturmak isteyenler buradan uygun kartlar bulabilirler. Test katılımcılarının Vista ile uyumluluğunu görmek için Vista kutusuna göz atmayı unutmayın. Eğer uzun süreçte kullanmak için bir kart arıyorsanız, DirectX 10 uyumlu kartları beklemeniz gerekecek. Bu süreçte GDDR4 kullanan daha fazla kart da piyasada olacak. Fakat testten seçeceğiniz kartları, 2007 boyunca rahatça kullanmanız mümkün. Zira bu kartların yüzde 90'ı Vista ile uyumlu ve DirectX 10 uyumlu oyunların çıkması ve sayısının artmasına daha çok var.

lece D-Sub bağlantılı monitörleri DVI-D çıkışına takabilmek mümkün oluyor.

2007'DE DAHA SIK DUYACAĞIZ

CrossFire
SLI ve HDMI

Monitör dışındaki bağlantılar için de çeşitli çıkışlar bulunuyor. Bunların büyük bölümü ekran kartının S-video çıkışı üzerinden gerçekleştiriliyor. Buraya takacağınız kablolarla, kompozit ve komponent bağlantı kurabilirsiniz.

Televizyon bağlantısı için bu çıkışlar yeterli gelmediyse, HDTV destekli ekran kartlarına bakabilirsiniz. Az sayıda ki ürün de yeni dijital sinyal standardı olan HDMI'ı destekliyor. Bu kartların üzerinde bu bağlantı için özel bir yuva yer alıyor.

Ekran kartları birbirine bağlamak isterseniz, CrossFire veya SLI destekli bir anakarta ihtiyacınız var. ATI CrossFire teknolojisi, iki tane aynı seriden ekran kartının birbirine bağlanmasını sağlı-

yor. Burada üç farklı bağlantı tipi bulunuyor. Eski kartlar, dışarıdan kablo ile bağlanıyor. Bunun için CrossFire Master olan kart ile özel bağlantı kablosu geliyor. Orta ve alt seviyedeki X1600, X1300 ailesi kartlar ise sürücü üzerinden CrossFire destekliyor.

Bunlar için bir bağlantı yapmaya lüzum yok. Yeni piyasaya çıkan kartlar ise, nVidia SLI gibi kartın üst kısmında çentik bulunduruyor. nVidia'dan farkı iki adet çentik olması ve her karttan bir adet bağlantı çıkması. Böylece iki kartı bağlamak mümkün oluyor.

nVidia'nın SLI teknolojisi ise kartların aynı model olmasını şart koşuyor. Destekleyen bir anakarta takacağınız iki kartı, üst kısımlarındaki çentiği birbirine bağlayan SLI köprüsü ile çalıştırabilirsiniz.

Bazı anakartların üzerinde SLI modunu etkinleştirmek için minik bir kart bulunuyor. Bu kartı sistemi çalıştırmadan doğru şekilde ayarlamaya dikkat etmeniz gerekiyor.

250 \$ ÜSTÜ EKLAN KARTLARI

Sapphire X1950 XTX Toxic: Sapphire'in Toxic adı verilen ekran kartı, X1950 XTX'lerden çok daha yüksek sonuçlar elde ediyor. Hatta öyle ki, GeForce'un 7950 GX2 yongalı kartlarını bile geride bırakıyor. Bunun sebebi, Sapphire'in özel bir su soğutma eklentisi kullanması. Korkmayın, bu ürünü kurmak için ek bir çaba harcamanıza gerek yok. İki yuva kaplayan kart, üzerinde soğutma sistemi olmadan geliyor. Ufak bir blok ve bunun bağlı olduğu bir yuva kalınlığındaki su soğutma aparatını boş yuvaya yerleştirmek yeterli. Sonuçta iki yuva kaplayan X1950'lerden kapladığı alan açısından farkı kalmıyor. Tek fark çok daha sessiz olması. Su soğutma bloğunun üzerinde fan ayarı da bulunuyor. Böylece iki farklı ses seviyesinde kullanım mümkün. Yüksek fan devrinde, X1950 XTX'e oranla daha sessiz çalıştığını gördüğümüz ürün, 512 MB GDDR4 bellek kullanmasıyla testteki çoğu üründen farklı. Kısaca, zengin kutu içeriği ve başarılı performansı, overclock meraklıları için birebir.

Leadtek PX7950 GX2: Açıkçası Leadtek bu ürünü ilk kez test merkezimize gönderdiğinde şaşırmıştık. Çift ekran kartından oluşan PX7950 GX2'nin performansı hayli başarılıydı. Tıpkı SLI sistemlerdeki gibi birbirine fiziksel olarak bağlı olan iki karttan oluşan ürün, hem uzun hem de iki yuva kaplıyor. Soğutması ise görüldüğü kadar korkutucu değil. Orta seviyenin biraz üzerinde ses çıkartıyor. nVidia aslında bu ürünü kurumsal uygulamalar ve sistem entegratörleri için hazırlamıştı fakat son kulla-

EK GÜÇ Üst seviye kartların çoğu güç girişsiz çalışmıyor.

Ekran kartları ve Vista

■ Windows Vista'nın çıkmasına az kaldı. Yeni bir ekran kartı satın alacakların kafasında "Acaba Vista ile sorun yaşar mıyım?" sorusu olabilir. Cevabı, aşağıda.

Windows kullanıcıları bir yıla yakın süredir yeni işletim sistemini bekliyor. Longhorn kod adıyla duyurulan ve daha sonra adının Vista olacağı açıklanan bu işletim sistemi, büyük bir kitlenin 64 bit'e geçiş yapmasını sağlayacak. Şimdiye kadar hazırlanan beta ve iki adet RC sürümüyle "Aero" adı verilen üç boyutlu arayüzü görme şansımız oldu. Ancak bu arayüz doğrudan grafik işlemciye yükleniyor. Vista için konuşulan gereksinimlerle, Aero'nun güçlü bir grafik kartına ihtiyaç duyması birleşince, çok sayıda kullanıcı seçim yapmakta zorlanıyor.

Aslında gereksinimler oldukça basit. DirectX 9 ve dolayısıyla Shader-Mark 2.0 destekleyen bir ekran kartı yeterli olacaktır. Dinamik bellek kulla-

nan kartlar dahi Vista ile çalışabilir durumda. Teste katılan kartların tümü bu spesifikasyonları destekliyor. Dolayısıyla endişe duymadan seçim yapabilirsiniz.

AERO ARAYÜZÜ Vista'nın yeni grafik arayüzü ekran kartlarını zorlayacak.

Gigabyte 7900 GT: Gigabyte, benzerleri gibi 512 yerine 256 MB bellek kullanmasına karşın, üç boyutlu testlerin genelinde iyi sonuç aldı. Genel puanda 512 MB kullanan katılımcıları yakalamasında, Türkçe kurulum kılavuzunun yanı sıra, yazılım ve donanım açısından zengin hediyeler sunmasının payı var.

150 - 250 \$ ARASI EKRAN K.

Leadtek PX7800 GT TDH: Leadtek, detaylı Türkçe kullanım kılavuzuyla testteki en iyi servis ve dokümantasyon puanını elde ediyor. Bu ürün de durumdan nasibini almış. nVIDIA GeForce 7800 aslında eski bir grafik yongası. Fakat yüksek bellek çalışma hızı ve 256 bit bellek veriyolu, testleri zorlanmadan tamamlamasını sağlıyor. ViVo destekli PX7800 GT TDH'nin kutu içeriği de oldukça zengin. →

nıcıya da ulaştırmaya karar verdi. Toplam 1 GB GDDR3 bellek taşıyan ürün, iki kart kullanımıyla 512 bit bellek veriyoluna sahip oluyor. Ayrıca 4 adet DVI çıkışı bulunması, çok monitör kullanmak isteyenlerin ilgisini çekecektir.

ASUS EAX1950 CrossFire: Radeon'un GDDR4 bellek kullanan X1950 XTX yongasını taşıyan ASUS, kutu içeriğini sıkı tutmuş. İki adet oyun, gerekli kablolar ve bir de deri CD çantası hediye eden firmanın ürünü, CrossFire Edition. Yani yanına 1900 serisinden ikinci bir kart ekleyerek ileride daha yüksek performans elde etmek mümkün.

Powercolor X1900 XTX:

Oyunculara özel ekran kartları hazırlayan Powercolor, X1900 XTX ile oyunlarda üst düzey performans arayanları hedefliyor. Büyük ve biraz sesli bir soğutması bulunan kart, 512 MB GDDR3 bellek taşıyor. Video girişleri ve kabloları açısından bizden tam not alan ürün, fiyat açısından sınıfta kalıyor.

Manli FX7900 GTX: Adını yeni duyduğumuz bir marka olan Manli'nin 250

dolar üstü ekran kartları arasındaki katılımcısı nVidia'nın 7900 GTX yongasını taşıyor. Bu ürün referans karta göre düşük bir çekirdek frekansına sahip. Bu da, sentetik testlerinde düşük puan almasının bir nedeni olarak görülebilir. Beraberinde yazılım veya oyun hediyesi de yok ancak güçlü bir ekran kartına sahip olmak isteyenler için uygun.

ASUS EN7950 GT: 7950 GX2 yongasına sahip kartlar oldukça fazla yer kaplıyor 7950 GT ise hem o kadar büyük değil, hem de oldukça iyi test sonuçları aldı. Kart tek yuva kaplıyor; 512 MB bellek ve yüksek çalışma hızlarına sahip. HDTV bağlantısı, bir adet oyun ve CD çantası hediyesiyle geliyor. Orta sıralarda olmasına rağmen oyun performansına ve fiyatının çok da yüksek olmamasına bakılırsa, iyi bir grafik çözümü olabilir.

Palit 7900 GT Sonic: Palit'in sessiz ekran kartı serisinden olan 7900 GT Sonic, ortalama bir performans ve iyi bir kutu içeriğine sahip. Üst seviyede sessiz bir ekran kartına sahip olmak isteyenler, Palit'in bu seçeneğini yakın takibe almalı.

SESSİZ SOĞUTMA Resimdeki gibi bir soğutma sistemini sonradan takabilirsiniz.

ARKA PANEL Dijital, analog ve S-video bağlantısına sahip bir ekran kartı.

Çoklu monitör bağlantısı

■ **Daha geniş bir masaüstü alanı isteyenler ve çoklu uygulama çalıştıranlar için ATI ve nVidia çoklu monitör bağlantısına olanak sağlıyor.**

Birden fazla monitör kullanmak, rahat bir bilgisayar kullanımı için hesaplı bir yöntem. Hem artık, eskiden olduğu gibi ikinci bir ekran kartı takmanıza da gerek yok. Teste katılan tüm ekran kartlarında birden çok giriş mevcut. Bu girişlere bağlayabileceğiniz her tip görüntü cihazını aynı anda kullanabilmek mümkün. Yani sadece monitöre de bağımlı değilsiniz, TV'yi de serbestçe kullanabilirsiniz. Daha sonra Windows'un görüntü ayarlarından masaüstünüzü ikinci monitöre genişletebilir veya masaüstünün bir kopyasını ikinci monitörde görebilirsiniz. Birden fazla ekran kartı kullanarak, ikiden fazla bağlantı yapabilmek de mümkün. Windows'un bu konuda getirdiği kısıtlama on adet. Ancak üçüncü parti yazılımlar bundan fazlasına izin veriyor [**altimesoft/ultramon** adresinden UltraMon yazılımını indirerek kullanabilirsiniz\). Ayarları ekran kartı sürücülerini de destekliyor. Hatta TV için görüntü geliştirme seçenekleri de bu sürücüler içerisinde ayarlanabiliyor. ATI'nin HydraVision, nVidia'nın ise nView teknolojileri bu işi kolayca halletmenizi sağlayacaktır.](http://www.re-</p>
</div>
<div data-bbox=)

ÇOKLU MONİTÖR BAĞLANTISI
Çoklu monitör bağlantısı artık çocuk oyuncağı.

X1300 yongası, paylaşımlı bellek kullanıyor. HyperMemory adıyla bilinen ATI teknolojilerinden faydalanan ürünün fiziksel bellek toplamı 256 MB. Kalan 256 MB'ı sistem belleğinden paylaşımlı olarak kullanıyor. Bunun için 1 GB belleğe sahip bir PC'nizin olması gerekiyor. Dijital ve analog görüntü girişi taşıması kadar, iyi bir performans sunması da başarılı.

Gigabyte GeForce 6600 GT: Gigabyte'ın sessiz soğutma sistemi, bu üründe de mevcut. nVidia GeForce 6600 GT işlemcili ürün, sessiz ve ufak bir kasa için ideal. Eğer oyunlardan yana büyük beklentileriniz yoksa, 256 MB fiziksel belleğe sahip bu kart tek başına kullanılabilir. İki tane satın alarak, SLI yapabilir ve oyunlarda nispeten daha iyi sonuçlar elde edebilirsiniz. Son olarak, HDTV çıkışı ve iyi bir fiyat/performans oranı olduğunu belirtmeliyiz.

MSI NX7300GS: nVidia'nın GeForce 7300 GS yongasını TurboCache teknolojisi ile birleştiren ürün, böylece 1 GB belleğe sahip bir sistemde 256 MB sistem belleğinden paylaşımlı kullanarak 512 MB belleğe çıkabiliyor. Ürünün dezavantajı belleğin GDDR2 olması ve 64 bit veriyolu kullanması. Bu artık AGP kartlardan bu yana rastlamadığımız bir durum. Ürün daha çok oyunlardan yana beklentisi olmayan, entegre grafik yongasından memnun olmayan veya TV çıkışına ihtiyaç duyan kullanıcılara yönelik. Bunun için S-video bağlantısı eklenmiş. →

RIVATUNER rivatuner.com
adresindeki araç ekran kartınızı hızlandırıyor.

GeCube X1800 GTO: Küçük fakat maharetli bir ekran kartı arayanlar X1800 GTO yongalı kartları kullanabilirler. GeCube'un hazırladığı donanım, HDTV, ViVo bağlantıları, yüksek bellek ve çekirdek hızı, 256 bit veriyolu kullanan 256 MB GDDR3 belleğiyle kategorisinin en yüksek teknik özellikler puanını elde ediyor. Yeni yongaları zorlayacak performansı da takdire şayan. Tek dezavantajı fiyatının yüksek oluşu.

MSI NX7600GT Diamond Plus: Yeni dijital bağlantı standardı olan HDMI desteğine sahip MSI NX7600 GT Diamond Plus, 256 MB GDDR3 bellek kullanıyor. HDMI bağlantısı sayesinde yeni nesil görüntü panellerinde yüksek çözünürlüklü çıkış sağlayan donanım, uygun fiyatı ve performansı ile göz dolduruyor. Bunun dışında ViVo ve HDTV desteği de mevcut.

Gigabyte 7600 GT: Tamamen sessiz bir ekran kartı arıyorsanız, Gigabyte oldukça iyi bir seçenek sunuyor. 7600 GT üzerinde fan yok; bunun yerine ısı boruları ve soğutma bloklarından oluşan bir soğutma sistemiyle kaplanmış. İki

yuva kaplayan ürün, iyi bir kasa içi hava sirkülasyonu düzenlenerek, rahatça kullanılabilir. Hatta overclock için uygun. 128 bit veriyoluna sahip 256 MB bellekle donanan 7600 GT, ortalama bir performans arayışındakileri memnun edecektir.

Sapphire X1600 PRO HDMI: Uygun fiyatlı ekran kartlarıyla tanıdığımız Sapphire, X1600 işlemcili kartını biraz yüksek fiyatla satışa sunuyor. Ancak bunun sebebi ortada: Kartın piyasada HDMI bağlantısını destekleyen ilk seçenek olmasının yanı sıra, 256 MB belleği bulunuyor. Performansın giriş seviyesinde olduğunu belirtmeliyiz.

GeCube X1650 Pro: GeCube'un giriş seviyesindeki katılımcısının performansı etkileyici. Yüksek çalışma hızları ve paylaşımsız 256 MB bellek dışında S-video ve kompozit bağlantılar sunulmuş. HDTV destekleyen ürünle oyun veya yazılım gelmiyor.

XpertVision X1300 Pro Super: ATI'nın giriş seviyesi için hazırladığı

250 \$ üstü ekran kartları

Ekran kartları	SIRA 1	SIRA 2	SIRA 3	SIRA 4	SIRA 5	SIRA 6	SIRA 7	
Model	ASUS EN8800GTX	Sapphire X1950 XTX Toxic	Leadtek PX7950 GX2 TDH	Gigabyte 7950 GX2 TDH	ASUS EAX1950 CROSSFIRE	Sapphire X1900 XTX Toxic	Leadtek WinFast 7900 GTX TDH	
Firma	Boğaziçi, Çizgi	Arena, Beko, Datagate	Koyuncu, Multimedia	Hızlı Sistem, Kont	Boğaziçi, Çizgi	Arena, Beko, Datagate	Koyuncu, Multimedia	
Tel	(212) 331 10 00, (212) 356 70 70	(212) 364 64 64, 444 1 404, (212) 321 41 41	(216) 528 88 88, (212) 479 46 46	(212) 454 99 00, (216) 528 55 00	(212) 331 10 00, (212) 356 70 70	(212) 364 64 64, 444 1 404, (212) 321 41 41	(216) 528 88 88, (212) 479 46 46	
İnternet (www.)	asus.com.tr	sapphiretech.com	koyuncu.com.tr	gigabyte.com.tr	asus.com.tr	sapphiretech.com	koyuncu.com.tr	
Fiyat	-	645 \$ + KDV	659 \$ + KDV	707 \$ + KDV	661 \$ + KDV	543 \$ + KDV	492 \$ + KDV	
Toplam puan	93 Puan	81 Puan	78 Puan	77 Puan	73 Puan	72 Puan	71 Puan	
Sentetik puanı (%30)	100	62	71	73	63	57	58	
Oyun puanı (%40)	100	84	74	77	84	71	69	
Donanım özellikleri puanı (%20)	84	100	87	80	75	91	81	
Servis ve dokümantasyon puanı (%10)	61	87	100	81	61	87	100	
Fiyat / Performans		(kötü) 30	(kötü) 28	(kötü) 26	(kötü) 26	(kötü) 32	(kötü) 34	
Teknik veriler								
Grafik işlemci	GeForce 8800 GTX	Radeon X1950 XTX	GeForce 7950 GX2	GeForce 7950 GX2	Radeon X1950 XTX	Radeon X1900 XTX	GeForce 7900 GTX	
Bellek / Bellek veriyolu	768 MB GDDR3 / 384 bit	512 Mb GDDR4 / 256 bit	1024 MB GDDR3 / 512 bit	1024 MB GDDR3 / 512 bit	512 Mb GDDR4 / 512 bit	512 MB GDDR3 / 256 bit	512 MB GDDR3 / 256 bit	
İşlemci / Bellek frekansı (MHz)	575 / 1.800	510 / 1.200	500 / 1.200	500 / 1.200	500 / 1.200	675 / 1.600	650 / 1.600	
GPU ışıltısı / Kapladığı yuva sayısı	132 (toplam) / 2	48 / 2	48 / 2	48 / 2	48 / 2	48 / 3	24 / 2	
S-video / kompozit çıkış	● / -	● / ●	● / -	● / -	● / -	● / ●	● / -	
S-video / kompozit giriş	- / -	● / ●	- / -	- / -	- / -	● / ●	- / -	
HDTV bağlantısı / Monitör çıkışları	●, 2 x DVI	●, 2 x DVI	●, 4 x DVI	●, 4 x DVI	●, 2 x DVI	●, 2 x DVI	●, 2 x DVI	
Birlikte gelenler								
Yazılım sayısı / Oyun sayısı	1 / 2	3 / 1	2 / 2	- / 1	- / 2	2 / 1	2 / 2	
Kablo ve adaptör sayısı / Diğer	3 / Deri CD çantası	7 / -	3 / -	3 / -	4 / Deri CD çantası	8 / -	3 / -	
Performans değerleri								
3DMark05 1280x1024 / 1600x1200 4AA 8AF	14.146 / 12.153	11.014 / 8.292	10.152 / 9.210	11.725 / 10.138	10.982 / 8.287	10.223 / 7.668	9.203 / 6.453	
3DMark06 1280x1024 / 1600x1200 8AF	9.690 / 8.761	6.240 / 5.260	7.772 / 5.810	7.737 / 6.190	6.238 / 5.263	5.690 / 4.546	6.033 / 4.775	
PCMark 2005 Graphics	10.287	7.382	6.725	6.226	7.353	7.358	8.211	
Quake4 1280x1024 HQ / 1600x1200 UQ 4AA	133 / 115,9	123 / 100,7	80,2 / 81,2	124,5 / 91	119,8 / 97,7	88,8 / 70,1	81,1 / 45,1	
CoD2 1600x1200 HQ / 2048x1536 UQ 4AA AF	59,6 / 38	51,9 / 27,5	36,8 / 25,1	42,5 / 26,1	53,5 / 28,2	47,4 / 24,7	52,8 / 22,5	
CodeCreatures 1600x1200 / 2048x1536 4AA	118,9 / 78,1	97,1 / 62,6	102,1 / 69,7	107,7 / 67,5	97,2 / 62,5	93,1 / 57,3	111,9 / 52,8	
CS Source 1600x1200 / 2048x1536 4AA 8AF	216,52 / 206,74	216,54 / 147,29	180,48 / 163,46	175,39 / 96,7	217,28 / 145,63	182,56 / 133,42	167,97 / 134,11	

● Var - Yok

■ Zirve sınıfı: 100-90 puan ■ Üst sınıf: 89-75 puan ■ Orta sınıf: 74-45 puan ■ Alt sınıf: 44-0 puan

» TEST BİRİNCİSİ

CHIP PUANI

FİYAT / PERFORMANS

- + DX10 ve HDCP desteği
- + Eşsiz performans
- + ASUS teknolojileri

250 \$ üstü ekran kartları

ASUS EN8800 GTX: nVidia GeForce 8800 GTX yongasını kullanan ASUS, DirectX 10'a hazır, süper hızlı ekran kartını piyasaya çıkarttı.

■ Grafik dünyası değişimin eşiğindeyken, nVidia farklı bir mimariye sahip yeni yongasını piyasaya sundu. Pixel ve vertex shader yerine birleşik bir yapı kullanan cihazda toplam 128 shader işlemcisi yer alıyor. Böylece, grafik işlemlerine büyük bir esneklik kazandı-

rılıyor. Toplam 768 MB GDDR3 bellek ve 384 bit bellek veriyolu, kartın hız sınırlarını belirlemede önemli rol sahibi. Üzerini kaplayan soğutma büyük ama etkili. HDCP uyumu ve ASUS Splendid teknolojisi ile yüksek kalitede video oynatabiliyor.

FİYAT Firmayı arayınız
BİLGİ İÇİN Boğaziçi, Çizgi
WEB www.asus.com.tr

OLDUKÇA UZUN Geniş bir kasaya ihtiyaç duyuyor.

SIRA 8	SIRA 9	SIRA 10	SIRA 11	SIRA 12	SIRA 13	SIRA 14	SIRA 15	SIRA 16
Sapphire X1900 XTX	Powercolor X1900 XTX	Asus 1900 XTX	Manli FX7900 GTX	Sapphire X1950 PRO	ASUS EN7950GT	Sapphire X1900 XT	Powercolor X1900 XT	Palit 7900 GT Sonic
Arena, Beko, Datagate	Koyuncu	Boğaziçi, Çizgi	Hisbim	Arena, Beko, Datagate	Boğaziçi, Çizgi	Arena, Beko, Datagate	Koyuncu	Armada
(212) 364 64 64, 444 1 404, (212) 321 41 41	(216) 528 88 88	(212) 331 10 00, (212) 356 70 70	(222) 220 90 36 (212) 321 41 41	(212) 364 64 64, 444 1 404,	(212) 331 10 00, (212) 356 70 70	(212) 364 64 64, 444 1 404 (212) 321 41 41	(216) 528 88 88	(212) 230 89 80
sapphiretech.com	koyuncu.com.tr	asus.com.tr	hisbim.com	sapphiretech.com	asus.com.tr	sapphiretech.com	koyuncu.com.tr	armada.com.tr
482 \$ + KDV	625 \$ + KDV	603 \$ + KDV	470 \$ + KDV	259 \$ + KDV	356 \$ + KDV	319 \$ + KDV	579 \$ + KDV	347 \$ + KDV
69 Puan	68 Puan	68 Puan	67 Puan	64 Puan	64 Puan	63 Puan	62 Puan	59 Puan
■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■
54	52	52	58	48	50	49	49	46
69	70	69	77	60	69	57	58	58
82	80	93	70	86	75	86	79	78
87	87	61	48	87	61	87	87	61
(vasat) 51	(kötü) 26	(kötü) 27	(kötü) 34	(vasat) 59	(kötü) 42	(kötü) 31	(kötü) 25	(kötü) 40
Radeon X1900 XTX	Radeon X1900 XTX	Radeon X1900 XTX	GeForce 7900 GTX	Radeon X1950 PRO	GeForce 7950 GT	Radeon X1900 XT	Radeon X1900 XT	GeForce 7900 GT
512 MB GDDR3 / 256 bit	512 MB GDDR3 / 256 bit	512 MB GDDR3 / 256 bit	512 MB GDDR3 / 256 bit	256 MB GDDR3 / 256 bit	512 MB GDDR3 / 256 bit	256 MB GDDR3 / 256 bit	512 MB GDDR3 / 256 bit	512 MB GDDR3 / 256 bit
650 / 1.550	650 / 1.550	650 / 1.550	275 / 1.600	580 / 1.400	570 / 1.400	500 / 1.200	625 / 1.450	550 / 1.400
48 / 2	48 / 2	48 / 2	24 / 2	30 / 1	48 / 1	48 / 2	48 / 2	24 / 2
● / ●	● / ●	● / ●	● / ●	● / ●	● / -	● / ●	● / ●	● / ●
● / ●	● / ●	● / ●	- / -	- / -	- / -	● / ●	● / ●	- / -
●, 2 x DVI	●, 2 x DVI	●, 2 x DVI	●, 2 x DVI	●, 2 x DVI	●, 2 x DVI	●, 2 x DVI	●, 2 x DVI	●, 2 x DVI
2 / 2	1 / -	2 / 2	- / -	1 / 1	- / 1	2 / 2	- / -	1 / 1
7 / -	7 / -	7 / Deri CD çantası	5 / -	8 / -	3 / Deri CD çantası	5 / -	- / -	3 / -
9.603 / 6.954	9.988 / 7.806	9.937 / 7.414	9.487 / 6.510	8.735 / 6.115	8.331 / 5.761	8.774 / 6.341	8.245 / 6.303	7.864 / 5.498
5.336 / 4.681	5.884 / 4.058	5.295 / 3.777	6.090 / 4.769	4.845 / 4.003	5.354 / 3.873	4.951 / 4.144	4.936 / 4.119	5.255 / 4.093
6.754	4.444	7.157	8.416	6.580	8.026	6.326	6.333	4.392
118,4 / 61,2	77,1 / 51,9	87 / 69,5	128,6 / 95,3	126 / 60,9	136,6 / 70,9	78,5 / 46,9	86,7 / 60,5	76 / 46
41,4 / 22,8	49,6 / 27,2	45,9 / 25,3	37,3 / 21	36 / 20,1	33 / 17,5	30,1 / 17,1	25,7 / 19,3	26,1 / 16,1
85 / 49,5	92 / 56,3	87,7 / 55,3	111,3 / 52,5	77,1 / 41,4	100 / 47	78 / 46,2	77,9 / 45,6	95,9 / 45,6
197,81 / 116,96	197,15 / 132,3	178,55 / 126,8	202,99 / 133,59	175,16 / 44,48	194 / 111,4	186,18 / 106,42	182,81 / 104,06	184,39 / 117,3

» UYGUN FİYAT

CHIP PUANI

FİYAT / PERFORMANS

vasat

- + Sessiz çalışıyor
- + CrossFire için hesaplı
- + HDTV uyumlu

Sapphire X1950 PRO: Bütçenizi sarsmadan, oyunlarda kimsenin gerisinde kalmamanızı sağlayan bu ürün, işlev açısından benzerlerinden geri kalmıyor.

■ CrossFire istenildiği anda sisteme bir ekran kartı daha ekleyerek grafik performansının artırılmasını sağlıyor. Ancak kullanılan kartların aynı seriden olması gerekiyor. Eğer hesaplı bir güçlendirici kart arıyorsanız X1950 PRO işinize yarayabilir. İlk

veya tek kart olarak kullanmak isteyenler için de üst düzey performans, en uygun fiyatla sunuluyor. Bu yongayı etkili bir soğutmayla tamamlayan Sapphire, Türkçe kurulum kılavuzu, oyun hediyeli zengin kutu içeriğiyle, testin başarılı bir katılımcısı.

250 \$ üstü ekran kartları

FİYAT 259 \$ + KDV
BİLGİ İÇİN Arena, Beko, Datagate

TEK YUVAYA SİĞİYOR
Çift yuva kaplamıyor.

250 \$ üstü ekran kartları

Ekran kartları	SIRA 17	SIRA 18	SIRA 19	SIRA 20
Model	Gigabyte GeForce 7900 GT	Palit GeForce 7900GS Sonic	Asus EN7900 GT	MSI NX7800 GTX
Firma	Hızlı Sistem, Kont	Armada	Boğaziçi, Çizgi	Datagate, Koyuncu, Multimedia
Tel	(212) 454 99 00, (216) 528 55 00	(212) 230 89 80	(212) 331 10 00, (212) 356 70 70	(212) 321 41 41, (216) 528 88 88, (212) 479 46 46
İnternet (www.)	gigabyte.com.tr	armada.com.tr	asus.com.tr	msi.com.tr
Fiyat	354 \$ + KDV	-	-	-
Toplam puan	58 Puan ■ ■ ■ ■ ■	56 Puan ■ ■ ■ ■ ■	55 Puan ■ ■ ■ ■ ■	50 Puan ■ ■ ■ ■ ■
Sentetik puanı (%30)	43	43	43	44
Oyun puanı (%40)	56	59	54	42
Donanım özellikleri puanı (%20)	74	68	72	66
Servis ve dokümantasyon puanı (%10)	81	61	61	74
Fiyat / Performans	(kötü) 39	-	-	-
Teknik veriler				
Grafik işlemci	GeForce 7900 GT	GeForce 7900 GT	GeForce 7900 GT	GeForce 7800 GTX
Bellek / Bellek veriyolu	256 MB GDDR3 / 256 bit	256 MB GDDR3 / 256 bit	256 MB GDDR3 / 256 bit	256 MB GDDR3 / 256 bit
İşlemci / Bellek frekansı (MHz)	450 / 1.320	500 / 1.400	450 / 1.320	275 / 1.200
GPU ışıltısı / Kapladığı yuva sayısı	24 / 1	24 / 2	24 / 1	24 / 1
S-video / Kompozit çıkış	● / -	● / ●	● / -	● / ●
S-video / Kompozit giriş	- / -	- / -	- / -	● / -
HDTV bağlantısı / Monitör çıkışları	●, 2 x DVI	- , 2 x DVI	●, 2 x DVI	●, 1 x DVI, 1 x DSub
Birlikte gelenler				
Yazılım sayısı / Oyun sayısı	2 / 1	1 / 3	3 / 1	- / 1
Kablo ve adaptör sayısı / Diğer	4 / -	3 / -	3 / -	5 / -
Performans değerleri				
3DMark05 1280x1024 / 1600x1200 4AA 8AF	6.937 / 4.742	6.807 / 4.488	6.788 / 4.684	7.639 / 6.491
3DMark06 1280x1024 / 1600x1200 8AF	4.547 / 3.524	4.597 / 3.495	4.544 / 3.524	4.360 / 3.349
PCMark 2005 Graphics	7.113	7.171	7.047	6.946
Quake4 1280x1024 HQ / 1600x1200 UQ 4AA	119,5 / 50,6	129,2 / 51	111,8 / 45	67,8 / 31,6
CoD2 1600x1200 HQ / 2048x1536 UQ 4AA AF	28,6 / 15,6	28 / 14	29,7 / 10,5	27,5 / 10,4
CodeCreatures 1600x1200 / 2048x1536 4AA	69 / 39,2	87,2 / 39,8	86,1 / 38,8	83,7 / 35,4
CS Source 1600x1200 / 2048x1536 4AA 8AF	175,37 / 86,87	176,77 / 85,51	161,31 / 84,33	161,7 / 80,39

● Var - Yok

■ Zirve sınıfı: 100-90 puan ■ Üst sınıfı: 89-75 puan ■ Orta sınıf: 74-45 puan ■ Alt sınıf: 44-0 puan

150-250 \$ arası ekran kartları

SIRA 1	SIRA 2	SIRA 3	
Sapphire X1900 GT	Leadtek WinFast PX7800 GT TDH	Sapphire X1800 XL	
Arena, Beko, Datagate	Koyuncu Multimedia	Arena, Beko, Datagate	
(212) 364 64 64, 444 1 404, (212) 321 41 41	(216) 528 88 88, (212) 479 46 46	(212) 364 64 64, 444 1 404, (212) 321 41 41	
sapphiretech.com	koyuncu.com.tr	sapphiretech.com	
219 \$ + KDV	219 \$ + KDV	-	
57 Puan ■ ■ ■ ■ ■	55 Puan ■ ■ ■ ■ ■	53 Puan ■ ■ ■ ■ ■	
43	37	37	
47	44	46	
86	83	74	
87	100	87	
(orta) 62	(vasat) 59	-	
Radeon X1900 GT	GeForce 7800 GT	Radeon X1800 XL	
256 MB GDDR3 / 256 bit	256 MB GDDR3 / 256 bit	256 MB GDDR3 / 256 bit	
575 / 1.200	275 / 1.000	540 / 1.000	
36 / 1	20 / 1	16 / 1	
● / ●	● / ●	● / ●	
● / ●	● / ●	● / ●	
● / 2 x DVI	● / 2 x DVI	- / 2 x DVI	
2 / 1	4 / 2	2 / 1	
7 / -	5 / -	5 / -	
8.192 / 5.602	5.894 / 3.990	6.322 / 4.606	
4.536 / 3.726	3.914 / 2.979	3.749 / 3.064	
4.454	6.195	5.646	
78,2 / 29,9	74,4 / 32,3	84,3 / 35,2	
30,5 / 9,2	20,4 / 8,9	28,3 / 9,6	
74,2 / 36,7	74,9 / 33,4	70,4 / 38,6	
158,97 / 64,33	151,01 / 68,96	141,69 / 63,2	

» TEST BİRİNCİSİ

150 - 250 \$ arası ekran kartları

CHIP PUANI

FİYAT / PERFORMANS
orta

- + Etkili soğutma
- + Başarılı f/p oranı
- + Video giriş ve çıkışları

Sapphire X1900 GT Sapphire'ın Radeon X1900 GT yongası kullanan ürün, video girişleri kadar, bu ailenin en ekonomik seçeneği olmasıyla dikkat çekiyor.

■ Radeon X1900'ün daha düşük teknik özelliklerdeki örneği olan X1900 GT, 256 MB GDDR3 belleği ve 256 bit veriyolu ile üç boyutlu oyun ve uygulamalarda etkisini gösterirken, çok daha sessiz çalışmasıyla da beğeni topluyor. Yapılan değişiklik belleğin

azaltılması ve çalışma frekanslarının biraz düşürülmesi. Sapphire'ın ViVo desteği sayesinde tüm grafik girişleriyle uyumlu olan kartın yanında dört demo oyun geliyor. Denediklerinizden beğendiğiniz birisini seçerek tam sürüm olarak kullanabilirsiniz.

FİYAT 219 \$ + KDV
BİLGİ İÇİN Arena, Beko, Datagate

VIVO DESTEĞİ Kameranızı PC'ye takabilirsiniz.

SIRA 4	SIRA 5	SIRA 6	SIRA 7	SIRA 8	SIRA 9	SIRA 10	SIRA 11
Sapphire X1650 XT	MSI NX7600GT Diamond Plus	GeCube X1800 GTO	Leadtek WinFast PX7600 GT TDH	Gigabyte GeForce 7600 GT	Sparkle GeForce 7600 GT	Tul X1650 PRO	Gigabyte X1650 PRO
Arena, Beko, Multimedya	Çözüm Datagate	Datagate, Koyuncu,	Koyuncu, Multimedya	Hızlı Sistem, Kont Multimedya	Hızlı Sistem	Koyuncu	Hızlı Sistem, Kont
(212) 364 64 64, 444 1 404, (212) 321 41 41	(216) 540 64 74	(212) 321 41 41, (216) 528 88 88, (212) 479 46 46	(216) 528 88 88, (212) 479 46 46	(212) 454 99 00, (216) 528 55 00	(212) 454 99 00	(216) 528 88 88	(212) 454 99 00, (216) 528 55 00
sapphiretech.com	cozum.com.tr	msi.com.tr	koyuncu.com.tr	gigabyte.com.tr	hs.com.tr	koyuncu.com.tr	gigabyte.com.tr
-	225 \$ + KDV	199 \$ + KDV	199 \$ + KDV	231 \$ + KDV	163 \$ + KDV	155 \$ + KDV	163 \$ + KDV
52 Puan	50 Puan	50 Puan	50 Puan	49 Puan	44 Puan	44 Puan	43 Puan
■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■
33	30	32	30	30	30	24	22
44	43	41	41	41	41	30	29
77	83	87	70	79	58	80	82
87	74	61	100	81	74	87	81
-	(orta) 60	(vasat) 52	(vasat) 59	(vasat) 50	(orta) 64	(orta) 67	(orta) 62
Radeon X1650 XT	Radeon X1800 GTO	GeForce 7600 GT	GeForce 7600 GT	GeForce 7600 GT	GeForce 7600 GT	Radeon X1650 PRO	Radeon X1650 PRO
256 MB GDDR3 /	256 MB GDDR3 /	256 MB GDDR3 /	256 MB GDDR3 /	256 MB GDDR3 /	256 MB GDDR3 /	256 MB GDDR3 /	256 MB GDDR3 /
128 bit	256 bit	256 bit	128 bit	128 bit	128 bit	128 bit	128 bi
600 / 1.400	500 / 1.000	560 / 1.400	560 / 1.400	560 / 1.400	560 / 1.400	595 / 1.380	590 / 1.380
12 / 1	12 / 1	12 / 1	12 / 1	12 / 2	12 / 1	12 / 2	12 / 3
● / -	● / ●	● / ●	● / -	● / -	● / -	● / ●	● / -
- / -	● / ●	● / ●	- / -	- / -	- / -	- / -	- / -
● / 2 x DVI	● / 2 x DVI	● / DVI, HDMI	● / 2 x DVI	● / 2 x DVI	- / 2 x DVI	- / 2 x DVI	● / 2 x DVI
1 / 1	2 / 1	3 / -	1 / 2	2 / 1	- / -	7 / -	1 / 1
4 / -	7 / -	5 / -	3 / -	2 / -	- / -	2 / -	3 / -
6.441 / 4.049	5.563 / 3.972	4.690 / 2.852	5.049 / 2.869	5.033 / 3.064	5.040 / 2.779	4.524 / 2.619	4.500 / 2.670
3.369 / 2.697	3.526 / 2.596	3.323 / 2.446	3.324 / 2.463	3.319 / 2.443	3.317 / 2.395	2.537 / 1.927	2.523 / 1.282
5.177	5.247	5.489	5.417	4.404	5.287	4.160	4.139
115,8 / 60,9	97,6 / 32,1	100,6 / 43,7	108,7 / 38,3	95,8 / 41	99 / 38,9	80,1 / 41,2	73,1 / 35,4
23,8 / 8,2	24,1 / 11,2	9,5 / 20,1	19,8 / 9,3	20,3 / 9,6	20 / 9,3	15,2 / 5,9	15,9 / 6,3
59,5 / 22,9	63,2 / 22,7	61 / 23,2	61,9 / 23	61 / 23,2	60,7 / 23,2	43,3 / 16,1	42,9 / 16
120,07 / 44,77	118,1 / 52,51	125,46 / 44,54	125,37 / 44,23	125,4 / 45,18	124,58 / 50,09	76,79 / 28,39	75,54 / 28,44

» UYGUN FİYAT

CHIP PUANI

FİYAT / PERFORMANS

orta

- + Sessiz çalışıyor
- + Başarılı kutu içeriği
- Giriş seviyesi performans

Tul X1650 PRO ATI'nın orta seviyede iyi performans elde eden grafik yongası olan 1650 PRO, ekonomik bir çözüm sunuyor.

■ Testin genelinde karşımıza çıkan yeni markalardan biri olan Tul, ATI'nın yeni grafik işlemcisi olan X1650 Pro'yu kullanıyor. Powercolor'un üreticisi olan Tul, bu karta S-Video ve kompozit bağlantılarla TV'ye takılabilme özelliği eklemiş. X1650 PRO ortalama

ses seviyesinde, fazla ısınmadan çalışabiliyor. Toplam yedi yazılım bulunması oldukça başarılı. Ancak hiç oyun yok. 256 MB GDDR3 belleği 128 bit veriyolu üzerinde çalıştıran ürün, fiyat bakımından eşdeğer yongalı kartlardan yüksek. Yine de uygun fiyat ödülünü alıyor.

FİYAT 155 \$ + KDV
BİLGİ İÇİN Koyuncu
WEB www.koyuncu.com.tr

ÇOKLU MONİTÖR İki adet dijital bağlantı mevcut.

150-250 \$ arası ekran kartları

Ekran kartları	SIRA 12	SIRA 13	SIRA 14
Model	Leadtek WinFast PX7600 GS TDH	Sapphire X1600 PRO HDMI	Sparkle GeForce 6600 GT Ultra 2
Firma	Koyuncu, Multimedia	Arena, Beko, Datagate	Hızlı Sistem
Tel	(216) 528 88 88, (212) 479 46 46	(212) 364 64 64, 444 1 404 (212) 321 41 41	(212) 454 99 00
İnternet (www.)	koyuncu.com.tr	sapphiretech.com	hs.com.tr
Fiyat	160 \$ + KDV	181 \$ + KDV	165 \$ + KDV
Toplam puan	40 Puan ■ ■ ■ ■ ■	35 Puan ■ ■ ■ ■ ■	32 Puan ■ ■ ■ ■ ■
Sentetik puanı (%30)	20	17	16
Oyun puanı (%40)	27	22	23
Donanım özellikleri puanı (%20)	67	62	51
Servis ve dokümantasyon puanı (%10)	100	87	74
Fiyat / Performans	(orta) 60	(vasat) 46	(vasat) 45
Teknik veriler			
Grafik işlemci	GeForce 7600 GS	Radeon X1600 PRO	GeForce 6600 GT
Bellek / Bellek veriyolu	256 MB GDDR3 / 128 bit	256 MB GDDR3 / 128 bit	256 MB GDDR3 / 128 bit
İşlemci / Bellek frekansı (MHz)	400 / 1.400	500 / 800	350 / 800
GPU ışıltısı / Kapladığı yuva sayısı	12 / 1	12 / 1	16 / 1
S-video / Kompozit çıkış	● / -	- / -	● / -
S-video / Kompozit giriş	- / -	- / -	- / -
HDTV bağlantısı / Monitör çıkışları	● / 2 x DVI	● / DVI, HDMI	- / DVI, DSub
Birlikte gelenler			
Yazılım sayısı / Oyun sayısı	1 / 2	1 / 1	- / -
Kablo ve adaptör sayısı / Diğer	2 / -	2 / -	1 / -
Performans değerleri			
3DMark05 1280x1024 / 1600x1200 4AA 8AF	2.757 / 1.885	3.661 / 2.602	2.855 / 1.564
3DMark06 1280x1024 / 1600x1200 8AF	2.276 / 1.643	2.063 / 834	1.732 / 1.242
PCMark 2005 Graphics	3.836	3.299	3.434
Quake4 1280x1024 HQ / 1600x1200 UQ 4AA	70,6 / 29,1	55,6 / 29,2	63,4 / 24,4
CoD2 1600x1200 HQ / 2048x1536 UQ 4AA AF	13,7 / 6,4	12,1 / 4,3	11 / 4,6
CodeCreatures 1600x1200 / 2048x1536 4AA	41,8 / 13,2	35 / 10,9	36,5 / 10,7
CS Source 1600x1200 / 2048x1536 4AA 8AF	82,42 / 26,89	60,64 / 20,75	69,44 / 21,76

150 \$ altı ekran kartları

SIRA 1	SIRA 2	SIRA 3	SIRA 4
Sapphire X1650 PRO	GeCube X1650 Pro	Palit 7300GT Sonic	Gigabyte GeForce 6600 GT
Arena, Beko, Datagate	Çözüm	Armada	Hızlı sistem Kont
(212) 364 64 64 444 1 404 (212) 321 41 41	(216) 540 64 74	(212) 230 89 80	(212) 454 99 00 (216) 528 55 00
sapphiretech.com	cozum.com.tr	armada.com.tr	gigabyte.com.tr
145 \$ + KDV	145 \$ + KDV	92 \$ + KDV	118 \$ + KDV
43 Puan ■ ■ ■ ■ ■	40 Puan ■ ■ ■ ■ ■	39 Puan ■ ■ ■ ■ ■	37 Puan ■ ■ ■ ■ ■
24	25	21	16
30	30	27	23
75	73	70	74
87	61	81	81
(orta) 70	(orta) 66	(çok iyi) 100	(orta) 74
Radeon X1650 PRO	Radeon X1650 PRO	GeForce 7300 GT	GeForce 6600 GT
256 MB GDDR3 / 128 Bit	256 MB GDDR3 / 128 Bit	256 MB GDDR3 / 128 Bit	256 MB GDDR3 / 128 Bit
590 / 1.380	600 / 1.490	500 / 1.000	515 / 825
12 / 1	12 / 1	8 / 1	8 / 2
● / ●	● / ●	● / -	● / -
- / -	- / -	- / -	- / -
● / 2 x DVI	● / 2 x DVI	- / DVI, DSub	● / DVI, DSub
1 / 1	- / -	1 / 1	2 / 1
3 / -	3 / -	2 / -	2 / -
4.529 / 2.690	4.648 / 2.832	3.290 / 1.807	2825 / 1543
2.544 / 1.927	2.610 / 1.980	2.218 / 1.815	1729 / 1291
4.131	4.306	4.044	3396
80,3 / 40,4	81,7 / 42,4	61,4 / 29,8	63 / 23,9
15,5 / 5,6	16,3 / 3,5	13,8 / 6,4	10,9 / 4,5
43,3 / 16	44,5 / 17,1	37,7 / 15,3	36,3 / 10,6
75,3 / 28,07	77,98 / 29,56	78,54 / 29,67	69,1 / 21,62

● Var - Yok

■ Zirve sınıfı: 100-90 puan ■ Üst sınıf: 89-75 puan ■ Orta sınıf: 74-45 puan ■ Alt sınıf: 44-0 puan

» TEST BİRİNCİSİ

CHIP PUANI

FİYAT / PERFORMANS
orta

- + Görece üstün özellikler
- + Kutu içeriği
- + Oyunlar için yeterli

Sapphire X1650 PRO: Giriş seviyesi ekran kartları arasına yeni katılan Radeon X1650 yonga ailesi, uygun fiyatı ve yüksek çalışma hızlarıyla ilgi görecek.

■ Sapphire, ATI ile başarılı ürünler hazırlıyor. Bu kartta da ATI'nın giriş seviyesi için hazırladığı X1600 yonga seti ailesinin PRO modelini kullanarak Sapphire, giriş seviyesindeki en iyi genel puanı elde etti. 256 MB GDDR3 bellek kullansa da, veriyolu 128

bit. Bu orta seviyenin altında performans sağlıyor. Ancak, giriş seviyesindeki ekran kartlarını haklamayı başarıyor. Bellek ve grafik yongası üzerini kaplayan soğutucu sessiz. Ayrıca ufak olması miniPC'lerde kullanılabileceğini gösteriyor.

150 \$ altı ekran kartları

FİYAT 145 \$ + KDV
BİLGİ İÇİN Arena, Beko, Datagate

MİNİK KASA UYUMLU
Mini PC'ye takabilirsiniz

150 \$ altı ekran kartları

Ekran kartları	SIRA 5	SIRA 6	SIRA 7	SIRA 8	SIRA 9	SIRA 10	SIRA 11
Model	XpertVision X800 GT0	Sapphire X1600 PRO	GeCube X1600 PRO	XpertVision Radeon X1300 PRO Super	Manli GeForce 6600	MSI NX7300GS	XpertVision X550
Firma	Endeks Bilişim Datagate	Arena, Beko,	Çözüm	Endeks Bilişim	Hisbim, Multimedia	Koyuncu, Datagate	Endeks Bilişi
Tel	(216) 313 68 68	(212) 364 64 64, 444 1 404	(212) 540 64 74	(216) 313 68 68	(222) 220 90 36	(212) 321 41 41, (216) 528 88 88, (212) 479 46 46	(216) 313 68 68
İnternet (www.)	endeksbilisim.com	sapphiretech.com	cozum.com.tr	endeksbilisim.com	hisbim.com	msi.com.tr	endeksbilisim.com
Fiyat	109 \$ + KDV	117 \$ + KDV	110 \$ + KDV	107 \$ + KDV	80 \$ + KDV	74 \$ + KDV	63 \$ + KDV
Toplam puan	36 Puan	36 Puan	35 Puan	30 Puan	25 Puan	25 Puan	21 Puan
Sentetik puanı (%30)	16	16	18	14	13	9	5
Oyun puanı (%40)	33	19	21	15	18	11	8
Donanım özellikleri puanı (%20)	60	75	75	68	48	54	49
Servis ve dokümantasyon puanı (%10)	61	87	68	61	48	74	61
Fiyat / Performans	(iyi) 78	(orta) 72	(iyi) 76	(orta) 66	(iyi) 75	(iyi) 81	(iyi) 77
Teknik veriler							
Grafik işlemci	Radeon X800 GT0	Radeon X1600 PRO	Radeon X1600 PRO	Radeon X1300 PRO	GeForce 6600	GeForce 7300 GS	Radeon X550
Bellek / Bellek veriyolu	256 MB DDR / 256 bit	256 MB GDDR3 / 128 bit	256 MB GDDR3 / 128 bit	512 MB GDDR3 / 128 bit	256 MB GDDR3 / 128 bit	256 MB DDR2 / 64 bit	256 MB DDR / 128 bit
İşlemci / Bellek frekansı (MHz)	400 / 700	500 / 600	500 / 910	600 / 400	400 / 600	550 / 800	400 / 400
GPU ışıhattı / Kapladığı yuva sayısı	12 / 2	12 / 1	12 / 1	12 / 1	16 / 1	8 / 1	4 / 1
S-video / Kompozit çıkış	● / -	● / ●	● / ●	● / -	● / -	● / -	● / -
S-video / Kompozit giriş	- / -	- / -	● / -	- / -	- / -	- / -	- / -
HDTV bağlantısı / Monitör çıkışları	- / DVI, DSUB	● / 2 x DVI	● / 2 x DVI	● / DVI, DSUB	- / DVI, DSUB	- / DVI, DSUB	- / DVI, DSUB
Birlikte gelenler							
Yazılım sayısı / Oyun sayısı	1 / 1	1 / 1	1 / -	1 / 1	- / -	- / -	- / -
Kablo ve adaptör sayısı / Diğer	2 / -	5 / -	4 / -	2 / -	1 / -	2 / -	1 / -
Performans değerleri							
3DMark05 1280x1024 / 1600x1200 4AA 8AF	3.621 / 2.696	3.100 / 1.577	2.726 / 1.911	2.553 / 1.281	2.214 / 1.202	1.672 / 769	1.231 / 552
3DMark06 1280x1024 / 1600x1200 8AF	1.481 / 1.118	1.689 / 1.248	1.960 / 1.465	1.422 / 1.062	1.367 / 971	857 / 562	437 / 319
PCMark 2005 Graphics	3.907	2.924	3.109	2.857	2.844	2.504	1.675
Quake4 1280x1024 HQ / 1600x1200 UQ 4AA	96,4 / 40,6	57,2 / 19,4	48,9 / 16,5	43,4 / 11,6	48,4 / 19,4	34,6 / 6,7	22,8 / 6,4
CoD2 1600x1200 HQ / 2048x1536 UQ 4AA AF	14,2 / 5,8	9,9 / 4,1	12,1 / 7,1	8,9 / 3,2	8,6 / 3,6	6,3 / 1,2	4,1 / 1,8
CodeCreatures 1600x1200 / 2048x1536 4AA	46,9 / 18,8	28,9 / 6,5	33,9 / 10	23,5 / 5,7	28,9 / 7,9	21,1 / 4,9	13,8 / 3,2
CS Source 1600x1200 / 2048x1536 4AA 8AF	82,09 / 41,9	49,4 / 14,07	57,5 / 18,33	40,88 / 11,1	54,12 / 15,96	34,66 / 8,08	23,47 / 5,89

● Var - Yok

■ Zirve sınıfı: 100-90 puan ■ Üst sınıf: 89-75 puan ■ Orta sınıf: 74-45 puan ■ Alt sınıf: 44-0 puan

» UYGUN FİYAT

CHIP PUANI

FİYAT / PERFORMANS
çok iyi

- + Sessiz ve etkin soğutma
- + 256 MB bellek
- Tek yuvaya sığmıyor

Palit 7300GT Sonic Ekran kartını soğutmak için Sonic adlı bir teknoloji geliştiren Palit, teknik özellikler ve performans konusunda benzerlerinden aşağı kalmıyor.

■ Ekran kartları uzun süreli kullanımda ve overclock yapıldığında ısınarak zarar görebilir. Burada en çok etkilenen bölge de bellek modülleri oluyor. Dolayısıyla burayı kaplayan soğutmalar daha başarılı. Etkin bir soğutma sağlarken sistemin ses sevi-

yesini artırmayan soğutma teknolojisi Sonic, yeni modellerde görülebiliyor. nVidia GeForce 7300 GT işlemcili Sonic soğutmalı bu kart, orta çözünürlükte oyun oynamanızı sağlıyor. Oyun, yazılım ve çeşitli bağlantı kablolarından oluşan kutu içeriği de yeterli.

150 \$ altı ekran kartları

FİYAT 92 \$ + KDV
BİLGİ için Armada
WEB www.armada.com.tr

BÜYÜK SOĞUTMA İkinci yuvaya kart takılamıyor.

Satın alırken

✓ **Grafik yongası:** Satın alacağınız grafik yongasının, çekirdek ve bellek frekansı, sahip olduğu işhattı sayısı önemlidir. Bunların yüksek oluşu işlem gücünün de yüksek olduğunu gösterir.

✓ **Bellek:** Bellek miktarı kadar, bellek tipi, kullanılan bellek kalitesi ve bunların erişim süreleri önemlidir. Bellek veriyolunun yüksek oluşuna mutlaka dikkat etmelisiniz. Veriyolunun büyüklüğü bant genişliğini ve bir anda yapılabilecek işlem büyüklüğünü belirler.

✓ **Boyutlar:** Kart boyutu kasanızla orantılı olmalıdır. Üst sınıf kartların büyük bölümünün uzunluğu ATX anakart kadar var. Orta ve alt sınıfta ise micro ATX anakartlarla kullanabileceğiniz ekran kartları bulunuyor. Kullanacağınız anakarta göre kalınlık da problem yaratabilir.

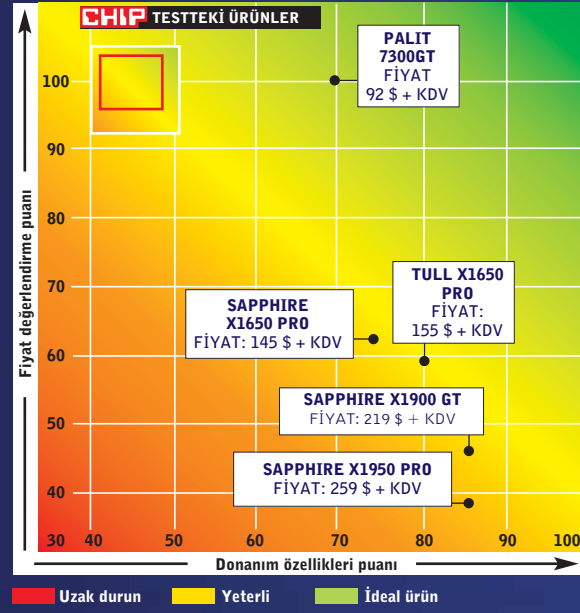
✓ **Bağlantılar:** Analog monitör kullanıcıları bir çeviriciye ihtiyaç duyabilir. Ekran kartlarının büyük bölümü sadece dijital çıkış olan DVI-D'ye sahip. Video bağlantısı yapmak isteyenler, video girişlerine sahip kartları tercih etmeli. HDTV / HDMI bağlantısı ise tabloda belirtiliyor.

✓ **Kutu içeriği:** Ekran kartlarıyla gelen yazılım ve oyunlar işlerinizi kolaylaştırdığı gibi, keyifli zaman geçirmenize yarar. TV bağlantısı yapmayı düşünüyorsanız, kutuda bu kabloların bulunduğundan emin olun. Ayrıca bazı modellerde CD çantası gibi ek hediyeler de yer alıyor.

✓ **Fiyat:** Eğer çok fazla oyun oynamıyorsanız, yüksek fiyatlı bir ekran kartı almanıza gerek yok. Fiyat / performans dışında, satın alacağınız kartın benzerlerinin performansına da dikkat ederseniz, uygun fiyatlı ürünleri belirlemeniz kolaylaşacaktır.

Donanım özellikleri fiyata karşı

■ Ürünlerin, başarılı özelliklerini fiyatlara yansıtıldığını gördük. Palit 7300 GT bu konuda fiyatına oranla en iyi özellikleri ve ergonomiyi sunan ekran kartı. Sapphire X1650 PRO da ideal ürün dengesini yakalamış. Geri kalan iki adet Sapphire ve Sparkle 7600 GT ise "yeterli" bölgesinde.

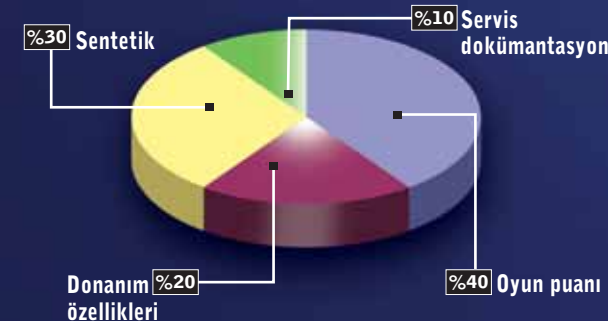
NASIL TEST ETTİK?

Sentetik performans: 3DMark 2003, 3DMark 2005, PC-Mark 2005 gibi yazılımlar kullanarak belirlediğimiz çözünürlüklerde testler yaptık. 3DMark testlerinde, yazılım içindeki oyun testleri kadar, ShaderMark 2.0, ShaderMark 3.0 ve işlemci puanları da bu kriteri oluşturmamızı sağladı.

Oyun performansı: Quake 4 ve Counter Strike gibi OpenGL kullanan oyunların yanında, Call of Duty 2 ve CodeCreatures gibi DirectX kullanan testlerden faydalandık. Böylece dengeli bir performans puanı ortaya çıktı.

Donanım özellikleri: Burada ekran kartının işlemcisi, bellek miktarı, bellek veriyolu, çekirdek ve bellek frekansları gibi teknik özelliklerin yanında, kart boyutları, çalışma ısısı, soğutma becerisi ve soğutmanın yapısı, sahip olduğu görüntü çıkışları ve kutu içeriğini puanladık.

Servis ve dokümantasyon: Kutudan çıkan kolay kurulum kılavuzu, kullanım kılavuzu gibi dokümanların Türkçe olması ve garanti süresi ürünlerin yüksek puan almasını sağlıyor.

Testteki ürünler

250 \$ üstü

1

ASUS EN8800 GTX:

Test genelinde en hızlı ekran kartı. Yeni nVidia yongasının farklı grafik işlem yapısı, DX10 ve SM4 desteği bulunuyor.

Fiyat: Firmayı arayınız

12

Sapphire X1950 PRO:

1900 serisi kartlardan daha ufak ve sessiz bir soğutmaya sahip. 250 dolar üstü kategorisindeki en hesaplı seçenek.

Fiyat: 259 \$ + KDV

150 - 250 \$ arası

1

Sapphire X1900 GT: Orta seviyede en yüksek genel puanı alan ürün. Video girişi ve çıkışlarını sağlayan ViVo kablosu kutuda yer alıyor.

Fiyat: 219 \$ + KDV

9

Tul X1650 PRO: Ortalama performansa sahip. ufak oluşu ve TV bağlantısı bulunması onu küçük kasalar için uygun hale getiriyor.

Fiyat: 155 \$ + KDV

150 \$ altı

1

Sapphire X1650 PRO: Giriş seviyesindeki en hızlı grafik yongası. 256 MB GDDR3 bellek kullanıyor.

Fiyat: 145 \$ + KDV

3

Palit 7300GT Sonic: Sessiz çalışan bir soğutmaya sahip. Çoğu oyunda orta çözünürlükte sorunsuz çalışıyor.

Fiyat: 92 \$ + KDV

Donanım & Yazılım TESTLERİ

CHIP Test Merkezi olarak, piyasadaki yeni ürünleri test ediyor ve sizlere tanıtıyoruz. Bu sayfalarda en ilginç ürünlerin incelemelerini bulabilirsiniz.

■ Bu ay birbirinden farklı ve ilginç ürünler inceleme sayfalarımızda yer buldu. Bunların başında uzun süredir beklenen eSATA teknolojisine sahip Seagate sabit disk geliyor. 500 GB kapasiteli ürün, geniş kapasitesinin yanında şimdiye kadar gördüğümüz en hızlı harici sabit disk olmasıyla da beğenimizi kazandı. Logitech'in Harmony adlı evrensel kumandası, üzerindeki LCD ekranı ve internetten yüklenebilen hazır kumanda ayarlarıyla ilgi çekici. Masaüstü için hazırlanan LCD monitörlerin boyutları da giderek büyü-

yor. Samsung'un 20 inç ebadındaki geniş ekranı, ergonomik yapısıyla bizi etkiledi. Datron'un Core 2 Duo işlemcisi taşıyan Vista'ya hazır ürünü de, dizüstü satın almak isteyenlere tavsiyemiz. Yazılımlar içinde yeni Firefox başı çekmekte. Artırılan güvenlik işlevleri ve hız sayesinde ezeli rekabette Internet Explorer'ı zorlayacağı benziyor. Bunun dışında Magix ve Adobe'un grafik işleme, AVG ve BitDefender'in güvenlik yazılımları görülmeye değer.

Aytun Çelebi, ayturn@chip.com.tr

DEĞERLENDİRME

Test & Teknoloji sayfalarında, ürünler hakkında detaylı bilgi ve ürünleri puanlandırarak bir not sistemi bulabilirsiniz. Puanlama sisteminin karmaşık olmaması için iki kategori oluşturduk. Bunlar "Toplam CHIP Puanı" ve satın almada önemli bir rol oynayan "Fiyat/Performans Oranı". Tüm ürünleri daha önce belirlediğimiz test platformu ve test kriterlerine uygun olarak inceleyip değerlendiriyoruz. Böylece önceki aylarda yer alan benzer

ürünleri de birbirleri ile karşılaştırma fırsatını yakalayabilirsiniz. Kullandığımız bu puan sistemini ürünleri daha kolay değerlendirebilir ve sıralandırarak için uygun gördük. Diğer taraftan, ürünlerin teknik verilerini ayrı bir kutu halinde vermemizin sebebi ise, ürünler arasında karşılaştırma yapmayı daha kolay hale getirmek. Burada test edilen donanım ürünleri, yeterli puanı alırlarsa CHIP TOP 10 bölümünde ilgili listede de yer alıyorlar.

TOPLAM CHIP PUANI

çok iyi	■ ■ ■ ■ ■	(100-90 Puan)
iyi	■ ■ ■ ■ ■	(89-75 Puan)
orta	■ ■ ■ ■ ■	(74-60 Puan)
vasat	■ ■ ■ ■ ■	(59-45 Puan)
kötü	■ ■ ■ ■ ■	(44-20 Puan)
çok kötü	■ ■ ■ ■ ■	(19-0 Puan)

FİYAT/PERFORMANS

çok iyi	■ ■ ■ ■ ■	(100-90 Puan)
iyi	■ ■ ■ ■ ■	(89-75 Puan)
orta	■ ■ ■ ■ ■	(74-60 Puan)
vasat	■ ■ ■ ■ ■	(59-45 Puan)
kötü	■ ■ ■ ■ ■	(44-20 Puan)
çok kötü	■ ■ ■ ■ ■	(19-0 Puan)

Donanım

- 127 Dijital fotoğraf makinesi: Fujifilm FinePix A600
- 127 Uydu alıcı: Vantage X121S CI
- 127 Masaüstü bilgisayar: HP Pavilion T3510.TR
- 128 Taşınabilir multimedya oynatıcı: Global Opportunities BSK882
- 128 Dizüstü bilgisayar: Packard Bell EasyNote GN45
- 128 Hoparlör seti: Philips SPA9300
- 130 Harici sabit disk: Seagate ST3500601XS-RK
- 132 Taşınabilir hoparlör: YAMAHA NX-A01
- 132 VoIP: SMC WSKP100
- 132 Çok işlevli yazıcı: Brother MFC-215C
- 134 Dijital fotoğraf makinesi: Praktica Luxmedia 6503
- 134 Grafik tableti: Trust TB-4200
- 134 Web kamerası: Sorems MS-5814
- 136 LCD monitör: Benq FP202W
- 138 Ekran kartı: Gigabyte 1650 Pro
- 138 Web kamerası: Logitech Ultra Vision
- 138 Anakart: abit AB9 Pro
- 140 Cep telefonu: Sony Ericsson K790i
- 142 Anakart: MSI P965 Neo-F
- 142 Sabit disk kutusu: Flexy U20
- 142 Harici TV kartı: V-Gear MobiTV
- 144 Dij. fot. mak.: Kodak V610

Yazılım

- 146 Fotoğraf işleme: Ulead PI 11
- 146 Ses işleme: Adobe Audition 2
- 146 İnternet güvenliği: Kaspersky IS 6
- 148 Sistem aracı: Auslogics Defrag
- 148 Sunum aracı: Smartdraw 7 SE
- 148 P2P: iTorrent 1.6

Dijital fotoğraf makinesi	Uydu alıcı	Masaüstü bilgisayar
FUJIFILM FINEPIX A600	VANTAGE X121S CI	HP PAVILION T3510.TR
		
CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■
FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■	FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■	FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■
FİRMA BİLGİ İÇİN WEB FİYAT	FİRMA BİLGİ İÇİN WEB FİYAT	FİRMA BİLGİ İÇİN WEB FİYAT
Fujifilm Türkiye (212) 473 38 00 www.fujifilm.com.tr 164 € + KDV	Koyuncu (216) 528 88 88 www.koyuncu.com.tr 104 \$ + KDV	HP Türkiye (212) 444 79 79 www.hp.com.tr 499 \$ + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
Algılayıcı Çözünürlük Diyafram Bellek Besleme Boyut / Ağırlık	Kanal sayısı Giriş ve çıkışlar Modül girişi Kart girişi Video yakalama hızı	İşlemci Bellek Ekran kartı Sabit disk Optik sürücü İşletim sistemi
1/1,7 inç 6,3 MP 2.848 x 2.136 piksel F2,8 / F5,2 12 MB dahili, xD kart 2 x AA kalem pil 93 x 60 x 30 mm / 145 g	400 Komponent ve koaksiyel ses, 2 x SCART, 2 x DISH, 1 x TV anteni 2 adet 2 adet 30 fps	AMD AM2 Sempron 3400+ 512 MB DDR2 SDRAM nVIDIA GeForce 6150 80 GB PATA Çift katman Lightscribe 16x DVD-RW Windows XP Home Edition

Gerçek renkleri yaşamınıza katın:

Fujifilm giriş seviyesi modellerine bir yenisini ekledi. FinePix A600, sunduğu üst düzey performans ile kullanıcıların beğenisine sunuluyor. 6,3 megapiksel çözünürlüğe sahip ürün, 1/1,7 inç Süper CCD HR görüntü algılayıcısı kullanıyor. Bu algılayıcı, renkleri daha gerçekçi sunmayı sağlıyor. Deneme çekimlerimizde keskin ve doğala yakın kalitede fotoğraflar elde ettiğimiz A600'ün 3X optik zum ve 6,5 cm büyüklüğünde LCD ekranı bulunuyor. Ürünün en beğendiğimiz özelliği, kullanım öğelerinin asgari düzeyde tutulması. Bu sayede fotoğrafçılığa yeni başlayanlar, fazla zorlanmadan ve detaylı ayar yapmadan fotoğraf çekebiliyor. Ürünün üzerinde Türkçe menü kullanılması kullanım açısından işlevsellik sağlıyor. 12 MB dahili belleği, üzerindeki xD Picture bellek kartı yuvası ile artırılabilir. Bu sayede genişleme sağlanmış oluyor.

SONUÇ Giriş seviyesine göre tasarlanan ürün, bu kategoride iyi bir seçenek sunuyor.

- ⊕ Türkçe menü
- ⊕ Yüksek çözünürlük
- ⊕ Başarılı ergonomi

Sorunsuz dijital yayın keyfi:

HDTV yayınlarının yaygınlaşmasına daha uzun bir süre var. Bu süre içerisinde dijital TV yayınlarını izlemek istiyorsanız bir uydu alıcı satın almanız gerekiyor. Uydu alıcı piyasasında birçok marka ve model var. Bu marka ve modeller arasında seçim yapmak için dikkat etmeniz gereken en büyük ölçüt ise yazılım desteği. Vantage firması bu konunun üzerine itina ile eğilen firmalardan biri. Almanya ve Kore tabanlı yazılım geliştirme ekibiyle iyi bir iş çıkartıyorlar. Vantage, X121S CI modeliyle kullanıcıların beğenisine profesyonel bir çözüm sunuyor. Birçok modülü destekleyen bu uydu alıcının iki de modül girişi bulunuyor. Kolay kullanıma sahip menüsüyle dikkat çeken ürünün kanal geçiş süresindeki hızı etkileyici. Ayrıca cihazdan cihaza, PC'den cihaza ve cihazdan PC'ye yazılım ve kanal bilgisi aktarabilmek mümkün.

SONUÇ Vantage X121S CI kart desteği, hızlı çalışması ve aktarım işleviyle dört dörtlük bir uydu alıcı.

- ⊕ Güncel yazılım desteği
- ⊕ Türkçe menü ve kılavuzu
- ⊕ S/PDIF ile dijital ses çıkışı

Giriş seviyesinde HP kalitesi:

Dizüstü bilgisayarların satışı patlasa da, piyasa araştırmaları dizüstü satışlarındaki artışın masaüstü bilgisayarlarındaki yükselişinin önüne geçmediğini gösteriyor. Kullanıcılar taşınabilir PC'nin yanında bir de masaüstü PC'ye sahip olmak istiyor. Burada giriş seviyesi çözümler birçok ihtiyacı karşılamak için yeterli. Tercihinizi yapmadan HP'nin Pavilion T3510.TR adlı ürünü incelemenizde fayda var. AMD'nin yeni nesil AM2 işlemcisini kullanan HP, anakarta entegre nVIDIA GeForce 6150 grafik yongası taşıyor. 512 MB belleği ile ofis, internet işlemlerinde yeterli bir performans ortaya koyan cihaz, oyunlar için uygun değil. Buna karşın, şık tasarımı bir kasaya yerleştirilen bu sistem AMD Cool'n'Quiet desteği ve bir grafik kartı fanı olmayışı sebebiyle sessiz çalışıyor. Ürünü 17 inç HP marka LCD monitörle almak isterseniz fiyat 799 \$ + KDV'ye çıkıyor.

SONUÇ Etkili yazılım ve servis desteğiyle giriş seviyesinde cazip bir ürün.

- ⊕ Sessiz ve hesaplı
- ⊕ Yazılım ve servis desteği
- ⊖ Ortalama performans sunuyor →

Taşınabilir multimedya oynatıcı

GLOBAL OPPORTUNITIES BSK882

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Hesmak
BİLGİ İÇİN (216) 523 81 11
WEB www.hesmak.com.tr
FİYAT 199 \$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Algılayıcı	CMOS 3 megapiksel
Çözünürlük	480 x 234
Desteklediği biçimler	MP3,WMA,ASF,JPEG,WAV
Ekran	2,5 inç 65K renkli
Bellek	512 MB dahili, SD / MMC kart
Boyut / Ağırlık	103 x 68 x 18 mm /

Cebinizdeki multimedya kaynağı:

Tek bir cihazla müzik dinlemek, MPEG4 ve ASF biçiminde film seyretmek, ses kaydı yapmak, verilerinizi taşımak, TV'den kayıt yapmak, fotoğraf ve video çekmek, başka bir cihazdan resim, müzik veya video kaydetmek, oyun oynamak ister misiniz? Global Opportunities'in BSK882 adlı modeli, tüm bu dertlere derman oluyor. Tam bir multimedya kutusu olan ürün, giriş seviyesi bir dijital fotoğraf makinesi büyüklüğünde. 3 MP CMOS algılayıcının yanında, SD/MMC kart ile artırılabilen 512 MB dâhili belleğe sahip cihazın 2,5 inç boyutunda 65 bin renkli ekranı önizleme için uygun. Tuş takımı ve menü kullanımı çok rahat değil, ayrıca video kayıt çözünürlüğü 480 x 234. Flaş veya vizör bulunmaması ise eksik yanları. Bu tip cihazların tümünde gözlemlenen altyazı desteği bu üründe bulunuyor.

SONUÇ Birçok uygulamayı üzerinde toplayan Global Opportunities, hesaplı bir medya oynatıcı.

- + Türkçe menü
- + Uygun fiyat
- Ortalama performans

Dizüstü bilgisayar

PACKARD BELL EASYNOTE GN45

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Koyuncu
BİLGİ İÇİN (216) 528 88 88
WEB www.koyuncu.com.tr
FİYAT 1.099 \$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

İşlemci	Intel Core Duo T2050
Sabit disk	80 GB
Bellek	2 x 512 MB DDR2 SDRAM
Ekran	14,1 inç TFT LCD
Ağırlık	2,4 kg
Diğer	Bluetooth, web kamera

Dizüstünde Skype keyfi: Dizüstü sistemler yeniliklere açık olmalarıyla ilgi çekiyor. Örneğin bu ay inceleme fırsatı bulduğumuz Packard Bell'in Easy Note GN45 adlı ürünü, 1,6 GHz hızında Core Duo işlemcisine sahip, ayrıca 1 GB sistem belleği ve 80 GB kapasiteli sabit diski ile birçok işin üstesinden rahatlıkla gelebiliyor. 128 MB paylaşımlı tümleşik grafik işlemcisi, oyun düşkünü olmayan kullanıcılar için fazlasıyla yeterli. Üzerinde bulunan çift katmanlı DVD yazıcısına ek olarak, 802.11a/b/g W-Lan standardını destekliyor. GN45'de web kamerası ve Bluetooth özelliğinin yer alması iyi düşünülmüş. 14,1 inç'lik TFT ekran bilgisayarını taşıyanlar için, hafif ve pil süresi uzun bir ürün ortaya çıkarttığından biçilmiş kaftan. GN45'in ayırt edici özelliği, internet üzerinde telefon görüşmelerini sağlayan Skype yazılımıyla gelmesi, bunu web kamerası ve mikrofon ile desteklemesi.

SONUÇ Başta taşınabilirlik olmak üzere bir dizüstü bilgisayarda olması gereken her şeye sahip bir ürün.

- + Yüksek performans, uzun pil ömrü
- + Tam donanımlı
- + Üzerinde Skype tuşu var

Hoparlör seti

PHILIPS SPA9300

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Philips Türkiye
BİLGİ İÇİN (800) 261 33 02
WEB www.philips.com.tr
FİYAT 145 YTL + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

AHoparlör	2 x uydu, 1 x subwoofer
Subwoofer çıkış	20 watt
Uydu çıkış	10 watt
Frekans aralığı	35 Hz – 20 kHz
Kumanda	Kablolu
Diğer	Ses girişi

Güçlü ve alımlı: Hoparlör dünyasındaki rekabetin güçlü oyuncularından Philips, karşımıza bu kez de iki adet uydu ve bir adet subwoofer'dan oluşarak az yer kaplayan; buna karşın film, oyun ve müziklerde tatminkar bir sistem olan SPA9300 ile çıkıyor. Ürünün çift orta seviye sürücülü uydu hoparlörü kadar ahşap yapıdaki subwoofer'ı da şık bir görünümde. Toplam 50 watt RMS ses çıkışı sağlayan SPA9300, düşük ve orta ses düzeyinde oldukça başarılı bir performans sergiledi. Buna karşın en yüksek ses seviyesinde –birçok hoparlör seti gibi– çeşitli parazitlenme ve gürültülerle karşılaştık. Ancak bu seviyede kullanıma giden dinleyiciler zaten 2+1 sistemleri tercih etmediğinden, durum son derece normal. Ayrıca ses seviyesi ayarlanıyor. Ancak PC ve subwoofer'a bağlanma gerekliliği, bas seviyesinin sadece subwoofer'dan ayarlanması gibi eksikleri de bulunuyor.

SONUÇ Sağladığı çıkış seviyesinde en uygun seçeneği sunan masüstü hoparlör seti.

- + Kaliteli ve yüksek ses çıkışı
- + Tasarıma önem verilmiş
- Farklı bağlantı şekli, bas ayarı yok →

Harici sabit disk

SEAGATE ST3500601XS-RK

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA	Datagate
BİLGİ İÇİN	(212) 321 41 41
WEB	www.datagate.com.tr
FİYAT	Firmayı arayınız

TEKNİK ÖZELLİKLER

Arabirim	eSATA
Kapasite	500 GB
Önbellek	16 MB
Dönüş hızı	7.200 RPM
Boyut	180 x 160 x 57 mm
Ağırlık	1,1 kg

- + Yüksek kapasite ve hız
- + Yedekleme aracı hediye
- + eSATA kartı ile her PC'ye uygun

HARİCİ ESATA Birlikte gelen eSATA PCI kart sayesinde, anakartınız üzerindeki eSATA girişine gerek kalmıyor.

eSATA ile daha hızlı

Seagate yeni nesil harici disk eSATA ile uzun süren sessizliğine son verdi.

■ Seri ATA'nın çıkışı birçok kullanıcının ortak sıkıntısı olan yavaşlığı ortadan kaldırdı. Daha hızlı sabit disklerin kullanılmasına olanak sağlayan Seri ATA sistem, açılış ve program yüklenme sürelerini kısalttığı gibi genel veri aktarım hızını yükselterek bilgisayar kullanımını büyük ölçüde rahatlattı.

Bu yılın başından beri çeşitli ürünlerde görmeye başladığımız eSATA ise Seri ATA'nın nimetlerini kasanın dışına taşıyor. Yeni nesil anakartların büyük bölümünde bulunan eSATA, anakartın arka panelinde yer alan bir depolama yuvası. Bugüne dek USB ve Firewire üzerinden harici diskler sisteme takılabiliyordu. Ancak bu arabirimi kullanan sabit diskler asla dahili bir sabit diskin hızına erişemediler.

Hot Plug ile sistem açıkken takıp çıkartılabilir

eSATA, ikinci nesil Seri ATA gibi 3 Gb/sn bant genişliği sunması ve hot plug desteğiyle dikkat çekiyor. Bunun yanında iki metreye kadar bağlantı kablosu destekleyen eSATA'nın kabloları da klasik SATA kablolarından farklı. Merak etmeyin, kablo aynı incelekte fakat girişler kolay takılabilmesi açısından L biçiminde değil. Ayrıca takıp çıkartılırken zarar görmemesi istendiğinden sabit bir koruyucu kılıfı bulunuyor.

Seagate'in eSATA sürücüsü, içinde 3,5 inç'lik bir Barracuda sabit disk taşıyor. 500 GB kapasiteli bu disk, hangi boyutta olursa olsun resim, video ve bilimum dokümana ev sahipliği yapmak için fazlasıyla yeterli bir çözüm. Kartı PC'nize bağlamak oldukça kolay. eSATA kablosunu kullanmak yeterli.

Herhangi bir sürücü kullanmadan bilgisayar açıkken bile sabit diski sisteme takabilirsiniz.

eSATA yuvasız yoksa, arabirim kartını kullanın

Bilgisayarınızda eSATA yuvası yoksa endişe etmeyin, Seagate bunu da düşünerek kutuya Promise marka bir eSATA kartı eklemiştir. PCI yuvasına takılan bu kart sayesinde PC'nize iki adet eSATA cihazı bağlayabilirsiniz. Ürünün güç ihtiyacını beraberindeki adaptörden sağlıyorsunuz. Bu kartı sisteminize tanıtabilmeniz için gereken Windows ve MacOS uyumlu sürücüler CD içerisinde yer alıyor. Dolayısıyla Mac kullanıcıları da bu ürünün geniş depolama alanı ve hızından faydalanabiliyor.

Hız ve kapasite bir arada: Dahili sabit diskleri aratmıyor

Disk, FAT dosya biçiminde biçimlendirilmiş olarak geliyor. Ürünü PCI kartı ile kullandığımızda sisteme sorunsuz tanıtıldığını gördük. Anakart üzerindeki yuvaya taktığımızda ise sistemi yeniden başlatmamız gerektiği. Genel sabit disk testlerinin aynısını bu ürüne de uyguladık ve saniyede 60 MB'a varan okuma ve ortalama 50 MB yazma hızına eriştiğini gözlemledik. 20 ms'lik rastgele erişim süresi de oldukça başarılı.

SONUÇ Günümüz sistemlerinin tümü desteklemese de, uyumlu bir sisteme geçene kadar PCI kart kullanılabilir. Başarılı ergonomisinin yanı sıra, açma/kapatma tuşu, sessiz çalışma modu gibi işlevlere ek olarak, yedekleme yazılımı ve disk araçlarıyla donanan Seagate ST3500601XS-RK, geniş kapasite ve yüksek hız arayanlar için yepyeni bir seçenek oluşturuyor. →

Taşınabilir hoparlör

YAMAHA NX-A01

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Forum Audio
BİLGİ İÇİN (216) 283 69 69
WEB www.forumaudio.com
FİYAT 199 YTL

TEKNİK ÖZELLİKLER

Sürücü sayısı	2 x 3 cm titanyum koni
Ses bağlantısı	Stereo (mini)
Toplam çıkış	2 x 4 watt RMS
Frekans aralığı	90 Hz – 20 kHz
Güç gereksinimi	DC12V adaptör
Boyut ve ağırlık	89 x 84 x 84 mm, 0,31 kg

Siz neredesiniz müzik orada: Profesyonel ürünlerle tanıdığımız üreticiler kişisel eğlence sektörüne el atmaya başladı. Bu üreticilerden olan Yamaha'nın test merkezimize gönderdiği NX-A01'i, küp şeklinde ufak yapısı ve şık görünümüyle ilk bakışta dikkat çekiyor. Adaptörle çalışan cihaz, taşınabilir olmasına karşın ne yazık ki kalem pil ile çalıştıramıyor. Cihazın ses bağlantısı ise mini stereo; dolayısıyla başta iPod olmak üzere müzik çalarlarla uyumlu. Dilerse-niz, masaüstü veya dizüstü bilgisayarınızla da kullanabilirsiniz. Az yer kaplaması bu açıdan bir avantaj. Cihaz iki yanındaki 3 cm çapındaki titanyum sürücülerle, masaüstü hoparlörleri aratmayacak kadar doygun ve kaliteli bir ses çıkışı sağlıyor. Üst kısmıki dairenin etrafındaki dört tuşla ses düzeyi ayarlanıp, tamamen kısılabiliyor. Ayrıca uyumlu Yamaha cihazıyla Bluetooth desteği eklenebiliyor.

SONUÇ Tasarım, ses düzeyi ve çıkış kalitesi gibi artıları var, ancak dört dörtlük değil.

- + Etkili ses çıkışı
- + Göz alan tasarım
- Pille çalışmıyor, çantası yok

VoIP

SMC WSKP100

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Çözüm
BİLGİ İÇİN (216) 540 64 74
WEB www.cozum.com.tr
FİYAT 189 Euro + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Arabirim	802.11b / g, mini USB
Ekran	1,8 inç LCD
Çözünürlük	128 x 160 piksel
Ses codec'i	ITU G.729AB
Güvenlik işlevleri	WEP, WPA / PSK, WPA2 / PSK
Boyut	49 x 115 x 18 mm

Her yerde Skype: Skype yazılımına özel donanımların sayısı giderek artıyor. Ev ve ofis kullanıcıları için ağ donanımları üreten SMC de, tıpkı Netgear ve Belkin'in ürününe benzeyen bir Skype telefonu ile bu pazarda yer edinmek istiyor. Ürün USB bağlantısıyla şarj ediliyor, bunun dışında PC'ye ihtiyaç duyulmuyor. Çünkü varolan kablosuz bağlantı standartlarını destekliyor. Yani evinizdeki kablosuz ADSL modeminizle veya bir internet bağlantı noktasıyla bu cihazı kullanabilirsiniz. Güvenli bağlantıları da kaydedebilen cihaz, birden çok noktada anında bağlantı kuruyor. Dahili Skype yazılımı ile her tip görüşme yapabilmek mümkün. Ancak dahili web tarayıcısı olmadığından web üzerinden yetkilendirilen kablosuz ağlarda etkisiz. Bunun dışında kolayca kullanılan ürünün ses kalitesi ortalama. Ürünün mesaj gönderme ve konferans aramalarda kullanılamama gibi eksikleri bulunuyor.

SONUÇ Üç saati aşan konuşma süresi ile Skype kullanımında rahatlık arayanlara hitap ediyor.

- + Güvenli bağlantı desteği
- + Bağlantı kopmadan çalışıyor
- Web girişli ağlara uygun değil

Çok işlevli yazıcı

BROTHER MFC-215C

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Altındağ
BİLGİ İÇİN (212) 501 72 80
WEB www.altindag.com.tr
FİYAT 150 \$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Arabirim	USB 2.0
Baskı çözünürlüğü	6.000 x 1.200 dpi
Bellek	8 MB
Baskı Hızı	20 s / dk siyah beyaz, 15 s / dk renkli
Boyut	373 x 135 x 345 mm
Diğer	Kart okuyucu, LCD bilgi ekranı

Tara, tercüme et ve bas: Baskı üniteleri ile tanıdığımız Brother, ürün portföyünü birbirinden çekici ürünlerle geliştiriyor. Bunlardan birisi de çok işlevli bir baskı birimi olan MFC-215C. Baskı, kopyalama ve tarama yapabilen cihaz, faks işlevine de sahip. Oldukça küçük boyutları, bellek kartı okuyucusu ve bir satırlık LCD ekrana sahip bu cihaz, dakikada 15 sayfa renkli, 20 sayfa siyah beyaz baskı yapabiliyor. Dört adet mürekkep kartuşuyla çalışması, ekonomik bir baskı sunmasında önemli bir etken. Taranan dokümanları yazılım yardımıyla tercüme edebilmesi ise oldukça etkileyici. Almanca, İngilizce, Fransızca, İspanyolca, İtalyanca, Portekizce, İsveç ve Rusça çeviri yapabilen cihazın bu işlevinden çok şey beklememek gerekiyor. Çünkü buradaki mantık, kâğıtta yazılı olan metin hakkında bilgi vermek. Uygun boyutları ve kaliteli baskı becerisi, ürünü her yerde etkin kılmak için yeterli.

SONUÇ MFC-215C ile eşdeğer fiyatta ve kalitede çok işlevli cihaz bulmak oldukça zor.

- + Uygun fiyatlı
- + Bellek kartı okuma ve faks işlevi
- + Geniş yazılım desteği

Dijital fotoğraf makinesi	Grafik tableti	MP3 çalar
PRAKTICA LUXMEDIA 6503	TRUST TB-4200	CREATIVE ZEN VISION M
		
CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■
FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■	FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■	FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■
FİRMA Natural Elektronik BİLGİ İÇİN (212) 526 52 22 WEB www.praktica.com.tr FİYAT 199 \$ + KDV	FİRMA Multitec BİLGİ İÇİN (216) 420 93 00 WEB www.multitec.com.tr FİYAT 111 \$ + KDV	FİRMA Multimedya BİLGİ İÇİN (212) 479 46 46 WEB www.multimedya.com FİYAT 649 \$ + KDV
TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER	TEKNİK ÖZELLİKLER
Algılayıcı 1/2,5 inç / 6,1 MP	Arabirim USB	Arabirim USB 2.0
Fotoğraf çözünürlüğü 2.816 x 2.112 piksel	Baskı seviyesi 512	Kapasite 60 GB
Video çözünürlüğü 640 x 480	Çözünürlük 3.048 dpi	TFT Ekran 2,5 inç / 320 x 240 piksel
Diyafram f: 2.8 - 4.9	Etkin alan 22,58 x 30,4 cm	Pil kullanımı 16 saat ses / 5 saat video
Bellek 32 MB dahili	Boyut 400 x 350 x 12 mm	Ağırlık 178 g
Boyut / Ağırlık 94 x 56 x 21 mm / 117 g	Diğer 3 tuşlu kalem, optik fare	Diğer FM, DivX desteği, JPEG gösterimi

Hayatınızdaki kareleri kaçırmayın:

Praktica Luxmedia 6503, sesli video kaydın yanında, MP3 çalabilen bir fotoğraf makinesi. 6,1 megapiksel çözünürlükte 1/2,5 inç boyutundaki CCD algılayıcısı, büyük baskı isteyenleri memnun edecek türden. Ürünün metal gövdesi sağlamlığının göstergesi olarak kabul edilebilir. İşaret parmağı deklanşör üzerindeyken, baş parmağınızla tüm ayarları kolaylıkla yapabilirsiniz. İnterpolasyonla daha yüksek çözünürlükte çıktı verebilen Praktica Luxmedia 6503 üzerinde 2,5 inç'lik bir TFT LCD ekran bulunuyor. 3x optik zum yapabilen ürünün 32 MB dâhili belleğinin yanı sıra bulunan SD kart genişleme yuvası, çok sayıda fotoğraf saklamak isteyenleri sevindirecek. Buna karşın giriş seviyesine sunulan ve ek işlevleriyle dikkat çeken bir üründen, portre, manzara gibi hazır çekim modlarının bulunmaması ve müzikçaların ileri / geri sarma işlevlerinin olmaması düşündürücü.

SONUÇ Praktica Luxmedia 6503 giriş seviyesi kullanıcıları memnun edecek.

- + Sağlam ve minik yapı
- + Türkçe menü
- Hazır çekim modu yok

A4 boyutunda çizim: Grafik tabletleri profesyonel tasarımcılar için, kağıt üzerindeki çizgiyi taramaktan daha iyi sonuçlar veriyor. Yazılımların grafik tabletlere olan desteği sayesinde, resim işleme araçlarından daha fazla verim elde edilebiliyor. Tabletlerin sunduğu yüzlerce farklı baskı seviyesi de, detaylandırmayı kolaylaştırarak klavye ve fare ile hazırlanandan çok daha farklı sonuçların ortaya çıkmasını sağlıyor. Trust'ın test merkezimize gönderdiği TB-4200, amatör ve yarı-profesyonel kullanıcılar için hesaplı bir seçenek. Bu ürünün en önemli farkı, A4 kağıt boyutunda etkin bir çizim alanı sunması. Böylece büyük ve detaylı çizimler yapmak daha kolaylaşıyor. Cihazın USB bağlantısını yapmak ve sürücüsünü kurmak yeterli. Üç tuşlu optik faresi bulunan cihazın kalemi, bir adet AAA pil ile çalışıyor ve cihaz benzerlerinin aksine herhangi bir yazılım hediyesi sunmuyor.

SONUÇ Baskı seviyesi düşük ve yazılım hediyesi olmamasına karşın fiyat avantajı sunuyor.

- + 24 kısayol işlevi
- + Yüksek çözünürlük ve geniş alan
- Kutudan yazılım çıkmıyor

iPod'dan daha iyi: Creative, yeni ürün gamı ile Apple iPod'u hedef almaya başladı. Geliştirilen Zen Vision M, rakibi gibi müzik oynatmasının yanı sıra, video ve resim gösterimini de destekliyor. 60 GB'lık kapasite, ürüne büyük bir avantaj kazandırıyor. Fakat 104 x 62 x 19 mm'lik boyut biraz tombul gösteriyor. Bunun nedeni de üzerinde 2,5 inç'lik bir ekran bulunması. Bu ekran sayesinde DivX ve XviD biçimindeki videolar rahatlıkla oynatılabilir. Ürünün dezavantajı tüm bağlantılar için tek bir adaptör kullanılması. Bu adaptör kaybedildiğinde zor durumda kalabilirsiniz. Buna karşın, Vision M'in ses kalitesi o kadar başarılı ki, rakiplerinin ona karşı pek şansı yok. Bizim hoşumuza giden unsur, 2,5 inç'lik TFT ekranın kalitesi oldu. 324 cd/m²'lik parlaklık ve 590:1'lik kontrast değerine sahip olan bu ekran, görüntüleri oldukça keskin ve net verebiliyor.

SONUÇ Vision M biçim seçenekleri ile görüntü ve ses kalitesi sayesinde rakipsiz bir cihaz.

- + Üstün ses kalitesi
- + Geniş ve kaliteli TFT ekran
- Yüzey kolay çizilebiliyor

→

Programlanabilir kumanda

LOGITECH HARMONY 785

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA
BİLGİ İÇİN

Hızlı Sistem, Logosoft
(212) 454 99 00,
(212) 217 55 85

FİYAT

274 \$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Haberleşme teknolojisi	Kızılötesi
PC bağlantısı	USB
Kontrol edilebilen cihaz	15 adet
Etkileşimli tuş takımı	6
Boyut	225 x 53 x 25 mm
Diğer	Renkli LCD ekran

- + Renkli LCD ekrana sahip
- + Kolay kurulum ve kullanım
- + Ürün veritabanı ile evrensel kullanım

TUŞ TAKIMI Tuş takımının ışıklandırılması karanlık ortamlarda çok işinize yarayacak.

Tek kumandayla kontrol

Onlarca kumandayla uğraşmayın, Harmony tüm yönetim ihtiyaçlarınızı karşılıyor.

■ Tek bir kumanda ile bir düzine teknolojik cihazı yönetmeyi kim istemez ki? Sihirli bir değnek gibi doğrulttuğunuz kumandayla, hedeflediğiniz tüm aygıtları kontrol etmek bir çoğumuzun hayali. Böylece hem masanın üstü kumanda dolu olmayacak hem de hangi kumanda hangi cihazı yönetiyor telaşına kapılmayacaksınız. Evet, tüm bunlar birer rüya gibi gelebilir birçoğumuza. Ama böyle bir şey gerçekten mümkün. Nasıl mı? Hemen söyleyelim. Logitech'in Harmony 785 adlı evrensel kumanda cihazı sayesinde.

Kolay kurulum ve Kullanım özellikleri

Bu ürün benzer ürünlerden oldukça farklı. En belirgin özelliği üzerinde bir LCD ekran olması. Bu ekran üzerinden kızılötesi haberleşmeyi sağlayan Harmony 785 ayarlanabiliyor. LCD ekranın alt kısmında klasik kızılötesi uzaktan kumandalardan bildiğimiz tuş takımı yer alıyor. LCD ekran ve bu tuş takımı yardımı ile bu ürünü programlayabilirsiniz. Yardım seçenekleri sayesinde basit adımlarla Harmony'ye uzaktan yönetilebilen bir cihaz tanımlayabilirsiniz. Bunun için yapılması gereken ilk iş, Harmony'yi birlikte verilen USB kablolu ile bilgisayara bağlamak. Bu, çok sayıda komutu elle girmekle uğraşmaktan kurtarıyor. İnternet üzerinden otomatik güncelleme mümkün. Daha doğrusu, otomatik olarak yönlendirileceğiniz web sitesinden, Harmony'nin yönetmesini istediğiniz cihazın model numarasını ve bazı basit soruları yanıtlamanız gerekiyor. Burada cihazın türünü, örneğin yönetilecek ürünün bir televizyon veya bir DVD oynatıcı

olup olmadığı belirtmeniz şart. Bu sayede en karmaşık sistemleri bile Harmony kullanarak programlayabilirsiniz. Bunun için karmaşık bir makro oluşturmaya gerek duymaması, en büyük artılardan biri.

Bu servisin gayet başarılı olduğunu da hemen belirtmeliyiz. Zira Logitech'in veritabanında yaklaşık 4.000 üreticiye ait 140.000'den fazla cihaz tanımlanmış. Bunların arasında HDTV cihazlarından tutun, PVR, DVR, VCR aygıtları ve hatta çeşitli klimalar bile yer alıyor.

Bu ürünü 7'den 70'e herkes kullanabilir

Harmony'yi bir kez kurduktan sonra kullanmak daha da kolay. Sahip olduğunuz Smart State Teknolojisi sayesinde istenilen ayarları hemen yerine getirebiliyor. Bu cihazı kontrol etmek için yapmanız gereken tek şey tek bir tuş ile çalışma modunu belirlemek, örneğin TV veya müzik seti modu. Bir sorun yaşadığınızda ise, üzerinde bulunan yardım tuşu sayesinde ayarları gözden geçirmek ve sorunun kaynağını bulmak mümkün. Bu sayede en karmaşık müzik ve video sistemleri ile birlikte çeşitli TV'lerin teletekstlerini veya uydu alıcılarının menülerini kullanmak tam bir çocuk oyuncağına dönüşüyor.

SONUÇ Ürün ele rahat oturması için özel olarak tasarlanmış. Harmony'nin alt kısmına bakıldığında bu çok güzel bir şekilde görülebiliyor. Pil şarjı için kutudan bir yükleme istasyonu çıkması da iyi düşünülmüş. Bu aygıtı kullanarak toplam 15 ürünü yönetebilirsiniz. Beğendiğimiz bir özellik de tuş takımının ışıklandırılması. Bu sayede karanlıkta bile rahatça kullanabilirsiniz. →

Anakart

ABIT SG-95

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Koyuncu
BİLGİ İÇİN (216) 528 88 88
WEB www.koyuncu.com.tr
FİYAT 64 \$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Form faktör	microATX
Yonga seti	SIS 662 / 966L
İşlemci yuvası	Soket 775
FSB hızı	800 / 533 MHz
Bellek yuvası	2 x DDR2 SDRAM
Genişleme yuvası	1 PCIe16X, 1 PCIe1X, 2 PCI

Tarayıcı

XEROX DOCUMATE 632

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Multimedya
BİLGİ İÇİN (212) 479 46 46
WEB www.multimedya.com
FİYAT 1.899 \$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Arabirim	USB 2.0
Tarama hızı	30 s / dk
Tarama çözünürlüğü	600 x 1.200 dpi
Renk derinliği	48 bit
Boyut	534 x 394 x 216 mm
Diğer	Duplex ve seri tarama birimi

Web kamera

TTEC TTC216

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Tesan
BİLGİ İÇİN (212) 454 60 00
WEB www.tesan.com.tr
FİYAT 25 YTL + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Arabirim	USB 2.0
Algılayıcı	1,3 MP CMOS
Video çözünürlüğü	640 x 480 piksel
Resim çözünürlüğü	1.280 x 1.024 piksel
Video yakalama hızı	30 fps
Diğer	Mikrofon, aydınlatma

Giriş seviyesinde ekonomi: Intel'in yeni işlemcileriyle uyumlu, az sayıdaki uygun fiyatlı seçenekten biri de abit tarafından hazırlandı. SG-95 adlı bu anakart, 800 MHz FSB hızındaki Intel işlemcilerle uyumlu. Buna ne yazık ki günümüzdeki Core 2 Duo işlemciler dahil değil. Ancak 2007'nin başında çıkacak olan 1,8 GHz hızındaki Core 2 Duo E4300 ile kullanabilmek mümkün olacak. Üründe, abit'in önceki mATX anakartı olan SG-80 gibi SiS yongası kullanılıyor. SiS Mirage 1 adlı yeni grafik yongası 256 bit bellek veriyoluna sahip olmasıyla ilgi çekici. Ancak giriş seviyesinde performans sunduğunu belirtelim. Bu anakartla sisteminize iki adet SATA 3 Gb/sn sabit disk takarak RAID yapabilir, 10 ve 100 Mbit hızında ağa bağlanabilir ve 8 kanal ses çıkışının tadını çıkartabilirsiniz. Bunun dışında IDE yapısı korunarak dört adet cihaz desteklenebilir.

SONUÇ Sorunsuz bir şekilde çalıştırdığımız ürün, ufak ve hesaplı bir PC için ideal.

- + Çok hesaplı bir seçenek
- + Yeni teknolojilerle uyumlu
- Tüm işlemcileri çalıştırmıyor

Tek tuşla seri tarama: Piyasada en az değişime uğrayan ürünlerden biri de tarayıcılar. Çok işlevli ürünlerin piyasaya çıkmasıyla zor günler geçiren tarayıcılar, günümüzde farklı özelliklere yönelen kullanıcılar için bir pazar oluşturmaya başladı. Buna en iyi örnek, profesyonel tarama seçenekleri ile Xerox'un piyasaya sunduğu en gelişmiş ürün diyebileceğimiz DocuMate 632. Yatay taramanın yanı sıra çift taraflı (duplex) tarama seçenekleri de sunan cihaz, oldukça yüksek bir tarama hızına sahip. Tek taraflı taramada dakikada 35, çift taraflı taramada ise dakikada 70 sayfalık bir hıza erişmesi oldukça etkileyici. Tek seferde tam 100 sayfayı, 600 x 1.200 dpi optik çözünürlüğünde tarayabilen DocuMate 632'de arşivleme, ağ üzerindeki bir bilgisayara kopyalama veya e-posta ile gönderme mümkün. Ayrıca, tarama sonrasında, PDF, JPEG, TIFF, BMP gibi farklı biçimlerde çıktı alabilirsiniz.

SONUÇ Çok sayıda doküman taranan ofisler için işleri kolaylaştıracak bir çözüm.

- + Yüksek hızda kaliteli tarama
- + Geniş yazılım desteği
- + Duplex ve seri tarama özelliği

Ucuza görüntülü görüşme: MSN ve Skype gibi internet üzerinden sohbet edebileceğiniz programların kullanımı arttıkça, kullanıcıların görüntülü görüşme imkânı sunan web kameralara gösterdiği rağbet artıyor. Bu yüzden piyasada hesaplı fiyata satılan çok sayıda ürün bulabilirsiniz. Bunlardan biri de Ttec'in TTC216 adlı modeli. Üzerindeki beş parça lens ile net görüntü sunan ürün, 1,3 megapiksel çözünürlükte bir algılayıcı kullanıyor. Lensin çevresindeki altı adet kızılötesi led karanlık ortamlarda aydınlatma sağlayarak, görüntü kalitesini koruyor. Dahili mikrofonu ile ses iletimi yapabilen Ttec TTC216'nın efektif çekim alanı 1,5 metre. Bunun web kameralar için standart bir değer olduğunu söyleyebiliriz. 3 cm'den sonuza odaklama yapabilen ürün, yakın çekimler için de uygun. Cihaz ile ayrıca 640 x 480 çözünürlükte 30 fps görüntü kaydı yapılabilir.

SONUÇ Ttec TTC216 standart özellikleri düşük fiyatla sunan bir web kamerası arayanlara uygun.

- + Uygun fiyat
- + Başarılı ergonomi
- Ortalama kalite

Dizüstü bilgisayar

DATRON AERO TW3

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA

Ufotek

BİLGİ İÇİN

(212) 336 61 00

WEB

www.ufotek.com.tr

FİYAT

1.399 \$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

İşlemci	Intel Core 2 Duo T7200
Sabit disk	100 GB SATA
Bellek	2 x 512 MB DDR2 SDRAM
Ekran	15,4 inç TFT WXGA
Grafik işlemci	nVIDIA GeForce GO 7400
Ağırlık	2,7 kg

- + Merom işlemci ile yüksek performans
- + Oyun severlere uygun
- + S-Video ve DVI çıkışları

DİJİTAL ÇIKIŞ Dizüstü bilgisayarlar da rastladığımız analog monitör çıkışı yerine dijital çıkış kullanılmış.

Core 2 Duo devri başladı

Datron Aero TW3, dizüstünde 64 bit desteği sunan yeni Intel işlemciyi ülkemize getiren ilk ürün.

■ Intel'in Centrino ailesi başarıdan başarıya koşuyor. Bu konsept o kadar tutuldu ki dizüstü sistemlerde resmen bir satış patlaması gerçekleşiyor. İşin güzel tarafı da, bu sistemlerdeki gelişimin ardının arkasının kesilmeyişi. Platformun etkisi öyle bir düzeye ulaştı ki, masaüstü sistemlerde kullanılan işlemciler bile artık dizüstü işlemcilerden etkileniyor. Masaüstü sistemlerde şu an büyük sükse yapan Conroe ailesinin kökeni bile Centrino platformunda kullanılan Pentium M işlemcilerine dayanıyor.

Conroe'ya gösterilen yoğun ilgi dizüstü sistemlerin gelişimini yavaşlattı. Bir süre sonra herkes dizüstü sistemlerde bu değişimi bekliyordu. Sonunda beklenen oldu ve nihayet Core 2 Duo işlemcisi artık dizüstü sistemlerde görücüye çıktı. Bu işlemciye sahip bir dizüstü sistemini ülkemize getiren ilk firma Ufotek oldu. Datron Aero TW3 adlı yeni ürün, birçok özelliikle donatılmış şekilde karşımızda.

Datron Aero TW3'nin teknik özellikleri

TW3, yukarda da bahsettiğimiz gibi yeni nesil Intel işlemcisini üzerinde barındıran bir dizüstü sistemi. Ürünün üzerinde bulunan T7200 kod adlı işlemci, 2 GHz sistem saat hızında çalışıyor. Burada kullanılan sabit disk Fujitsu'nun 100 GB kapasiteli SATA ürünü. SATA daha önce sadece masaüstü sistemlerde kullanılıyordu. Günümüzde bu teknolojinin dizüstü sistemlere dâhil edilmesi, özellikle işletim sistemi yükleme zamanının kısalması açısından önemli bir değişim. Benzer bir durum, kullanılan 1 GB kapasiteli DDR2 bellekler için de geçerli. DDR2 teknolojisi de dizüstü sistemler

için yeni ve önemli bir performans artışı sağlıyor. Oyun sevenleri de düşünen TW3, üzerinde nVIDIA'nın GeForce Go 7400 grafik işlemcisi taşıyor. Bu işlemci ile birçok oyunu oynamak mümkün. Tabii masaüstü sistemlerde görülen performansı beklemek yanlış olur; yine de yaptığımız denemeler bu dizüstünün birçok oyunu rahatlıkla çalıştırdığını gösterdi.

Merom işlemciler 64 bit ile Vista'ya hazır

Çift çekirdek ve 65 nanometre mimarisine göre üretilen bu işlemcinin üzerinde 4 MB kapasiteli önbellek bulunuyor. Bu önbellek Advanced Smart Cache adlı bir teknoloji ile akıllı bir şekilde yönetilebiliyor. Örneğin tek çekirdekli uygulamalarda, önbelleğin hepsi tek bir çekirdek tarafından kullanılıyor. Tabii ki değişim bununla sınırlı değil. Örneğin Wide Dynamic Execution, frekans birimi başına daha çok işlem yapılmasını sağlıyor. Smart Memory Access adlı teknoloji, sistem belleğinin daha etkin kullanılmasına olanak tanıyor. Merom işlemcisinin bir önceki nesle kıyasla en önemli farkı, EM64T sayesinde 64 bit işletim sistemleriyle uyumlu olması. Vanderpool Virtualising (Intel VT) adlı yeni teknoloji de birden çok işletim sistemini aynı anda çalıştırmanızı kolaylaştırıyor.

SONUÇ Datron, bu ürün ile yüksek bir performans elde etmeyi başarıyor, öyle ki, TW3 bir önceki işlemci ailesine kıyasla bazı testlerde %20 daha etkili. Bununla birlikte ürünün donanım bileşenleri de ihmal edilmemiş. Ürünün eksileri, ergonomiden çok performans ağırlıklı oluşu ve yeni nesil dizüstülerin aksine, bir web kamerası içermeyişi. →

Kablosuz yönlendirici

AIRLIVE WMM-3000R

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA	Sentim
BİLGİ İÇİN	(216) 528 33 33
WEB	www.sentim.com.tr
FİYAT	Firmayı arayınız

TEKNİK ÖZELLİKLER

Arabirim	5 x ethernet, 802.11b / g
Anten gücü	2 adet 2 dBi Reverse Dipole
Güvenlik duvarı	SPI, DoS, IPsec
Yönetim	DHCP, DNS, NAT
Boyut	160 x 115 x 30 mm
Ağırlık	210 g

Kablosuz ağda yüksek verim: Kablosuz ağlarda yaşanan hız ve kapsama alanı sıkıntısı nedeniyle kullanıcılar ne yapmaları gerektiğini bilemiyor. Bunu çözenin yollarından biri, ağa kablosuz bir erişim noktası daha eklemek. Burada bir alternatif de kablosuz yönlendirici kullanmak olabiliyor. Eğer kablosuz ağına yoksa kablosuz bir yönlendirici, ağa kablosuz kullanıcıları kolayca entegre etmenizi sağlıyor. AirLive'in WMM-3000R adlı modeli, kullandığı MIMO teknolojisi sayesinde kapsama alanı ve hız konusunda sıradan yönlendiricilere kıyasla daha gelişmiş bir çözüm sunuyor. Bunun nedeni, üzerinde iki adet anten bulunması. Bu antenler aynı anda giriş ve çıkış amacıyla kullanıldığından verim büyük ölçüde artıyor. Ancak istemcinin de MIMO destekli bir adaptör kullanması şart. Web üzerinden yönetilen cihazın gelişmiş güvenlik işlevleri ve sorunsuz kurulumu beğenimizi kazandı.

SONUÇ MIMO terfisi yapmak isteyenler için uygun, ancak Türkçe kılavuz ve ya menü yok.

- + Etkili iki adet anten
- + Güvenlik ve yönetim işlevleri
- Türkçe desteklemiyor

LCD ekran temizleme kiti

ROGGE DUO-CLEAN

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA	Exa Bilgisayar
BİLGİ İÇİN	(216) 415 92 00
WEB	www.eksa.com.tr
FİYAT	Firmayı arayınız

TEKNİK ÖZELLİKLER

Sıvı miktarı	125 ml
Standart	TÜV
Bez dokusu	Mikrofiber
Bez boyutu	38 x 40 cm
Kullanım alanı	TFT / LCD, cep telefonu, dizüstü PC
Diğer	Ağ ve USB bağlantısı

LCD'nizi parlatın: TFT ekranlar masasında yeni yeni yaygınlaşa da, dizüstü bilgisayar ve cep telefonları sayesinde bu ince ekran teknolojisi uzun süredir alışkınız. Bu ekranların en önemli sorunu kolayca parmak izi, toz ve dumandan etkilenecek görüntü kalitelerinin düşmesi. Eğer daha önce nemli veya kuru bir bezle LCD ekranı temizlemeye kalktıysanız, bunun sadece geçici bir çözüm olabileceğini farketmişsinizdir. Su ile nemlendirilmiş bez ile yapılan temizlik, LCD ekranlarda kalıcı lekeler bırakabiliyor. ROGGE, ekran temizliğiyle ünlü bir firma ve Samsung, Fujitsu Siemens, CTX, NEC, ProView gibi firmalar tarafından tavsiye ediliyor. Firmanın DUO Clean adlı temizlik paketinde bir adet spre ve aşına olduğumuz Vileda temizlik bezi yer alıyor. 125 ml'lik spreyle çok kez LCD ekran temizliği yapabilirsiniz. Bezin 95 derece ısıda yıkanabilmesiyle de oldukça iyi.

SONUÇ Ekranı yeniden farksız kılan bu ürünü, görüntü kalitesine önem verenlere tavsiye ediyoruz.

- + Pratik kullanım
- + Bez yıkanabiliyor
- + Ekranı zarar vermiyor

Anakart

ECS PX1 EXTREME

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA	Beko, Arena
BİLGİ İÇİN	(212) 444 14 04, (212) 364 64 64
FİYAT	Firmayı arayınız

TEKNİK ÖZELLİKLER

Form faktörü	ATX
Yonga seti	Intel P965 + ICH8
İşlemci yuvası	Soket 775
FSB hızı	1.066 / 800 / 533 MHz
Bellek yuvası	4 x DDR2 SDRAM
Yuva sayısı	2 x PCIe16x, 2 PCIe1x, 3 x PCI

Zengin donanım özellikleri: Bu yıl üst üste modellerini de piyasaya süren ECS'nin amiral gemisi konumundaki ECS PX1 Extreme, zengin donanım özellikleriyle dikkat çekiyor. Intel 965P yongasetli anakart, günümüz Intel işlemcilerin tümünü desteklediği gibi, yakın zamanda çıkacak BIOS güncellemesiyle Quad Core işlemcileri de destekleyecek. PX1, 8 GB'a kadar bellek, altı adet Serial ATA II 3.0 GB/s disk sürücü (RAID 0, 1, 0+1, 5 yapılandırılabilir), iki adet PATA, on adet USB ve iki adet Firewire cihaz destekliyor. Bunlara ek olarak bir tane harici SATA yuvasına da sahip. Anakart üzerindeki önemli bileşenleri soğutan Qooltech ısı borusu tasarımı oldukça başarılı. Crossfire ve Intel Viiv destekli PX1, I.O.C adında, anında overclock yapmanızı sağlayan bir özelliğe sahip. I.O.C otomatik olarak işlemciye ne kadar yük bindiğini tespit ediyor ve FSB'yi buna göre daha iyi bir performans için ayarlıyor.

SONUÇ Zengin özellikleriyle ve paket içeriğiyle performansı ve kararlılığı bir arada sunuyor.

- + Zengin donanım ve paket içeriği
- + Intel Viiv ve ATI Crossfire desteği
- Kısıtlı BIOS ve overclock seçenekleri →

LCD monitör

SAMSUNG SYNCMASTER 205BW

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Koyuncu, Kont, Armada
BİLGİ İÇİN (216) 528 88 88,
(216) 499 62 99, (212) 230 89 80
FİYAT 421 \$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Ekran	TFT LCD
Görüntü alanı	20 inç
Maksimum çözünürlük	1.680 x 1.050 piksel
Tepki süresi	6 ms
Parlaklık	300 cd / m ²
Kontrast	700:1

- + HDPC ile Vista'ya hazır
- + Yüksek çözünürlük
- + Canlı ve parlak renkler

ÇOK YÖNLÜ AYAK Monitörün sağa ve sola dönebilen ayağı aynı zamanda yukarı ve aşağı da hareket ediyor.

Geniş ekranla Vista

Zengin ve canlı renklerle dolu 205BW, dijital giriş, kolay kullanım ve HDCP ile öne çıkıyor.

■ LCD TV'lerin yaygınlaşmasıyla tüp-lü televizyonlara olan rağbet azaldı. LCD monitörlerin üzerine bir alıcı ve birden çok video giriş-çıkış eklenerek oluşturulan bu TV'lerin fiyatları biraz yüksek. Düşük maliyetle bir LCD TV sahibi olmak istiyorsanız bilgisayarınız üzerinde birkaç değişiklikle bunu yapabilirsiniz.

Microsoft Media Center Edition işletim sistemi, bir TV kartı ve yaklaşık 20 inç boyutlarında alacağınız monitörle, bu işlemi gerçekleştirmeniz mümkün. Böyle bir sistemle televizyon izleyebilir, internette gezinebilir, istediğiniz zaman oyun oynayabilir ve sevdiğiniz bir TV programını kaydedebilirsiniz. Ayrıca bu tarz bir çözüm maliyet açısından da uygun bir seçenek oluşturuyor.

Başarılı tasarım ve ergonomi bir arada

Samsung 205BW'yi ilk gördüğümüzde, yukarıda yazdıklarımızı düşündük ve uyguladık. Bu sayede ürünle bir LCD monitörü test ettiğimiz süreden fazla vakit geçirdik. Geçirdiğimiz bu uzun süre, monitörle sıkı bir bağ kurmamıza neden oldu. Ürünün sağa ve sola dönebilen ayağı aynı zamanda yukarı ve aşağı da hareket ediyor. Dış yapısının bu kadar hareketli olması, rahat bir kullanım isteyen kullanıcıları sevindirecektir. Ürünün güç adaptörü, monitörün içerisinde konumlandırılmış, buna karşın ince yapısı korunmuş. Ayrıca ayar tuşlarının ön panelin alt bölümünde bulunması, kullanım açısından kolaylık sağlıyor.

Samsung teknolojileri ile kalite artıyor

300 cd/m² parlaklık değerine ve 700:1

kontrast oranına sahip Samsung 205BW, bu sayede daha canlı renklerle sunum yapabiliyor. 6 ms tepki süresi oyuncular için oldukça iyi. 16:9 ekranı üzerinde 1.680 x 1.050 çözünürlüğe ulaşan monitör, yatayda ve dikeyde 160 derece görüntü açısına sahip. Tüm bu değerlerin yanında beğendiğimiz birkaç özellik daha bulunuyor. Bunların başında Samsung'a ait Magic Tune teknolojisi geliyor. Tüm ekran üstü ayarlar (OSD ayarları) ürün CD'sinde yer alan aynı adlı yazılımla yapılabilir. Parlaklık, kontrast, renk ısı, renk kalibrasyonu, gamma, resim keskinliği gibi ayarların el ile değil de program üzerinden yapılandırılması, kullanıcıya zaman kazandırıyor.

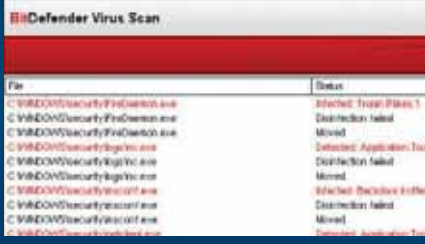
HDCP desteği ile Windows Vista'ya hazır

HDCP desteği Windows Vista ile bir standart olacak. Eski monitörlerde bu teknolojiye rastlamak mümkün değil. Bu standardın amacı CD ve DVD'lerde gördüğümüz kopya korumasına benziyor. Önümüzdeki yıldan itibaren DVD'lerde ve internet yayınlarında göreceğimiz bu standardı kısaca şöyle açıklayabiliriz: DVI ve HDMI bağlantıları üzerinden aktarılan ses ve görüntüler üzerinde kopya koruması görevi gören HDCP (High Bandwidth Digital Content Protection), sadece uyumlu donanımlarla kullanılabilir. Eğer HDCP desteği bulunmayan bir monitör kullanırsanız, dijital görüntü kalitesine erişmek mümkün olmuyor. İşte bu yüzden, ileriye dönük bir çözüm arayanlar için HDCP önem kazanıyor.

SONUÇ Gelişmiş teknik özellikler, şık tasarım ve uygun ergonomiye sahip Samsung 205BW, büyük bir PC ekranı almak isteyenlerin gözden kaçırmaması gereken bir fırsat. →

Güvenlik yazılımı

BITDEFENDER ANTIVIRUS PLUS V10

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

SİSTEM Windows (hepsi)
BİLGİ İÇİN www.bitdefender.com
FİYAT 40 \$

Video işleme

ADOBE PREMIERE ELEMENTS 3

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

SİSTEM Windows XP / 2000 / MCE
BİLGİ İÇİN www.adobe.com
FİYAT 100 \$

Web tarayıcı

MOZILLA FIREFOX 2

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

SİSTEM Windows (hepsi)
BİLGİ İÇİN www.firefox.org
FİYAT Ücretsiz

Etkili koruma için: İnternet güvenlik paketlerinin tümü gibi kapsamlı bir koruma sağlayan Bitdefender, güvenlik duvarı, yığın posta ve casus yazılım önleyici gibi eklentilerle geliştirilen bir anti virüs yazılımından oluşuyor. Kurulum esnasında sisteminizi virüs ve casus yazılımlara karşı tarayan yazılım, sonrasında güvenlik duvarını etkinleştiriyor. Basit görünümlü kırmızı ve beyaz renkli arayüzden yazılımı kontrol edebilirsiniz. Buradan tüm işlevlere erişim kategorilere göre ayrılan liste üzerinden sağlanmış. Genel seçenekler internet güvenliğini üç seviyede ayarlamınızı sağlıyor. *Internet* seçeneğindeki genel koruma dışında, *Internet Plus* ile yığın ve dolandırıcılık içerikli postalar engelleniyor. *Local System* seviyesinde koruma ise internete bağlı olmayan, ancak virüs korumasına ihtiyaç duyan kullanıcılar için yeterli. Yazılım karşılaşılan tehditlere karşı çok detaylı bilgi vermiyor. Bunun yanında basitçe ayarlanabilen güvenlik duvarı hoşumuza gitti. Sık kullanılan programları Whitelist'e ekleyebilir, IP port ve bağlantı tipine göre filtreleme de yapılabilir. Yığın posta koruması ise Outlook içerisine gömülü çalışabiliyor.

SONUÇ Piyasadaki etkili koruma paketlerinden olan Bitdefender, v10 ile bir yenilik sunmuyor.

- + Genel koruma için uygun
- + Kolay ayarlanabiliyor
- Sınırlı ağ koruması

Adobe'un film yıldızına makyaj:

Adobe firmasının Premiere adlı yazılımı, video işleme ile profesyonel olarak uğraşanların vazgeçilmezlerindendir. Ancak Adobe her bilgi düzeyindeki kullanıcıya hizmet sunmak istediğinden, bir süre önce Premiere Elements adlı basit fakat işlevsel bir yazılım daha hazırlamıştı. Bu ay, Premiere Elements yazılımının birçok değişiklik geçiren yeni sürümünü inceledik. Desteklenen biçimlerdeki artış gözümüze ilk çarpan fark oldu. Bu elbette, Pinnacle ve Ulead gibi rakiplerin yaptıklarının gerisinde kalmamak için atılmış bir adım. Artık HDV kameralardan yüksek tanımlı videoları aktarabilmek mümkün.

Tamamlanan filmlerin de iPod, cep telefonu veya PSP'ye aktarılabilmesi etkileyici. Kameradan veya fotoğraf makinesinden aktardığınız görüntülerle stop-motion adı verilen animasyon tekniğinin uygulanabilmesi diğer yeniliklerin başını çekiyor. Premiere Elements'teki değişiklikler, işlevler kadar arayüzde de göze çarpıyor. Klipler sahneler göre dizilebilen bir hikâye tahtasına yerleştirilebiliyor. Çoğu basit değişiklikler ise ana pencere üzerinden yapılabiliyor.

SONUÇ Video dosyalarını sunuma hazır hale getirmek isteyenler için sorunsuz bir araç.

- + Geliştirilen arayüz
- + Artan biçim desteği
- Hesaplı alternatifleri var

Firefox geri döndü: İki yıl önce piyasaya çıkan Firefox, aynı anda birden çok sayfa gösterebilme, entegre web arama işlevi, eklenti desteği ile farklı şekillerde kullanılabilme, hız ve başarılı web taraması gibi özellikleriyle çok sayıda kullanıcı tarafından tercih edilir hale geldi. Zaman içinde ufak değişiklikler yapıldı fakat Internet Explorer 7'nin tüm bu farklı işlevleri destekleyeceği duyurulduğundan bu yana, Internet Explorer yeniden ivme kazandı. Elbette Mozilla da boş durmadı ve Firefox 2'yi hazırladı. Artık çoklu gezinti yaparken tarayıcıdan çıkmanız gerekirse, durum kaydediliyor. Böylece Firefox'u bir daha açtığınızda kaldığınız yerden gezintiye devam edilebiliyor.

Yapılan iki büyük değişiklik daha var. Bunlardan ilki, dolandırıcılık sitelerinin engellenmesi. Yazılım, bu sitelerin güncel olarak tutulduğu bir veritabanına dayanarak, giriş esnasında kullanıcıyı uyarıyor. E-posta veya forumlardaki girdilerinizin imlâ kontrolünü de yapabilen Firefox 2, şimdilik bu işlevi sadece İngilizce sunuyor. Eskiye oranla daha da hızlanan tarayıcı, daha az hata ile çalışmasıyla daha çok kullanıcının gözdesi olacağı benziyor.

SONUÇ Firefox 2 daha hızlı ve güvenli hale getirilmiş. Yeni işlevler ise rekabeti körükleyecektir.

- + Eskisinden hızlı
- + Açık siteleri unutmuyor
- Hâlâ bazı siteleri gösteremiyor →

Video işleme	Güvenlik yazılımı	PDF hazırlama
MAGIX MOVIE EDIT 11 PLUS	AVG INTERNET SECURITY	SCANSOFT PDF CONVERTER PRO 4
		
CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■	CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■
FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■	FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■	FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■
SİSTEM Windows 2000 / XP	SİSTEM Windows 98 / ME / 2000 / XP	SİSTEM Windows 2000 / XP / 2003
BİLGİ İÇİN www.magix.com	BİLGİ İÇİN www.grisoft.com	BİLGİ İÇİN www.nuance.com
FİYAT 50 \$	FİYAT 70 \$ (2 yıl)	FİYAT 100 \$

Etkileyici videolar için Magix: Movie Edit Pro yazılımını yüksek tanımlı video, TV ve DVB-T ile uyumlu hale getiren Magix, arayüzde de bazı değişiklikler yapmış. Arayüzün sol üst kısmında bir önizleme penceresi, sağda araç ve efekt paneli, en altta ise bir zaman çizgisi yer alıyor. Pencerenin üst kısmındaki üç adet tuş, farklı çalışma modları arasında geçiş sağlıyor. Bunlar, kayıt, işleme ve yazma. Dijital ve analog kameralar (MPEG kart gerekiyor), DVB-T ve diğer TV biçimlerini video olarak kaydeden ürün, çok sayıdaki video biçimini de destekliyor. Aynı anda 16 iş hattı üzerinde çalışan yazılım, burada video, fotoğraf, ses, geçiş ve çeşitli efektler yürütülebiliyor. Görünüm için de iki farklı seçenek mevcut. Hikâye tahtası ve sahne önizlemesi modları, hazırlanmakta olan videonun basitçe izlenebilmesini sağlıyor. Toplam iki yüzden fazla sahne geçişi ve otuz adet alt yazı şablonu bulunan yazılımda, iş tamamlanan videoyu optik medyaya yazmaya gelince de etkili bir çözüm sunuluyor. CD veya DVD hazırlarken yüz adet hazır menü şablonundan faydalanabilir veya kendinize özel bir şablon ortaya çıkartabilirsiniz.

SONUÇ Bol efektli bir video bile hazırlanabiliyor, tek olumsuz yön alışmak için zaman gerekmesi.

- ⊕ HD video desteği
- ⊕ Zengin şablonlar
- ⊖ Alışmak zaman alıyor

Komple internet güvenliği: Grisoft'un ürün gamının başını AVG Internet Security çekiyor. Bu çözüm, bilgisayar kullanıcılarına güvenli bir internet kullanımı sunması nedeniyle oldukça önemli. Virüs, casus yazılım ve yığın postaları durduran araçlara sahip olan bu yazılım, aynı zamanda güvenlik duvarı ve e-posta tarayıcı olarak da çalışıyor. Yazılımın ana penceresi oldukça sade ve içerisinde yer alan tüm elementlerin çalışma durumunu ekrana getiriyor. Üründe dikkatimizi çeken işlevlerden biri de e-posta tarayıcısı oldu. Microsoft Outlook dışında Eudora ve The Bat gibi yaygın e-postta yazılımlarıyla çalışabilmesi için içinde eklenti dosyaları bulunan ürün, bununla yetinmiyor. Kendi POP3 sunucusunu kullanabildiğinden, pratik olarak tüm e-posta istemcileriyle çalışabilmesi mümkün. E-postalar kullanıcının sistemine geldiğinden, yığın postalar da hemen bir kenara ayrılabilir. Güvenlik duvarı uyarılarının diğer yazılımlardakinin aksine sağ alt köşe yerine, ekranın tam ortasında yer alması ve tüm pencerelerin üstüne bindirilmesi, durumun önemini anlatmak için iyi, fakat rahatsız edici olabiliyor.

SONUÇ Her e-posta istemcisiyle uyumlu, tarama yapmayı aksatmıyor, ancak ağır çalışıyor.

- ⊕ Etkili güvenlik kalkanı
- ⊕ Tüm istemcilerle uyumlu
- ⊖ Güvenlik duvarında detaylı bilgi yok

PDF için gereken her şey: Adobe'un taşınabilir doküman biçimi olan PDF'i destekleyen çok sayıda yazılım bulunabiliyor. Bunun için en yaygın yazılım Adobe'un kendi ürünü olan Acrobat olsa da, Nuance adlı firmanın PDF Converter adlı yazılımı orijinalini aratmıyor. Microsoft Word, Outlook, Excel ve Corel WordPerfect gibi yazılımların içerisine bir araç çubuğu ekleyerek, kolayca PDF'e dönüşüm yapabilen yazılımda, iki yeni dosya biçimi de destekleniyor. Adobe'un PDF standardının 1.6 sürümü ve arşivler için yeni hazırlanan PDF/A biçimine olan destek, yazılımın çevrim işlevinin etkisini artırıyor. Çeşitli optimizasyonlar sonrası PDF Converter daha düşük dosya boyutlarında sonuçlar elde edebiliyor. Yaptığımız testte aynı kalitedeki çıktılarda Adobe'a oranla %10 daha düşük boyutta dosyalar hazırlayabildik. Yazılım, Nuance'ın yazıyı sese dönüştüren RealSpeak adlı aracıyla kullanıldığında, PDF dosyalarını size okuyabiliyor. Windows Vista'yı andıran şık tasarımına rağmen, arayüz genel olarak biraz karışık görünüyor. Buna karşın, Acrobat'ın yarı fiyatına satılıyor olması ScanSoft PDF Converter için büyük bir avantaj.

SONUÇ Hızlı ve küçük boyutta PDF hazırlayabilen hesaplı bir taşınabilir doküman çözümü.

- ⊕ Hızlı PDF hazırlama
- ⊕ PDF/A desteği
- ⊖ Karışık arayüz ■

CHIP okur testi

100 okurumuz Brother P-touch 65TU etiket yazıcısını uzun süreli olarak test etme şansına sahip oldu ve elde ettikleri sonuçları tüm okurlarımızla paylaştı.

Harika başlangıç

Başlatmış olduğunuz uygulama gerçekten çok güzel olmuş. Bu sayede değişik ürünleri deneme ve görme şansımız olacak. Cihaza gelince gerçekten kullanımı çok kolay ve estetik. Genel anlamda pek eksik yok denebilir. Ama gözüme çarpan birkaç eksiklikten (burada tamamen öznel konuşuyorum) bahsetmek istiyorum.

Öncelikle cihazın ekran kısmında kararlık ortamlarda da rahat çalışabilmek için küçük bir ışık konulsaydı daha kullanışlı olurdu. İkinci olarak örneğin, baskı yapmak için yazdığımız bir yazının cihaz kapanıp açıldıktan sonrada ekranda silinmeyip kalması çalışmayı biraz yavaşlatıyor. Çünkü tekrar yazmak için her halükârda tekrar silmek gerekiyor. Son olarak da alınan baskı kâğıdında kalan kenar boşlukları ya daha az olmalı ya da daha cihaza ayrı bir ayar konulmalı. Kısıtlı alanlara yapılacak baskılar için alınan çıktının kenarlarının kesilmesi gerekebilir.

Kutunun içeriğine gelince; ürün kitapçığında değişebilir bıçaklardan ve iki çeşit etiket şeridinden bahsedilmiş. Bıçağın çok küçük (maliyet açısından da) olduğunu düşünürsek, kutuya bir adet yedek bıçak konulması ve bahsedilen iki etiketten de birer numune olması, kullanıcılar için hem kullanılacak etiketin seçilmesinde hem de körelen bıçak için

sonradan bıçak arama derdine bir çözüm olabilir kanısındayım.

İsmail KARA

Pratik kullanım

Pratik kullanıma ve anlaşılır bir ara yüze sahip, cihaza hemen alışılıyor. Altı adet kalem pille çalışan cihaz, tam anlamıyla şarj edilebilir pil canavarı olabilir. Bütün işlemler 43 adet tuşla ve üzerinde yer alan LCD ekran ile kolaylıkla yapılıyor. Kullanım kılavuzu da anlaşılır ve kısa bir anlatıma sahip. Cihazın kutusundan, bir kartuş ve piller çıkıyor. Altı adet pil ile çalıştığı dikkate alınınca, birlikte gelenler kullanıcıyı hayli memnun ediyor. Kullanımda, yazılan metnin uzunluğunu da belirterek kontrol edilebilmesine, iki satır baskıya, son basılan etiketin tekrar basılabilesine ve renkli şeride olanak sağlanıyor. Türkçe desteği de unutulmamış.

İlk kullanımda, bu kadar yazı biçimi-ne, çerçeve ekleme gibi özelliklere sahip olan bir ürünün ikinci satır yazılarını ortalayamaması (paragraf biçimlerinin olmaması) dikkatimi çekti. İkinci olarak da, aynı ürün grubunda yer alan ve şerit etiket basan diğer ürünlerin 36 mm'ye kadar çıkabilirken, bu cihazın sadece 9 ve 12 mm şeritlerle yetinmesi, eksi puan olarak hanesine yazılabilir. En azından 18 veya 24 mm seçeneklerinden bir tanesinin kullanımına da olanak

sağlanması durumunda, gerçekten vazgeçilmez bir ürün olabilirmiş. Etiket baskarken de etiketin kenarlarında bırakılan boşluklar, böyle bir ürün için biraz fazla gibi. Yine de, kullanışlı ve basit etiketleme yapılan işlerin çok yoğun olduğu durumlar için alınmaya değer.

Levent Terlemez

Şık dizayn

Biz teknoloji tutkunları tak ve çalıştırın hayatımıza büyük değişiklikler soktuğunu unutamayız. Adeta tak çalıştır şeklinde tasarlanmış bu üründe de, kutuyu açıp hemen çalıştırmak ve birkaç dakikada seri şekilde etiketleme ihtiyaçlarımız için ürünü kullanmaya başlamak çok keyif vericiydi. Etiketleri çeşitli yüzeylerde denedim, çok sağlamlar çıkar mı diye artık endişelenmiyorum. Umarım tüm değişik etiket kartuşlarını da satın alabiliriz. Çok şık bir dizaynı var. Herkese tavsiye ederim.

Tamer ÇEMENLİ

Etiketler zorluyor

Öncelikle etiket yazıcının içinden pillerin çıkmasının çok iyi olduğunu belirtmeliyim. Kutunun içindekilere baktığımda, kullanma kılavuzunun basitliği ve yeterliliği özellikle dikkatimi çekti. Kullanma kılavuzları genelde ya yetersiz ya da çok karışık olur. Bence bu, artı bir puan. Yazıcıyı elime ilk aldığımda, ergonomik ve ele oturan şekli çok hoşuma

gitti. Kolay açılabilen arka kapak sayesinde, içindeki etiketin türünü ve ne kadar kaldığını görebiliyoruz. Ayrıca bir bağlantı noktası da mevcut ki, bu şantiye gibi yerlerde çalışanlar için büyük kolaylık sağlayabilir; aleti yere düşürme veya kaybetme problemlerinin önüne geçilebilir. Arka kapağı açınca gayet derli toplu bir tasarım gözüme çarptı. Pilleri yerine yerleştirmek biraz zor ama kartuşun ve kesici parçanın yerinden çıkarılıp takılması çok kolay. Kartuş bittiğinde çok rahatlıkla değiştirilebilir. Baskı yaptığımda yazma konusunda çok rahatlık yaşadım. Sadece “ğ” harfinin yeri biraz kötü olmuş, bulmak zor oluyor. Baskıyı hemen yapabiliyoruz. Ayrıca baskısı yapılan etiketi kesmek de çok kolay; sadece bir düğmeye basıyoruz. Otomatik kesim olmaması iyi olmuş, bu sayede basılan etiketin yere düşüp kaybolması gibi durumların önüne geçilmiş. Değişik çerçeve biçimlerini denediğimde aralarından bazılarının (özellikle elmas) okumayı zorlaştırdığını fark ettim. Böyle bir çerçevenin bulunması kullanıcı açısından bir fazlalık. Çeşitli yazı karakterleri, dikey basım gibi özellikler çok iyi.

Etiketlerin yapıştırılmak için arkasındaki kâğıttan ayrılması biraz zor ama bir kere ucu ayrıldı mı gerisi hemen geliyor. Etiketlin inceliği de çok iyi, ince olması sayesinde yapıştırıldığı yerde fazlalık yapmıyor. Arkasındaki yapıştırıcı da oldukça güçlü. Genel olarak ürüne baktığımızda çok başarılı bir ürün. Maksimum 55 karakter uzunluğundaki baskı yeteneği ile her türlü etiket basım ihtiyacı için yeterli bir ürün.

Taylan AYKEN

Şerit piyasada az

Yazıcıyı bir hafta kadar kullandım baskı hızı ve kalitesi iyi. Pilleri de uzun süre dayanıyor. Şimdiye kadar rahatsız olduğum tek yönü, etiketleri basarken etiketin üst ve alt bölümünde bir boşluk bırakması. Birçok sembol yapabilmesi ve Türkçe karakterleri desteklemesi güzel bir özellik. Klavyesinde [shift] tuşu bulunsaydı, sadece bir harfin büyük yazılması istendiğinde çok yararlı olacağını düşünüyorum. Baskı şeridi kolay bulunmuyor sanırım, 1 - 2 yere sordum

yoktu ama büyük kırtasiyelerde bulunur herhalde. Fontları ve baskı stilleri de yeterli ve güzel. LCD ekranı da gayet iyi. Genel olarak güzel ve kullanışlı bir ürün. Ev kullanıcılarına rahatlıkla yeterli olur diye düşünüyorum. Ama sürekli etiket basmak isteyenler için yetersiz kalacaktır. 10 - 15 etiketlik bir hafızası olsa çok daha kullanışlı olurdu.

Uğur Ateş

Semboller yetersiz

Öncelikle ürün, beklentimi fazlasıyla karşıladı. Çünkü baskı yapan bir alet için gerçekten küçük. Tasarımı şık, kullanımı kolay, kısaca birçok kullanıcıyı tatmin edecektir. Tabii eksik yönleri de yok değil, örneğin biraz ağır, ayrıca basılan etiketi ayırmak oldukça zor. Bence şunu da söylemekte fayda var: Sembol-

ler yetersiz. Hem ekrandaki görüntüsünden bir şey anlaşılmıyor hem de yeterli çeşitliliğe sahip değil. Genel olarak ürünün bir ev kullanıcısından ziyade, ofis kullanıcısına hitap ettiğini düşünüyorum. Çevremdeki arkadaşların ürüne tepkisi ise gayet olumlu oldu çünkü onlar sadece basılmış etiketi görüyorlar ve sana özel baskı yapan bir matbaa mı var? diye soruyorlar. Etiket bir kitabımın üstüne yapıştırdığımda gerçekten dikkat çekiyor. Ürünün beğenmediğim bazı yönleri olsa da beklentisi çok büyük olmayan herkesi memnun edebilir.

A.Can ATICI

Arşiv için ideal

Hiç beklemediğim bir anda CHIP'in okur anket hediyesi olarak yollanan PT65-TR etiket yazıcısı gerçekten benim için bir sürpriz oldu ve çok hora geçti. Ne yazık ki kutunun içinden çıkan piller kalitesiz olmaları nedeniyle bozulmuştu ve yeni piller takarak aleti çalıştırdım. Dosyalama sistemimde bu alet çok yarar sağladı ve bütün arşivimi kolaylıkla ve şık bir şekilde etiketledim. Kaliteli çıktısı, kullanımının çok basit olması ve kolay takılıp çıkarılabilen kartuşu bu aletin en büyük avantajlarını oluşturuyor. Ancak kartuşunu çok fazla kullandığım için hemen bitirdim ve yeni kartuş bulmakta sorun yaşadım. Zorlukla bulduğum bir internet sitesinden yaşadığım şehir olan İzmir'e verdiğim siparişler umarım çabuk gelir de aleti diğer dosyalarım için de kullanmaya başlayabilirim.

Doç. Dr. Kor YERELİ

CHIP Özetle

■ Okur testimize katılanların büyük çoğunluğu (yaklaşık %95 oranında) Brother P-touch 65TU etiket yazıcısının beklentilerini karşıladığını ve tanıdıklarına tavsiye edebileceklerini söylediler. Cihazın genel olarak en beğenilen yönleri kolay kullanımlı ve estetik olması. Türkçe karakter desteği ve baskı için çok sayıda sembol sunması da cabası. Beğenilmeyen yönleri ise basılan etiketleri ayırmanın zor olması, pil ihtiyacının fazla olması ve etiketlerinin bulunmasından kaynaklanıyor. İlk okur testimize katılan tüm okurlarımıza gösterdikleri ilgi ve yorumlarını bizlerle paylaştıkları için teşekkür ediyoruz. Diğer okur testlerini okumak için www.chip.com.tr/okur-testi adresini ziyaret edebilirsiniz.

CHIP Test Editörü Şahin Ekşioğlu, donanım dünyasında dikkatini çeken gelişmeleri, her ay günlüğünde sizlerle paylaşıyor.
esahin@chip.com.tr, www.chip.com.tr/blog/sahin

Yeni nesil eğlence

Oyun konsollarının evrimi etkileyici. Mevcut hallerine bakınca bu cihazlara basit anlamda 'oyun makinesi' deyip geçmek sizce de biraz haksızlık olmuyor mu?

4 Kasım: Uluslararası konferans

1-3 Kasım tarihleri arasında M.Ü. Nişantaşı kampusu, Harbiye Muhsin Ertuğrul Tiyatrosu ve Saint Joseph sosyal tesislerinde gerçekleştirilen 'Yeni İletişim Ortamları ve Etkileşim' konulu konferans, ülkemizin önde gelen akademisyenleri tarafından sunuldu. Küreselleşmenin ve medyanın gücü, insan-bilgisayar iletişiminde yeni teknolojiler, dijital sinema, yeni iletişim teknolojileri ve günlük hayattaki yeri ve yeni iletişim ortamları gibi başlıklar altında oturumlar düzenlendi. Etkinlik, ülkemizden ve yurtdışından gelen medya mensupları ve akademisyenler tarafından ilgiyle izlendi.

9 Kasım: Ekran kartları ve konsollar

Oyun konsollarının gerek oyun, gerekse Linux çalıştırabilme, medya oynatabilme gibi alanlarda becerileri arttıkça, oturma odamızdaki bu cihazlara daha fazla saygı duyacağız. Zira bir taşla çok kuş vurmamızı sağlayan yeni nesil konsollar TV'ye iyi bir alternatif olmaya başladı. Oyun denince, akla tabii ki ekran kartları geliyor.

Lâkin oyunları yeni nesil oyun konsollarının kalitesinde, akıcı bir şekilde oynatabilen ekran kartları nerden baksanız 300 - 400 dolardan başlıyor. Ayrıca bu kartların takılı olduğu PC'nin hızlı bir işlemciye, bol miktarda RAM'e ve büyük bir monitöre ihtiyacı var. Bu bileşenleri 1.000-1.500 doların altında edinmeniz mümkün değil. Bu bir yana, sonuç olarak elinizde oyun için, büyük, kaba ve gürültücü bir cihaz olacak. Nerde konsolun zarafeti, nerde PC'nin hantallığı...

Diyeceğim şu ki; yeni nesil konsollar iyice

yaygınlaşınca üst uç ekran kartlarının 600-700 dolarla satıldığı, hatta çift ekran kartlarına avuç dolusu paralar ödendiği zamanlar da geri de kalacak.

18 Kasım: PlayStation 3 Wii'ye karşı

Sony yeni PlayStation'ı piyasaya sürdü. Amerika'da deyim yerindeyse tam bir çılgınlık yaşanıyor. Uzayan PS3 kuyruklarında soyulan insanlar, PS3'ü alır almaz balyozla kırarak medyaya haber olanlar v.s.

PlayStation ile ilgili olarak ilk gelen kullanıcı yorumları biraz karışık. Grafıklara övgüler düzüp PlayStation3'ü bir totem haline getirenler de var; oyunların sorunlu çalıştığını ve cihazın çok ısındığını söyleyenler de. Sony yapılan tahminlere göre maliyeti düşürmeyi başarsa bile uzun vadede PS3 yüzünden birkaç milyar dolar zarar edecek. Firmanın donanım satışından edeceği bu zararı, oyun satışıyla ne ölçüde kapatabileceğini tahmin etmek güç. Fakat koskoca Sony'yi bir oyun konsolu yüzünden kaybedersek (milyar dolarlık zararlardan söz ediliyor) gerçekten trajikomik bir durum ortaya çıkar. Diğer tarafta Sony gibi bir dev, mutlaka gerekli hesaplamaları yapmıştır ve donanımsal

GEÇİT TÖRENİ Konsol dünyasındaki bekleyiş, Sony PlayStation 3'ün çıkmasıyla sona erdi.

19 Ekim: PS3 Linux'la geliyor

Dizüstü PC'lerin pratikte pek de diz üzerinde kullanılmadığını takdir edersiniz. Öte yandan dizüstü PC'ler, yapıları gereği duruş bozukluğuyla alakalı sağlık sorunları oluşturabiliyor. Eğer bu tür sorunlar yaşıyorsanız, dizüstü PC'nizi daha sağlıklı bir şekilde konumlandırmak için ErgoStation gibi bir ürün çok işinize yarayabilir. Ergo Station, hem dizüstü PC'nize uygun açılı bir stand görevi görürken sağlığınıza koruyor, hem de fazladan 4 adet USB portu sunmakla kalmayıp dizüstünüzde etkin bir soğutma sağlıyor. 100 YTL'ye satılan Port Designs Ergo Station için www.teknolojix.com'a bakabilirsiniz.

UYGUN AÇI ÖNEMLİ Ergo Station, dizüstü PC'nizle masaüstünde çalışırken, duruş bozukluklarından kaynaklanan sağlık sorunlarınızı önler.

olarak kâğıt üzerinde bu kadar harika görünen bir cihazdan nasıl kâr edeceğini de iyi bilir, diye düşünmeden edemiyor insan. Tüm bunlar bir yana, PlayStation 3'ün gerek yüksek maliyetinin gerekse sahip olduğu yeni teknolojilerin yaratabileceği etkilerin, Sony'deki yetenekli taktisyenlerin öngörülerini bile aşabileceğini de unutmamak gerek.

Diğer yanda Nintendo Wii ile çok daha emniyetli sularda yüzüyor. Blog sayfalarımı takip edenler zaten biliyordur. Katıldığım Nintendo Wii lansmanı oldukça ilginçti. 799 YTL'ye satılacak olan Wii'nin oyunları da 149 YTL'den satışa sunulacak. Daha önce de bahsettiğim gibi Wii, "aile tipi" bir yaklaşım sergiliyor ve konsolda nispeten katılımcı ve sevimli oyunlar söz konusu. Bence konsollar arasında böyle bir ayrım olması iyi. Wii de o noktada kendi kullanıcı kesimini bulacaktır. Ayrıca ekranda oyun oynama eylemini durağanlıktan çıkarıp, fiziksel bir etkinliğe çevirmesi açısından Nintendo Wii alkışı hak ediyor.

XBOX 360 ise genel toplamda "bence" PS3'ten de Wii'den de ilginç bir ürüne de, şu an için resmi olarak ülkemizde satılmaması gibi bir sorun var. Microsoft yetkilileri 2007'de bu durumun değişeceğini ve XBOX360'a kavuşacağımızı söyledi. Kesinlikle çok iyi bir haber bu. Zira ülkemizdeki konsol savaşının Wii ile PS3 arasında geçecek olması oldukça komik bir manzara çıkartıyor ortaya.

Bu arada Nintendo Wii lansmanının videosunu izlemek için blog sayfalarımıza bir bakın.

bigboy
technologies

keep it safe...

memory & digital media

www.bigboytech.com

Türkiye Distribütörü:

Çetin Emec Bulvarı Öveçler 4. Cadde
No: 92/C Dikmen / ANKARA
Tel : 0.312. 481 60 00 (pbx)
Faks : 0.312. 481 70 00

www.asnet.com.tr

TEST CİHAZLARI

Donanımların performanslarını ölçmek için hazırlanan cihazlar sayesinde birçok ürünü test etmek mümkün.

CHIP TOP 10

En başarılı donanım ürünleri CHIP TOP 10 tablolarında her ay listeleniyor. TOP 10 tabloları satın alma kararınıza yardımcı olacak.

■ CHIP TOP 10 tablolarında her ay kendi kategorisinde en iyi on donanımı yayınlıyoruz. Her ay gerçekleştirilen testlerde birçok ürün inceleniyor ve test prosedürümüz doğrultusunda değerlendiriliyor. Değerlendirdiğimiz ürünleri bir veritabanında toplayarak sizlerle paylaşıyoruz. Burda önemli olan bu ürünleri güncel ve doğru olarak yayınlamak. Hazırladığımız bu tabloların en büyük farkı her ay güncellenmesi. CHIP TOP 10 tabloları test tablolarından biraz farklı. TOP 10 tablolarında önemli ve kısa bilgiler yer alıyor. Donanım inceleme bölümümüzde yer alan ürünleri ve piyasaya yeni çıkan ürünleri aynı kriterlerle ölçüp TOP 10 tablolarındaki yerlerine koyuyoruz. Testi veya incelemeyi kaçırın okurlarımız ürünleri TOP 10 tablolarından takip ede-

biliyorlar. Böylece aylar önce çıkan bir ürün ile yeni çıkan bir ürünü kıyaslayabilme şansımız oluyor. Ürünleri ayırırken kategorilerine ve performanslarına göre değerlendiriyoruz. Kategori seçimi çok önemli. Eğer bir ürün yanlış bir kategoride yer alıyor ise bu tüm tabloyu etkiliyor bunun için tabloları tekrar tekrar kontrol ediyoruz. TOP 10 tablolarında fiyat performans oranlarına da yer verdiğimiz için bu bilgileri satın alma rehberi olarak da kullanabilirsiniz. Bu oran yalnızca o ayki tablodaki ürünler arasındaki bir oran olduğunu unutmayın. Yani performansı iyi olan bir ürünün fiyatı da uygun ise tüm diğer ürünlerin fiyat performans puanını değiştirebilir. Ürünlerin performans değerlerini bir bakışta görebilmeniz için renk kodları kullanıyoruz.

Yeşil renk test ve incelemede çok iyi performans ortaya koyan ürünleri gösteriyor. Sarı renk, test ve incelemede iyi performans ortaya koyan ürünleri gösteriyor. Turuncu renk, ortalama performans ortaya koyan ürünleri gösteriyor.

Değerlendirme:

■ Zirve sınıfı: 100-90 puan

■ Üst sınıf: 89-75 puan

■ Orta sınıf: 74-45 puan

Her ay ürünlerin son kullanıcı satış fiyatlarını güncelliyoruz. Ürünleri, ay içerisindeki değişiklikler nedeniyle daha uygun fiyatlarla da temin etmeniz mümkün. Fiyat/Performans puanını 5'lik not sistemine göre hesaplıyoruz. Tek tek değerlendirmelerdeki en iyi değerler sütunlarda kalın yazı tipleriyle gösteriliyor.

Yavuz Şahin, yavuz@chip.com.tr

DONANIM LİSTELERİ

153 SATA sabit diskler

153 PATA sabit diskler

153 AMD 939 anakartlar

153 Dijital fotoğraf makineleri **YENİ**

154 DVD yazıcılar **YENİ**

154 Çok işlevli baskı cihazları

154 17 inç. LCD monitörler

154 19 inç. LCD monitörler

156 2 GB + USB bellekler **YENİ**

156 Fotoğraf yazıcıları

156 Cep telefonları **YENİ**

156 Flash bellekli MP3 çalarlar

SATA sabit diskler

SATA sabit diskler

		Test değerleri							Teknik veriler			
Sıra	Marka	Toplam puan	Fiyat / Perform.	Fiyat (\$ + KDV)	Disk perf.	Güçlü oran	Çalışma sıcaklığı	Servis dönm.	Arabirim	Kapasite (GB)	Önbellek (MB)	Dönüş hızı (RPM)
1	Western Digital WD740GD	93	□□□□	196	99	72	94	90	SATA	74	8	10.000
2	Western Digital WD1500ADEF	92	□□□□	306	98	74	86	90	SATA	150	16	10.000
3	Western Digital WD1500AHFD	91	□□□□	401	100	74	91	90	SATA	150	16	10.000
4	Western Digital WD5000KS	88	□□□□	339	92	92	86	90	SATA	500	16	7.200
5	Western Digital WD3200KS	86	□□□□	132	78	83	91	90	SATA	320	16	7.200
6	Seagate ST3200827AS	85	□□□□	93	77	79	77	95	SATA	200	8	7.200
7	Western Digital WD2000JS	85	□□□□	89	74	97	91	90	SATA	200	8	7.200
8	Western Digital WD2000JS	85	□□□□	74	74	91	97	90	SATA	120	8	7.200
9	Western Digital WD2500KS	84	□□□□	103	76	86	91	90	SATA	250	16	7.200
10	Seagate ST3750640AS	83	□□□□	475	74	93	100	95	SATA	750	16	7.200

Western Digital WD740GD 10.000 ve yüksek bir çok rpm göndür.

Western Digital WD740GD
10.000 RPM dönüş hızı ve yüksek performansıyla birçok rekoru tarihe gömdü.

PATA sabit diskler

PATA sabit diskler

		Test değerleri							Teknik veriler			
Sıra	Marka	Toplam puan	Fiyat / Perform.	Fiyat (\$ + KDV)	Disk perf.	Güçlü oran	Çalışma sıcaklığı	Servis dökm.	Arabirim	Kapasite (GB)	Önbellek (MB)	Dönüş hızı (RPM)
1	Western Digital WD3200JB	96	□□□□	127	100	87	94	90	PATA	320	8	7.200
2	Western Digital WD1200BB	94	□□□□	71	96	91	100	90	PATA	120	2	7.200
3	Seagate ST3250824A	92	□□□□	93	94	95	94	95	PATA	250	8	7.200
4	Western Digital WD800BB	92	□□□□	51	90	95	91	90	PATA	80	2	7.200
5	Seagate ST3200827A	90	□□□□	87	88	93	97	95	PATA	200	8	7.200
6	Samsung HD300LD	89	□□□□	105	88	83	91	90	PATA	300	8	7.200
7	Seagate ST3400633A	88	□□□□	234	79	91	94	95	PATA	400	16	7.200
8	Western Digital WD2500BB	88	□□□□	92	93	100	94	90	PATA	250	2	7.200

Western
WD3200JB

PATA a
ve büyü
lere taşı

Western Digital WD3200JB
PATA arabirimi kullanan ve büyük bir disk isteyenlere tavsiyemiz.

AMD 939 anakartlar

AMD 939 anakartlar

					Test değerleri				Teknik veriler			
Sıra	Marka	Toplam puan	Fiyat / Perform.	Fiyat (\$ + KDV)	Performans	Stabilite	Birlikte gelenler	Servis dökm.	Yonga seti	PCI yuvası (adet)	PCIe 16X (adet)	Bellek yuvası
1	Asus A8N32-SLI Deluxe	95	■ ■ ■ ■	213	91	98	100	96	nForce4 SLI	3	2	4
2	DFI Lanparty nF4 SLI-DR	93	■ ■ ■ ■	264	97	93	81	100	nForce4 SLI	2	2	4
3	Asus A8N-SLI Deluxe	92	■ ■ ■ ■	150	91	94	94	88	nForce4 SLI	3	2	4
4	Gigabyte GA-K8N51PVM-T9	91	■ ■ ■ ■	100	94	94	82	91	nforce430	2	1	4
5	MSI K8N Neo 4 Platinum	91	■ ■ ■ ■	174	88	100	86	85	nForce4 Ultra	4	1	4
6	ECS KN1 Extreme	90	■ ■ ■ ■	120	97	94	81	68	nForce4 Ultra	3	1	4
7	Asus A8N-VM CSM	89	■ ■ ■ ■	99	91	93	80	91	nforce 430	2	1	4
8	Epox 9NPA+ Ultra	86	■ ■ ■ ■	125	94	93	76	56	nForce4 Ultra	3	1	4
9	Sapphire PI-A9RX480	86	■ ■ ■ ■	135	83	92	84	79	Xpress 200P	2	1	4

Asus Deluxe

Kutu dışıdır
yüksek
cözüm

Asus A8N32-SLI Deluxe

Kutu içeriği iyi düşünülmüş, muhteşem yüksek performans çözümü.

Dijital fotoğraf makineleri

Dijital fotoğraf makineleri

					Test değerleri				Teknik veriler			
Sıra	Marka	Toplam puan	Fiyat / Perform.	Fiyat (Euro + KDV)	Görüntü kalitesi	Ergonomi	Beraber gelen	Servis dok.	Optik zoom	USB	AV out	Çözünürlük
1	Sony Cyber-shot DSC-R1	89	□□□□	1000	100	71	99	43	83	2.0	5	10.0 megapiksel
2	Panasonic Lumix DMC-FZ50	89	□□□□	719	89	93	92	71	67	2.0	12	10 megapiksel
3	Sony Cyber-shot DSC-H5	88	□□□□	610	83	96	96	43	83	2.0	12	7.1 megapiksel
4	Panasonic Lumix DMC-FZ30	84	□□□□	749	78	90	94	71	67	2.0	12	8 megapiksel
5	Sony Cyber-shot DSC-H2	84	□□□□	500	82	83	96	43	83	2.0	12	5.9 megapiksel
6	Fujifilm FinePix S9500	83	□□□□	800	91	80	82	71	50	2.0	10.7	9.1 megapiksel
7	Fujifilm FinePix F30	82	□□□□	350	96	68	87	57	50	2.0	3	6.1 megapiksel
8	Panasonic Lumix DMC-LX2	81	□□□□	611	84	81	81	71	67	2.0	4	10.2 megapiksel
9	Samsung Pro 815	81	□□□□	799	77	100	67	86	83	2.0	15	8.0 megapiksel
10	Canon PowerShot S3 IS	81	□□□□	669	71	90	93	86	50	2.0	12	6.0 megapiksel

Sony Cyber-Shot DSC-R1

Gelişmiş birçok özelliği cebinizde taşımanıza olanak sağlayan Sony, tasarımıyla dikkat çekiyor.

YENİ

DVD yazıcılar

DVD yazıcılar

Test değerleri														Teknik veriler	
Sıra	Marka	Toplam puan	Fiyat / Performans	Fiyat (\$ + KDV)	DVD Okuma p.	CD okuma p.	DVD yazma puanı	CD Yazma puanı	Donanım özellikleri	Ergonomi	Servis ve dokü.	DVD yazma hızı	DVD yeniden yazma	DVD okuma hızı	Bellek (MB)
YENİ	1 LG GSA-H10N	94	■■■■	38	100	95	100	95	94	90	90	16	8	16	2
YENİ	2 Samsung SH-S182D	92	■■■■	33	90	89	99	89	100	90	85	18	8	16	2
YENİ	3 Plextor PX-760A	92	■■■■	135	82	90	95	95	97	95	90	18	8	16	2
YENİ	4 Nec ND-4571A	92	■■■■	45	94	81	99	97	100	95	85	16	8	16	2
YENİ	5 Nec ND-4570A	92	■■■■	38	91	77	100	86	100	95	90	16	8	16	2
YENİ	6 Philips SPD1400BD	91	■■■■	45	79	94	92	88	94	100	100	16	8	16	2
YENİ	7 Samsung SH-S162L	91	■■■■	45	82	87	97	90	96	90	95	16	8	16	2
YENİ	8 Plextor PX-755A	91	■■■■	89	81	91	98	90	90	95	90	16	8	16	2
YENİ	9 Sony AW-G170A	89	■■■■	39	88	77	95	84	100	90	85	16	8	16	2
YENİ	10 LITE-ON SHM-165P6S	88	■■■■	37	99	92	66	100	96	90	85	16	8	16	2

LG

Güvenli zümre için

LG GSA-H10N:

Güvenilir ve hızlı bir çözüm arıyorsanız LG sizin için biçilmiş kaftan.

Çok işlevli baskı cihazları

		Test değerleri										Teknik veriler		
Sıra	Marka	Toplam puan.	Fiyat / Perform.	Fiyat (+ KDV)	Office baskı hızı	Grafik baskı hızı	Resim baskı hızı	Grafik kalitesi	Resim kalitesi	Çözünürlük (dpi)	Ararım	Baskı hızı r. (s/dk)		
1	Canon Pixma MP830	90	■ ■ ■ ■	364 €	100	91	100	98	100	9.600 x 4.800	USB 2.0	24		
2	Canon Pixma MP800	89	■ ■ ■ ■	340 €	100	94	95	100	100	9.600 x 4.800	USB 2.0	24		
3	Canon Pixma MP500	88	■ ■ ■ ■	169 €	95	91	94	61	79	9.600 x 2.400	USB 2.0	19		
4	Epson Stylus Photo RX700	88	■ ■ ■ ■	339 €	99	100	100	71	95	5.760 x 1.440	USB 2.0	20		
5	HP Photosmart 3310 AiO	86	■ ■ ■ ■	447 \$	91	100	92	85	49	4.800 x 1.200	USB 2.0	31		
6	Canon Pixma MP810	85	■ ■ ■ ■	260 €	94	90	96	98	48	9.600 x 2.400	USB 2.0	31		
7	Epson Stylus Photo RX640	81	■ ■ ■ ■	270 €	97	95	90	50	50	5.760 x 1.440	USB 2.0	21		
8	Epson Stylus Photo RX520	80	■ ■ ■ ■	143 €	92	97	93	82	64	5.760 x 1.440	USB 2.0	18		
9	Epson Stylus Photo RX620	79	■ ■ ■ ■	213 €	95	100	100	100	76	5.760 x 1.440	USB 2.0	18		
10	Canon Pixma MP530	79	■ ■ ■ ■	270 €	93	93	95	63	58	4.800 x 1.200	USB 2.0	18		

Canon Pixma MP830

Profesyonel çözüm arayan kullanıcılar için oldukça başarılı bir seçenek.

17 inç LCD monitörler

17 inç LCD monitörler

Test değerleri															Teknik veriler				
Sıra	Marka	Toplam puan	Fiyat / Perform.	Fiyat (\$ + KDV)	Görüntü kalitesi	Ergonomi	Teknik özellikler	Servis dok.	Alan büyük. (inc)	Maks. çözünürlük	Piksel aralığı	Maks. kontrast	Maks. parlak. cd/m ²	Video girişler	Tepki süresi (ms)				
1	Samsung Syncmaster 770P	95	■ ■ ■ ■	341	98	100	80	100	17	1.280x1024	0.264	500:1	280	DVI, D-sub	6				
2	Acer AL1751	89	■ ■ ■ ■	339	100	81	80	85	17	1.280x1025	0.264	500:1	400	DVI, D-sub	8				
3	BenQ FP71V+	88	■ ■ ■ ■	319	96	88	83	69	17	1.280x1026	0.264	500:1	300	DVI, D-sub	8				
4	Samsung Syncmaster 760BF	87	■ ■ ■ ■	318	80	94	87	100	17	1.280x1027	0.264	700:1	300	DVI, D-sub	4				
5	LG L1780Q	83	■ ■ ■ ■	330	80	94	80	69	17	1.280x1028	0.264	500:1	250	DVI, D-sub	8				
6	Samsung Syncmaster 740BF	83	■ ■ ■ ■	272	84	75	100	69	17	1.280x1029	0.264	700:1	300	DVI, D-sub	2				
7	Samsung Syncmaster 731BA	81	■ ■ ■ ■	261	84	69	83	100	17	1.280x1030	0.264	600:1	300	DVI, D-sub	6				
8	Acer AL1717	80	■ ■ ■ ■	229	82	81	77	77	17	1.280x1031	0.264	500:1	300	D-sub	8				
9	Samsung Syncmaster 740N	80	■ ■ ■ ■	225	83	75	70	100	17	1.280x1032	0.264	600:1	300	D-sub	8				
10	Philips 170X6FB	77	■ ■ ■ ■	296	66	88	80	85	17	1.280x1033	0.264	600:1	250	DVI, D-sub	8				

Samsu

Esnek a
yardımı
kolayca

Samsung 770P

Esnek ayaklarının yardımıyla her konumda kolayca çalışabiliyor.

19 inç LCD monitörler

19 inç LCD monitörler

		Test değerleri								Teknik veriler					
Sıra	Marka	Toplam puan	Fiyat / Perform.	Fiyat (\$ + KDV)	Görüntü kalitesi	Ergonomi	Teknik özellikler	Servis dok.	Alan büyük. (inc)	Maks. çözünürlük	Piksel aralığı	Maks. kontrast	Maks. parlak. cd/m ²	Video girişler	Tepki süresi (ms)
1	Fujitsu Siemens P19-2	93	■ ■ ■ ■	511	100	94	70	62	19	1.280x1.024	0,294	550:1	270	DVI, D-Sub	8
2	HP 1955	90	■ ■ ■ ■	578	91	94	70	69	19	1.280x1.024	0,294	1.000:1	250	DVI, D-Sub	16
3	Hyundai ImageQuest L90D+	87	■ ■ ■ ■	410	77	100	73	62	19	1.280x1.024	0,294	700:1	300	DVI, D-Sub	8
4	Xerox XA7-192i	85	■ ■ ■ ■	435	78	94	70	70	19	1.280x1.024	0,294	500:1	300	DVI, D-Sub	8
5	Philips 190G6	85	■ ■ ■ ■	680	100	75	91	77	19	1.280x1.024	0,294	700:1	420	DVI, D-Sub	8
6	BenQ FP93GX	83	■ ■ ■ ■	449	91	75	85	92	19	1.280x1.024	0,294	700:1	300	DVI, D-Sub	2
7	Philips 190S7	82	■ ■ ■ ■	293	82	81	58	85	19	1.280x1.024	0,294	700:1	300	DVI, D-sub	8
8	Samsung Syncmaster 920N	81	■ ■ ■ ■	284	85	75	64	100	19	1.280x1.024	0,294	700:1	250	D-sub	8
9	LG L1970H	80	■ ■ ■ ■	384	91	75	97	62	19	1.280x1.024	0,294	1.600:1	300	DVI, D-Sub	2
10	Samsung Syncmaster 960BF	80	■ ■ ■ ■	364	80	75	76	100	19	1.280x1.024	0,294	700:1	300	DVI, D-Sub	4

Fujitsu
Ürünün
sahip de
laklık de

Fujitsu Siemens P19-2

Ürünün en başarılı yanı sahip olduğu yüksek parlaklık değeri.

2 GB + USB Bellekler

		Test değerleri							Teknik veriler				
Sıra	Marka	Toplam puan	Fiyat / Performans	Fiyat (\$ + KDV)	Veri aktarmı hızı	Erişim süresi	Ergonomi	Servis ve dokü.	Kapasite (MB)	Boyutlar (mm)	Ağırlık (g)	İşlem İedi	Yazma kilitli
YENİ 1	SanDisk Cruzer Mini	83	■■■■■	136	67	100	90	94	4,096	72 x 20 x 8	10	var	yok
YENİ 2	SanDisk Cruzer Titanium	79	■■■■■	90	71	70	91	94	2,048	75 x 21 x 9	21	var	yok
YENİ 3	Apacer HT-203	79	■■■■■	213	90	51	84	75	2,048	80 x 40 x 13	17	var	yok
YENİ 4	SanDisk Cruzer Micro	78	■■■■■	148	74	61	90	94	4,096	57 x 21 x 8	11	var	yok
YENİ 5	SanDisk Cruzer Micro	74	■■■■■	71	63	73	84	94	2,048	57 x 21 x 8	11	var	yok
YENİ 6	Trekstor CS-D	68	■■■■■	199	56	41	100	75	8,192	70 x 34 x 10	28	var	yok
YENİ 7	Toshiba TransMemory	65	■■■■■	38	67	43	64	100	2,048	81 x 20 x 8	8	var	yok
YENİ 8	Sony MicroVault Tiny	63	■■■■■	80	54	57	72	81	2,048	30 x 15 x 3	1	var	yok
YENİ 9	Pretec i-Disk Tiny	60	■■■■■	52	64	40	74	43	2,048	32 x 14 x 5	8	var	yok
YENİ 10	Apacer AH220	60	-	-	57	44	69	75	2,048	62 x 17 x 10	7	var	yok

SanDisk Cruzer Mini:
4 GB'lık Cruzer mini, renkli kapakları ve hızlı veri erişim süresiyle göze çarpıyor.

Fotoğraf yazıcıları

		Test değerleri							Teknik veriler			
Sıra	Marka	Toplam puan	Fiyat/Perform.	Fiyat (+ KDV)	Baskı hızı	Baskı kalitesi	Ergonomi	Servis dok.	Arabirim	Çözünürlük (dpi)	Bellek	Foto. baskı hızı (sn)
1	HP Photosmart D7360	89	■■■■■	226	71	92	100	100	USB	600	64 MB	48
2	Epson Stylus Photo R245	81	■■■■■	101	43	100	83	91	USB	belirtilmemiş	64 KB	36
3	Epson Stylus Photo R340	80	■■■■■	216	58	85	91	91	USB	belirtilmemiş	64 KB	60
4	Canon Pixma iP4200	72	■■■■■	108	61	77	63	94	USB	600	42 KB	51
5	Epson Stylus Photo R800	69	■■■■■	413	100	47	60	91	USB, IEEE 1394	belirtilmemiş	64 KB	39
6	Canon Pixma iP6210D	63	■■■■■	118	58	54	71	94	USB	600	42 KB	60

Epson Stylus Photo R245
Çeşitli boyutlardaki kartlara doğrudan fotoğraf makinesi üzerinden baskı olarak sağlıyor.

Cep telefonları

Cep telefonları

		Test değerleri							Teknik veriler						
Sıra	Marka	Toplam puan	Fiyat/Perf.	Fiyat	Telefon işlevselliği	Multimedya	Veri / mesaj	Partik	Ağırlık (g)	Boyut (mm)	Dijital	E-posta	BT	IR	USB
1	Nokia N93	97	■■■■■	799 €	96	100	95	98	180	55 x 28 x 118	var	var	var	var	var
2	Nokia N73	97	■■■■■	440 €	98	93	95	98	116	49 x 19 x 11	var	var	var	var	var
3	Sony Ericsson W900i	97	■■■■■	549 €	98	97	95	97	148	49 x 24 x 109	var	var	var	var	var
4	Nokia 6280	96	■■■■■	359 €	95	94	95	98	115	46 x 21 x 99	var	var	var	var	var
5	Sony Ericsson K800i	95	-	-	97	92	99	94	115	47 x 22 x 105	var	var	var	var	var
6	Nokia N90	95	■■■■■	565 €	96	95	89	96	173	51 x 24 x 112	var	var	var	yok	var
7	Nokia N71	95	■■■■■	422 €	98	96	98	91	139	51 x 26 x 99	var	var	var	yok	var
8	Nokia N80	94	■■■■■	645 €	92	100	99	91	133	50 x 23 x 95	var	var	var	var	var
9	Sony Ericsson W850i	94	■■■■■	450 €	96	95	98	92	116	47 x 21 x 98	var	var	var	var	var
10	Sony Ericsson W810i	93	■■■■■	309 €	92	88	93	96	89	45 x 17 x 102	var	var	var	var	var

Sony Ericsson W810i
Sony Ericsson yeni Walkman telefonuyla, müzik dışındaki yönlerini de geliştirerek, yılın telefonu olma yolunda başarılı bir adım atıyor.

Flash bellekli MP3 çalarlar

Flash bellekli MP3 çalarlar

						Test değerleri				Teknik veriler		
Sıra	Marka	Toplam puan	Fiyat / Perf.	Fiyat (\$ + KDV)	Aktarım hızı	Erg.+Don. özellikleri	Ses kalitesi	Servis ve dok.	Arabirim	Kapasite	Ses biçimi	Pil
1	Treks Stor Organix	87	■■■■■	159	55	95	95	90	USB	1.024 MB	MP3/WMA/OGG/WAV/ASF	dahili
2	Creative Muvo VIDZ	84	■■■■■	159	75	85	86	90	USB	1.024 MB	MP3/WMA	dahili
3	Crea A9	83	■■■■■	199	69	100	80	95	USB	1.024 MB	MP3/WMA	dahili
4	Keysmart enjoy	82	■■■■■	199	48	89	90	95	USB	2.048 MB	MP3/WMA/OGG	dahili
5	Creative Zen Nano Plus	77	■■■■■	119	47	77	86	90	USB	1.024 MB	MP3/WMA	AAA
6	Creative Muvo Chameleon	76	■■■■■	139	58	77	80	90	USB	1.024 MB	MP3/WMA	AAA
7	Creative Muvo TX SE	76	■■■■■	79	56	77	80	90	USB	512 MB	MP3/WMA	AAA
8	Creative ZEN NANO	75	■■■■■	119	50	77	81	90	USB	1.024 MB	MP3/WMA	AAA
9	Muzio FS300	74	■■■■■	139	53	74	80	90	USB	512 MB	MP3/WMA/MP4/ASF/OGG	dahili
10	M-bird	74	■■■■■	99	74	84	68	85	USB	1.024 MB	MP3/ WMA/OGG/TVF	dahili

TrekStor ibeat organix
MP3 çalarlar arasındaki en iyi ses kalitesine sahip ürün TrekStor. Buna en büyük sebep ise Sennheiser kulaklık.

Windows'unuz ne kadar sağlam?

Testimizle sisteminizin ne kadar iyi olduğunu öğrenebilecek, daha güvenli, daha hızlı ve daha kararlı hale getirebileceksiniz.

Bu yazıda

İdeal sistem için en iyi ipuçları

Test araçları: PC'nizin ateşle imtihanı

Kontrol listesi

Trafik muayene raporlarının sonuçları dehşet verici. Avrupa'nın gelişmiş ülkelerinde bile her beş otomobilden biri aslında trafiğe çıkmayacak kadar güvensiz. Aynısının PC'ler için de geçerli olduğunu düşünerek, bilgisayarınızı tepeden tırnağa kontrol etmenizi sağlayacak bir Windows kalite testi geliştirdik. Gereken araçların bir kısmını CHIP DVD'de bulabilirsiniz. Ama sadece muayeneye yetinmiyoruz: Biraz daha derinlere inip sisteminiz için ek iyileştirmeler öneriyoruz. Güvenlikten yedeklemeye, multimedya varıncaya kadar. Ayrıca **162**'deki kontrol listesi Windows'unuzun motorunun gelecekte de saat gibi çalışmasını sağlayacak. CHIP atölyesine hoş geldiniz!

Merkezi kilit sistemi

PGP disk ile şifreleme

Arabanıza girmenin tek yolu doğru anahtara sahip olmaktır. PC'niz ve dizüstü bilgisayarınız için de aynı geçerli olmalı çünkü hepimizin sabit diskinde yanlış ellere geçmemesi gereken kişisel bilgiler bulunuyor. Bu tehlikenin çözümü bir şifreleme yazılımı. En iyi seçenek ise PGP. Yazılımın avantajı, sadece sabit disk değil e-postalarınızı da şifrelemesi. ("Hırsız önleme sistemini etkinleştirin" başlıklı ipucuna da bakabilirsiniz.)

Disk güvenliği şu şekilde sağlanıyor: Önce www.pgp.com adresinden PGP 9'u yükleyin, ardından korumaya almak istediğiniz disk seçin. Diski şifrelerken önünüzde iki seçenek var. İlki sabit diskin tümünü, ikincisi yalnızca bir kısmını şifrelemek.

Tüm disk şifreleme: Kurulumun ardından PGP program penceresinde PGP disk seçeneğinden PGP encode entire hard disk'i seçin. Şimdi Enter password kısmına bir parola girip aynısını Confirm Password kısmında yineleyin. Start komutunu verdiğinizde, verilerin şifrenmesi başlayacak ve çok geçmeden diskiniz güvenliğe kavuşacak. PGP, eklenen yeni verileri kendiliğinden şifreliyor.

Dosya ve klasörleri şifreleme: PGP'de içine mühim verilerinizi koyabileceğiniz sanal bir disk yaratabilirsiniz. Şifrelemek istediğiniz verileri bu güvenli disk bölümüne taşımanız yeterli. Asıl sabit disk üzerinde bu şifreli disk tek bir dosya olarak gözüküyor.

Bunu şu şekilde yapabilirsiniz: PGP'nin

ana ekranında PGP Disk kısmına gidip New virtual drive'i seçin. Arzu ettiğiniz disk boyutunu seçerek Advanced'a basın ve bir sürücü harfi atayın. Dosya biçimi olarak NTFS'i belirleyip OK'e basın. Password ve Confirm Password kısımlarına aynı parolayı girin. Şimdi de PGP'nin bilgisayarınızı her açışınızda sanal disk yüklemesi için Activate on starting'i işaretleyin. Start'a bastığınızda işlem tamamlanmış olacak.

Artık sanal ve güvenli bir diskiniz var!

Hırsız önleme sistemini açın

E-postalarınızı şifreleyin

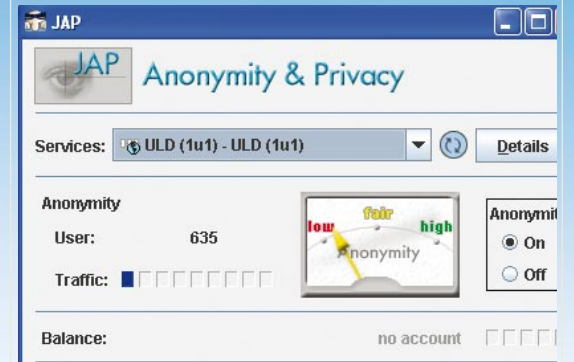
Arabaların izinsiz kullanıma karşı bir güvenlik sistemi bulundurmaları kânen zorunlu. Bize sorarsanız sadece arabalar değil, elektronik postalar da meraklı kişilere karşı korunmalı. Zira tıpkı kartpostallar gibi, şifrenmemiş e-postalar da iletinin taşınmasında rol oynayan herkes tarafından rahatça okunabilir.

E-postalarınızın mahremiyetini korumak PGP Messaging'e düşüyor (www.pgp.com). Bu yazılım tüm posta trafiğinizi pratikte çözülmezi imkânsız olan 2.048 bitlik RSA anahtarıyla şifreliyor. Posta alıcısının okumak için tek yapması gereken PGP'yi kurmak.

PGP'nin çalışma ilkesi şöyle: Her PGP katılımcısı biri gizli-özel anahtar, diğeryse PGP sunucusundan yayımlanan açık anahtar olmak üzere iki anahtara sahip.

Eğer birisi katılımcıya gizli bir e-posta göndermek isterse, mesajı şifrelemek için açık anahtarı kullanabiliyor. Alıcı ise mesajı çözebilmek için kendi özel anahtarından faydalıyor. Ayrıca bu özel anahtarın parolasını da bilmesi gerekiyor.

Kulağa karmaşık geliyor olabilir, ama aslında çok basit: Programı kurduktan sonra, öncelikle kendi PGP anahtar çiftinizi yaratın. Bunu için

KİMLİĞİNİZ GİZLİ KALSIN JAP adlı araç sörf yaparken meraklılara yakalanmamanız için IP'nizi saklıyor.

menüdeki File seçeneğinden New PGP Key'e tıklayın. Next'e basıp verilerinizi bir sonraki pencereye girin. Şimdi Next and Finished düğmesine basarak onaylayın.

E-postalarınızı ise şöyle şifreleyeceksiniz: E-posta hesabınıza ilk erişiminizde PGP size bu hesabı güvenceye alıp almak istemediğinizi soracak.

Araç hesabı bu andan itibaren gözlem altında tutacak. Şifrelenmiş ileti alışverişi ancak bu şekilde gerçekleşebiliyor. Şifrelemek istediğiniz e-postaların konu satırına "[PGP]" yazmanız gerekiyor. Araç bunun üzerine PGP sunucusunda uygun düşen anahtarı arıyor ve söz konusu anahtarı kullanarak mesajınızı şifreliyor.

E-postaları deşifre etmek için: İlk anahtarınızı yayımlayın. Bunu yapmak için PGP ana penceresinde PGP keys / All keys komutunu verin. İsteddiğiniz anahtara sağ tuşla tıklayıp Send to / Idap://keyserver.pgp.com:389 yolunu izleyin. Şimdi anahtarı açık sunucuya yükleyecek bir sihirbaz yüklenecek. Bu anahtar, e-postasını şifrelemek isteyen herkes tarafından kullanılabilir. Bu şekilde şifrelenmiş bir ileti aldığınızda PGP bunun farkına varacak ve mesajı hemen düz metin biçimine dönüştürecek.

İnternette görünmez olun

Kimseye görünmeden sörf yapın

IP, bilgisayarınızın internetteki kimliğidir ve tıpkı arabanızın plakası gibi bu numara herkese görünür haldedir. Servis sağlayıcılar ve suç takibatı yapan resmi kurumlar, bu numaradan yola çıkarak kullanıcıların kimliğine kolayca erişebilir. Bunun önüne geçmek →

GÜVENLİ NUMARALAR PGP aracı posta kutunuzu gözetleyip tüm kişisel mesajlarınızı şifreliyor.

için IP numaraları saklanabilir. Bu uygulamayı, araba plakalarının fotoğraflarda görünmesini engelleyen özel kaplamalara benzetebilirsiniz.

Siz de karda yürüyüp izini belli etmek istemeyenlerdenseniz, bir vekil sunucu (Proxy) kullanabilirsiniz. Vekil sunucular sizin IP adresiniz yerine kendi IP adresini kullanır ve hedef sunucu sadece vekilin adresini görür; böylece kimliğiniz saklı kalır. Ne var ki vekil sunucular %100 gizlilik vaat etmiyor. Çünkü her bir web sayfasının çağrılışında, tarayıcınız karşı sunucuya gönderilen sayfa istek başlığına çok sayıda bilgi yazılır (http request). Örneğin:

- Kullandığınız web tarayıcısını belli eden bir tarayıcı tanımı.
- İşletim sisteminiz ve izin verilen uygulamalar (Java, ActiveX vb.) hakkında bilgi.
- Web sitesine hangi bağlantıdan geldiğiniz (örneğin Google) http başlığında verilir (Referrer).

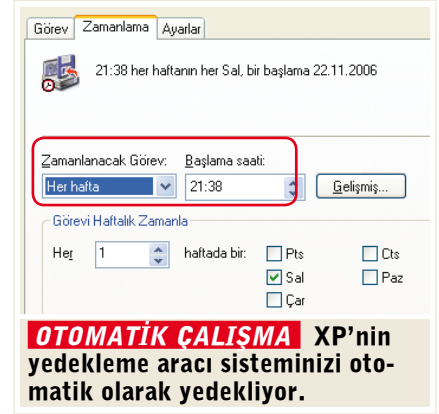
Bu tarz gizleme işlerini ücretsiz yapabilen yazılımlardan biri de JAP (CHIP DVD'sinde bulabilirsiniz). Programın yapılandırması çok basit: Kurulumun ardından JAP programının penceresinde *Anonymity* seçeneği altında *On'a* tıklayın. Sonra Internet Explorer'da *Araçlar / Internet Seçenekleri* menüsünden *Bağlantılar / Ayarlar* yolunu izleyin. Şimdi *Yerel ağınız için bir proxy sunucusu kullanın*'i işaretleyip adres satırına "localhost" yazın. Port olarak da "4001"i seçin. Hepsisi bu kadar.

Yedek lastiksiz yola çıkılmaz! Otomatik yedekleme

Bir araba için yedek lastik ne kadar önemliyse, bilgisayar için de yedek almak aynı önemdedir. Sisteminiz açılmaz hale geldiğinde böyle bir yedek hayat kurtarıcı olabilir. Elbette verilerinizin işe yarar ve güncel haline sahip olmak için yedeklerinizi zaman zaman yenilemelisiniz.

İşin güzel yanı, Windows XP'nin sizi

bunun için tasalanmaktan kurtarıp verilerinizi otomatikman yedekleyebilmesi. Eğer XP'nin Home sürümünü kullanıyorsanız ilk önce yedekleme programını bir defalığına kurmanız gerekiyor. XP CD'nizin "Valueadd\MSft\Ntbackup" klasöründe bulacağınız "ntbackup.msi" dosyasını çalıştırın. Artık yedekleme yazılımına *Başlat / Tüm Programlar / Donatılar / Sistem Araçları / Yedekleme* kısmından ulaşabilirsiniz. İlk pencerede gelişmiş ayarlara ulaşmak için *Gelişmiş Moda*'a tıklayın. *İş Zamanlama* sekmesinden *İş Ekle*'yi seçin. Açılan pencerede *İleri*'ye ve *Bu bilgisayardaki her şeyi yedekle*'ye basın. *İleri* diyerek onaylayın. Şimdi *Gözet*'a basıp verileriniz için bir hedef seçin. Bizim tavsiyemiz bir harici USB disk.

İleri komutuyla bir sonraki seçime ulaşacaksınız. Buradan yedeklemenin türünü seçin. Eğer sıkça değiştirdiğiniz küçük dosyalarınız varsa *Değişen*'i seçmeniz faydalı olur. Böylece XP, harici diske sadece değiştirilen verileri yazacak. Eğer dosyaların boyutu büyükse *Normal* yedeklemeyi seçin. Sonra *İleri*'ye ve sıradaki seçim pencerelerini onaylamak için yine *İleri*'ye basın.

Sıradaki pencerede *Sonra* seçeneklerini kullanın. Şimdi yedek için bir vakit belirleyin. Biz bunu haftada bir yapmanızı salık veriyoruz. *Tamam* dediğinizde yedekleme planı yürürlüğe girecek.

Az yakıtla uzun mesafe Windows servislerini kapatın

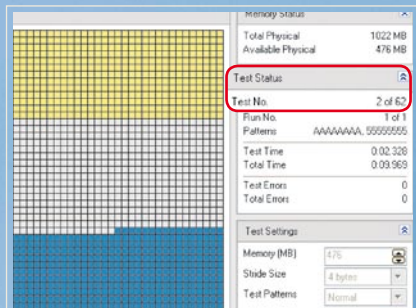
Bir arabada yakıt tasarrufunun yolu her şeyden önce gereksiz ağırlıkları atmaktan geçer. Aynı PC için de geçerlidir. Gereksiz Windows servislerini güvenli bir şekilde kapatabilir, bu yolla bilgisayarınızı hızlandırabilirsiniz. →

Test araçları: Windows'unuz sağlam çıkacak mı?

Araba ustaları, bir atölyede en çok vakit kaybettirenin sorunu aramak olduğunu söylüyorlar. Neyse ki PC'lerde hata tespiti daha kolay. Burada sayacağımız araçlar hataları gideriyor, sorunları bulmanıza yardım ediyor ve yenilemeniz gereken parçaları size bildiriyor.

■ **Ana bellek:** Rightmark Memory Test, sahip olduğunuz RAM'le ilgili detaylı bilgi veriyor (örneğin boyut ve hız). Bir dahilî hafıza testi, her bir bellek modülünü 60'tan fazla süreçle test ediyor.

■ **Sabit disk:** MHDD adlı araç, test

BELLEK TESTİ Rightmark Memory Test, ana belleği 60'tan fazla teste tabi tutuyor.

programını başlatmak için kullanabileceğiniz bir açılış disketi yaratıyor. Bu sayede sabit diske herhangi bir aracı olmadan, doğrudan erişebiliyor. Yazılım diskteki Smart Memory (diskin üzerindeki, hata verilerini saklayan bellek bölgesi) bilgilerini okuyabildiği gibi, hangi bileşenin tam yük altında hata verdiğini de test edebiliyor.

■ **İşlemci:** CPU-Z adlı yazılım PC'nizin motoru olan işletim sistemi hakkında ayrıntılı ve kesin bilgi sunuyor (saat hızı, ön bellek vb.) Yazılım belli verileri okuyamazsa ekrana bir uyarı çıkıyor ve bellek bileşeninin hatalı olduğunu bildiriyor.

■ **Ekrana:** Monitor Matter ve Undead-Pixel adlı yazılımlarla TFT ekranınızı piksel hatalarına karşı kontrol edebilirsiniz.

■ **CD / DVD yazıcı:** Nero'nun Nero CD-DVD Speed adlı ücretsiz yazılımı CD ve DVD'leri test etmenizi sağlayan basit ve küçük bir araç. Bu yazılım diskleri okuyor; okuma hatalarını ve hızını ise bir grafik halinde görüntülüyor. Eğer Nero verileri okuyamıyorsa imdadınıza bir kurtarma aracı koşuyor (kapak konusuna bakınız).

CHIP KILAVUZ: Kontrol listesi

Her hafta denetlemeniz gereken dört öğe

✓ Windows'u güncel tutun

XP'nizi tümüyle kararlı hale getirmek ve hacker'ların sisteminize sızmasını engellemek için daima güncellemeleri vakit kaybetmeden kurun. En iyisi, bunun için otomatik güncellemeyi etkinleştirmek. Denetim Masası'nda *Sistem*'e tıklayıp *Otomatik Güncellemeler* başlığından *Otomatik*'i seçtiğinizde bu işlemi tamamlamış olacaksınız.

✓ Virüs tanımlarını güncelleyin

XP güncellemesi için söylediğimiz her şey anti virüs ve casus önleme yazılımları için de geçerli. Sadece en güncel virüs tanımlarına sahip olan kullanıcılar tümüyle korunuyor.

✓ Yedek almayı unutmayın

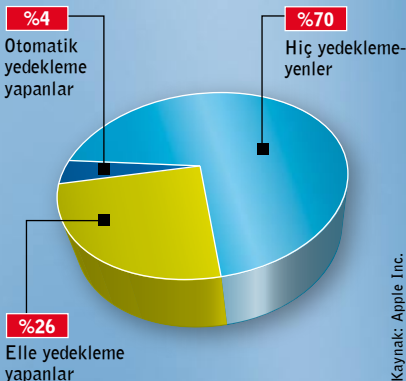
Verilerinizi birdenbire yitirmek ne kadar sinir bozucu olurdu, bir düşünün. Yedek, dosyalarınızın kurtarıcısıdır. Bunu nasıl yapacağınızı "Yedek lastiksiz yola çıkılmaz!" başlığında bulabilirsiniz.

✓ Dosyaları birleştirin

XP'nin düzgün çalışması için "Defrag" aracıyla verileri disk üzerinde düzenlemeniz şart. Windows Gezgini'ndeyseniz istediğiniz sürücüye sağ tuşla tıklayıp, *Özellikler*'i seçin. *Araçlar* sekmesinden *Şimdi birleştir*'e basın.

YEDEKLEMESİNE ÜŞENİYORUZ

Kullanıcıların ancak %4'ü otomatik yedekleme yapıyor. Oysa bu ayar "Yedek lastiksiz yola çıkılmaz!" başlığında anlattığımız gibi, kolay.

Windows Dienste abschalten (www.dingens.org) adlı bedava aracın bu konuda size faydası dokunabilir. Yazılımı kurup başlatın. *Einzeln Computer*'i ya da *Computer in einem Netzwerk*'i seçip *Tamam* ile onaylayın. Şimdi bilgisayarınızı yeniden başlatın. Ağa bağlı test PC'mizde yazılım, çalışan 40 servisten 10'unu kapayarak değerli kaynakları erişimimize sundu. Tek kişinin kullandığı PC'lerde yazılım daha fazla sahra atıyor, zira ağa özgü işlevler bu tarz bilgisayarlarda gereksiz.

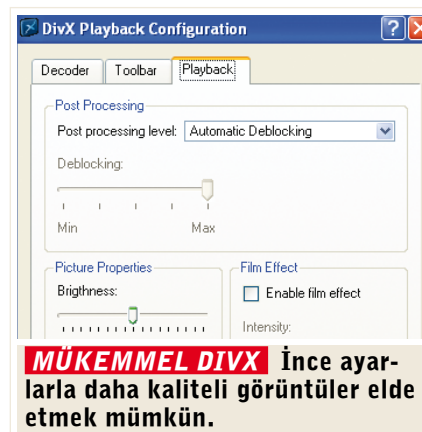
İPUÇU <http://webscan.security-check.ch> adresinde *Quick-Scan* bağlantısıyla ulaşabileceğiniz araç, kapatabileceğiniz servisleri gösteriyor. Gereksiz olanların yanında güvensiz olan servislerin bile etkin durumda olduğunu göreceksiniz. Bununla birlikte, bu test eğer servis sağlayıcınız vekil sunucu kullanıyorsa sizin değil, aradaki vekil sunucunun durumunu sınıyor.

Multimedya donanımı

Süper ses, harika görüntüler

Araba tutkunları çok iyi bilir ki, sesteki çok gürültü çıkaran standart ses sistemleri yetersizdir. Bu yüzden yeni modellere terfi etmek ve ince ayar yapmak gerekir. PC'lerde de bu konuda müstesna değil. Görüntünün ve sesin keyfine en iyi şekilde varmanızı sağlayan codec çoğu zaman eksiktir ya da arabanın radyosunda olduğu gibi, kalitesi düşüktür. Size düşen, ses ve video için eksik codec'leri bulup çalıştırmak. Çoğu zaman görüntü için DivX, ses içinse AC3 kullanıldığını göreceksiniz. Elbette iki codec'i de CHIP DVD'sinde bulabilirsiniz. Burada codec'leri nasıl en iyi şekilde kurabileceğinizi öğreneceksiniz.

DivX yapılandırması: Kurulumun ardından *Başlat / Tüm programlar / DivX / DivX Codec / Decoder Configuration Utility* yolunu izleyerek yapılandırma arayüzünü açın. *Decoder* sekmesindeki üç kutucuğu da işaretleyin. Bu ayarlarla filmler titreşimsiz oynayacak ve daha fazla biçim desteklenecek. Ayrıca DivX, YUV çıkışını da destekliyor. Bu sayede grafik kartınız DivX filmlerin renk aralığını (örneğin YUV 4:2:0) RGB'ye dönüştürmek yerine, bağlı olan çıkış aygıtına hiçbir görüntü kaybı olmadan aktarabiliyor. *Playback* sekmesinde *Post-processing Level* başlığı altından *Automatic Deblocking*'i açın. Bu seçenek özellikle çok sıkıştırılmış filmlerde işe yarıyor. Böyle filmlerde hızlı hareketler sırasında ekranda karelenmeler oluşuyor. Ama deblocking (kare önleme) seçeneği açıkken DivX codec'i filmlerin daha yüksek kaliteli görünmesini sağlayan bir yumuşatma efekti kullanıyor.

AC-3 filtresi ayarı: Mükemmel görüntüyle eşlik edecek mükemmel bir ses, AC3 filtresinin doğru olarak ayarlanmasını gerektiriyor. Bunun için *Başlat / Tüm Programlar / AC3Filter / AC3Filter Config* yolunu izleyebilirsiniz. Eğer bir DivX filminin ses seviyesi çok düşükse *Gain* sekmesinden ayar yapabilirsiniz. Tek yapmanız gereken, göstergiyi istediğiniz seviyeye getirmek. 162Harici ses kartı kullananlar bu seçeneği kullanarak en yüksek ses kalitesine erişebilir. *Output* başlığındaki *Mail* sekmesinden *Use SPDIF* komutunu verdiğinizde codec ses sinyali tekrar dönüştürmeden, doğrudan harici ses kartına yollayacağı için ses kalitesinde inanılmaz ölçüde artış yaşayacaksınız. ■

FV / Barış Emre ALKİM, balkim@chip.com.tr

Aynı çatı altında

Birbirinden ayrı çalıştırdığınız Office uygulamaları aslında iç içe çalışmak üzere tasarlanmış. Bu avantajdan faydalanarak veri alışverişi yapabilirsiniz.

Bir proje üzerinde çalışırken muhtemelen Word'ün, Excel'in ve PowerPoint'in en iyi özelliklerinden faydalaniyorsunuz. Excel'i hesap tablosu ya da grafik hazırlamak için kullanırken, kapak sayfasını ve rapor metnini Word'de yazıyorsunuz. İşleriniz bittiğinde bu raporun sonuçlarını PowerPoint sunumuyla duyurmanız gerekiyor. İşin güzel yanı, tüm bunlar ayrı ayrı değil bir arada, zahmetsizce yapılabilmeniz. Word, Excel ve PowerPoint arasında veri alışverişi yapmak çok kolay.

Peki, bu nasıl olacak? Word, Excel ve PowerPoint aynı firma (Microsoft) tarafından geliştirildiğinden, Microsoft Office uygulamaları arasında bir dereceye

kadar bütünleşmeden söz edebiliriz. Zaten 'yazılım paketi' kavramının altında yatan da bu: Her bir uygulama özel bir amaç için tasarlanmış da olsa, birbirleriyle hiçbir sorun çıkarmadan çalışabilmeli.

Bu bütünleşmeyi ve veri alışverişi özelliğini nasıl kullanacaksınız? Ayrı ayrı unsurlar (grafikler, resimler, sesler) nesne olarak ele alınır. Bir Word belgesi, bir PowerPoint slaytı ya da bir Excel tablosu bu nesneleri içinde tutan kaplar olarak düşünülebilir. Bu sayede uygulamalar arasında nesneleri kopyalayıp yapıştırmak mümkün. Dahası, bu nesneler içinde oluşturuldukları veya değiştirildikleri ana uygulamalara bağlanabi-

lir. Bu entegrasyonun bir boyutu daha var. Bazı özellikler Word, Excel ve PowerPoint'te ortak. Söz gelimi, organizasyon şeması, piramit ya da pasta grafik hazırlamakta kullandığınız şema aracı tüm Microsoft Office uygulamalarının *Ekle* menüsünden erişilebilir. Üstelik ortak araçlar bu kadarla da kalmıyor. Bu yazılımlarda yazdırma, izleme ve gözden geçirme özellikleri aynı rutinleri kullanıyor ve menüleri de benziyor. Örneğin yazım ve sözcük denetimi tüm Office uygulamalarında aynı ortak sözlükten faydalaniyor. Şimdi Word, Excel ve PowerPoint arasında nasıl veri alışverişi yapabileceğimize yakından bir bakalım.

OLE dedikleri nedir?

OLE (Object Linking and Embedding – Nesne bağlama ve gömme) Microsoft Office uygulamaları arasında veri alış-verişini mümkün kılan teknolojinin adı. OLE'nin iki farklı boyutu var: Bağlama ve gömme. Bu yöntemden faydalanmak için kaynak ve hedef belge kavramlarını da öğrenmeniz gerekiyor.

Diyelim ki Excel kullanarak Grafik.xls adında bir grafik yarattınız. Eğer bu grafiği Rapor.doc adında bir Word belgesine yerleştirmek isterseniz, bunun için bağlama ya da gömme yöntemlerinden birini seçmeniz gerekiyor. Sözgelimi bu örnekte Excel belgemiz olan Grafik.xls kaynakken, Rapor.doc hedef.

Gömme

Bir nesneyi hedef belgeye gömdüğünüzde, nesne o hedefin bir parçası haline

gelir. Veriler de nesnenin görüntülendiği yerde saklanır.

Değişiklik yapmak istediğinizde gömülü nesnenin üzerine çift tıklamanız yeterli. Kaynak uygulamanın küçük bir kopyası bir kutu içinde açılacak ve kaynak belgedeki nesnenin verilerini buradan düzeltebileceksiniz. Yaptığınız değişikliklerse kaynak belgeyi etkilemeyecek.

Buradan anlaşılacağı gibi, gömülü bir nesne, kaynak belgeyle bağlarını yitirir. Bağlanmış nesnelerde ise durum bunun tam tersi.

Eğer kaynak belgedeki veriyi sürekli güncelliyor ve bu yeniliklerin hedef belgeye (ilgili nesneyi yapıştırdığınız yere) yansıtılmasını istiyorsanız, o zaman yapmanız gereken şey nesneyi kaynağına bağlamak.

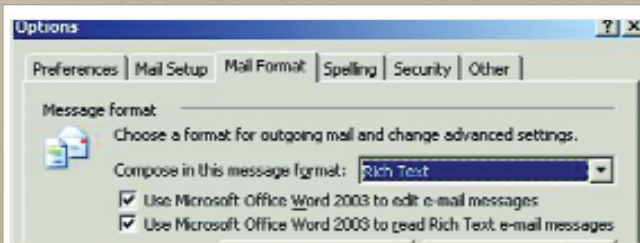
Söz gelimi, eğer bir Excel tablosunu ya da grafiğini bir Word belgesine bağlayıp sonra bu nesneye çift tıklarsanız Excel uygulaması, kaynak veri ve nesne açılır. Artık kaynak dosyadaki veriyi düzenleyebilir, kaydedebilir ya da dosyayı kapatabilirsiniz. Yaptığınız değişiklikler hedef dosyada gözükcektir. Bu bahsettiğimiz senaryoyu "Excel – Word bağlantısı" kutusunda okuyabilirsiniz. Kaynak ve hedef dosyalar birbirine bağlandığında daha sonradan iki dosyanın da saklama konumunu (klasörleri) değiştirmemelisiniz, yoksa kaynak bulunamadığından hedef nesne de güncellenemez.

Peki, nesneleri bağlama ya da gömme işlemini nasıl yapıyoruz? Aşağıdaki örnekleri takip edebilirsiniz.

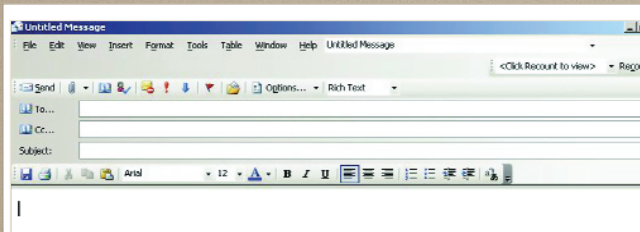
Outlook – Word bağlantısı

Outlook'taki bir seçenek sayesinde Word'ü e-postalarınızı oluşturma, düzenleme veya okuma için varsayılan metin işlemcisi olarak belirleyebilirsiniz. Bunu yaptıktan sonra ne zaman bir e-posta yazacak olsanız Word'ün biçimlendirme araç çubuğu ekrana gelecek ve iletilerinizi yazıp biçimlendirirken Word'ün zengin

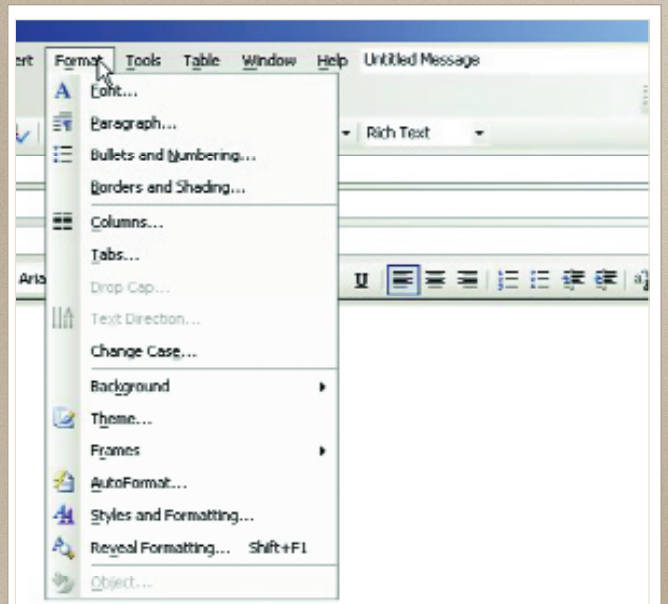
metin özelliklerinden faydalanabileceksiniz. Zengin metin, biçimlendirme öğeleri (yatık ya da kalın yazı) ve farklı yazı tipleri içerir ve eğer e-posta mesajlarınızı bu biçimde alıp gönderiyorsanız Microsoft Word'ü kullanmanızda fayda var. Aksi takdirde fontlar ve diğer etkiler olmadan sadece düz metin görüntülenir.

1 Outlook 2003'te Araçlar / Seçenekler menüsünden Mail Format sekmesine geçin. Message Format başlığında Use Microsoft Office Word 2003.... seçeneğini işaretleyin ve Compose in this message format kısmından Rich Text'i seçin.

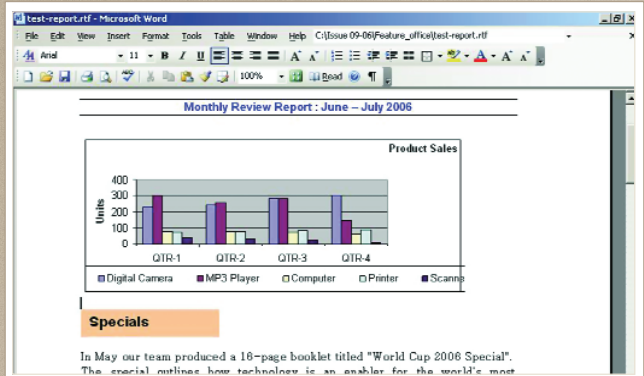
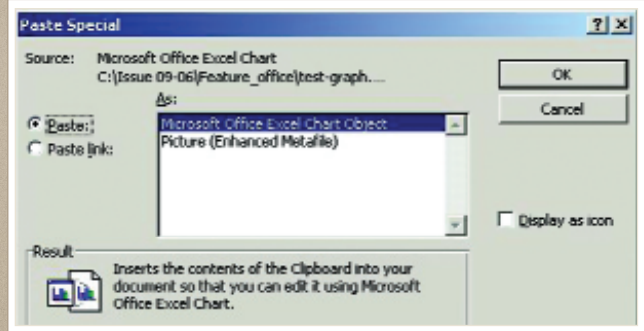
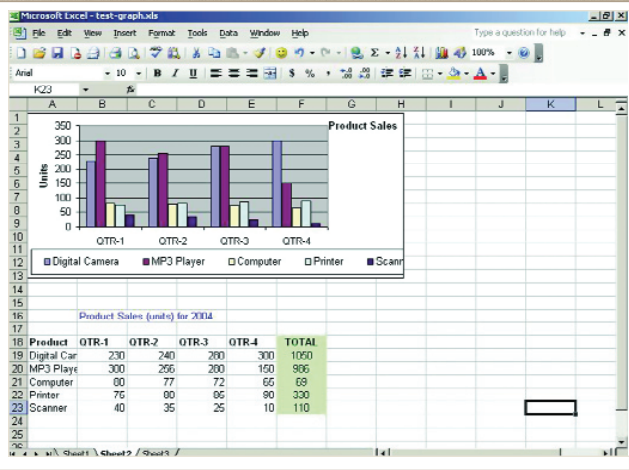
2 Yeni bir mesaj oluşturmak için Yeni tuşuna basın. Konu satırının altında Word biçimlendirme araç çubuğu belircektir. Sağ alt tarafta, yine Word'ün bir özelliği olan kelime sayacı da belircektir. Artık mesajınızı istediğiniz gibi, farklı renkler, tarzlar ve yazı tipleri uygulayarak yazabilirsiniz.

3 Yeni bir mesaj oluşturmak için Yeni tuşuna basın. Konu satırının hemen altında Word biçimlendirme araç çubuğunun belirdiği gözünüzden kaçmamıştır. Sağ alt tarafta, yine Word'ün bir özelliği olan kelime sayacı da belircektir. Artık mesajınızı istediğiniz gibi, farklı renkler, tarzlar ve yazı tipleri uygulayarak yazabilirsiniz.

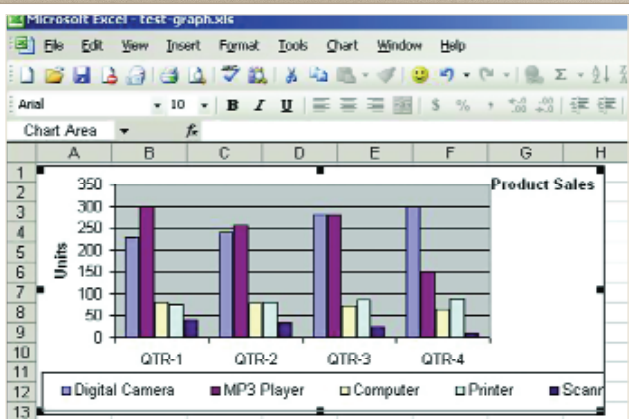
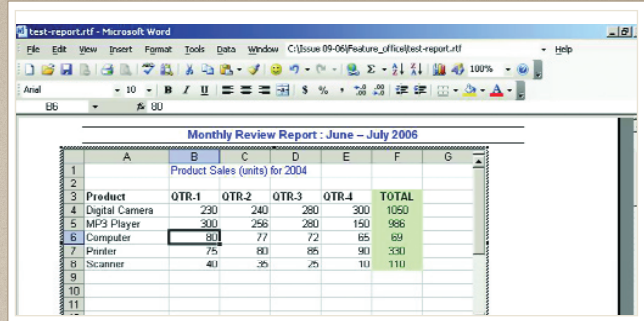
Bir Excel grafiğini Word belgesine gömmek

Gömme işleminde kaynak belgedeki bilgilerin bir kopyası hedef belgeye yerleştirilir. Yani, Word dosyasına bir Excel grafiği yerleştirirseniz o grafikte ilgili veriler de Word belgesinin içinde yer alır. Hedef belgedeki nesne üzerinde yaptığınız değişiklikler kaynak belgedeki verileri etkilemez. Örneğimizde Excel belgesi kaynak, Word belgesi ise hedef konumunda.

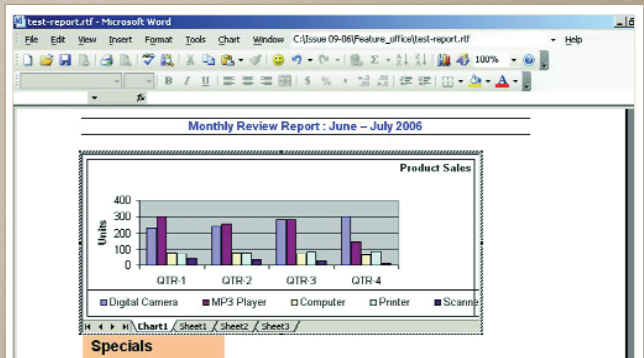

3 Hedef Word dokümanına geçin. Grafiğin eklenmesini istediğiniz konuma tıklayın. *Düzen / Özel Yapıştır*'ı seçin. Nesneyi kaynağa mı bağlayacağınız, yoksa hedefe mi gömeceğiniz sorulacak. *Yapıştır* seçeneğini seçip *Tamam* deyin.

1 Kaynak olacak Excel hesap tablosunda bir grafik, hedef olacak Word'de ise bir rapor hazırlayın. İki belgeyi de uygun dosya isimleriyle kaydedin. İki belgeyi aynı klasöre kaydetmeniz de fayda var.

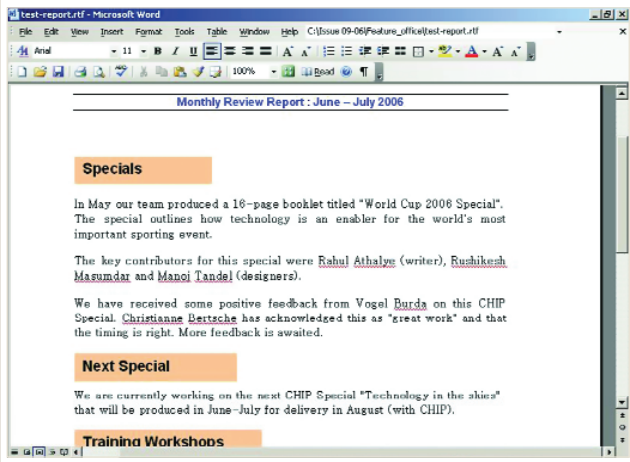
2 İki belge de açıkken Excel'e geçin. Grafiğe bir kez tıklayın. Etrafında seçim işaretleri belirecek. Şimdi menüden *Düzen / Kopyala* komutunu seçin.

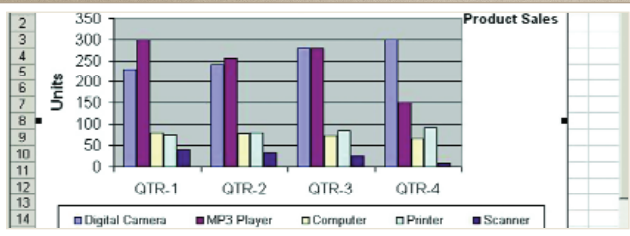
4 Gömülü grafikte değişiklik yapmak için üzerine çift tıklayın. Grafiğin hesap tablosu da Word belgesine gömülü. Verileri bulmak için gerekli sayfa sekmesine tıklayıp rakamları değiştirin. Grafiği barındıran sayfaya geri dönün. Tamamlamak için grafik alanının dışına tıklayın.

Excel – Word bağlantısı

Bağlama işlemi gömme işleminden çok farklı. Burada değişiklik yaparken kaynak belgeyle uğraşmanız gerekiyor. Hedef dokümana kaynak verilerin sadece bir görüntüsü yerleştiriliyor ve bu görüntü (nesne) de kaynak belgeye bağlanıyor.

1 Bir Excel grafiği, bir hesap tablosu ve bir de Word belgeniz olduğunu varsayıyoruz. Belgeler açıkken Excel'e geçin. Seçim işaretlerini görüntülemek üzere grafiğe bir kez tıklayın. Şimdi de menüden *Düzen / Kopyala*'yı seçin.

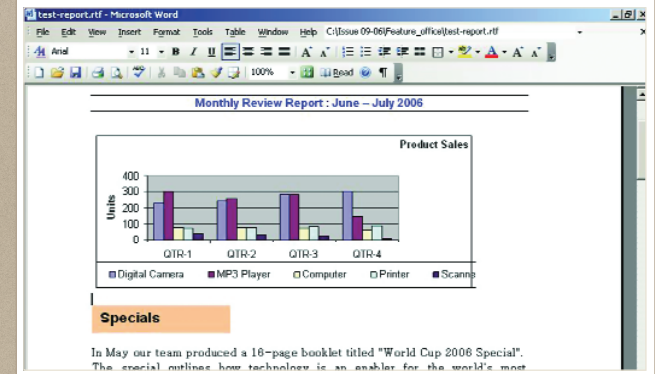

Microsoft Excel - test-graph.xls

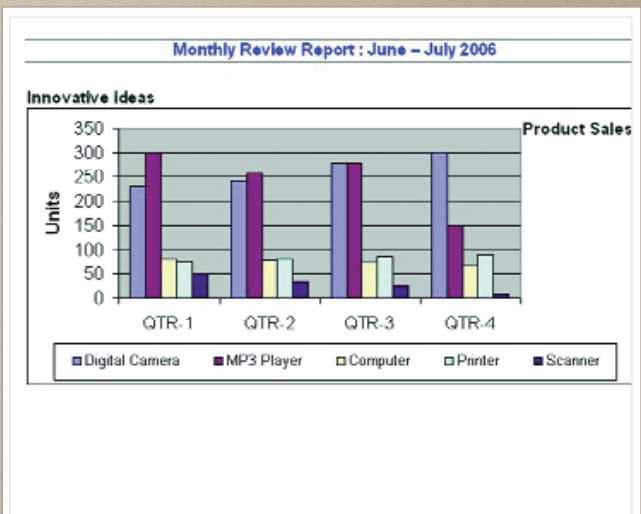
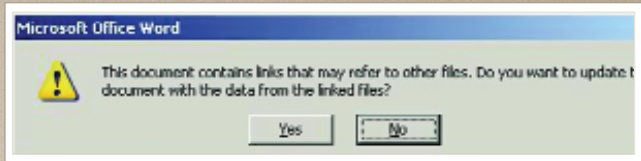
Product Sales (units) for 2004					
Product	QTR-1	QTR-2	QTR-3	QTR-4	TOTAL
Digital Camera	230	240	280	300	1050
MP3 Player	300	256	280	150	986
Computer	80	77	72	65	69
Printer	75	80	85	90	330
Scanner	50	35	25	10	120

3 Üzerinde değişiklik yapmak için, bağlanmış grafiğe çift tıklayın. Kaynak Excel dokümanı hemen açılacak. Şimdi *Sayfa 1* sekmesine tıklayın, gerekli değişiklikleri yapın, sonra Excel dosyasını kaydedin. Hedef Word dosyasına dönün. Değişikliklerin buradaki grafiğe yansımadağını fark edeceksiniz. Word dosyasını kapatıp yeniden açmanız gerekiyor.

Bu yüzden, nesneye çift tıkladığınızda kaynak doküman verileri açılıyor ve müdahale etmenize olanak tanıyor. Daha sonra görüntü / nesne hedef dokümanda da güncelleniyor. Bizim örneğimizde Excel belgesi kaynakken, Word belgesi hedef konumunda.

2 Word belgesine (hedefe) geçin. Belgede grafiğin eklenmesini istediğiniz yere tıklayın. *Düzen / Özel yapıştır* komutunu verin. Bir iletişim kutusu açılarak nesneyi kaynağa bağlamak mı yoksa gömmek mi istediğinizi soracak. *Bağlantı yapıştır* seçeneğini işaretleyip *Tamam*'a tıklayın. Nesne artık hedef Word belgesine kopyalanmış ve bağlanmış durumda. Kaynak Excel belgesini kapatabilirsiniz.

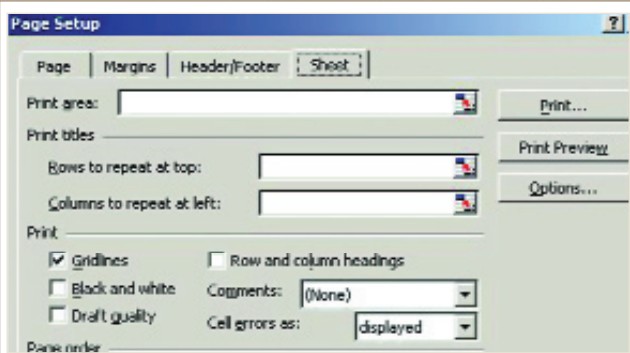

4 Hedef Word dosyasını tekrar açtığınızda bir iletişim kutusu belirecek ve belgenin veri içeren bir başka dosyaya bağlandığını söyleyecek. Aynı zamanda belgeyi güncellemek isteyip istemediğinizi de (kaynak dokümandaki değişikliklerle) sorulacak. *Tamam*'a basarak değişiklikleri kaydedin. Değişikliklerin grafikte gözüktüğünü göreceksiniz.

Powerpoint – Excel bağlantısı

Bazen bir Powepoint slaytına bir Excel tablosu eklemeniz gerekebilir. Buna daha çok pazarlama ya da satış gibi departmanların sunumları sırasında ihtiyaç duyulur. Burada da tabloyu slayta gömmeyi ya da sadece bağlamayı seçebilirsiniz.

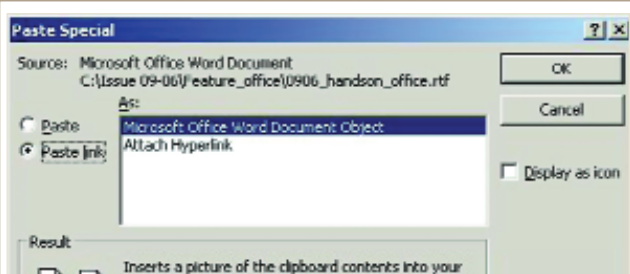
	A	B	C	D	E	F	G
1		Product Sales (units) for 2004					
2							
3	Product	QTR-1	QTR-2	QTR-3	QTR-4	TOTAL	
4	Digital Camera	230	240	280	300	1050	
5	MP3 Player	300	256	280	150	986	
6	Computer	80	77	72	65	69	
7	Printer	75	80	85	90	330	
8	Scanner	50	35	25	10	120	

1 Bir Excel hesap tablosu hazırladığınızı varsayıyoruz. Şimdi *Dosya / Sayfa yapısı* menüsünden *Çalışma Sayfası* sekmesine geçin ve *Kılavuz çizgileri* seçeneğini, eğer işaretli değilse işaretleyin. Sonra *Tamam'a* basın.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1		Product Sales (units) for 2004							
2									
3	Product	QTR-1	QTR-2	QTR-3	QTR-4	TOTAL			
4	Digital Camera	230	240	280	300	1050			
5	MP3 Player	300	256	280	150	986			
6	Computer	80	77	72	65	69			
7	Printer	75	80	85	90	330			
8	Scanner	50	35	25	10	120			

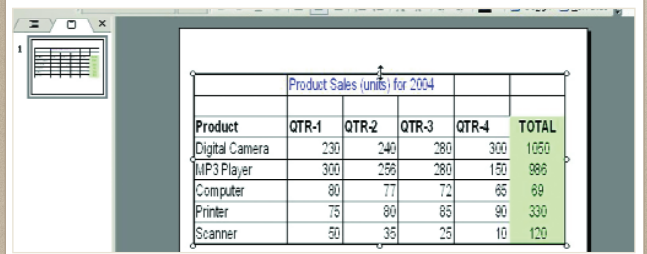
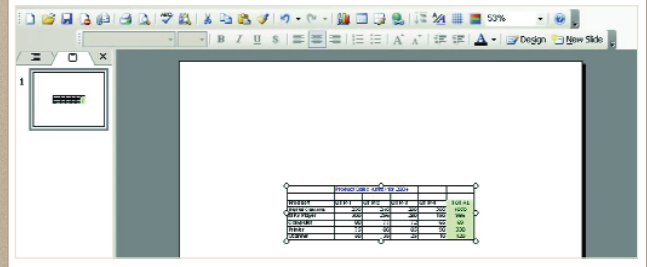
2 Tabloyu seçin, sonra *Düzen / Kopyala* komutunu verin.

3 Powerpoint belgenizi açın, gerekiyorsa *Ekle / Yeni slayt* komutuyla yeni bir slayt ekleyin. Sonra *Biçim / Slayt Tasarımı* komutunu verin. Sağdaki görev bölümünden boş bir tasarım seçin. Sonra hesap tablosunu *Düzen / Özel yapıştır* ile slayta ekleyin. *Bağlantı yapıştır*'ı seçerek *Tamam'a* basın.

niz. Anlattığımız OLE ilkeleri aynen geçerli.

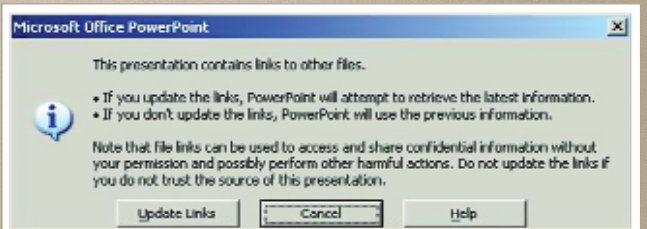
Bu örnekte kaynak olarak Excel hesap tablosunu, hedef olarak da Powerpoint sunum dosyasını kullanacağız. Örneğimizde iki belgeyi birbirine bağlıyoruz.

4 Eklenen hesap tablosu çok küçük görüldüğünden yeniden boyutlandırılmalı. Üzerine tıkladığınızda kenarlarında seçim işaretleri belirecektir. Üst orta kısımdaki seçim işaretini yukarı doğru sürükleyin. Tabloyu genişletmek için sağ ve soldaki işaretleri de çekin. Hesap tablosunun boyutu istediğiniz gibi olunca PowerPoint dosyasını kaydedebilirsiniz.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1		Product Sales (units) for 2004							
2									
3	Product	QTR-1	QTR-2	QTR-3	QTR-4	TOTAL			
4	Digital Camera	230	240	280	300	1050			
5	MP3 Player	300	256	280	150	986			
6	Computer	80	77	72	65	69			
7	Printer	75	80	85	90	330			
8	Scanner	50	35	25	10	120			

5 Tablodaki veriler üzerinde değişiklik yapmak için az önce slayta eklediğiniz çalışma sayfasına çift tıklayın; bu, kaynak Excel dosyasını açacak. Kaynak doküman üzerinde istediğiniz değişiklikleri yaptıktan sonra kaydedip dosyayı kapatın. Powerpoint sunumunun içinde yer alan hesap tablosundaki veriler anında güncellenmeyecektir.

6 PowerPoint dosyasını kapatıp tekrar açın. Powerpoint dosyasının bir başka dosyaya bağlanmış olduğunu belirten bir iletişim kutusu karşınıza gelecek. Bağlantıları güncelleme seçeneğini tıklayın. Artık veriler kaynak dosyada yaptığınız değişikliklere uygun bir şekilde güncellenecek.

Dijital çizgi romanlar sizi bekliyor

Dijital fotoğraflar hazır bu kadar yaygınlaşmışken, neden kendi deneyimlerinizi konu alan bir senaryoyu resimlemeyesiniz?

Fotoğraf koleksiyonunuzu paylaşmanın birden çok yolu var: Slayt gösterileri, kişisel filmler, kendiliğinden çalışan DVD'ler ya da fotoğraf CD'leri. Ne yazık ki bu tarz çözümler hem anlatı ögesinden yoksun hem de ilk seyredişten sonra tüm çekiciliklerini yitiriyor. Bu yüzden size fotoğraflarınızı paylaşmanız için benzersiz bir yöntem göstereceğiz: Size özel bir çizgi roman.

CHIP DVD'deki **CHIP-CODE** **CO-MIC BOOK CREATOR** yazılımını hemen kurup kullanabilirsiniz. Eğer isterseniz lisanslı sürümü sadece 19.99 dolara satın alabilirsiniz. Yazılımı kurduktan sonra,

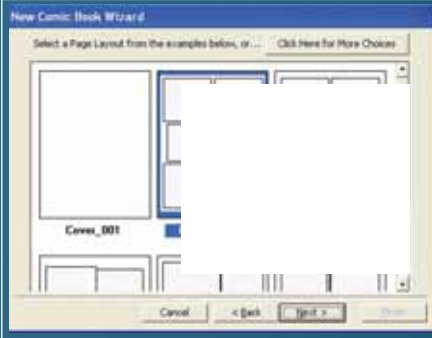
varsayılan CBC sihirbazını başlatmak için CBC simgesine çift tıklayın.

Comic Book Creator ile kendi çizgi romanınızı yapın

Yeni bir çizgi roman yaratabilir ya da daha evvelden yarattığınız bir tanesini açabilirsiniz. CBC çizgi roman dosyaları .CBCX dosya uzantısına sahip. *New Comic Book* bağlantısına tıkladığınızda, yazılım size çizgi romanın ve yazarın adı gibi temel ayrıntıları soracak. Örneğin, köpeğiniz Haydut'u bir yün yumağıyla oynarken gösteren bir çizgi roman hazırlamak istiyorsanız, "Kahraman Hay-

dut, Dünyayı Tehdit Eden Yün Yumağına Karşı!" gibi etkileyici bir isim seçmenizde fayda var. Sırada bir içerik paketi seçmek var. İçerik paketleri, çizgi romanınızda kullanacağınız unsurları içeren kümelerdir. CBC işinizi kolaylaştırmak için önceden belirlenmiş içerik paketleriyle kuruluyor. Yazılımın avantajı da işte bu; yaratıcıları çiçeği burnunda bir çizgi romancının gereksinim duyabileceği her şeyi önceden hesaplayıp bu içerik paketlerine dâhil etmiş. Basit bir içerik paketiyle bile işe hemen koyulabilirsiniz.

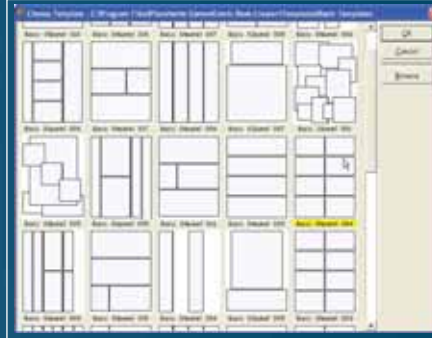
Barış Emre Alkim, balkim@chip.com.tr

1

ŞABLON

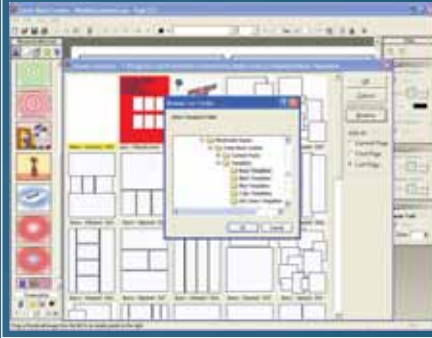
İlk olarak bir sayfa tasarım şablonu seçmelisiniz. *Click Here for More Choices* düğmesine tıklayın.

2

TASIRIMLAR

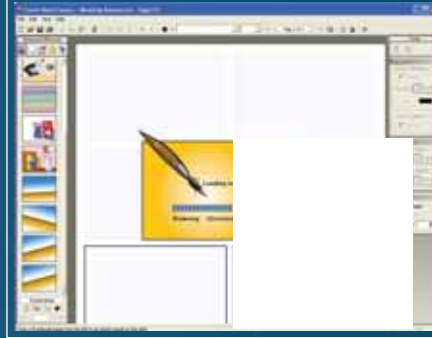
Burada 98 farklı tasarım bulacaksınız. Boş bir kapak sayfasından, altı karelik bir panele kadar her şey var.

3

BROWSE

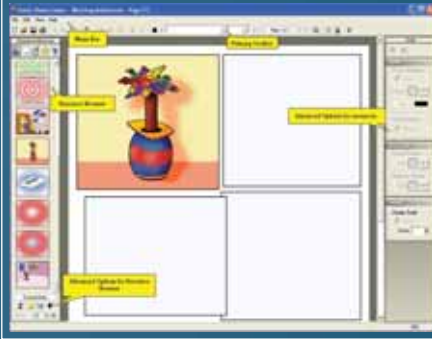
Browse'a bastığınızda renk, çocuk çizgi romanları, süper kitaplar, bilgisayar oyunları gibi tasarımlar çıkıyor.

4

FINISH

Finish'e tıkladığınızda o içerik paketinin unsurları yüklenir. Yaratılan sayfa, çizgi romanınızın ilk sayfası.

5

ARABİRİM

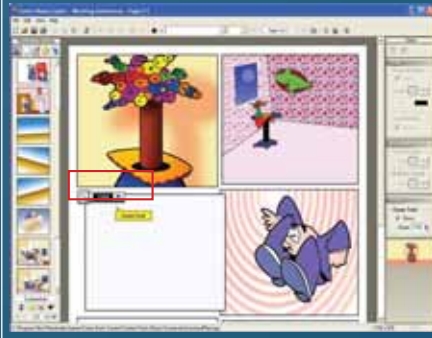
CBC arabirimi, ekran görüntüleri, balonlar, metin kutuları, küçük resimler ve özel metinlerden oluşuyor.

6

EKRANLAR

Resimleri ilgili panele sürükleyin. Çizgi romanınızda yer almasını istediğiniz resimleri bu şekilde ekleyin.

7

HİZALAMA

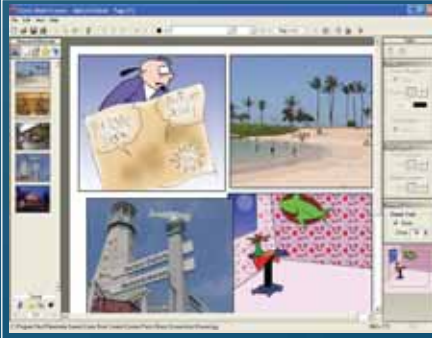
Resimleri hizalamak için sol tuşa basılı tutup hareket ettirin. Büyütece tıklayarak resimleri büyütebilirsiniz.

8

KAYNAKLAR

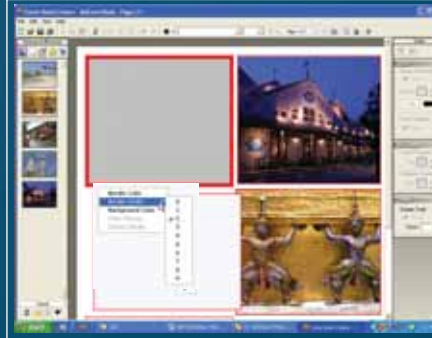
Resource Browser'a sağ tuşa tıklayıp *Select Browser Folder*'ı seçerek kendi resimlerinizi de ekleyebilirsiniz.

9

BENZERSİZ

Gerçek fotoğrafları da çizgi romanınızda kullanabilir ya da internetten hazır çizgiler indirebilirsiniz.

10

KENARLAR

Sayfaya sağ tıklayın. *Border Color* rengi, *Border Width* kalınlığı, *Background Color* panel rengini değiştiriyor.

→

11

BALONLAR

Balloons seçeneği diyalog eklemenizi sağlıyor. Resimlerdeki gibi, konuşma balonlarını da panele sürükleyin.

12

METİNLER

Caption Boxes metin eklemeye yarıyor. Bunlar vakti, zamanı, başlıkları belirlemek için kullanılıyor.

13

ÇİZİMLER

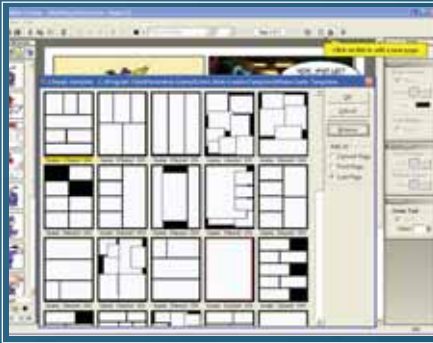
Hazır çizimleri sadece panellerin içinde değil, birden çok panelin arasında ya da üstünde kullanabilirsiniz.

14

PATLAMA

Gerçek bir çizgi romanda patlama denildiğinde akla ilk gelen şey koyu harflerle boydan boya yazılmış bir metindir.

15

EKLEME

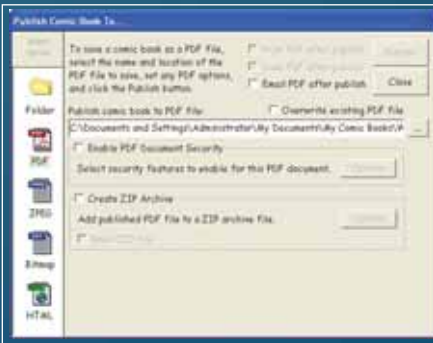
Çizgi romanınızda sayfa eklemek için ana araç çubuğunun sağ üst köşesinden *Add Page* seçeneğine tıklayın.

16

BİRLEŞTİRİN

Birden çok kitabı birleştirmek için *File / Insert Book* ile eklemek istediğiniz çizgi roman dosyasını bulup seçin.

17

YAYINLAMA

File / Publish ile yayımlama seçeneklerine ulaşın: HTML sayfaları, BMP ya da JPEG dosyaları ya da PDF dosyası.

18

YAZDIRMA

Yaratıcılığınızı evdekilere göstermek için *File / Print* seçeneğiyle çizgi romanınızı kolayca basabilirsiniz. ■

Web'den para kazanın

Popülerlikleri yüzünden, web günlükleri ve web sitelerine kısa yoldan para kazanmanın kârlı yolları olarak bakılıyor.

Başkasına tabi olmadan para kazanmak mı istiyorsunuz? Dilerse-
niz şuradan şuraya adımınızı at-
madan, sırf yan gelip yatarak da para
kazanabilirsiniz. Tek gereken biraz ka-
lem ehli olmak, biraz da vakit. Peki, na-
sıl olacak bu iş? Sorunuzun yanıtı,
blog'lar ve web siteleri... Eğer evinizde
tam zamanlı çalışabilirsiniz, iyi para ka-
zanmanız işten bile değil.

Blog ya da web sitesi üzerinden para
kazanmak, PC dünyasının son eğilimle-
rinden biri. Buna, işe dönüştürülmüş
bir hobi gözüyle de bakabilirsiniz. Şu
anda, blogları ve web sitelerini yaratıp
idare ederek, evinden çıkmadan para
kazanmış bir sürü insan var.

Reklâmlarla para kazanın

Reklâm vermek popülerliği artırmanın
sadece en eski yolu değil, aynı zamanda

en iyi yollarından biri olmayı sürdürü-
yor. Reklâmlar web sitesi ve web günlü-
ğü sahipleri için en iyi ve en kolay gelir
kaynaklarından. Sitenizin ya da
blog'unuzun bir kısmını, istedikleri rek-
lâmları yapıştırmaları için satabilirsiniz.
Popüler reklâm hizmetlerinden biri
Google'ın AdSense'i, diğeryse BlogAd.

Google AdSense

Google AdSense'in kullanımı çok kolay
ve otomatik. Tüm yapmanız gereken
hizmete kayıt yaptırmak, kodu özelleş-
tirmek ve blog'unuza ya da web sitenize
eklemek. Bu tamamlanınca Google Ad-
Sense, sitenizde veya web günlüğünüzde
yer alan bilgilerle alakalı reklâmları gös-
termeye başlıyor. Google'ın yerleştiği
bu reklâmlara ne zaman bir kullanıcı
tıklayacak olsa para kazanıyorsunuz.
Her 100 dolarda, Google size bir çek
gönderiyor. Reklâmlar sitenizin içeriği-
ne uygun olarak seçildiğinden, kullanı-

cıların reklâmları tıklaması ve size para
kazandırması ihtimali de yüksek.

BlogAds

Google AdSense'i gibi BlogAds de
blog'unuzdaki boşlukları reklâm karşılı-
ğı satmanıza izin veriyor, ancak bu hiz-
mette gösterilecek reklâmlar üzerinde
daha fazla söz hakkınız bulunuyor.
Blog'unuzdaki ya da web sitenizdeki
boşluklardan kâr sağlamak için tek yap-
manız gereken, BlogAds veritabanına
ücretsiz olarak kayıt yaptırmak. Bunun
ardından sitenizde görüntülenecek her
bir reklâm için bir ücret belirleyebilirsiniz.
Firmalar BlogAds veritabanını araş-
tırıp kendi ürünlerine uygun blog'ları
ve web sitelerini tespit ediyor, ardından
kendi ürünleriyle eşleşen sitelere sizin
belirlediğiniz ücret ve süre karşılığında
reklâm veriyor. Geliriniz, reklâmın kul-
lanıcı tarafından tıklanıp tıklanmaması-
na bağlı olmadığından bu çok kârlı bir

sistem. Elinize bu yolla geçen net kârın %20'sini BlogAds'e verdikten hiçbir detayı düşünmek zorunda değilsiniz.

Gittigidiyor İş Ortaklığı Programı

Web sitenizdeki boş alanlardan gelir edinmek istiyorsanız ülkemizde internette açık arttırma denince akla gelen ilk adres olan Gittigidiyor.com'un İş Ortaklığı Programına da başvurabilirsiniz. Bu serviste sitenize yerleştirdiğiniz Gittigidiyor reklamına yapılan her tıklama için bir miktar para kazanıyorsunuz. Kazancınız, minimum ödeme limiti olan 50YTL'yi aştığınızda direkt olarak banka hesabınıza aktarılıyor. Nakit ödeme, servisi Google AdSense'den avantajlı hale getiriyor. Reklamlar bir yandan da ek içerik sağlayarak sitenizin değerini artırıyor.

Pazarlamayı siteniz yapsın

Pazarlamacılar akla gelebilecek her türlü iş ortamında karşınıza çıkarlar.

Blog trafiğini artırmak için ufak ipuçları

Blog'lardan ve web sitelerinden kâr sağlamanın anahtarı, gelen ziyaretçilerin trafiğini artırmaktan geçiyor. Daha fazla trafik, reklamlara tıklayabilecek daha fazla kişi anlamına geliyor. Bu da daha çok firmanın sitenize reklâm vermesine, sizin de reklâm fiyatlarını yüksek tutmanıza imkân tanıyor. Peki, bir siteye ya da blog'a nasıl ziyaretçi çekilir? Her şeyden önce, benzersiz konular seçerek ve belirli bir kitleye hitap ederek. Bu, doğru hedef kitleye ulaşmanızı sağlayacak anahtar kelimeleri ortaya çıkaracaktır. Aynı zamanda, ziyaretçilerinizin blogunuza tekrar tekrar gelmesini sağlayacak şekilde, içeriği sıkça güncellemeniz. Zaman içinde, bu ziyaretçileriniz için de bir rutine dönüşecek ve güncelleme sıklığını azalttığınızda bile trafiğin olumsuz yönde etkilenmediğini göreceksiniz. Blogunuza ya da web sitenize yönelen trafiği ücret ödmeden artırmak için blog karnavallarından yararlanabilirsiniz (blog car-nival). Ziyaretçilerinizi hedefe alan içeriğinizi 'Karnaval' sitelerine bildirebilirsiniz. Bu hizmetler, blogçulara içeriklerini pazarlama fırsatı sağlıyor.

Blog'lar ve web siteleri söz konusu olduğunda da durum farklı değil. Web sitelerini ve blog'ları, ürünleri doğru ya da dolaylı yollardan satmak için kullanabilirsiniz. Kendi ürünlerini siteleriniz vasıtasıyla satmakla ilgilenebilecek nice firma bulabilirsiniz. Tek şart blog'unuzun yeterince trafik çekmesi.

Doğrudan ürün satışı

CafePress, sitenizde satmak isteyebileceğiniz bir grup ürün sunuyor. Söz gelimi kahve fincanları ve tişörtler. Satmak istediğiniz ürünleri bir listeden seçip, canınızın dilediği fiyatları belirtebilirsiniz. CafePress belirlediği ücreti alıyor ve kârı size bırakıyor.

Dolaylı yoldan ürün satışı

Başkalarının ürünlerini satmak için üyelik programlarından yararlanmak, blogçular arasında yaygın bir uygulama. Bunun için yapmanız gereken, Barnes and Noble gibi bir firmanın hazırlayıp sunduğu reklâmı yayımlamanız. Ne zaman bir ziyaretçi sitenizdeki reklâm üzerinden firmanın web sitesine gidip bir ürün, örneğin bir kitap satın alacak olsa, bu satış üzerinden küçük bir komisyon elde edeceksiniz. Linkshare (www.linkshare.com) ve Commission Junctions (www.cj.com) gibi firmaları bu tarz üyelikli pazarlama ağlarına örnek verebiliriz.

Ziyaretçilere bilet kesin

Eğer sosyal bir konuyu destekleyen ya da insanların okumaktan zevk aldığı bir blog'a (ya da web sitesine) sahipseniz, neden onlardan maddi yardım beklemeyesiniz? Bu, reklâm peşinde koşmak istemeyen ya da pazarlamacı ruhuna sahip olmayanlar için en iyisi olabilir. Amazon'un Honor sistemi, BitPass ve PayPal, bağış yapma seçeneği içeren birkaç site. PayPal bu tarz bağış kabul eden siteler için en sık kullanılan servislerden. Herhangi bir ziyaretçi blog'unuzdaki ya da sitenizdeki bağış düğmesine tıklar ve para gönderirse, PayPal sizi durumdan bir e-postayla haberdar edecektir.

Mevcut ziyaretçi tabanınızı genişletin

Eğer müşteri portföyünü genişletmeyi

hedef edinmiş bir girişimciyseniz, bu amacınıza ulaşmada blog'ların ve web sitelerinin yardımını alabilirsiniz. İş alanınızla ilgili başlıkları tartışabilirsiniz; kim bilir, belki de mesajı okuyan kişi gelecekteki müşterilerinizden biridir. Ayrıca işyerinizin önerdiği tüm hizmetleri sıralayarak, mevcut müşterilerinizin becerilerinizin farkına varmasını sağlayabilirsiniz. Bu şekilde hiç şüphemiz yok ki birçok projeyi garantileyeceksiniz. Aynı zamanda blog'unuz ya da web siteniz üzerinden şimdiye kadar tamamladığınız işleri ve aldığınız ödüllerini duyurarak, müşterilerinizin size olan güvenini pekiştirebilirsiniz.

Blog'unuz ya da web siteniz ortak ilgi alanları bulunan mevcut müşterilerinizi bir araya getirmek için de kullanılabilir. Aynı zamanda mevcut ve potansiyel müşterilerinizi, belirli bir dönemdeki kâr artışı ya da büyüme oranlarıyla bilgilendirmek için bu mecralardan faydalanabilirsiniz.

Blog'unuzu web sitesine dönüştürün

Blog'unuzu web sitesine dönüştürmek mümkün mü? Sorunun yanıtı hem basit hem de bedava: Wordpress! Wordpress adlı blog platformu, blog'unuzun web sitesi gibi görünmesini de sağlayabiliyor. Geleneksel yöntemlerle tek bir web sayfası yaratmanız için geçen zamanda Wordpress size yüzlerce sayfası olan eksiksiz bir web sitesi oluşturabiliyor. Deneyimsiz kullanıcılar bile, blog'u çekici bir web sitesine dönüştürmeyi adım adım anlatan bir bedava araç sayesinde Wordpress'ten yararlanabilir. Bu blog'unuzun ziyaretçi sayısını artıracak ve ziyaretçileriniz karşılıklarının bir blog olduğunu bile anlamayacaklar. ■

FV / Barış Emre ALKIM, balkim@chip.com.tr

Firefox mu Internet Explorer mı?

Internet Explorer yeni sürümüyle koltuğunu sağlamlaştırmaya çalışırken, açık kaynak kodun temsilcisi Firefox, başarı grafiğini yükseltiyor.

Bilgisayar başında geçen zamanın fazlalığı, şu sıralar doktorların da gündeminde. Bu zamanı sağlıklı bir şekilde geçirmek için önerdikleri bazı egzersizler var. CHIP editörleri olarak bu tavsiyelere katılmaktan başka ekleyeceğimiz bir şey yok. Ancak konu, bilgisayar kullanıcısının ruh sağlığına gelince bizim de söyleyeceklerimiz var. Ne tavsiye edeceğimizi merak edenler varsa bekletmeyelim; gurup terapisi ve ilaç tedavisinin dışında sadece tarayıcı önerisinde bulunacağız.

Gün içinde, bilgisayar başında geçirdiğiniz zamanın çoğunu internet sitele-

rine ayırıyoruz. İnternet sitelerini iş ve okul için olduğu kadar, çoğu zaman da eğlence amaçlı olarak kullanıyoruz. İnternet tarayıcılar, belki de bilgisayarınızda en sık kullandığınız yazılımlar listesinde ilk sırada yer alıyor.

Hal böyle olunca, bir günde yüzlerce kez kullandığınız tarayıcıyı da iyi seçmeniz gerekiyor. Tarayıcı dendiğinde akla iki isim geliyor: Microsoft'un İnternet Explorer'ı ve Mozilla Vakfı'nın Firefox'u. Her iki ürün de kullanıcılara kendini beğendirmek için yenilik üstüne yenilik ekliyorlar.

CHIP olarak, okurların en uygun ta-

rayıcıyı seçmesine yardımcı olmak için iki tarayıcı da mercek altına aldık ve karşılaştırdık.

INTERNET EXPLORER 7.0

Geleceğin işletim sistemine geleceğin tarayıcısı mı?

Microsoft, uzun süredir üzerinde çalıştığı İnternet Explorer'ın yeni sürümü İnternet Explorer 7'yi kullanıcılara sundu. Bu sürümün Türkçe sürümü henüz bulunmuyor. Ancak Türkçe işletim sistemine sahip olan Windows XP kullanıcıları da, İngilizce olan bu yazılımdan yararlanabiliyorlar. Siz de henüz İnternet Explorer 7 ile tanışmadıysanız, eCHIP'teki kurulum dosyasını çalıştırarak ilk adımı gerçekleştirebilirsiniz. İnternet Explorer 7, Windows XP'den daha çok Windows Vista için çıkarılmış bir tarayıcı. Windows Vista'nın çalışabildiği bir bilgisayarın donanım özellikleri, orta seviyenin üstünde olması gerektiğinden, İnternet Explorer 7 de, performanslı bilgisayarlarda çalışacağını ümit ederek sistemi biraz yormayı ihmal etmemiş. İnternet Explorer'ın tarayıcı pazarındaki ezici üstünlüğü, Firefox'un →

getirdiği yeniliklerle giderek gerilemekte. Internet Explorer'ı geliştiren Microsoft ise kolay yolu seçerek Firefox'un en çok tutulan özelliklerini yeni sürüme eklemeyi uygun buldu.

ESİNLENEN ÖZELLİKLER

Internet Explorer 7'nin en popüler özellikleri

Internet Explorer 7'nin en önde gelen özelliklerine kısaca değinelim. Yenilenen arabirimin altında yatan "basit olan güzeldir" anlayışı, renklerde kendini başarılı bir şekilde ortaya koyuyor. Kullanıcıların ulaşmak istediği araçlara tek tıklamada ulaşabilmesi için yeniden tasarlanan arabirimin yanı sıra, sekmeli tarama da sonunda Internet Explorer ile tanışmış oldu.

Web sayfalarının yazdırılmasında karşılaşılan sorunların giderilmeye çalışıldığı Internet Explorer 7'de, web sitelerine giriş yapmadan yeniliklerin olup olmadığını kontrol edebileceğiniz RSS okuyucusu da bulunuyor. Tarayıcıya dâhil edilen arama çubuğu ve arama motoru seçenekleri de kendisini fark ettiren özellikler arasında. Güvenlik için alınan önlemleri de bu yeniliklere eklemek gerekiyor.

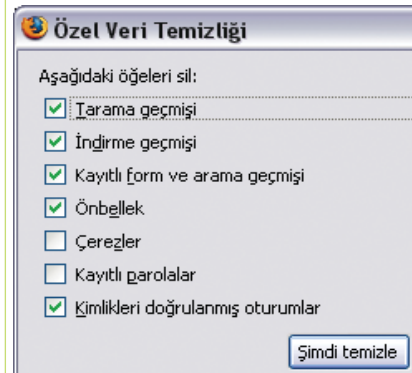
Mozilla Vakfı tarafından açık kaynak kodlu olarak geliştirilmeye devam edilen Firefox ise elini Internet Explorer'dan önce tutarak, uzun zamandır beklenen Firefox 2.0'ı, Internet Explorer 7'den önce kullanıcılara sundu.

AÇIK KAYNAK KOD

Firefox 2.0'ın en popüler özellikleri

Firefox 2.0'ın getirdiği yenilikler, daha piyasaya çıkmadan ses getirmeye başlamıştı. Beta sürümlerinde kullanıcıların beğenisine sunulan ve son sürümünde gövde gösterisi yapan yeni özellikler arasında şunlar yer alıyor:

Sekmeli tarama konusunda rakiplerinden bir adım daha önde olan Firefox, oturma kurtarma özelliği sayesinde, elektrik kesintisi ya da sistem kilitlenmesi durumunda istenmeden kapanan sayfaları bilgisayar yeniden açıldığında karşınıza getirebiliyor. Yazım de-

TEMİZLİK Firefox 2.0 ile özel verileri temizlemek için [Ctrl]+[Shift]+[Del] tuşlarını kullanın.

netimi sayesinde hatasız içerikler göndermenizi sağlayan Firefox, Phishing saldırılarından kullanıcıları korumak için de bazı seçenekler barındırıyor. Otomatik güncelleme özelliği sayesinde yeni sürümleri kolayca yükleyebileceğiniz tarayıcı, eklenti ve temalarla da geliştirilebiliyor.

KARAR SİZİN

Kazanan kim? Firefox mu, Internet Explorer mı?

Tablodaki bazı karşılaştırmalardan yola çıkarak ve her iki tarayıcıyı hakkında şunları söyleyebiliriz;

→ Internet Explorer 7'nin kurulumu,

Kriter	Firefox 2.0	Internet Explorer 7
Sekmeli tarama	var	var
Eklenti desteği	var	yok
Otomatik güncelleme	var	var
Phishing koruması	var	var
Açılır pencere engelleyici	var	var
Canlı yer imleri	var	yok
Arama çubuğu	var	var
RSS okuyucu	var	var
Yazım denetimi	var	yok
Oturum kurtarma	var	yok
Sayfa boyutlandırma	yok	var
Özel verileri temizleme	var	yok
Sekmeleri önizleme	yok	var

SIKINTI Internet Explorer 7'yi kurmak tam bir sıkıntı. Korsanlara geçit vermiyor ama çok zaman alıyor.

Firefox 2.0'ın kurulumundan çok daha zor.

→ Sekmeler üzerinde Firefox'ta daha fazla kontrol sahibisiniz. Kapattığınız sekmeyi yanlışlıkla kapattıysanız, sekme üzerine sağ tuşla tıklayarak kurtarabiliyorsunuz. Firefox'ta tek tıklamada sekmeyi kapatabiliyorsunuz. Internet Explorer 7'nin sekmeler konusundaki tek avantajı, onlarca açık sekmeyi tek tıklamada önizlemeli olarak görebilmenize olanak tanınması.

→ Internet Explorer 7, izlenmekte olan sayfayı bir resim gibi tamamen büyültüp küçültebiliyor. Bu özellik, pek kullanılsa da Firefox 2.0'da yok.

→ Firefox 2.0 için binlerce eklenti mevcutken, Internet Explorer'da bu rakam çok az.

→ Sekmelerin açılış hızı, Internet Explorer 7'de çok daha yavaş. Sekme sayısı arttığında durum, can sıkıcı olabiliyor.

→ Firefox 2.0'ın tema desteği de, Internet Explorer 7'den üstün olan diğer bir özellik.

→ Internet Explorer 7.0, korsan Windows işletim sistemlerinde çalışmıyor. Doğrulama sırasında, işletim sisteminiz için yasal bir lisans almanızı talep ediyor. Firefox 2.0, açık kaynak kodlu olduğundan her platformda ücretsiz olarak çalışıyor.

Okurlarımıza her iki tarayıcıyı da kurmalarını ve sık takip edilen siteleri her iki tarayıcıyla da ziyaret etmelerini tavsiye ediyoruz. Farkı, sitelerin açılma hızı, yeni özelliklerin kolay kullanımı gibi değişik yöntemlerle sınayabilirsiniz. ■

Hakkı Alkan, alkan@chip.com.tr

FREEWARE & OPEN SOURCE

CHIP DVD'de

Bu bölümde tanıtılan tüm yazılımları dergiyle birlikte verilen DVD'de bulabilirsiniz. **CHIP-Code** **FREEWARE**

FREEWARE

- 1 Hijack free 2.1**
Zararlı programları tespit edin
- 2 Pimpfish Basic**
Video ve resimleri anında indirin
- 3 DVB Dream 1.2e**
HDTV kalitesinde dijital TV izleyin
- 4 MyIDN Webshield**
İnternetteki dolandırıcılardan korunun
- 5 iTube**
Youtube videolarını iPod'a aktarın

OPEN SOURCE

- 6 Portable Scribus 1.3.3.4**
USB bellekten masaüstü yayıncılık
- 7 Evolution 2.6.2**
MS Outlook alternatifi
- 8 Buddi 1.6.1**
Bütçenizi kolayca yönetin
- 9 Subtitle Creator v 2.0.6**
DVD'lere altyazı ekleyin
- 10 Nvu**
Kolayca web sayfası oluşturun
- 11 Remote Calendars**
Outlook'a iCalendar desteği kazandırın

DVD'DEN KISA KISA

- Stickies 2.1.8**
Notlarınızı masaüstünde saklayın
- Movica 4.3 Beta**
MPEG- ve WMV videoları düzenleyin
- DM2**
Pencereleri simgeye dönüştürün

CHIP, her ay yüzlerce ücretsiz yazılımı elden geçiriyor ve en iyilerini sizlerle paylaşıyor. Bu ücretsiz araçlar pek çok ihtiyacınıza çözüm sağlıyor.

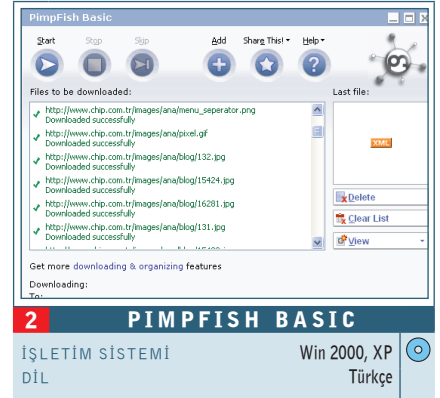

Zararlıları tespit edin

■ HijackFree, uzman kullanıcıların Truva atı ve adware gibi zararlı programları tespit etmesini ve manuel olarak kaldırmasını sağlıyor. Araç tüm işlemleri, açık portları, Windows hizmetlerini ve işletim sistemiyle birlikte otomatik olarak başlatılan uygulamaları listeliyor. Sunulan çevrimiçi veri tabanı üzerinden bunlar hakkında daha detaylı bilgiler elde etmek mümkün. HijackFree, herhangi bir zararlı programın varlığından emin olduğunda kullanıcılara onu kaldırma seçeneği sunuyor. Şüpheli durumlarda ise öncelikle karantina özelliğine başvuruluyor.

İPUCU Herhangi bir şüpheli işlemin sistemdeki bazı portları açık tutup tutmadığını öğrenmek için o işlemi seçtikten sonra sağ alttaki pencereden Process Details alanına göz atabilirsiniz. Açık bir portla karşılaştığınızda Kill Process'e tıklayarak işlemi sonlandırabilirsiniz. Diğer yol, söz konusu portu güvenlik duvarı üzerinden engellemek. Bu değişiklik diğer uygulamaları olumsuz etkilemiyorsa işlemi de kaldırabilirsiniz.

Bilgi için: www.emsisoft.com

Resim ve film indirin

■ Pimpfish'le herhangi bir web sayfasından tek bir tıklamayla yüzlerce resim, video ve flash animasyon indirebilirsiniz. Quicktime ve Windows Media dosyaları da araç tarafından otomatik olarak listelenen dosya türleri arasında. Bu özellikleri sayesinde resim galerisini sabit diskinde tek adımda indirmek isteyen kullanıcılar için ideal bir araç haline gelen Pimpfish, Internet Explorer ve Firefox'la uyumlu. Beraberinde gelen ve önizleme imkanı sunan özel dosya indirme yöneticisini kullanarak istediğiniz içeriğin sabit diske başarıyla kaydedilip edilmediğini de öğrenebilirsiniz. Elinizdeki dosyaları arkadaşlarınızla paylaşmak istiyorsanız Slapfile servisinde yararlanabilirsiniz.

İPUCU Resimlerden yalnızca birini indirmek için üzerine sağ fare tuşuyla tıklayın ve açılan içerik menüsünden Pimpfish Basic Grab this picture'ı seçin.

İPUCU İndirmek istediğiniz HTTP ya da FTP kaynaklı içerik parola ile korunuyorsa Grab menüsünden Set User/Password for Grabs'ten oturum açabilirsiniz.

Bilgi için: www.pimpfish.com

Yeni güncellemeler

En popüler ücretsiz yazılımlarla ilgili güncel bilgileri burada bulabilirsiniz.

HDTV yayınları izleyin

■ DVB Dream dijital TV yayınlarını izlemenizi sağlıyor. Araç, HDTV standardının getirdiği yüksek kalitedeki yayınları da destekliyor. Multi PIP özelliği sayesinde 20 farklı yayını aynı anda izleyebilirsiniz. DVB Dream DVB-S, DVB-C ve DVB-T kartlarıyla uyumlu. Desteklenen kartların listesine üreticinin web sayfasından *News'se* tıklayarak ulaşabilirsiniz.

İPUCU DVB-T özelliği henüz yeterince olgunlaşmış değil. Alternatif olarak DVB-Viewer (www.dvbviewer.com) adlı ücretli alternatifte başvurabilirsiniz.

Bilgi için: www.dvbdream.org

iTunes 7

Müzik kitaplığın yenilenmesi devasa arşivlerin daha hızlı yüklenebilmesini sağlıyor. Cover-Flow-Interface özelliği sayesinde mevcut albümlere ait CD kapaklarına göz gezdirerek arşivinizde gezinebilirsiniz.

www.apple.com

7-ZIP

Bu dosya sıkıştırma aracı artık WinZip uyumlu 256 bit AES şifrelemesini de destekliyor. Dosya uzantılarının dikkate alınması sayesinde sıkıştırma işlemi daha kısa sürede tamamlanabiliyor.

www.7-zip.org

Foxit Reader 2.0

Foxit Reader, alternatifi olduğu Acrobat Reader'la karşılaştırıldığında çok daha az yer işgal ediyor. Yeni Form filler özelliği sayesinde etkileşimli formları yazdırmadan önce doğrudan PC üzerinde doldurabilirsiniz. Ayrıca bol miktarda resim içeren belgelerin yazdırılmasıyla ilgili özellikler optimize edilmiş durumda.

www.foxitsoftware.com

Güvenliğinizi sağlayın

■ Webshield kullanıcıları internet kaynaklı dolandırıcılık girişimlerinden korumak amacıyla aralarında kara listelerin ve web adreslerini gözden geçiren algoritmaların da yer aldığı yedi farklı yöntemle başvuruyor. Araç kullanıcıları özellikle Phishing ve Pharming saldırılarına; yani parola hırsızlığı ve manipüle edilmiş sayfalara yönlendirilme olasılığına karşı oluyor.

İPUCU Korumanın etkin olup olmadığını anlamak için <http://admin.idnwebshield.com>'a girin. Hatayla karşılaşırsanız firewall üzerinden 9090'ıncı portu açın.

Bilgi için: www.idnwebshield.com

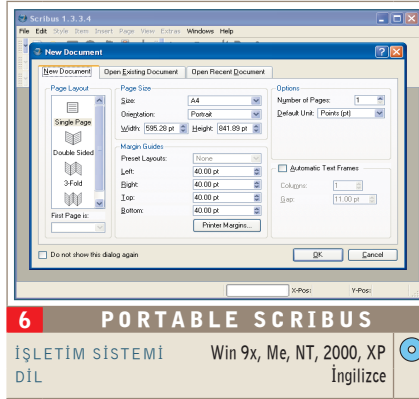

Videolar iPod'unuzda

■ Bir süre önce Google tarafından satın alınan YouTube (www.youtube.com) adlı servis, kullanıcılarına onbinlerce ücretsiz video sunuyor. Bu videoları doğrudan sabit diskinize kaydetmek ve iPod'la uyumlu bir biçime dönüştürmek için iTunes'dan yararlanabilirsiniz. Araç, dönüştürme sonrasında bu videoları iTunes kitaplığına ekleyebiliyor. iTunes'dan yararlanabilmek için .NET Framework 1.1'i de sisteminize kurmalısınız.

İPUCU iPod'unuz olmasa bile CHIP DVD'deki iTunes adlı ücretsiz yazılımla indirdiğiniz videoları PC ekranında izleyebilirsiniz.

Bilgi için: www.benjaminstrahs.com

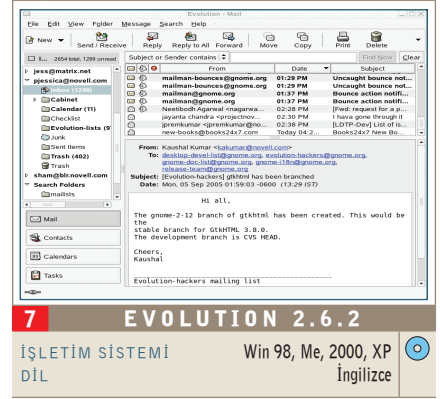

Gazetenizi tasarlayın

■ Popüler bir masaüstü yayıncılık yazılımı olan Scribus şimdi de taşınabilir sürümüyle karşınızda. 60 MB boyutundaki bu sürümün her an yanınızda olması için makul fiyatlı ve düşük kapasiteli bir USB bellek bile yeterli. Scribus, ücretsiz bir Adobe Indesign alternatifi. Yazılım, profesyonel anlamda gazete, dergi ya da poster gibi yayınların hazırlanması için kullanılabilir.

İPUCU Scribus hakkında herhangi bir ön bilgiye sahip değilseniz <http://wiki.scribus.net> adresindeki İngilizce içeriğe göz atabilirsiniz. Bu içerik, gelişmiş özellikler sunan yazılımın kullanımıyla ilgili son derece detaylı bilgiler de barındırıyor.

Bilgi için: <http://sourceforge.net>

Ajanda ve e-postalar

■ Evolution, hem e-posta alıp göndermenizi hem de günlük yaşamınızı planlamayı sağlıyor. Yazılım rakip olduğu Outlook'la benzer şekilde posta kutusu, takvim ve görevler gibi özelliklere sahip. Desteklenen protokoller arasında POP3, IMAP ve NNTP de yer alıyor. Evolution henüz bir phishing filtresine sahip değil. İstenmeyen e-postaları engellemek için kendi filtreleme kurallarınızı oluşturmalsınız.

İPUCU Evolution 50 MB'lık boyutuyla "hafif siklet" sınıfında bir yazılım değil. Yazılıma bu kadar disk alanı ayırmak istemiyorsanız Thunderbird/Sunbird kombinasyonuna yönelebilirsiniz.

Bilgi: <http://shelter.sourceforge.net>

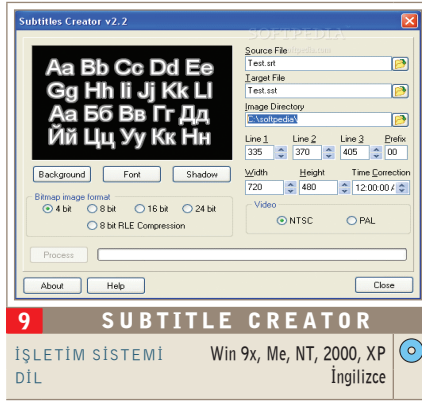

Bütçenizi yönetin

■ Finans dünyasının kavramlarına aşina olmayan kullanıcıların Quicken gibi gelişmiş özelliklere sahip yazılımlarla başa çıkması zor olabilir. Siz de kendinizi bu kategoriye dahil ediyorsanız Buddi'den yararlanmayı deneyebilirsiniz. Araç kendisini yalnızca en gerekli özelliklerle sınırlıyor. Bir ya da daha fazla sayıda hesabı aynı anda yönetebilirsiniz.

İPUCU Buddi, Java tabanlı bir araç. Bu nedenle sisteminize öncelikle Java Runtime Environment'in 1.5 ve sonraki sürümlerinden birini kurmalısınız.

Bilgi için: <http://buddi.sourceforge.net>

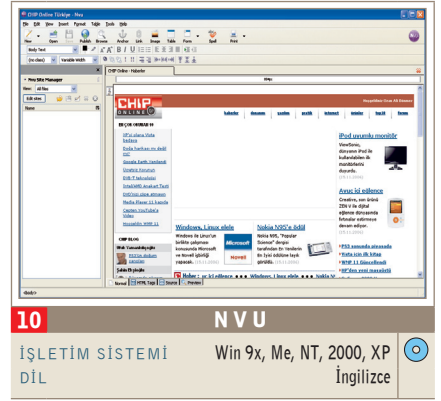

Altyazı hazırlayın

■ Subtitle Creator'la DVD videolara altı yazı ekleyebilirsiniz. Araçla kopya koruması olmayan film DVD'lerinde altyazıları renklendirebilir ya da konumlarını değiştirebilirsiniz. Bu seçenekler özellikle siyah beyaz filmler için ideal. Henüz yeterince olgunlaşmamış Overlay Subtitles özelliği ise metnini DVD'deki altyazıların üzerine yerleştirmenizi sağlıyor.

İPUCU Kullanımı son derece kolay olan DVD Wizard modülünden PgcDemux, Muxman ve VobBlanker adlı ücretsiz araçlarla birlikte yararlanabilirsiniz.

Bilgi için: <http://sourceforge.net>

Herkes için HTML

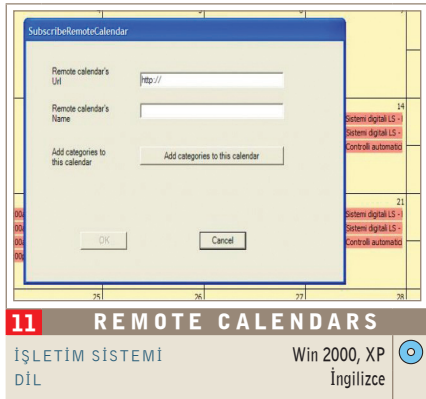
■ Yalnızca birkaç tıklamayla web sayfası hazırlayabilirsiniz. Nvu (Okunuşu: N-Vi-ew) adlı web editörüyle kendi kişisel web sayfanızı kısa sürede çevrimiçi hale getirebilirsiniz. Yazılım, DreamWeaver gibi ücretli ürünlere karşı bile son derece başarılı bir alternatif olarak dikkat çekiyor. Oluşturulan kodun görüntülenmesi uzman kullanıcıların gerektiğinde üzerinde değişiklik yapmasına olanak tanıyor. Amatör kullanıcılar ise kendi web sayfalarını WYSIWYG (What you see is what you get) ile oluşturup entegre FTP aracıyla web sunucusuna doğrudan gönderilebiliyor. Ayrıca sayfa üzerinde gerçekleştirilen çevrimiçi değişiklikler de herhangi bir soruna neden olmuyor. Nvu, dilerseiz sayfaları farklı sekmeler üzerinden de görüntüleyebiliyor ve izlemeyi bu yolla daha kolay bir hale getiriyor. Yazılım, seçili öğelerin boyutunu sayfanın hemen yanı başında değerleri piksel cinsinden vererek ekrana getiriyor. Bu sayede örneğin tablolardan herhangi birine tıklayarak sütun ve satır sayısını anında öğrenebilirsiniz.

İPUCU 1 Tools / Preferences menüsünden font ve renk kullanımı gibi birçok standart ayarda değişiklik yapabilirsiniz. Aynı pencereden Cascading Style Sheet (CSS) gibi özellikleri ihtiyaca göre etkinleştirebilir ya da devre dışı bırakabilirsiniz.

İPUCU 2 Sayfaya herhangi bir öğeyi serbest olarak yerleştirmek için onu işaretleyin ve simge çubuğu üzerinden Layer'a tıklayın. Artık bu öğeyi fare yardımıylailediğiniz şekilde hareket ettirebilirsiniz. Bu özellik tüm internet tarayıcılar tarafından desteklenmediğinden kullanmadan önce bir kez daha düşünün.

İPUCU 3 Üreticinin web sayfasından bazı önemli eklentiler indirmeniz gerekebilir. Bu eklentiler Nvu'nun içeriği resim düzenleyici ya da farklı bir internet tarayıcı gibi harici uygulamalarda açabiliyor ve kişiselleştirilebilir klavye kısayollarıyla yönetilebiliyor.

Bilgi için: www.nvu.com

Takvim aboneliği için

■ iCalendar, takvimde kayıtlı bilgilerin ağ üzerinden değiş tokuş edilmesine izin veren açık bir standart. Remote Calendars, Outlook 2003'e de bu özelliği kazandırıyor ve bu yolla örneğin Google Calendar'ın sorunsuz bir biçimde Outlook'a entegre edilmesini sağlıyor. Birçok takvim sayfası, kendisine tipki bir RSS feed gibi abone olmanızı sağlayan bir düğme sunuyor. Takvimdeki bilgileri e-posta yoluyla da diğer kullanıcılarla paylaşabilirsiniz.

İPUCU www.project24.info adresi çok sayıda dinamik takvim içeriyor. Aynı adresteki Links bağlantısı üzerinden diğer iCalendar kaynaklarına ulaşabilirsiniz.

Bilgi için: <http://sourceforge.net>

Yeni projeler

Açık kaynak sahnesinde hemen her gün farklı amaçlara yönelik yeni projeler ortaya çıkıyor. CHIP, bu projelerin en ilginç olanlarını sizler için bir araya getirdi. Bu araçları www.sourceforge.net adresinde bulabilirsiniz.

WikiShare

En yeni Web 2.0 uygulamalarından biri olan WikiShare, Wiki'lerle dosya paylaşım ağlarını bir araya getiriyor. Bu sayede Wiki arabirimi üzerinden girilen metin bir Peer-to-peer ağı üzerinden WikiShare kurulu diğer bilgisayarlarla paylaşılabilir.

PeerCast

Yüksek kalitedeki ses ve video streamlerin gönderilmesi ve alınması için normalde hızlı bir ADSL bağlantısına ihtiyaç var. PeerCast'in farkı paylaşım ağlarıyla aynı teknolojiye başvurma. Katılımcı sayısı yeterli düzeye ulaştığında streamlerin aktarımı için düşük bant genişlikleri de yeterli olabilir.

AYIN İPUÇLARI ARALIK 2006

Windows

188

- 1- **Windows XP:** Klasörleri bağlam menüsünden boşaltın.
- 2- **Windows 2000/XP:** Windows Gezgini'nde klasör oluşturma özelliğini onarın.
- 3- **Windows XP:** Güvenilir sayfaların açılı pencerelerine izin verme.
- 4- **Windows XP:** Diğer kullanıcıları belirli zaman dilimleriyle sınırlayın.
- 5- **Windows 2000, XP:** Pano içeriğini kolayca inceleyip temizleyin.
- 6- **Windows 2000, XP:** Bilgisayarı iki tıkla hazırda bekletin.
- 7- **Windows 2000, XP:** Sistemin Windows Vista uyumluluğunu test edin.
- 8- **KISA İPUÇLARI:** Masaüstü, Sistem, Arama Sihirbazı, Masaüstü, Ağ, Başlat menüsü.

Uygulamalar

192

- 9- **Word 2003 ve VBA:** Belge erişimlerini kaydedin.
- 10- **Outlook 2000, XP:** HTML biçimli e-postaları eksiksiz yazdırın.
- 11- **KISA İPUÇLARI:** Word/Excel, Word, Excel, Paint, Acrobat Reader.

İletişim ve internet

194

- 12- **Dosya aktarımı:** FTP sunucularına Windows Gezgini'nden ulaşın.
- 13- **Outlook 2003:** E-postaları önceden belirlenen bir zamanda gönderin.
- 14- **İnternet:** Geçici e-posta adresleriyle yığın postaları azaltın.

Donanım

196

- 15- **Dizüstü bilgisayar:** Centrino dizüstülerde batarya ömrünü uzatın.
- 16- **Fotoğraf makinesi:** Yağmurda fotoğraf çekin.
- 17- **Web kamerası:** Logitech we kamerasında mikrofonun etkinleştirilmesi.

!Dikkat: Program kodlarının verildiği bölümdeki çizgiler bir program satırını diğerinden ayırıyor. Komut satırını bu çizgiye gelene kadar [Enter] tuşuna basmadan tam olarak yazın. Kodu yazarken boşluklara dikkat edin. Boşluklar kod içerisinde kırmızı nokta (»•«) ile belirtiliyor.

Araçlar DVD'de: İpuçlarında adı geçen programları CHIP DVD'de bulabilirsiniz.

TIPS & TRICKS

Donanım ve yazılım sorunları bilgisayar kullanıcılarının günlük hayatlarının bir parçası. CHIP, size sorunları kolayca çözebilmeniz için önerilerde bulunuyor.

1 Windows XP

Klasörleri bağlam menüsünden boşaltın

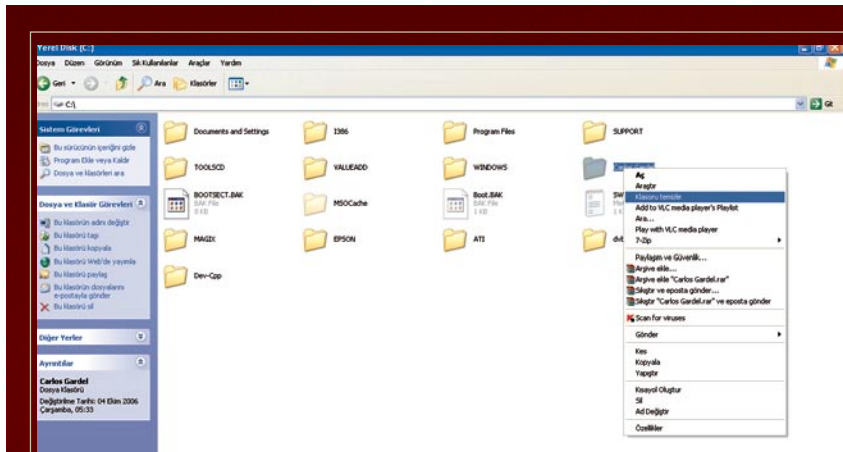
Sık sık tekrarlanması gereken görevler bir süre sonra can sıkıcı bir hal almaya başlayabilir. Arşiv dosyalarını açtığınız ya da dijital fotoğraf makinesindeki fotoğrafları bilgisayarınıza aktardığınız klasörlerin temizlenmesi de bu görevler arasında.

İPUÇU Sık tekrarlanan işleri kolaylaştırmak için kendi tanımladığınız "Klasoru temizle" komutunu bağlam menüsüne ekleyebilirsiniz. Bu komutu oluşturmak için öncelikle **Başlat / Çalıştır** menüsünde "regedit" komutuyla Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni çalıştırın. "HKEY_CLASSES_ROOT\Folder\shell" anahtarında **Düzen / Yeni**

Anahtar'la "Klasoru temizle" adlı bir anahtar yaratın. Sol sütundan yeni anahtara tıklayın ve aynı yolla "command" alt anahtarını oluşturun. Sonraki adımda pencerenin sağındaki "(Varsayılan)" a tıklayın ve **Değer verisi** alanına Aynı etkiyi **Send To** anahtarını seçtikten sonra **Düzen / Sil**'e tıklayarak da elde edebilirsiniz. Bu adım öncesinde, daha sonra değişikliği geri almak istediğinizde kullanabileceğiniz bir REG dosyası oluşturunuz öneriyoruz.

```
cmd /c "del /s /f /q "%1" \*.*)"
```

Komutunu girin. **Tamam**'a tıkladıktan sonra Kayıt Defteri Düzenleyicisi'nden çıkın. **Klasoru temizle** adlı yeni komut artık klasörlerin bağlam menüsündeki

1 YOK EDİCİ Özel bir Kayıt Defteri Anahtarı'yla menüye eklediğiniz komut, klasör içeriğini tek tıkla temizlemenizi sağlıyor.

yerini alacaktır. Yaptığınız değişiklik şu şekilde çalışıyor. "command" anahtarı için girilen değer verisi aslında bir DOS komutundan ibaret. Bu komut "cmd" komutuyla ulaşılan Komut İstemi üzerinden çalıştırılıyor. "/c" parametresi Windows'un "Değer verisi" alanındaki komutu çalıştırdıktan sonra Komut İstemi'nden çıkmasını sağlıyor.

"del" adlı DOS komutu, bir ya da birden fazla dosyanın silinmesini sağlıyor. "/s" parametresi ile alt klasörlerdeki dosyalar, "/f" ile salt okunur dosyalar siliniyor.

"q" ise *.* gibi özel karakterler kullanıldığında ekrana gelen güvenlik sorularını devre dışı bırakıyor. "%1" değişkeni, komutu kendi bağlam menüsü üzerinden çalıştırdığınız klasörün adresinin yerini tutuyor.

Değişkendeki tırnak işaretleri komutun adında boşluk karakterlerinin olduğu klasörler için gerekli. Son olarak *.* ile klasördeki tüm dosyaların silinmesini sağlayabilirsiniz.

İPUCU "del" adlı DOS komutu Windows Gezgini'nden farklı olarak kurtulmak istediğiniz dosyaları önce geri yükleme için kullanabileceğiniz Geri Dönüşüm Kutusu'na göndermez ve doğrudan siler. Dolayısıyla olası hataların önüne geçmek için yukarıdaki komut satırında yer alan "/q" parametresini kullanmayarak, işlem öncesinde ekrana bir güvenlik sorusu gelmesini sağlayabilirsiniz.

2 Windows 2000/XP Windows Gezgini'nde klasör oluşturma özelliğini onarma

Sorun bir anda ortaya çıktı: Artık Windows Gezgini üzerinden yeni klasör oluşturamıyorsunuz. Hem dosya menüsünde, hem de bağlam menüsünde gerekli komutlar yer almıyor. Oysa diğer yazılımlara ait ilgili iletişim pencerelerinden bu işlemi gerçekleştirebiliyorsunuz.

İPUCU Bu sorun Kayıt Defteri öğelerinden herhangi birinin değiştirilmiş ya da silinmiş olmasından kaynaklanabilir. Suçlunun Windows'u optimize etmek için kullanılan araçlardan biri olma ihtimali yüksek. Ancak panikleme gerek yok: Silinen Yeni komutu-

nu kısa sürede yeniden oluşturabilirsiniz.

Bunun için Başlat / Çalıştır menüsünde "regedit" komutunu girerek Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni başlatın ve "HKEY_CLASSES_ROOT\Directory\Background\shellex\ContextMenuHandlers\New" anahtarına geçin. Pencerenin sağındaki alandan "(Varsayılan)"a çift tıklayın. Ekrana gelen Dize Düzenle iletişim penceresinde Değer Verisi alanına {D969A300-E7FF-11d0-A93B-00A0C90F2719} değerini girin ve Tamam'a tıklayın. Kayıt Defteri Düzenleyicisi'nden çıktığınızda silinen komuta Windows Gezgini'ne ait dosya ve bağlam menülerinden de ulaşabileceksiniz.

DİKKAT Optimizasyon yazılımı daha fazla veri kaybına neden olduysa önce Düzen / Yeni / Anahtar menüsünden ilgili anahtarları doğru konumda yaratın ve sonrasında "(Varsayılan)" anahtarını oluşturun.

3 Windows XP Güvenilir sayfaların açılır pencerelerine izin verme

Windows XP Service Pack 2 ile gelen açılır pencere engelleyicisi seçili güvenlik düzeyi yüksekse internet bankacılığı için kullanılan https sayfalarındaki açılır pencereleri de engelliyor. İstisna olarak tanımladığınız web sayfalarında bile bu pencereler engellenmeye devam ediyor. Oysa yalnızca internet bankacılığı için bu filtreleme düzeyini düşürmek zaman alıcı bir işlem.

İPUCU Kayıt Defteri üzerinden yüksek güvenlik düzeyinde bile https sayfalarında engellenmenin devre dışı bırakılmasını sağlayabilirsiniz. Bu amaçla Başlat / Çalıştır menüsünden "regedit" komutuyla Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni açın ve "HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Internet Explorer\New Windows" anahtarına geçin.

Pencerenin sağından "Allow HTTP" adlı DWORD değerine çift tıklayın ve "1" olarak değiştirin. Henüz tanımlanmamışsa değeri Düzen / Yeni / DWORD değeri ile oluşturabilirsiniz. Kayıt Defteri Düzenleyicisi'nden çıkın ve sistemi yeniden başlatarak değişikliklere geçerlilik kazandırın. →

WWW.
**win
net
mag**
.com.tr

BT profesyonellerine özel

**online
buluşma
noktası**

**Siteye
üye olarak,**

1. Güncel BT haberlerine,
2. Windows & .NET Magazine'in ilk sayısından itibaren tüm arşivine,
3. Sadece Windows & .NET Magazine abonelerine özel içeriğe,
4. Ücretsiz Newsletter hizmetlerine abone olduğunuz takdirde her ay e-posta kutunuza gelecek ve dergide olmayan bir çok güncel bilgi, makale ve püf noktasına ulaşacaksınız.

4 Windows XP

Diğer kullanıcıları belirli zaman dilimleriyle sınırlamak

Bilgisayar başında uzun saatler geçirmek özellikle gençler açısından son derece cazip. Onların tüm gece boyunca PC'nin başında oturmasını hoş karşılamıyorsanız ufak bir düzenlemeye gidebilirsiniz. Yönetici haklarına sahip bir kullanıcı olarak tek yapmanız gereken diğer kullanıcıların hangi zaman dilimlerinde oturum açabileceğini belirlemek.

İPUCU Aslında Windows XP, kullanıcıların her biri için oturum açabilecekleri farklı zaman dilimleri belirlenmesine izin veriyor. Ancak bu özelliği yalnızca Server sürümü üzerinden konforlu bir şekilde erişilebiliyor. XP'nin Home ve Professional sürümlerinde ise sınırlamaları etkinleştirmek için komut satırına başvurmak gerekiyor. "net user" komutu, kullanıcı adı ve "/times" parametresiyle birlikte kullanıldığında, belirtilen kullanıcının erişim haklarının zaman dilimi belirtilerek kısıtlanmasına olanak tanıyor. Bu noktada haftanın günleri ve ","den sonra saat aralığı bilgisi girebilirsiniz. Birden fazla zaman dilimi tanımlamak için değerleri ";" karakteriyle ayırabilirsiniz. Örneğin Guest hesabının erişim haklarını sınırlandırmak için şu komutu çalıştırmalısınız:

```
Net•user•guest•/times:Salı-Cuma,10-12;Pazar,•9-12
```

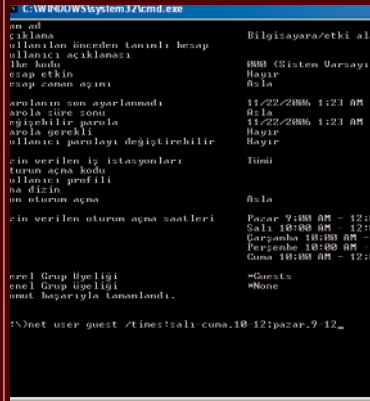
Değişiklik hemen etkinleşiyor. Kullanıcı belirtilen zaman dilimi dışında oturum açmak istediğinde parola sorgusuyla karşılaşılıyor. Windows, doğru parola girilse bile işletim sisteminin kullanılmasını engelliyor. "net user guest" komutuyla o anki durum hakkında bilgi alabilirsiniz. Windows, kullanıcı hesaplarından herhangi birine ait tüm kısıtlamaların tek bir komutla ortadan kaldırılmasına da imkân tanıyor:

```
Net•user•guest•/times:all
```

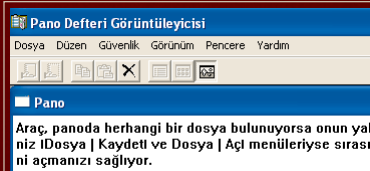
5 Windows 2000, XP

Pano içeriğini kolayca incelemek ve temizlemek

Sakladığı verilerin çoğalması panonun kullanımını zorlaştıran bir etken. Pano

4 KISITLAMA Her kullanıcı için ayrı zaman dilimleri belirleyebilirsiniz.

5 HEPSİ BİR ARADA Panoda saklanan tüm veriler bu pencerede mevcut.

6 HAZIR KITA Seçenek, Hazırda Bekletme'den yararlanmak isteyenler için.

çok sayıda öge barındırabildiğinden buradan üzerinde çalıştığınız belgeye doğru metni eklemek zaman zaman güçleşebiliyor.

İPUCU Windows, pano özelliğini Pano Deferi Görüntüleyicisi adlı araç üzerinden yönetiyor. **Başlat / Çalıştır** menüsünden "clipbrd.exe" ile ulaşabileceğiniz araca sık sık ihtiyaç duyuyorsanız masaüstünde bir kısayol oluşturabilirsiniz. Bunun için masaüstünde boş bir alana sağ tuşla tıklayın ve **Yeni / Kısayol**'u seçin. Ekrana gelen **Kısayol Oluştur** sihirbazından clipbrd.exe'nin konumunu tam olarak girin. Araç Windows'un içerisindeki "system32"

klasöründe yer alıyor. Bu nedenle C:\WINDOWS\system32\clipbrd.exe adresini girdikten sonra **İleri**'ye tıklayın. Bir sonraki pencereden **Windows Pano Görüntüleyicisi** gibi bir ad girdikten sonra **Son'a** tıklayın. Masaüstündeki yeni simgeye çift tıklayarak Pano Deferi Görüntüleyicisi'ne doğrudan ulaşabilir ve o anki içeriği listeleyebilirsiniz.

Araç, panoda herhangi bir dosya bulunuyorsa onun yalnızca konumunu görüntülüyor. Düzen / Sil ile panoyu temizleyebilirsiniz. Dosya / Kaydet ve Dosya / Aç menüleri ise sırasıyla buradaki bilgileri kaydetmenizi ve mevcut pano dosyalarından birini açmanızı sağlıyor.

6 Windows 2000, XP

Bilgisayarı çift tıkla hazırda bekletmek

"shutdown.exe" komutu bilgisayarın doğrudan komut satırı üzerinden kapatılmasını sağlıyor. Hazırda bekletme özelliği de benzer şekilde kullanılabilir.

İPUCU Hazırda beklet komutunu doğrudan çağırmak için **Başlat / Çalıştır** menüsünü ya da [Win]+[R] tuş birleşimini kullanabilirsiniz. Burada

```
Rundl132.exe•powrprof.dll,•SetSuspendState
```

komutunu çalıştırın. Aynı komut Komut İstemi üzerinden de çalıştırılabilir. Hazırda bekletme özelliğini sık sık kullanıyorsanız masaüstünde ona ait bir kısayol oluşturabilirsiniz. Bu kısayola çift tıkladığınızda sistem otomatik olarak mod değiştirecek.

DİKKAT Hazırda bekletme, bilgisayarın başından kalkmadan önce etkin durumda çalışmaya devam etmenizi sağlıyor. Dolayısıyla işletim sisteminin yeniden başlatılması için uzun süre beklemek gerekmiyor.

Söz konusu özellikten yararlanabilmek için Denetim Masası'nda hazırda bekletme modu etkinleştirilmiş olmalı Aksi halde **Denetim Masası / Güç Seçenekleri**'ne çift tıklayın ve **Hazırda Beklet** sekmesine geçin. Bu sekmede **Hazırda bekletmeyi etkinleştir**'i işaretleyin ve **Uygula / Tamam**'a tıklayın. →

7 Windows 2000, XP

Sistemin Windows Vista uyumluluğunu test edin

Microsoft'un sunduğu Windows Vista Upgrade Advisor adlı ücretsiz bir araç bilgisayarınızın donanım özelliklerini inceleyerek Vista için hazır olup olmadığını anlamanızı sağlıyor. (eCHIP Code KATALOG) Yazılım.NET Framework'ün de sisteminizde kurulu olmasını şart koşuyor.

İPUÇU Windows Vista Upgrade Advisor'ı çalıştırdıktan sonra Start System Scan bağlantısına tıklayın. Açılan iletişim penceresinden Windows'un yeni sürümünde bulunan temel özelliklerden kullanmak istediklerinizi işaretleyin. Yazılım bir sonraki pencerede size beklentilerinize yanıt verebilecek bir Vista sürümü önerecek. Next'e tıklayın.

Mevcut donanım bileşenleri incelendiğinde ekrana gelen pencereden minimum sistem gereksinimlerinin karşılanıp karşılanmadığını öğrenebilirsiniz. Windows Vista, kurulum için 15 GB disk alanına ihtiyaç duyuyor ve işletim sisteminin kullanım amacına bağlı olarak ekran kartına yönelik beklentiler artıyor.

PC'nizi güncellerken de size verecek bu bilgileri kaydedebilir ya da yazdırabilirsiniz. Yeniden Next'e tıklayarak son adıma geçin. Bu adım aygıt sürücülerini analiz ederek, mevcut donanım bileşenlerine ait sürücülerden Vista'ya entegre edilenleri ve ayrıca edinmeniz gerekenleri öğrenmenizi sağlıyor.

9 Word 2003 ve VBA

Belge erişimlerini kaydetmek

Ağ üzerinde yer alan dosyalara diğer

7 BEKLENTİLER Vista için yeni donanımlara ihtiyacınız olacak.

kullanıcılar da erişebilir. Diğer kullanıcılar belgeyi kaydetmedikleri sürece ardında hiçbir iz bırakmadığından bu erişimleri kaydetmek akıllıca olabilir.

İPUÇU Aşağıdaki VBA Script'le, herhangi bir belgenin ne zaman görüntülendiğini öğrenebilir ve dilerse kullanıcı adına da ulaşabilirsiniz. Microsoft Word'ü başlattıktan sonra Araçlar / Makro / Visual Basic Düzenleyicisi menüsüne tıklayın. Daha sonra Project Explorer penceresinden erişimlerini kaydetmek istediğiniz belgeye ait projeyi işaretleyin ve Insert / Module menüsünden yeni bir modül oluşturun. Visual Basic penceresinin sağındaki alandan autoOpen ve showErisim işlevlerini tanımlayın.

```
Sub autoOpen()
Dim strUser As String
On Error Resume Next
strUser = System.PrivateProfileString(, "HKEY_CURRENT_USER \ Software \ Microsoft \ Windows \ CurrentVersion \ Explorer", "LogonUserName")
strUser = strUser & " (" & CStr(Date) & " " & CStr(Time) & ")"
ThisDocument.Variables.Add Name:="La
```

```
stAccess", Value:=strUser
ThisDocument.Variables("LastAccess")
= strUser & vbCr & ThisDocument.Variables("LastAccess")
ThisDocument.Save
End Sub
Sub showAccess()
MsgBox ThisDocument.Variables("LastAccess")
End Sub
```

Word, adı nedeniyle herhangi bir kullanıcı o belgeyi açtığında autoOpen() işlevini otomatik olarak çalıştırıyor. Bu işlev, Kayıt Defteri'ndeki "HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Explorer\Logon User Name" anahtarından yardım alarak, dosyayı görüntüleyen kullanıcının adını tam erişim zamanıyla birlikte "strUser" değişkenine yazıyor. İşlev daha sonra "Access" adlı bir değişken oluşturarak "strUser"ın içeriğini buraya aktarıyor.

"Access" zaten mevcutsa, Word "On Error Resume Next"le hatayı göz ardı ediyor ve bir sonraki komuta geçiyor. Bu komut değişkenin içeriğini "strUser"daki verileri kullanarak değiştiriyor. showAccess() işlevi, "MsgBox()" komutu yardımıyla Access değişkenin içeriğini özel bir iletişim penceresi üzerinden ekrana getirebiliyor. Bunun için Araçlar / Makro / Makrolar'dan ulaşacağınız Makro adı listesinde showAccess işlevini seçin ve Çalıştır'a tıklayın.

DİKKAT Diğer kullanıcıların gizlice göz atmaması ya da işlevlerde herhangi bir değişiklik yapmaması için VBA betiklerinizi parolayla koruyabilirsiniz. Bunun için oluşturulan modüle sağ fare tuşuyla tıklayın ve Project Properties'i seçin. Açılan pencerede Protection sekmesine →

8 KISA İPUÇLARI

Masaüstü:

Pencereleri simge durumuna küçültmek için [Win] + [M], onları yeniden önceki boyutuna getirmek için [Win] + [Shift] + [M]'yi kullanın.

Sistem:

Hangi Windows sürümünün ve servis paketinin kurulu olduğunu öğrenmek için Başlat / Çalıştır menüsünden "winver" komutunu çalıştırmanız yeterli.

Arama sihirbazı:

"HKEY_CURRENT_USER \ Software \ Microsoft \ Windows \ CurrentVersion \ Explorer \ CabinetState"den "Use Search Asst", "no" ile kapatın.

Masaüstü:

Birden fazla ekran kullanıyorsanız Bilgisayarım penceresine daha hızlı erişmek için simge çubuğu biçiminde masaüstüne ekleyebilirsiniz.

Ağ:

[Ctrl] + [Win] + [F] klavye kısayolundan sonra [Return] ile bilgisayar adı girmeden ağa bağlı olan bilgisayarların tam listesine ulaşabilirsiniz.

Başlat menüsü

Yeni bir e-posta iletişi oluşturmak için Başlat / Çalıştır menüsünde "mailto:" komutunu iletiyi göndermek istediğiniz adresle birlikte girin.

geçin ve Password ile Confirm Password alanlarından bir parola oluşturun.

10 Outlook 2000, XP HTML biçimindeki e-postaları eksiksiz yazdırın

HTML biçimli bazı e-postalarda iletideki grafikler yazdırılırken sorun oluşabilir. Önemli bilgiler içeren bir grafik söz konusuysa e-posta istemcisinin onu da kâğıda dökmesini isteyebilirsiniz.

İPUCU Bahsedilen durum, grafiklerin e-posta iletisine bağlı nesneler olarak dâhil edilmesinden kaynaklanabilir. Outlook bu koşullarda bağlantıların işaret ettiği içeriği her zaman eksiksiz bir biçimde yazdırılamaz. Sorunu aşmak için e-postayı öncelikle bilgisayarınıza kaydetmeli ve sonrasında internet tarayıcı üzerinden yazdırmalısınız. Bunun için gelen e-posta iletisini açtıktan sonra Dosya / Farklı Kaydet'ten kayıt türü olarak HTML'i işaretleyin ve sabit diskte dosya için bir konum seçin. Şimdi tarayıcınızı başlatabilir ve Dosya / Aç menüsüne tıklayabilirsiniz. E-posta iletisinin yer aldığı klasöre geçin ve ilgili HTML dosyasını açın. Artık bu iletiyi internet tarayıcı penceresi üzerinden eksiksiz bir biçimde yazdırabilirsiniz.

12 Dosya aktarımı FTP sunucularına Windows Gezgini'nden ulaşın

Sık sık FTP sunucularıyla dosya alışverişini yapmıyorsanız özel bir yazılım kurmanız da gerekmiyor. Windows Gezgini, birçok temel işlem için yeterli.

İPUCU Windows Gezgini FTP istemcisi olarak da kullanılabilir. Bu özellikten yararlanmak için internete bağlandıktan sonra Windows Gezgini'nin adres çubuğuna sunucunun FTP adresini girmelisiniz.

niz. Örneğin, <ftp://ftp.microsoft.com> Karşı taraftaki sunucu kimlik doğrulaması gerektiriyorsa bağlantı için bu adresle birlikte ek bilgi sunmalısınız. Kullanılan protokole işaret eden ftp:// ifadesinden sonra önce kullanıcı adını ve ":" karakterinin ardından parolayı girmelisiniz. Daha sonra "@" karakterinin ardından FTP sunucusunun adresini girebilirsiniz. Örneğin:

<ftp://kullaniciadi:parola@ftp.doma-in.com>

Windows Gezgini sunucuya bağlandığında dosyalar arasında tıpkı sabit diskinizde olduğu gibi gezinebilir ve dosya kopyalayabilirsiniz.

13 Outlook 2003 E-postaları önceden belirlenen bir zamanda gönderin

Outlook'un sunduğu elektronik takvim, doğum günlerini önceden hatırlatma gibi konularda son derece başarılı. Yazılım tebrik amaçlı iletiyi kısa sürede hazırlamanızı ve doğru anda göndermenizi sağlar.

İPUCU Öncelikle Outlook'u başlatarak her zamanki gibi e-posta iletisini oluşturun

ve pencereyi kapatmadan önce Seçenekler'e tıklayın. Ekrana gelen İleti Seçenekleri penceresinde ileti için farklı parametreler tanımlayabilirsiniz. Önem, Duyarlılık ve Bu posta için teslim bilgisi iste de bu parametreler arasında. İletinin daha sonra gönderilmesini istiyorsanız Teslim seçenekleri alanından "Bu tarihten önce teslim etme" satırına onay işareti ekleyin. Aynı satırda e-postanın gönderiminin erteleneceği gün ve saati belirleyebilirsiniz. İletişim penceresini Tamam'a tıklayarak kapatın ve Gönder'i seçin. İleti az önce seçtiğiniz zamana dek Giden Kutusunda saklanacak. Outlook zamanı geldiğinde Gönder/Al'a tıkladığınızda iletisi alıcısına teslim edecek.

14 Internet Geçici e-posta adresleriyle yığın postaları azaltın

Birçok web sitesinde dosya indirebilmek için öncelikle e-posta adresinizi girmeniz, ardından da gelecek onay mesajındaki bağlantıya tıklamanız gerekiyor. Ancak bu işlem e-posta kutunuzun gereksiz bültenlerle ve hatta reklâm amaçlı can sıkıcı yığın postalarla dolmasına yol açabilir.

İPUCU Söz konusu tehlikeden korunmak için geçici e-posta adreslerinden yararlanabilirsiniz. Geçici adresi kullanıma sunan servis gelen iletileri gerçek e-posta kutunuza yönlendiriyor. Onay mesajı ve içerisindeki bağlantı size ulaştıktan sonra geçici adres kapatıldığından gerçek e-posta kutunuz korunmuş oluyor. Servis, forum ve haber gruplarında da kullanılabilir ve adresinizin arşivlerde yer almasını ve arama motorları tarafından listelenmesini engelliyor.

Geçici bir e-posta adresi oluşturmak için www.jetable.org/en/index adresini ziyaret edin. E-Mail alanından yönlendirin

11 KISA İPUÇLARI

Word/Excel:

Araçlar / Seçenekler menüsünün Görünüm sekmesinde İlk Görev Bölmesi'nin işaretini kaldırarak Microsoft Word'le birlikte açılan kenar çubuğunu devre dışı bırakın.

Word:

Microsoft Word 'de [Ctrl]+[F6] tuş bileşimiyle açık belgeler arasında geçiş yapmak aynı iş için görev çubuğunu ya da [Alt]+[Tab] tuş bileşimini kullanmaktan daha kolay.

Excel:

Herhangi bir tabloda ya da formülde yüz ifadesinden yararlanmak için yazı tipini "Wingdings" olarak değiştirdikten sonra "J", "K" ya da "L" harflerinden uygun olanı girin.

Paint:

[PrtScn] ekrandaki görüntünün tümünü yakalamanızı sağlıyor. Bu görüntüyü Düzen / Yapıştır menüsü üzerinden Paint'e doğrudan aktarabilir ve bir dosyada saklayabilirsiniz.

Acrobat Reader:

[Ctrl]+[+] ve [Ctrl]+[-] tuş bileşimlerini kullanarak görüntülediğiniz PDF belgelerinin boyutunu pratik bir şekilde %25'lik adımlarla büyütülebilir ya da küçültülebilir.

dirme için kullanılacak kalıcı e-posta adresinizi girin. *Life span*'den geçici adresin geçerlilik süresini belirleyin. Bu alanda bir saat ile bir ay arası bir değer seçebilirsiniz. Daha sonra *Create your disposable e-mail address*'e tıklayın. Ekrana gelen onay penceresi geçici e-posta adresinizi içeriyor. Bu bilgiyi işaretleyerek e-posta istemcisinde saklayabilirsiniz.

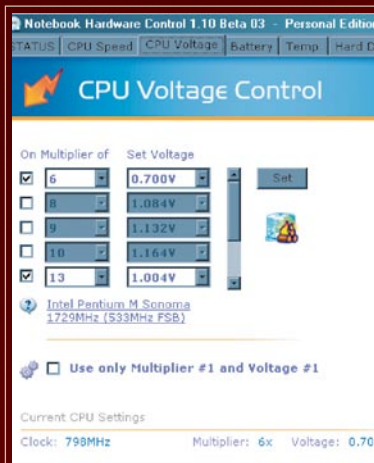
Firefox kullanıcıları bu servisten daha fazla daha konforlu bir biçimde yararlanabilir. Web sayfasının adresini akılda tutmak istemiyorsanız özel bir Firefox eklentisiyle ilgili bağlantıyı internet tarayıcınızın bağlam menüsüne ekleyebilirsiniz. Bu eklenti <https://addons.mozilla.org/firefox/587/> adresinden indirebilirsiniz. Daha sonra *Şimdi kur*'a tıklayın. Kurulumu tamamlamak için Firefox'u yeniden başlatın.

Gelecekte herhangi bir servis için geçici bir e-posta adresine ihtiyaç duyduğunuzda sağ fare tuşuyla adres girilecek alana tıklayın ve bağlam menüsünden *Get jetable mail*'i seçin. Ekrana gelen iletişim penceresinden gerçek e-posta adresinizi girin ve *Life span*'den geçerlilik süresini belirtin. Bu yöntem 1-8 gün arası bir değer belirlemenizi sağlıyor. Daha kısa ya da daha uzun zaman dilimleri için jetable.org adresine doğrudan ulaşmanız gerekecek.

15 Dizüstü bilgisayar Centrino dizüstülerde batarya ömrünü uzatın

Dizüstü bilgisayarınız, batarya ömrü bir saat daha uzun olsaydı kusursuz bir cihaz halini alacaktı. Bilgisayarınızda herhangi bir performans kaybı yaşamadan da daha uzun süre prizden bağımsız çalışabilirsiniz.

İPUCU Dizüstü bilgisayarlarda en fazla güç tüketen bileşenler işlemci ve ekran aydınlatması. Bu nedenle batarya ömrünü uzatmak için öncelikle ekran parlaklığını klavye üzerindeki [Fn] tuşunun yardımıyla olabildiğince düşürün. Daha sonra çekirdek gerilimini yüzde 30'a kadar düşürerek işlemcinin güç tüketimini azaltın. Bunun en kolay yolu NHC (Notebook Hardware Control) adlı yazılımdan yararlanmak. (eCHIP Code KATALOG). Yazılımı kurduktan sonra *CPU Voltage* sekmesine geçin. (Bk. Ekran görüntüsü)

15 DİZÜSTÜ İÇİN Bu değerleri değiştirerek batarya ömrünü artırabilirsiniz.

16 YAĞMUR ALTINDA Bu özel su geçirmez kılıf-la yağmur altında çekim yapın.

Gerilim değerleriyle ilgili tereddütte kalırsanız soru işaretinin yanındaki bağlantıya tıklayın. Yazılım size işlemci için uygun gerilim değerleri önerecektir. Örneğin Pentium M740 işlemcili Acer Travelmate 3220'de *Set Voltage* alanından ilk çekirdek gerilimi değerini elle 1,0 ve 0,7V'a, son değeri 1,3 ve 1,004V'a düşürün. Bu değişiklik Centrino işlemcinin güç tüketimini yarı yarıya azaltacaktır. En düşük ve yüksek çarpan değerleri (Multiplier 6 – 13) NHC tarafından otomatik olarak etkin hale getirilecektir. *Set*'e tıklayarak değişiklikleri onaylayın ve NHC'nin işlemcinin değiştirilen çekirdek gerilimi değerlerinde sorunsuz çalışıp çalışmadığını test etmesini sağlayın. Ekran parlaklığı ve çekirdek gerilimi değişiklikleriyle batarya ömrünü bir saate kadar uzatabilirsiniz.

16 Fotoğraf makinesi Yağmurda fotoğraf çekmek

Yağmurlu bir tatil yolculuğuna çıktınız. Eyfel Kulesi'nde, Kapadokya Vadisi'nde

ya da Çin Seddi'ndesiniz. Çekim yapmak isterseniz de dijital fotoğraf makinenizi riske atmak istemiyorsunuz. Bu durumda bile pahalı bir aksesuar satın almadan fotoğraf çekmeye devam edebilirsiniz.

İPUCU Yağmur artık elinizde tek bir fotoğraf bile olmadan tatilden geri dönmek için savunulabilir bir sebep değil. Bu ipucuyla kısa sürede, fotoğraf makinenizin ıslanmasını önleyecek su geçirmez bir kılıf hazırlayabilirsiniz. Bu iş için yaklaşık 10 dolar karşılığında satın alabileceğiniz 62 mm çapında bir UV filtre, plastik bir kılıf (derin dondurucu poşeti), güçlü bir yapıştırıcı ve makas yeterli. Elinizdeki filtreyi ölçü olarak kullanarak poşetin üzerine bir daire çizin ve bu daireyi özenle kesip çıkarın.

Bandı kullanarak filtreyi deliğin kenarlarına yapıştırın. İşlemi kolaylaştırmak için kenarları çok sayıda kısa bantla filtreye tutturabilirsiniz. Uzun bir bandı filtrenin etrafına dolayın. Bu aşamada hiçbir açıklık kalmadığından emin olun. Artık dijital fotoğraf makinenizi kendi hazırladığınız kılıfın içine koyarak tatilde yoğun yağış altında bile fotoğraf çekebilirsiniz.

17 Web kamerası Logitech web kamerasında mikrofonun etkinleştirilmesi

Dizüstü bilgisayarınızın USB yuvasına Logitech Quickcam serisi bir web kamerası bağladınız ve üreticinin web sayfasından en güncel sürücülerini indirdiniz. Ancak kurulum sonrasında sabit diske kaydettiğiniz videoların hiçbirinde ses olmadığını fark ettiniz.

İPUCU Logitech'in Quickcam serisi için kullanıma sunduğu video yazılımında ufak bir sorun söz konusu. Yazılım, kurulumu aşamasında ses sinyalleri için kaynak olarak USB yuvasındaki web kamerası yerine ses kartına bağlı mikrofonu seçiyor. Bu nedenle mikrofon seçimini elle değiştirmeniz gerekiyor.

Yazılımın Logitech Control Panel'inden *Audio* sekmesine tıklayın ve birincil ses kayıt cihazı olarak Logitech Microphone'u seçin. Aynı pencereden ses düzeyini dilediğiniz gibi ayarlayabilirsiniz. Değişiklikleri onayladıktan sonra web kamerasınızı sorunsuz bir şekilde kontrol edebilirsiniz. ■

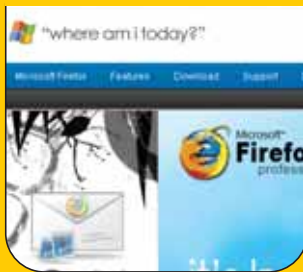
Ayın web siteleri

Beğendiğiniz web sitelerini CHIP okurlarıyla paylaşmak istiyorsanız, adreslerini websiteleri@chip.com.tr e-posta adresine gönderin.

Sevgidenizi.com

Bilgisayar başında geçen zamanı daha keyifli hale getirmek için paylaşımlarda bulunmak istiyorsanız, Sevgidenizi.com tam size göre. Şiirler, hikâyeler, güzel sözler gibi bölümlerin yanı sıra forum ve çevrimiçi radyo gibi etkileşimli bölümler de sitede mevcut. Sevdiklerinize göndermek isteyebileceğiniz e-kartlar ve hazır kısa mesajlar da siteye dâhil edilmiş durumda. Sevgidenizi.com'a katılarak siz de bu bölümlere eklemeler yapabiliyorsunuz. Üye olmak için birkaç saniyenizi ayırmanız yeterli. Sizin gibi düşünen internet kullanıcıları ile aynı platformda olmak istiyorsanız, siteyi tavsiye ediyoruz.

Mmsfirefox.com

Siteye ilk girdiğinizde gözle-
rinize inanamayacaksınız.
Microsoft'un Firefox'u ala-
rak yeni bir ürün çıkardığı
haberi, ana sayfada manşet
haber olarak sizi karşılıyor.
Microsoft Firefox 2007 ola-
rak adlandırılan ürünü in-
dirmek istediğinizde ise sizi
acı bir sürpriz bekliyor. İn-
dirdiğiniz yazılım, Internet
Explorer 7. Bu site ise tama-
men şaşırtma amacı ile ku-
rulmuş ve popüleritesi gide-
rek artıyor.

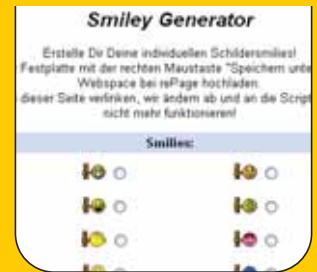
Marktplaats.nl

İkinci el siteleri görmeye alışık olduğunuza eminiz. Bu adres de bir ikinci el sitesi. Üstelik yabancı. Dikkatimizi çeken en büyük özelliği ise çoğu okurumuzun hayallerini süsleyen ürünlerin inanılmaz fiyatlarda satışa sunulması. Bir Alfa Romeo'nun 5 bin Euro'ya satın alabildiğinizi hatırlatalım. Ancak ürünleri Türkiye'ye getirmek istediğinizde kat kat fazlasını ödemeniz gerekiyor.

Dobez.com

Alışveriş siteleri her geçen gün bir yenisi ekleniyor. Her şeyi satan sitelerin tutunma şansı pek olmasa da, belirli ürünleri satan siteler kullanıcılar için de daha iyi seçenek anlamına geliyor. Dobezy.com da bunlardan biri. Sitede sadece müzik aletleri satılıyor. Satın alma işlemlerinde sunulan taksit imkânları da ödeme kolaylığı sağlıyor. Sade tasarımı ve müşteri hizmetleri ile oldukça başarılı.

repage.de/SmileyGenerator

Windows Live Messenger ya da forumlarda kendi yüz ifadelerinizi kullanmak için oturup saatlerce Adobe Photoshop ile çalışmanız gerekmiyor. Bunun için yukarıdaki siteye giriş yapmanız yeterli. Üyelik gerektirmeyen sitede, yüz ifadesini seçtikten sonra "Text:" yazı alanına resimde çıkmasını istediğiniz metni giriyorsunuz ve "Smiley erstellen" tuşuna basıyorsunuz.

Ataturktoday.com

“Tarihte bugün” diye alıştığımız içeriklere bu sefer çok başarılı bir proje daha eklendi. Türkiye Cumhuriyeti’nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk’ün gün gün neler yaptığını bu siteden öğrenebiliyorsunuz. Site, normal bir takvim gibi çalışıyor. Sitedeki günlere tıkladığınızda Ata’mızın o güne denk gelen önemli gelişmesini fotoğrafla beraber görebiliyorsunuz. Sitenin kaynakları da güvenilir.

binekinek.com

Eğlencenin sınır tanımadığı internette, gezilebilecek komik içerikli sitelerden biri de binekinek.com. Sitenin tasarımı, diğer mizah siteleri gibi karmaşık değil. Aksine oldukça sade ve güzel renklerle tasarlanmış. Sitedeki beğenilen bölümler arasında; karikatürler, komik yazılar, sesler ve videolar bulunuyor. Yeni açılan “inek abla” bölümü de görülmeye değer. Sitenin forumu da var.

hubblesite.org

Uzay merakınız varsa bu sitedeki içerik sizi oldukça meşgul edecek türden. Hubble uzay teleskobunun web sitesi olan bu adreste, güncel haberler ve bazı makaleler yer alıyor. Çocuklar için de bir bölüm oluşturulan sitede en popüler yer ise fotoğraf galerisi. Fotoğraflar, bilinmeyen ve keşfedilmeyi bekleyen uzayın neleri gizlediğini fısıldıyor. Sitenin dili şimdilik maalesef İngilizce.

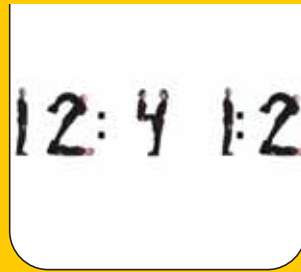
dreamstime.com

Kendi grafik çalışmalarınızda kullanabileceğiniz veya baskı alabileceğiniz yüksek çözünürlüklü fotoğrafları bir arada görmek ister misiniz? Sitede paylaşılan görüntüleri kullanmak isterse, çok uygun fiyatlarda satın almanız gerekiyor. Ya da üye olarak kendi çektiğiniz fotoğrafları siteye yükleyerek satılmasını bekleyebilirsiniz. Web üzerinden para kazanmak isteyenler için alternatif olabilir.

Msxlabs.org

Türkiye’deki kullanıcı sayısı 13 milyondan fazla olarak açıklanan Windows Live Messenger’ın özel bir sitesi var. Hem de Türkçe içerikli. Bu sitede Windows Live Messenger’ın bilinmeyen özelliklerinden tutun da, bazı ek yazılımlarla kadar neler yapabileceğinize değiniliyor. Sitenin forumunda da Windows Live Messenger üzerine bilgi paylaşılabilir. Sitedeki yüz ifadelerini de kullanabilirsiniz.

Billyhasen.com/clock

İlginç sitelerin ardı arkası kesilmiyor. En yeni adreslerden biri de Billyhasen.com/clock. Siteye girdiğinizde görebileceğiniz tek şey, sadece bir saat. Bilgisayarınızdaki zamanla aynı anda güncellenen sitenin neden sadece saati gösterdiği gerçekten de merak konusu. İlgi çeken tarafı ise saati gösteren ifadelerin rakam değil de insan figürlerinden oluşması. Her rakamı insanlar temsil ediyor.

Kacederim.com

Resim paylaşım sitelerinden biri olan Kacederim.com’da kendi fotoğrafınızı gönderiyorsunuz ve ziyaretçilerin oylarını bekliyorsunuz. Verilen her oydan sonra diğer bir resme geçiliyor. Siz de kendi resminizin kaç ettiğini görmek için siteye üye olduktan sonra resminizi göndermeniz gerekiyor. Bazı resimlere oy verebilmek için üye zorunluluğu da getirilmiş. Sitedeki resim sayısı giderek artıyor.

Mericerkan.com

Gündüz vakitlerinde televizyon izleyebilme imkânınız varsa mutlaka Meriç Erkan ve Ahu Tuğba ikilisine denk gelmişsinizdir. Milyonların ilgiyle izlediği bu ikili, şimdi de sanal alemde. Meriç Erkan’ın resmi web sitesinde ziyaretçi defteri de bulunuyor. Üyeler, ünlü hakkında görüşlerini iletebiliyor. Sitede Ahu Tuğba ve Meriç Erkan t-shirt’leri de satılıyor. Ankete ise 50 binden fazla kişi katılmış. ■

DVD + CD'li baskı için

DVD / CD'lerde göze çarpanlar

Sizler için her ay özenle seçtiğimiz kullanışlı ve ilginç yazılımlarla dolup taştan eCHIP'lerin içeriklerini ve DVD / CD'lerde yer alan bazı yazılımlara dair açıklamaları bu sayfalarda bulabilirsiniz.

Ashampoo Photo Commander 4

Amatör fotoğrafçılar için

destekliyor.

- Win 2000 / XP
- 16 MB

TAM SÜRÜM

● Bilgisayarınızdaki tüm fotoğrafları düzenleyen yazılım, aynı zamanda birçok video ve ses biçimini de

Motion Builder 7 PLE

Dinamik hareketler

- Win 2000 / XP
- 80 MB

TAM SÜRÜM

● 3 boyutlu tasarım programlarında yaptığınız karakter modellerine gerçekçi hareketler kazandırabileceğiniz bir yazılım.

PDF-to-HTML 1.0

Tek harekette HTML

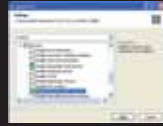
yazılımına ihtiyaç duymuyor.

- Win 9x / 2000 / XP
- 750 KB

TAM SÜRÜM

● En az bilgi kaybıyla Adobe PDF biçimindeki sayfalarınızı HTML biçimine çeviren yazılım. Acrobat

Kapak konusu

kaldırabilirsiniz.

- Win XP
- 150 KB

ÜCRETSİZ

● Xpy 0.96
Sade Windows

Xpy ile lüzumsuz hizmetleri durdurabilir, Messenger gibi Windows bileşenlerini

Defteri girişlerini tarayıp, tek düğmeyle hepsini silmenizi sağlıyor.

- Win 9x / 2000 / XP
- 2 MB

ÜCRETSİZ

● DLLkiller 5.0.1.5

Kütüphaneleri kaldırın
DLLkiller, hem gereksiz

DLL'leri hem de Kayıt

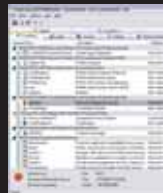

- Win 2000 / XP
- 10 MB

DENEME SÜRÜMÜ

● O&O Defrag V8.5

Dosyalar dağılmasın
O&O Defrag tüm diski temizliyor. Daha sonra dosyalarınızın daha hızlı açıldığını fark edeceksiniz.

kında daha ayrıntılı bilgi alabilirsiniz.

- Win 9x / 2000 / XP
- 500 KB

ÜCRETSİZ

● Autoruns 8.53

Açılışta çalışan programlar

Autoruns'ı kullanarak, Windows'un açılışta etkinleştirdiği hizmetler hakkında

PDF to Text 1.5

PDF sadeleştirilmesi

ihtiyaç duyulmuyor.

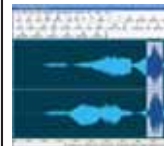
- Win 9x / 2000 / XP
- 1 MB

TAM SÜRÜM

● Adobe PDF dosyalarını, ASCII metin biçimine dönüştüren yazılımı kullanmak için Adobe Acrobat'a

Audio Edit Magic 7.5.6

Ses düzenleme

izin veriyor.

- Win 9x / 2000 / XP
- 7 MB

TAM SÜRÜM

● Ses dosyalarını düzenlemenize yarayan program, kesme, kopyalama, ses silme gibi birçok müdahaleye

Alien Arena 2007

37 harita, 8 silah ve 5 oyun

dukça başarılı.

- Win 9x / 2000 / XP
- 200 MB

TAM SÜRÜM

● Multiplayer oynanan bir deathmatch oyunu. FPS tarzındaki Alien Arena, grafik ve oynanabilirlik yönünden oldukça başarılı.

Bu sayfalar promosyonlu CHIP ile birlikte verilen DVD ve CD'deki içeriği tanıtmaktadır. Bu sayfaların, DVD ve CD içermediğinden promosyonsuz baskı

(CHIP Compact - 3,50 YTL) için bir işlevi yoktur.

DVD / CD'niz çalışmıyorsa: Çizik, kırık veya başka nedenlerle çalışmayan

DVD/CD'lerinizi değiştiriyoruz. Bunun için yardim@chip.com.tr'ye adres ve telefon bilgilerinizi içeren bir e-posta gönderebilirsiniz.

AVG Internet Security

PC'nize girmek zorlaşıyor

DENEME SÜRÜMÜ

• Bilgisayarınızı virüslerden, solucanlardan ve Truva atlarından koruyan AVG, yığın posta filtresi ve güvenlik duvarı da içeriyor.

- Win 2000 / XP
- 34 MB

Adobe Lightroom beta 4.1

Dijital fotoğraf aracı

ÜCRETSİZ

• Dijital fotoğrafların kesinlikle bilgisayar ile rötuşa ihtiyacı vardır. Adobe'un bu ücretsiz yazılımı ile fotoğraflarınızı düzenleyebilirsiniz.

- Win XP
- 11 MB

BASIC KIT

Program kütüphanesi

ACDSee 9	Yeni
Adobe Reader 7.0.8	Yeni
Babylon 6.0	
BitTorrent 5.0.0	Yeni
DirectX 9.0c	
eMule 0.47c TÜRKÇE	Yeni
Firefox 2.0	Yeni
GetRight 6.0c	Yeni
Java Runtime 5	
K-Lite CodecPack 2.79	Yeni
Kaspersky Anti-Virus 6.0.30	
mIRC 6.2	Yeni
.NET Framework 2.0	
Windows Live Messenger	
Nero 7.5.1.1 Türkçe	
OpenOffice.org 2.03 Tr	
QuickTime 7.1.3 (iTunes)	Yeni
Registry Mechanic 6	Yeni
SiSoftware Sandra Lite	
Thunderbird 1.5.0.8	
Ultra Edit	
WinAmp 5.3	Yeni
WinRAR 3.61	Yeni
WinZIP 10.0	
ZoneAlarm 6.5.737	Yeni

Adobe Premiere Elements 3.0

Dijital videodan DVD'ye

DENEME SÜRÜMÜ

• Adobe'un ev kullanıcılarına yönelik sadeleştirdiği Premiere sürümü ile DVD yapmanız oldukça kolaylaşıyor.

- Win 2000 / XP
- 700 MB

Windows Defender 1.1.1593

Windows güvenliği

ÜCRETSİZ

• Microsoft'un başarılı güvenlik yazılımı Windows Defender, MSN Messenger mesajlarını bile kontrol ederek, program kayırmadan bilgisayarınızı internetten gelebilecek tehlikelere karşı koruyor.

- Win 2000 / XP
- 6,5 MB

CHIP sinema kulübü

Farklı zevkler için 3 yeni dizi birden !

Ünlü kahramanlar Dick Tracy, Flash Gordon ve Zorro'nun TV tarihindeki ilk defa yayınlanan örnekleri bu aydan başlayarak her ay CHIP TV içinde yer alacak.

SWiSH Studio 2

Amatörlere Flash aracı

DENEME SÜRÜMÜ

• Hiç kodlama bilmeseniz bile SWF uzantılı flash videolarınızı EXE ve SCR biçiminde ekran kopyucuyu yapabilirsiniz.

- Win 9x / 2000 / XP
- 12 MB

Battery 2.1

Gürültüsüz davul

DENEME SÜRÜMÜ

• Evinizde yaptığınız müziklerin bateri kısmını bu yazılımla yazabilirsiniz. Çeşitli örnekler profesyonellerin de ilgisini çekebilir.

- Win XP
- 26 MB

Pro Evolution Soccer 6

Artık PC'de

DEMO

• Yüzyılın en başarılı futbol oyunu yeni futbolcu güncellemeleri ve oyun stiliyle, oyuncular koltuğa çivileyecek. ■

- Win XP
- 204 MB

Fotoğraf yönetimi

TAM SÜRÜM Fotoğraflarınızı düzenleyen ve piyasa değeri 50 dolar olan yazılım, CHIP ile ücretsiz.

1 KURULUM Yazılımın kurulumu oldukça kolay. İnternet bağlantısı gerektiriyor.

2 KOD Ashampoo'nun web sitesine üye olarak tam sürüm kullanmak için kod alıyorsunuz.

3 KULLANIŞLI Türkçe arabirimiyle ile fotoğrafları organize etmek için oldukça kullanışlı.

■ Sahip olduğunuz dijital fotoğraflar üzerinde toplu işlemler yapmak bazen zor olabilir. Örneğin, dijital fotoğraf makinenizle çektiğiniz fotoğrafların adı DSC veya IMG gibi harflerden sonra numaralarla adlandırılır ve isme göre arama yapabilmek gibi bir seçeneğiniz bulunmaz. Sayısı yüzlerce belki de binlerce olan resim dosyasını tek tek açıp, resme göre uygun bir isim yazmaktan başka çareniz kalmaz.

Ashampoo, bu gibi sorunları çözmek için üretilmiş bir yazılım. Firma, Türkiye'deki kullanıcılardan aldığı geri dönüşü değerlendirmiş olacak ki, yazılımlarını artık Türkçe olarak da sunuyor. Ashampoo Photo Commander 4 de Türkçe yazılımlardan biri.

1 Tam sürüm yapmak için: Kurulumu oldukça kolay olan Ashampoo Photo Commander 4, birkaç saniye içerisinde kurulum sihirbazının yönergeleri doğrultusunda kullanıma hazır hale geliyor. Kurulumun tamamlanması ile Ashampoo'nun resmi web sitesi açılıyor ve daha önceden üye olduysanız e-posta adresinizi, kullanıcı adı ve şifrenizi istiyor. Eğer üye olmadıysanız kısa sürede üye olabiliyorsunuz. Kullanıcı adı ve parolayı girdiğinizde Ashampoo Photo Commander 4'ü ücretsiz olarak kullanmanızı sağlayacak olan ürün anahtarını da temin etmiş olacaksınız.

Bu ürün anahtarını aldıktan sonra yazılımı çalıştırıp, *İnternet/Ücretsiz tam versiyona geç* menüsüne tıklayarak gelen penceredeki *Elde ettiğiniz kodu yazın* butonuna tıklayın. Yazı alanına biraz önce üye olduğunuz web sitesindeki kodu girin. Ürünü kullandığınız için gösterilen teşekkür mesajından sonra Ashampoo Photo Commander 4'ü sınırsız olarak lisanslı kullanmanın keyfini yaşayabilirsiniz.

2 Slayt şovlar hazırlayın: Yazılım ile yapabileceklerinizin başında slayt gösterisi geliyor. Geçiş efektlerini belirledikten sonra, etkili şovlar hazırlayabiliyorsunuz. Bunun dışında toplu bir şekilde resimleri de düzenleyebilirsiniz.

Resim düzenlerken belli harfler değişebiliyor ve istediğiniz kadar karakter baştan ya da sondan silinebiliyor.

Beğendiğimiz diğer bir özellik de ekran görüntüsünün yakalanabilmesi. Bu işlemi son derece kolay hale getiren Ashampoo Photo Commander 4, yakalanan görüntüleri de dilediğiniz biçimde kaydedebiliyor. Görmeye alışık olmadığımız diğer bir uygulama da JPG hızlandırıcı.

Bu araç sayesinde boyuttan daha fazla tasarruf etmeniz mümkün. Araç, resim dosyalarına iliştilen EXIF ve yorum gibi bilgileri silip, kodlamayı yeniden optimize ediyor ve aşamalı çözümleme yaparak web sayfalarında daha hızlı açılmasını sağlıyor.

3 Birkaç saniyede fotoğraf albümü: Fotoğraf albümü oluşturmak isteyen amatör kullanıcılar da Ashampoo'nun bu yazılımıyla istedikleri gibi bir albüm yapabiliyorlar. Size sadece resimleri seçmek kalıyor.

Resimlerin yeniden boyutlandırılması, tıklandığı zaman yeni pencerede açılması, önceki ve sonraki resme geçmek gibi web tasarım yazılımları ile yapılması zaman alan ve uzmanlık gerektiren işlemler, birkaç saniyede gerçekleştirilebiliyor.

Sabit diskinizde birden fazla tekrar eden resimleri bulup temizleyebilmesi ve size fazladan boş alan oluşturması da kullanışlı diğer bir özelliği.

Programın yardım menüsü, kullanıcılara merak ettikleri konular hakkında detaylı bilgiler verebiliyor.

Bilgi için: www.ashampoo.com

Audio Edit Magic

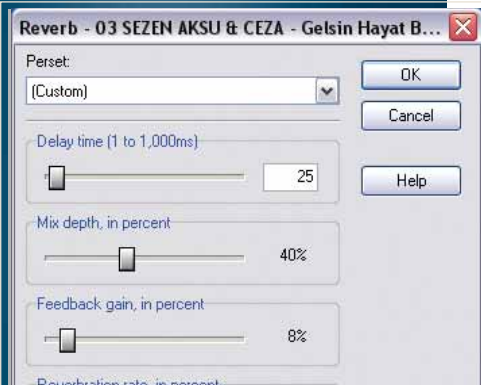
TAM SÜRÜM Ses dosyalarında istemediğiniz bölümleri kaldırmak ya da yeni şarkılar oluşturmak için kullanışlı bir yazılım.

1 KURULUM Yazılımın kurulumu çok kolay ve kısa zamanda gerçekleşiyor.

2 KOLAY ARABİRİM Programı kullanmak için deneyimli olmanıza gerek yok.

3 EFEKTLER Seçili ses dosyalarına uygulayabileceğiniz efektler sayesinde harika sonuçlar alabilirsiniz.

■ Yazılım hakkında bilgi verirken söylememiz gereken ilk şey, son derece kolay kurulabilir ve kullanılabilir olması. eCHIP'te yer alan kurulum dosyasına tıkladığınız zaman sizi karşılayan sihirbaz birkaç saniye içinde Audio Edit Magic'i bilgisayarınıza yüklüyor.

İşletim sisteminizi yeniden başlatmaya gerek kalmadan, kurulumdan hemen sonra yazılımı kullanabiliyorsunuz. Ses ve video düzenleme yazılımlarında gördüğümüz geç ve yavaş açılma gibi sorunlar, bu yazılımla tarihe karışmış. Nedeni ise yazılımda kullanıcıların en fazla neyi kullandığını iyi tespit edilerek, sadece gerekli olan modülleri ve araçları barındırması.

1 Çok sayıda biçimi destekliyor: Audio Edit Magic'in düzenleyebildiği ses biçimleri de oldukça geniş. Bunlara, OGG, WMA ve müzik CD'lerdeki CDA dosyaları da dahil. Yazılımda eksik bulduğumuz iki uygulama var: Bunlardan biri, aynı anda birden fazla ses dosyasını üst üste ekleyememeniz. Bir de, video dosyalarındaki sesleri düzenlemek için destek verilmemesi. Bu desteği veren yazılımlar olduğunu hatırlatalım.

Audio Edit Magic'e yeniden dönecek olursak, yazılımı başlattıktan sonra hemen bir ses dosyası üzerinde çalışmak isterseniz, söz konusu dosyayı sürükleyip yazılımın arabiriminde bulunan büyük ve yeşil alana bırakmanız yeterli. Kısa süre içinde ses dosyası analiz edilerek, üzerinde kolayca değişiklik yapabileceğiniz hale geliyor.

Peki yazılımla neler yapabileceğinizi merak ediyor musunuz? Arabirimde bulunan butonların ne işe yaradığından kısaca bahsederek, bu merakınızı da gidermiş olacağız. Açılan ses dosyası üze-

rinde işlem yapacağınız bölümü seçmeniz gerekiyor. Bu, bir web sayfasındaki herhangi bir yazıyı seçmekten farklı değil.

2 Butonlar ve işlevleri: *Fade In* ve *Fade Out* butonları, dosyadaki seslerin bir anda başlayıp bir anda bitmesi yerine, daha estetik bir biçimde alçaktan yükseğe ya da yüksekten alçağa doğru otomatik olarak inip çıkmasını düzenler. Bu, ses dosyalarının giriş ve çıkışlarında, özellikle de şarkılarda olması gereken bir özellik.

Amplify butonuna tıkladığınızda, seçili olan ses bölümü güçlendirilir. Bu, kayıt sırasında kaydediciden uzaklaşmış olan ses kaynağının ön plana çıkmasını sağlıyor.

Ses dosyasında bu denge birçok yerde bozuluyorsa, bazı yeni alanlar yüksek, bazı alanlar da çok düşük seviyede sesler varsa, o zaman ses dosyasının geneline uygulanacak düzenleme işlemini Audio Edit Magic'in hünerli ellerine bırakmak için arabirimde yer alan *Normalize* butonuna tıklayın.

3 Özel efektlerle etkili sesler: Yazılımın menülerinde de işinize yarayacak seçenekler bulunuyor. Müzik ve ses dosyalarının farklı efektlerle zenginleştirildiğinde farklı deneyimler yaşattığını bilen kullanıcılar için efektler önemlidir. Var olan bir ses dosyasına değişik efektler uygulayarak sanatınızı icra etmek istiyorsanız, size *Operation* menüsünü tavsiye ederiz. Bu seçenekleri deneme yanılma yöntemi ile kısa zamanda öğrenebilir, hatta ustası olabilirsiniz.

Yazılımın bahse değer diğer bir özelliği de, kullanıcıların sağladığı değişik biçimdeki ses dosyalarını birbirine kısa zamanda ve başarılı bir şekilde çevirebiliyor olması.

CHIP OYUN

Kasım ayında, “bilgisayar oyunları aşk hayatını öldürür mü?” diye bir soru ortaya attı densizin biri ve yazı işleri bütün ay boyunca bu konuyu tartışmak zorunda kaldı. Üstelik tartışmalar bir hayli alevliydi. Cenk Tarhan, evinde gelişmiş oyun sistemlerine ve her gece eşiyle multiplayer oyun oynamak için aldığı bir PS2’ye sahip olmasına rağmen, uzun yıllardır çok mutlu bir evlilik sürdürdüğünü vurgulayıp karşı argüman oluştururken, hanım grafikerlerimiz kocalarının bilgisayar oyunu oynamaya başlaması halinde evde büyük kavga çıkacağını ima ederek editörleri bastırdılar. Üstüne, Windows&.Net Magazine dergisinin grafikeri Sultan, eşinin evde oynamak için dergi ofisindeki orijinal oyunlardan istediğini söylediğinde, tartışma başka

bir boyut kazandı çünkü Sultan hanım kızımız, eşine, sadece o evde olmadığı zamanlarda oyun oynama izni vermişti. Sonuçta, yazı işlerinde oluşan fikir birliği, oyunların aşkı öldürmediği ama evliliğin oyun keyfini öldürdüğü yönünde oluştu. Hakkımızda hayırlısı... ■

NINTENDO Wİİ TÜRKİYE’DE

Nintendo’nun devrim yaratacak konsolu Türkiye’de

Wii ismi gün geçtikçe daha da popülerleşiyor. Çünkü bu isim oyun tarihinde devrim yaratmaya aday bir konsolun adı. Nintendo’nun 8 Aralık’ta piyasaya süreceği konsolun en büyük özelliği, oyuncunun tüm hareket, refleks ve mimiklerini oyuna yansıtabilmesi. Nintendo, alışlageldik oyun kontrollerinden uzak olan tarzıyla oyuncuyu oyunun içine dâhil ederek, hiç oyun deneyimi yaşamamış kişilerden profesyonel oyunculara kadar herkese farklı bir oyun dünyasının kapılarını açıyor. Kablosuz oyun kumandalarının yanında Wii Channels adındaki farklı eğlence kanallarıyla oyundan hava durumunu öğrenmeye ve alışverişe kadar birçok farklı seçenek kullanıcıya sunuluyor. Wii tüm GameCube oyunlarını da ça-

ııştırabilecek. Ayrıca üzerindeki Opera Browser sayesinde internette gezinmek

mümkün. Ürünün ülkemizdeki satış fiyatı ise 799 YTL. ■

SONY PS3

Sony grafik canavarı PS3
en sonunda çıktı !

Dünyadaki konsol pazarının güçlü oyuncularından Sony, beklenen gözdesi PS3'ü Kasım ayında Japonya ve Kuzey Amerika'da piyasaya sürdü. Güçlü bir işlemciye sahip olan PS3, evlerdeki eğlence merkezi olma özelliğini korumaya kararlı. 20 GB ve 60 GB sabit diskli iki farklı modelden birini satın aldığınızda, DVD yanında artık Blue-ray diskleri de PS3'ünüzde çalıştırabileceksiniz. İnternete bağlanmanıza, sohbet yapmanıza da imkân sağlayan PS3, PSP ile eşgüdümüne büyük önem veriyor. PSP ile kablosuz iletişim kurulabiliyor ve PS3 üzerinden PSP için yazılım ve oyun indirilebiliyor. Hatta oyunlarda her iki konsol da etkileşimli olarak kullanılabilir. Ürün, PS2 ve PSOne oyunlarını da destekliyor. Paket içinde gelen kablosuz kontrollerin hareket serbestliği, oyunlarla etkileşime geçmeye yarıyor. Maalesef tüm bunlar için Mart 2007'yi beklememiz gerekiyor. Çünkü konsol Avrupa ve Avustralya için Mart 2007'de satışa çıkacak. ■

Bilgi için: www.playstation.com

HERKESE^{YE} BİLGİSAYAR EĞİTİMİ

VIDEO KURS

WWW. 333 0 333 .COM

Bilmek Hükmetmektir!

Kitaplarla uğraşmayın! Artık, istediğiniz programı, dershaneye gitmeden, adım adım **uygulamalı** dersler yardımıyla, alışkın olduğunuz rahat ortamda öğrenebilirsiniz.

Her bir eğitim CD'si bilgisayar derhanelerince, 4 aya yayılarak verilen kurs içeriğine, uygun şekilde hazırlanmıştır. Kurs bittiğinde, sertifika düzeyinde eğitim alınmış olur..

Eğitim CD 'leri

- 1.) Bir kaç saatte Windows XP
- 2.) Büro Çalışanları için Temel Bilgisayar Eğitimi
- 3.) Flash MX sertifika Eğitimi
- 4.) Photoshop Sertifika Eğitimi
- 5.) Yedekleme Geri Yükleme
- 6.) Corel Draw Temel Eğitim
- 7.) TV - DVD- PC için Sanal Fotoğraf Albümü hazırlama

Kapıda ödemeli, adrese teslim, sadece 24.™ YTL
Acil Sipariş hattı (0212) 487 17 18

Silahlarının kenarındaki büyük vidalara aldanmayın. Tau bu paketin belki de en güçlü ırkı.

WARHAMMER 40.000: DAWN OF WAR – DARK CRUSADE

Yeni favoriniz Tau İmparatorluğu olacak

Warhammer 40:000, Winter Assault'tan sonra ikinci ek paketiyle yeniden karşımıza çıktı. Gerçi Company of Heroes'tan sonra hangi stratejiyi oynasak bize biraz hafif geliyor ama Dark Crusade o kadar iyi bir ek paket ki, övgüleri sonuna kadar hak ediyor.

Yeni bir savaş alanı

Bu defa savaşlarımız Kronos adlı bir gezegene taşınıyor. Kronos, Necron'un yeniden hayat bulduğu bir gezegen.

Gezegendeki isyankâr bir Imperial generalini dize getirmek üzere Space Marines birbiriyle çarpışırken, Necron'un ortaya çıktığını duyan ezeli Necron düşmanı Eldar gezegene iniyor. Gezenin asıl sahipleri Tau, gezegenlerini geri almak için en güçlü generalini görevlendiriyor. Nerede karışıklık orada ben diyen Chaos ve yağmayı gören Ork'lar da ortaya daliverince şenlik başlıyor! Saydığımız ırklardan Necron ve Tau yeni olanları. Ayrıca oyunun haritaları gerçek zamanlı olmasının yanında, oyunda çok büyük bir yenilik

olan strateji haritası yer alıyor. Yani tıpkı Total War serisinde olduğu gibi büyük bir haritadan sırayla ordumuzu yönlendiriyor ve savaşacağımızda gerçek zamanlı strateji tarzına geçiyoruz. Yalnız buradaki harita oldukça küçük. Yalnızca 24 bölgeden oluşan haritaya yedi düşman tıklınca, oyunun ilk on hamlesinde bir iki imparatorluğun saf dışı kalması engellenemiyor.

Oyunda bölge ele geçirmenin ödülü, her sıra döndüğünde o bölgeden belli bir puan almak oluyor. Bu puanları iki yerde kullanıyoruz. İlki ele geçirdiğiniz bölgelere savunma amaçlı birlik yağmada ve ikincisi ise şeref muhafızlarınızı eğitmede. Ayrıca kazandığınız her savaştan sonra kahramanınızı da eğitebiliyorsunuz. Şeref muhafızları her ele geçirdiğiniz bölgede size katılan özel birimler. Bu birimler kahramanınızdan daha güçsüz ama normal birliklerinizden daha güçlü. İşgal için bir haritaya ilk adım attığınızda bu muhafızlar da sizinle geliyor. Özellikle düşmanın ana üssünün bulunduğu bölgeler çok kuvvetli olduğundan, bu muhafızların sayısı ve gücü karşı tarafa bitirici darbeyi vurmada çok önemli oluyor. Oyunda bir bölgeye saldırmadan önce, o bölgenin özelliklerine bakabilirsiniz. Burada

İşte oyunun ana taktik haritası. O kadar sıkışık ki bir süre sonra burada çok az rakip kalacak.

Grey Nights oyuna katılan yeni bir birim. Ellerindeki silahlarla en iyi hangi işi yapıyorlar tahmin edin bakalım.

Tau saldırı kadar savunmada da; güçlü bir rakip.

savunma rakamına dikkat edin. Rakam ne kadar yüksekse o bölgeye ilk girdiğinizde o kadar zorlanırsınız. Çünkü düşman o bölgeye o kadar yerleşmiş demektir. Bu arada size ait bir bölgeyi savunurken gerçek zamanlı savaşa girmek zorunda değilsiniz. Sonucu diler-seniz otomatik olarak görebilirsiniz.

Önemli bir ipucu

Kardeş dergimiz Level'da geçen ay açıklanan bir ipucunu burada yineliyoruz. Bir bölgeyi ele geçirmek için karşı tarafın üssündeki ana binayı yok etmeniz yeterli. Fakat düşmanın ana binasını bulmuşsanız, yok etmeyip kontrol altında tutun. Önce tüm kaynakları ele geçirip kaynakların üstündeki binaları geliştirin ve mümkünse yanına birkaç koronak dakin. Ayrıca haritadaki kritik bölgeleri iyi belleyin ve mümkünse güçlendirin. Daha sonra düşmanın ana binasını yok edin. Sakın üssünüzdeki tüm binaları sonuna kadar güncellemeyi de unutmayın. Çünkü ele geçirdiğiniz bu bölgeyi savunmanız gerektiğinde savaş alanı son bıraktığınız şekilde başlıyor. Eğer bölgeyi söylediğim gibi bırakmışsanız rakip kahraman, muhafızlarıyla bölgeye girer girmez yerini tespit edip kafasına basabilirsiniz. Böylelikle ele geçirdiğiniz bölgelerin sizde kalması garanti olur ve kahramanınızı rahatça merkezden uzaklaştırabilirsiniz.

Oyuna yeni ırkların eklenmesi yeni birimlerin de eklenmesi anlamına geliyor. Genelde her orduda bulunan bir

birimin karşı tarafta başka bir karşılığı bulunsa da, nitelikleri farklı oluyor. Özellikle Tau ırkı, menzilli silahlarıyla diğer ırklara göre üstünlük sağlıyor. Hem mesafe hem de etki olarak diğer ırklara göre üstün olan bu ırkın, yakın dövüş için üretilebilecek bir birimi var ki, gerçekten etkili. Yaşam enerjileri az olmasına karşın gruplar halinde saldırıdıklarından düşmanı hızla tüketebilen bu birimin yanı sıra, görünmez savaşçılarıyla Tau daha başlarda büyük bir sorun olabiliyor. Space Marines'ten sonra en favori ırkınız Tau olabilir. Yalnızca enerjiye dayalı gelişimleri ve yavaş ama çok etkili birimleriyle Necron'lar biraz sinir bozucu. Ama tüm birimler, hele hele de kahramanları tam geliştirildiğinde çok yıkıcı saldırılar yapabiliyorlar.

Zor oyun.....

Bir ek paket nadiren bambaşka bir oyun haline gelebilir. Dark Crusade, Warhammer 40.000'e getirdiği yenilikler ve içerikle bunu başarmış görünüyor. Ana oyun haritası, sıralı oynanmasına karşın, darlığı ve bölgelerin farklı özellikleriyle çok dinamik. Her bölgedeki savaş neredeyse farklı bir strateji gerektiriyor. Yalnız oyun gerçekten zor. Baştan uyardı demeyin. Özellikle savunması yüksek ve düşmanın ana üssünün bulunduğu bölgelerde oldukça zorlanacaksınız. Siz daha ikinci binanızı kurarken düşman tanklarla saldırmaya başlarsa sakın şaşırmayın. Eğer Warhammer 40.000'i seviyorsanız

Winter Assault'tan sonra bu ek paketi de mutlaka kurun. Oyunu kurmak için Warhammer 40:000'i kurmanız gerekmiyor. Ama Warhammer'ın CD key'i soruluyor. O yüzden orijinal oyun elinizin altında bulunsa iyi olur. ■

Burak Akmenek, buraka@level.com.tr

Oyun tasarımcılar, sanki Predator filmi izleyip bu karakteri çizmişler.

Warhammered 40K: Dawn of War

Grafik	80
Ses	80
Oynanabilirlik	80
Çoklu oyuncu	80
Eğlence	80

CHIP PUANI

80

Son karar

Bir ek paket ancak bu kadar güzel olabilir.

Tür ► Strateji Dağıtım ► THQ Yapımcı ► Relic
Sistem gereksinimi ► 1,6 GHz işlemci, 512 MB bellek, 64 MB ekran kartı

Düzenli yollar askerlerinizin daha hızlı hareket edebilmesini sağlar.

Bunu görüntülemek için iyi bir ekran kartına sahip olmalısınız.

İtfaiye kurmayı unuttuysanız dua etmeye başlayın.

CAESAR IV

Caesar serisi ne kadar dört dörtlük olmuş?

Oyun dünyası bazı yönlerden film endüstrisine benziyor. Nasıl çok az film seri dördüncüsünde son nefesini vermeden hala övgü alabiliyorsa (Bk. Alien serisi) çok az oyun da övgüyü hak ediyor. Caesar IV ise ayakta kalabilmesine rağmen çok yüksek bir beklentiye girmeden, sevgilinizle beraber güzel bir film seyretmek adına bilete alabileceğiniz bir yapıma benziyor.

Yüzlerce yıl geçse de insanların ihtiyaçları değişmiyor

Sim City gibi oyunlar bizi hep aynı döngünün içine sokar. Yemek, giyinmek, barınmak gibi temel ihtiyaçlar ve lüks ihtiyaçların karşılanması için üretim gerekir. Üretim için kaynakların toplanıp üreticilere ulaştırılması ve üretilen malların satılarak tüccarlara gelir sağlaması şarttır. Gelir vergilendirilmeyince kutsal olmaz! Vergi toplanınca yöneticiye kaynak sağlanmış olur. İşte aynı düzen Caesar IV için de geçerli. Bir Roma valisi olarak bize verilen topraklarda önce küçük daha

sonra da orta ve büyük ölçekte şehirler oluşturmamız gerekiyor. Şehirleri kurmak için toprak bize bomboş olarak teslim ediliyor. Böylelikle sıfırdan bir şehir kurmaya başlıyoruz.

Önceki oyunlara göre bu defa Roma'nın kast sistemi oyunun içerisine yedirilmiş. En alt sınıf olan pleb'ler üretimde çalışıyor. Tüm ameliği ple-

b'ler yaparken, ticareti orta sınıf olan equite'ler gerçekleştiriyor. Satılan malların gelirleri, toprak sahipleri olan patrician'lara yani üst sınıfa gidiyor. Şehirlerinizde her sınıfa ihtiyacınız var. Çünkü pleb'ler çalışıyor, equite'ler satıyor ve patrician'lar vergilendiriliyor. Tek vergilendirilen sınıf patrician'lar olduğundan, varlıkları bü-

Tahmin edeceğiniz gibi, havuzlu ev bir Patrician'a aittir.

yük önem taşıyor.

Pleb'ler yalnızca yemeğe ve giyinmeye ihtiyaç duyarken, equite'ler temel ihtiyaçlar dışında şarap gibi nispeten lüks maddeleri de tüketiyor. Parician'lar ise tamamen lüks şeyler istiyor.

Şehir kurarken dikkat edilmesi gerekenler

Öncelikle sevgili işçileriniz (ya da köleleriniz) pleb'leri her üretim dalına doğru olarak dağıtarak, üretilen her malın ihtiyacı karşılayacak kadar üretilmesini sağlamalısınız.

Tıpkı vücuttaki kan dolaşımı gibi şehir içindeki mal dolaşımının da doğru olması gerekiyor. Bir yerde fazla mal olması tıkanmaya, az mal olması ise eksikliğe yol açıyor. Biraz iktisat dersi anlatır gibi görünse de, şehir yönetmek için ekonominin temellerini bilmeden oyunda ilerlemeniz çok mümkün değil. Oyunu rahatlatan bir etken ise şehrinizin işlemleri için gereken sınıfların inatla kaynakların dibinde bulunmaması. Eğer her sınıftan ye-

terli sayıda insan varsa bunlar otomatik olarak dağılıyor ve bir de onların yerleşimiyle uğraşmıyorsunuz. Fakat evlerin ve birbirini destekleyen üretim birimlerinin belli alanlar içinde olması şart. Yani ateşi söndürmesi için evin yakınına bir itfaiye binası yapmalısınız. Her binanın da hizmet edebileceği belli bir alan var. Oyundaki eksiklik ise binayı dikmeden önce bir daireyle belirtilen hizmet alanının nerelere kadar yettiğini görememeniz. Bunu ancak binayı kurduktan sonra görebiliyorsunuz. Onun için ilk başlarda yap-yık yöntemi uygulamanız gerekiyor. Ama bir yerden sonra göz kararı bina dikmeye alışıyorsunuz.

Gelelim bina kurmanın başka bir zorluğuna. Tüm binalarınızı diktiniz ve şehriniz çok büyüdü. Ama şehrinizi barbar saldırılarına karşı korumalısınız ve bunun için sur inşa etmeniz gerekiyor. Haydi, buyurun şenliğe. Surlar öyle kolayca dikilmiyor çünkü şehriniz çok büyük ve inatla bazı binalar yolunuzun üstüne çıkıyor. Üstelik su kanalları gibi yapılarla surlarınızı çakıştırmamalısınız. Şehrinizi yapa yıka uygun hale getirmeye çalışmak inanılmaz büyük bir işkence olabiliyor. Bu durumda en iyi çözüm barbarların geleceği yerlere kaleler dikip oradaki lejyonlarla akınları durdurmak.

Benim minik vatandaşlarım ve tanrıların gazabı

Oyun görsel olarak o kadar güzel ki, bilgisayarınız bunu size göstermeye kıyamayacak. Çünkü her özelliği açtığınızda, oyun en iyi bilgisayarda bile kasılıyor. Bir şehir yapma oyununda böyle bir kasılma akıl alacak gibi değil. Efektleri kapattığınızda ise oyunun

görsel büyüünden çok şey kaybediyorsunuz ama zorlanarak oynamak tansa efektleri kapatmayı tercih edeceksiniz. Daha sonra oturup vatandaşlarınızın neler yaptığını seyredebilirsiniz. Oyunda zaman zaman tanrılar az dua edildiğine kızıp size felaketler yollayacak. Yapacak bir şey yok. Aranızı düzeltinceye kadar vatandaşlarınızın kızardığını görebilirsiniz. Bu kadar zorlukla uğraşırken bir yandan da Roma sizden farklı mallar talep edecek. Roma'yı mutlu etmezseniz senaryoyu kaybedebilirsiniz. Tabii senatoya hediye göndermek bunu biraz geciktirecektir. Bu arada hemen belirtelim; oyun ara sıra çökebildiğinden sıklıkla oyunu kaydetmeniz yarar var.

Caesar IV, tüm teknik hatalarına ve mikro yönetim gerektiren zorluğuna rağmen, tatmin edici bir oyun. Her gün trafığe çıkıp "şurası şöyle yapılmalı, burası böyle olmalı" gibi şehri kurtardığımız sohbetleri bırakıp kendimizi bir şehir yöneticisi yerine koyduğumuzda işin neden kolay olmadığını bize anlatacak bir yapım. ■

Burak Akmenek, buraka@level.com.tr

Caesar IV

Grafik	80
Ses	70
Oynanabilirlik	70
Çoklu oyuncu	00
Eğlence	70

CHIP PUANI

74

Son karar

Keyfini tam olarak iyi bir bilgisayarla yaşayabileceğiniz iyi bir strateji.

Tür ► Strateji **Dağıtım** ► Vivendi Games **Yapımcı** ► Tilted Mill Entertainment **Sistem gereksinimi** ► 1,6 GHz işlemci, 512 GB bellek, 64 MB ekran kartı

NEED FOR SPEED CARBON

Efsane, kente geri döndü ama şehir onu kabul edecek mi?

Need for Speed serisi, Underground'la başlayan sokak yarışlarına başka bir oyunla devam ediyor. Artık alışlagelmiş biçimde yarışlara katılmak yerine senaryoyu takip eden oyun serisi, Carbon ile Most Wanted'in devamını gerçekleştirmiş. Most Wanted'in sonunda arabamıza atlayıp Rockport'tan kaçıyorduk. Carbon'un

başında ise Palmont City'ye varıyoruz. Yalnız peşimizde, artık bir ödül avcısı olan, Sgt. Cross var. Cross bizi yakalıyor ve arabamızı haşat ediyor. Fakat tam bu sırada eski dostumuz Darius imdadımıza yetişiyor. Darius'a borçlu olduğumuz için onun bize verdiği şans değerlendirerek sokak yarışlarına geri dönüyoruz. Bir süre sonra bu şehirde

de geçmişten kalma bir hikayemiz olduğunu öğreniyoruz.

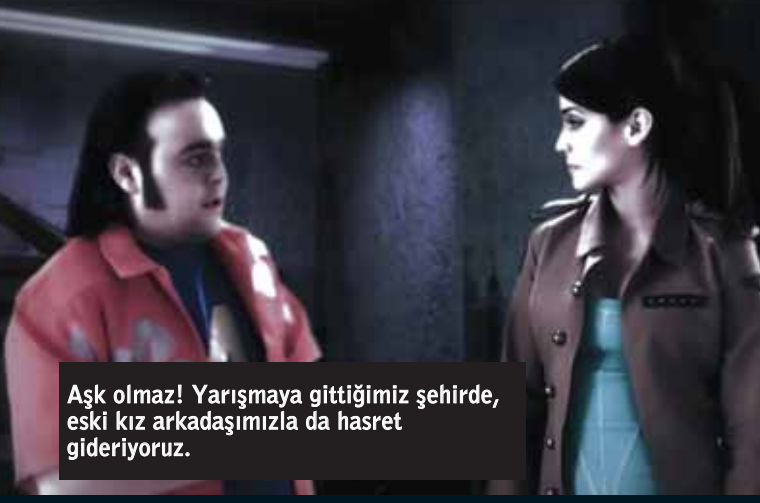
Yarışa girmeden önce silahınızı seçmeniz gerek

EA, oyunu biraz "meydan savaşları"na çevirmiş. Palmont City, çeşitli grupların egemenliğindeki bölgelere ayrılmış bir kent. Sizin amacınız ise tüm bölgeleri ele geçirerek şehrin hakimi olmak.

Oyuna ilk girdiğinizde sizden bir araba tipi seçmeniz isteniyor. Bu seçiminize göre başka araba tipleriyle karşılaşıyorsunuz. Tuner tipli arabalar Nissan Skyline, Subaru Impreza WRX, Toyota Supra gibi Japon arabalarından oluşuyor. Kontrolü kolay ve hızlı olan bu arabalar oldukça estetik. Muscle arabaları seçerseniz büyük Amerikan arabalarını seviyorsunuz demektir. Chrysler 300 gibi büyük kasalı bu arabalar, oldukça güçlü ve çabuk hızlanan araçlar. Ayrıca 70'lerin

Virajları içeriden almak hem bu tip kazaları önler hem de daha az yol kat ederek öne geçmenizi sağlar.

Aşk olmaz! Yarışmaya gittiğimiz şehirde, eski kız arkadaşımızla da hasret gideriyoruz.

klasik araçları da bu sınıf altında toplanmış. Fakat dönüşlerde kontrolleri zor. Son tip olan exotic'te ise Mercedes, Porsche, Lamborghini gibi klas seçenekler var. Ama bu araçları kullanmak ustalıklı istiyor.

Oyunda bir bölgeyi ele geçirmek için o bölgedeki yarışlardan en az ikisini kazanmalısınız. Yarışları ilk defa kazandığınızda, cebinize oldukça yüklü bir para giriyor. İkinci defa girdiğinizde ise çok düşük bir para kazanıyorsunuz. Düşük para kazanıyorsam yarışlara ikinci kez neden gireyim diye düşünebilirsiniz. Bu sorunun cevabı çok basit; mecburiyetten. Siz bölgeleri ele geçirdiğinizde o bölgenin eski sahibi olan çeteler veya başka gruplar bölgeyi geri almak için sizi yarışa zorlayacaklar. Siz de mecburen eski yarışları tekrarlayacaksınız. Bir grubun tüm bölgelerini ele geçirmeye kalktığınızda, son yarışta çete lideri size meydan okuyacak. Birebir kapışmak için şehir dışındaki vadi yarışına girmek zorunda kalacaksınız. Burada iki aşamalı bir yarış söz konusu. İlkinde rakibinize mümkün olduğu kadar yakın olmak ikincisinde ise onu kuyruğunuzdan uzaklaştırmak. Her iki yarışta da takip eden öndekini geçip 10 saniye önde kalırsa yarış bitişe varmadan kazanıyor. Pist oldukça virajlı bir dağ yolu. Yanlış bir harekette aşağıya uçabiliyorsunuz. Eğer aşağı uçarsanız yarış anında bitiyor. Bu durumda yarış ilk aşamaya dönüyor.

Pistlerde artık dostlarımız da var....

Yarışlarda size bir dost sürücü de eşlik ediyor. Oyunda ilerledikçe ekibinize katılan bu elemanlar üç tipe ayrılıyor. Hepsisi de siz istediğiniz zaman devreye giriyor. Eğer "aktive" etmezseniz, nor-

mal bir yarışçı gibi sizi takip ediyorlar. Blocker'lar sizin arkanızdan gelen herhangi bir aracı çarparak durduruyor. Drafter'lar önünüze geçerek hızınızı artırıyor. Scout'lar ise önden giderek kestirme yolları keşfediyor. Böyle okuyunca kulağa hoş gelmesine karşın oyun sırasında hepsi size köstek olabiliyor. Bir kaç kez blocker'ın yandaki arabaya çarpmak için direksiyon kırıp bize çarptığına şahit olduk. Ayrıca kestirmeleri bulmak için illaki bir scout'a ihtiyacınız yok. Gözünüzü biraz açarsanız bu yolları sizde bulabiliyorsunuz ya da önden giden bir başka araç kestirmeye sapıp, size yolu gösterebiliyor. Bu elemanların bir avantajı da, yarışlarda size fazladan para getirme gibi çeşitli bonuslara sahip olması. Onun dışında çok fazla işlevleri yok.

İş bulamazsanız bir oyunda rol alabilirsiniz

Oyunda hikaye ara demolarla anlatılıyor. Buradaki oyuncuların son derece yetenekli sanatçılar olduğunu söylemek zor. Yakışıklı ve güzel kızları toplayıp bir kaç mimik ve jestle film çekmişler gibi görünüyor. Fast and Furious tarzı filmleri beğenenlere hitap eden konuşmalarla atmosferi zenginleştirdikleri kesin. Yalnız bu demolardaki ışık kullanımı ve renkler sizi rahatsız edebilir.

Önceki oyunlarda olduğu gibi burada da çeşitli aksesuarlar ve ek parçalarla aracınızı zenginleştirebiliyorsunuz. Tabii ki aracınıza takabileceğiniz tüm yedek parçalar oyunun başında kullanıma açık değil. Ancak belli hedeflere erişince bunları kullanabiliyorsunuz. Aksesuar seçenekleri oldukça zengin ve eğlenceli. Arabanızın dış görünümünü değiştirip bir sanat harikasına çevirebilirsiniz. Ama zaten Porche gibi hızlı ve son dere-

ce sade estetiğe sahip bir arabayı ne kadar değiştirmek istersiniz o da sizin tercihinize kalmış.

NFS: Carbon, hız ihtiyacımızı sonuna kadar karşılıyor

Oyunda yarışlara girmeyerek, yalnızca şehirde dolaşip rastladığınız rakiplerle kapışabilirsiniz. Fakat asıl amacınız bölge ele geçirmek olduğundan ve siz ilerledikçe senaryo da ilerlediği için fazla ortalıkta dolaşacağınızı sanmıyoruz. Polis takip sahnelerinin de minimuma indirildiği oyun bu yüzden çabuk bitirilebiliyor. 10-15 saatte ana senaryoyu rahatlıkla tamamlayabilirsiniz. Oyunun sonuna doğru arada çete liderleriyle yaptığınız kapışmadan sonra tek tek yaptığınız yarışlardaki dengesizlik ise biraz canınızı sıkabilir. Yazı boyunca belirttiğimiz olumsuz noktalara rağmen, yarış dinamikleriyle Carbon'un sağlam bir oynanışa sahip olduğu ve eğlendirdiği şüphe götürmez bir gerçek. Sonuçta oyunun Need for Speed adını dimdik taşıyabildiğini söyleyebiliriz. ■

Burak Akmenek, buraka@level.com.tr

Need for Speed: Carbon

Grafik	70
Ses	80
Oynanabilirlik	80
Çoklu oyuncu	70
Eğlence	70

CHIP PUANI

77

Son karar

Eski oyuna bir kaç yenilik katarak yeniden piyasaya sürülmüş gibi görünse de hala eğlendirdiği kesin.

Tür ► Yarış **Dağıtım** ► EA **Yapımcı** ► EA

Sistem gereksinimi ► 2,0 GHz işlemci, 512 MB bellek, 64 MB ekran kartı

Faule bir saniye kala!
Sonrası sarı kart.

PRO EVOLUTION SOCCER 6

Uykusuz gecelere yeniden merhaba deyin.

Dünya üzerinde futbol oyunlarına meraklı olup da Pro Evolution Soccer'ı bilmeyen yoktur. Piyasaya çıkıp EA'in efsanevi FIFA'sını tahtından indirdiğinden bu yana, en tepede kalmayı beceren seri, en son sürümüyle de tacını koruyor.

En büyük özelliği gerçekçi oyun fizikleri olan Pro Evolution Soccer, yalnızca futbol oyunları oynamayı sevenleri değil, gerçekten sahaya çıkıp futbol oynayanları da kendine hayran bıraktı. Gerçekçi top sürüşü, gol atmak için tüm takımın beraberce taktik kullanarak defansı aşmak zorunda olması ve kendine has master league moduyla oyun meraklılarını uzun süre kendine bağladı.

Topu ayağından fazla açan topu kaptırır

Pro Evolution Soccer oynarken, top sürüşten pasa ve şuta kadar her şey tıpkı gerçek hayatta olduğu gibidir. Topu ayağından çok açarsanız kontrol edemezsiniz, eğer birisi ayağınıza kayarsa toparlanmadan önce biraz sendelersiniz, top size geldiğinde önce kontrol etmeniz gerekir, sonra sürmeye başlarsınız. Yeni oyun bu enfes fizik motoruna

dokunmuyor fakat oyuncu hareketlerini biraz yavaşlatıyor. Eski oyunları çok sık oynayanlar bunu hemen fark edecektir. Oyundaki ince ayarlardan ikincisi ise şut göstergesinin daha yavaş dolması. Bunun dışında oyun dinamiklerine hiç dokunulmamış. Ayrıca oyun Playstation 2 sürümünden PC'ye aktarıldığı için başlarda tuşları bulmakta da biraz zorlanabilirsiniz. Ama zamanla alışıyorsunuz.

Bir PES klasiği olan lisanssız takım bolluğu, bu oyunda da devam ediyor. Arsenal, Rangers, Manchester United, Galatasaray gibi takımlar dışında hepimizin bildiği takımlar farklı isimler altında önümüze çıkıyor. Örneğin Fenerbahçe'nin adı Constanti, Beşiktaşın ise FC Bosphorus. Kadrolara baktığımızda ise yine farklılıklar görüyoruz.

Oyunun ana damarı olan master league aynen yerini koruyor. Burada kendi tercihimize göre bir lig oluşturup uzun bir süre oynayabiliyor ve oyuncularımızı geliştirerek transfer döneminde yaptığımız girişimlerle takımımızı her sene daha da ileriye götürebiliyoruz. Zaten oyunda en çok bağımlılık yaratan yer burası.

Eğer gerçekten uğraşmak isterseniz Edit kısmından tüm takımlardaki oyuncuların, fiziki özelliklerini, stadyumlarını, forma numaralarını, ayakkabılarını güncelleyebilirsiniz. Hatta liglerde yapılan transferlerin aynısını yapıp güncel bir lig oluşturabilirsiniz.

Benzersiz atmosfer ve değişmeyen eğlence devam ediyor

Maçlara çıkarken, maç esnasında ve sonrasında görebileceğiniz animasyonlar, tekrar oynatımlar ve yorumlar, seyircilerin tepkileri ve ses efektleriyle PES 6 sizi oldukça havaya sokuyor. Futbolu sevmeyenleri bile ekrana bir iki dakika bakmaya zorlayan bu görsellik oyunu sevenleri büyülemeye zaten yetiyor. Tek kişilik maç dışında, özellikle çok oyunculu modda keyifli saatler geçireceğiniz tartışmasız. Yalnız alışınca kadar oyunun menüleri ve ayrıntıları arasında biraz zorlanabilirsiniz.

Serinin son oyunu futbol sevenlerin gözdesi olmaya devam edecek gibi görünüyor. ■

Burak Akmenek, buraka@level.com.tr

Pro Evolution Soccer 6

Grafik	80
Ses	80
Oynanabilirlik	80
Çoklu oyuncu	80
Eğlence	80

CHIP PUANI

80

Son karar

PES yine bildiğimiz PES.
Futbolu sevenler için tek adres.

Tür ► Spor Dağıtım ► Konami Yapımcı ► Konami
Sistem gereksinimi ► 1,5 GHz işlemci, 512 MB bellek, 64 MB ekran kartı

Dev ekran rekabeti: LCD, plazmaya karşı

Tüplü televizyonların hükmü sona eriyor. LCD ve Plazma teknolojileriyle TV dünyasının tahtına kurulmak için amansız bir mücadele veriyor.

Dünyayı ele geçirmek üzere verilen bir savaş bu. Yılda 200 milyon adet TV satışı, milyarlarca oturma odasını kapsayan bir çarpışma. Savaşta kimin kaybedeceği daha şimdiden belli: Tüplü televizyonlar. İnce ekranların düellodan galip çıkacağı su götürmez bir gerçek. Günümüzde, dünyada satılan her iki televizyondan biri LCD ya da Plazma teknoloji. Tüplü televizyonlar artık jübileye hazırlanıyor.

Tüplü televizyon üreticileri bu aygıtları yok pahasına ellerinden çıkarmak isteseler bile, hâlâ bu televizyonların montajı, nakliyesi ve dükkanlarda saklanması gibi giderler var. Tüplü televizyonların ağırlıkları ve hacimleri, hiç kimsenin ödemeye niyetli olmadığı bir maliyet artışına yol açıyor. Modası geçen cihaz stoklarının Çin ve Hindistan gibi ülkelerde eritilebileceği ümitleri bile artık sönmeye yüz tutuyor. Bu ülkelerde bile başka yerlerde modası geçmiş teknolojilere duyulan talep azalıyor.

İnce ekranlara geçişi hızlandıran diğer etken bir de gerek LCD gerekse Plazma fiyatlarında görülen ciddi düşüş. Aslında her iki teknolojinin de olgunluğa eriştiğini söylemek mümkün değil, zira fiyatları biteviye düşüyor. Üstelik görüntü kalitesi konusunda da kat etmeleri gereken uzun bir yol var.

Sektör liderinin de zayıf noktaları var

Belki inanması güç ama bundan daha sekiz yıl önce, LCD üreticileri 15 inçlik iki cam panel arasına sıvı kristal yerleştirebilmek için 24 saatlik bir üretim sürecine ihtiyaç duyuyorlardı. Daha büyük ebatlı ekranlar bile sıvı kristalin damla damla akıtıldığı, sonra camların birleştirildiği bir sistemle üretiliyordu. Ortaya çıkan ana cam, daha küçük boyutlu ekranlar oluşturmak üzere parçalara bölünüyordu.

Bu büyük boyutlu ana cam üretiminde devasa adımlar atıldı. Sharp'ın yeni fabrikasında 2,16 metreye 2,46 metre boyutlu ana camlar üretiliyor. Bu camlardan her biri 52 inçlik (132 cm) altı adet LCD TV yapmak mümkün oluyor. Ancak uzmanların tahmini, bu yöndeki gelişmenin bir sınırı olduğu yönünde. Cam paneller büyüdükçe fiyatları artacak; vakum odalarının ve kaplama sistemlerinin maliyetiyle zaten yüksek. LG, Philips, Samsung, AUO ve CMO gibi üreticiler daha uy-

gun maliyetli ürünlerin daha hızlı üretilmesine yatırım yapıyor.

Sharp da üretim aşamasında büyük yol alanlardan. En geniş camların üretildiği Kameyama 2 fabrikasındaki üretim hızı, eski Kameyama 1 fabrikasının iki yıl önceki hızının tam iki katı.

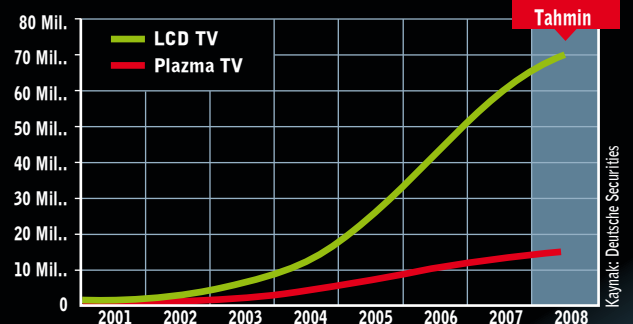
Yeni bileşenlerle daha ucuz ve iyi ürünler

LCD söz konusu olduğunda zaten çok yüksek olan malzeme maliyetinin azaltılması da bir zorunluluk. Bu yüzden, renk filtreleme sistemleri için kullanılan pahalı kaplama yöntemleri yerine, kısmen başarılı olduğu görülen mürekkep püskürtme yöntemine bir yöneliş var.

Bununla birlikte, görüntü kalitesi bakımından LCD'ler henüz imrenilecek noktada değil. Piyasada yaygınlığı artsa da, LCD'nin zaafı görüntülerin tüplü televizyonlarda olduğundan daha kötü görünmesine yol açıyor. Elbette bu sorunların üstesinden gelecek olan teknoloji hazır; hatta seri üretime girmesi an meselesi. Renkli görüntülerin iyileştirilmesi için arka aydınlatmadan başka konularda da yeni gelişmeler söz konusu. Örneğin, şimdiye kadar yaygın olarak kullanılan soğuk katot tüpleri (CCFL) yerine, ışık kaynağı olarak LED ve

İnce ekran TV'lerde patlama

Dünyada yeni televizyon satışı

OLED gibi ışık saçan bileşenlerin eklendiği sıcak katot tüpleri kullanılacak. Örneğin Sharp'ın aygıtlarında, CCFL tekniğinin zayıf olan kırmızı renkleri, LED'lerle telafi ediliyor.

Aydınlatma için LED'ler ve lazerler

Son zamanlarda neredeyse tüm kullanıcılar mevcut aydınlatma sistemlerini LED'lerle değiştirmeye başladılar. LED'ler hatırı sayılır ölçüde daha berrak renkler sağlıyor. Söz gelimi, koyu kırmızılar turuncuya değil de gerçekten kırmızıya benziyor. Şu anda piyasada LED arka aydınlatmasını kullanan sadece iki model var. Bunlardan biri, Sony'nin Japonya pazarında satışa çıkardığı astronomik fiyatlı televizyon, diğeri ise Samsung'un yeni LC-40 M9 1B modeli. Işık saçan diyotların fiyatları giderek düşüyor. Işık şiddetleri de arttıkça, üretimde daha az sayıda diyota ihtiyaç duyuluyor. Dahası, geçmişte bu ışıklardan en iyi şekilde yararlanmak için sayısız çalışma yapıldı. Insight Media adlı piyasa araştırma şirketinin araştırmacıları işte bu yüzden LED'lerin pek yakında, belki de 2007'de popülerleşeceğini öngörüyor. Ancak mükemmel görüntü kalitesi için firmaların keselerinin ağzını açmaları ve doğru yatırımlara yönelmeleri gerekecek.

LCD üreticilerinin birkaç cephede birden savaşması gere-

kiyor. LCD sahipleri başından beri bulanık görüntülerden ve ekranda hızlı görüntü değişimleri sırasında yaşanan "burn-in" etkisinden (görüntünün ekranda kalması) yakınıyorlar. Bu yüzden çoğu büyük üretici şu anda kontrol zamanını ikiye katlamak için çalışıyor. Ama bu, özellikle de tam HD çözünürlüğüne ihtiyaç duyuluyorsa hiç kolay değil (1.920 x 1.080 piksel). Bununla birlikte önümüzdeki iki yıl içinde 120 Hertz büyük ekran LCD'lerde standart ekran tazeleme hızı olacak. Bazı durumlarda kareler arasında siyah geçiş anları yaşansa da, nihayet hareketli görüntülerde tüplü televizyonlardaki kaliteye erişilecek.

Halledilmesi en zor meseleyse kontrastın düşüklüğü. Bir LCD ekran siyah gösterirken bile çok miktarda ışık saçar, çünkü ışığın yanlara diyagonal olarak yayılması tümüyle kontrol edilemiyor. Bu, LCD ekranlara yandan bakıldığında görüntü kalitesinin düşmesinde de yol açıyor. Yeni nesil LCD'lerin harika kontrast oranları yüzünden bu problemin hallolduğunu düşünebilirsiniz ama durum öyle değil. Kontrol edilebilir arka aydınlatması sayesinde, görüntüler karanlıkta arkadan uygulanan ışık miktarı da düşürülüyor. Ancak bu, sahneler eğer tümüyle karanlıkta işe yarıyor. Üreticiler bunun üstesinden gelecek farklı arayışlar içinde. Söz gelimi, en son ve en kökten çözüm Sharp'tan geldi. Karanlık sahnelerde mutlak siyah görüntüleniyor, hatta görüntünün ortasında pırlıl pırlıl bir dolunay varken bile. Sözü edilen kontrast 1:1.000.000. Ne var ki bu rakam bize epey abartılı geldi zira bu ölçümü yapabilecek aygıtlar mevcut değil. Sharp'ın bu rakama nasıl ulaştığı bilinmese de, bunun çift filtre katmanıyla gerçekleştirildiğini tahmin ediyoruz.

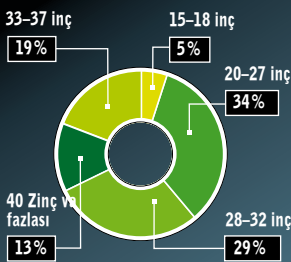
Plazmalar 50 inçten başlayacak

Bundan on yıl önce bir Plazma TV 35.000 Mark ediyordu. Günümüzdeyse 1.000 Euro civarına tüm teknoloji marketlerinde bulmak mümkün; üstelik kaliteleri daha da iyi. Bununla birlikte, plazma cephesinde LCD'nin soluğunu hissediyor. LCD'ler de 1 metre sınırını aştılar. Şu anda 37 inçlik Plazma TV üreten tek firma Panasonic. Diğer markalarda üretim 42 inçten başlıyor.

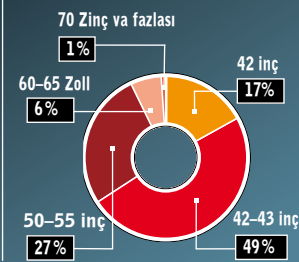
Firmalar şimdi de gözlerini 50 inçlik TV'lere çevirdiler. →

Tüplü televizyonun iki veliahdının da satışı artıyor ama LCD'ler önde. Satılan çoğu LCD'nin köşegen boyutu 20 ila 40 inç. Bunun üstündeki ebatlarda Plazma rakip tanımıyor.

LCD 2008: Küçük ve güzel

Plazma 2008: Artısı büyük boyutu

Kaynak: Sophos

“LCD teknolojisi hiç şüphesiz 21. yüzyılın dominant ekran teknoloji- si olacak.”

Sharp Başkanı Katsuhiko Machida

“Müşteriler plazmayı tercih ediyorlar, özellikle de her iki teknolojiyi görmüşlerse.”

Panasonic AV müdürü Masaaki Fujita

Bu sınıfta rekabet hâlâ zayıf, fiyatlarsa kararlı.

Şu anda çok sayıda büyük ekran LCD üreticisi olsa da, plazma üreticilerinin sayısı azaldı. Mitsubishi, NEC, AUO ve CPT bu sektörden elini çekince geriye Japonya'dan Hitachi ve Pioneer, Kore'den LG ve Samsung kaldı. LCD'lerin üretimi birçok açıdan yarı iletken üretimine aynı; oysa plazma üretimi yüksek ısı, pahalı bileşenler ve yüksek voltaj gerektiriyor.

Gerek Panasonic gerekse Kore firmaları hemen her yıl yeni fabrikalar açıyor. Bu yüzden de sektör lideri değişip duruyor. Ama Hitachi ve Pioneer da cesaret alıp daha yüksek kapasiteli üretim için yatırıma başladı.

Artılar / Eksiler

	LCD	Plazma
Artılar	- Daha iyi çözünürlük - Düşük güç tüketimi - Düşük ısı yayımı	- Daha geniş renk yelpazesi - Daha geniş izleme açısı - Yüksek kontrast
Eksiler	- Renkler kısmen doğal değil - Hareketler bulanık - Kontrast zayıf	- Düşük çözünürlük - Aydınlık odalarda kötü görüntü - Ağır - Yüksek güç tüketimi

LCD ve plazmaya alternatifler

	SED	OLED	RPTV
Teknoloji	Her piksel için fosforları uyaran katot ışın tabancası.	TFT devresi üzerinde ışık yayan organik madde.	Arkadan yansıtmalı TV.
Geliştiren	Toshiba, Canon	Epson, LG-Philips, Samsung, Sony	Epson, TI, Sony, JVC
Durum	2007 sonunda üretim başlayacak. 2008 ortasında yeni ürünler çıkacak.	Cep telefonlarında ve MP3 çalarlarda küçük boyutlu olanları zaten kullanılıyor.	Amerikan pazarında çok miktarda var. Daha az yer gerektiren teknolojiler geliştirme aşamasında.
Artılar	Çok iyi kontrast, doğal renkler, hareketli görüntülerde başarılı.	Ekonomik üretim, hareketli görüntülerde başarılı, çok hafif.	Büyük ekran boyutlarında bile çok ekonomik üretim.
Eksiler	Uygun maliyetli, üretim henüz mümkün değil.	Işık veren malzemenin ömrü TV için çok kısa.	Ekran henüz düz değil. Lambalar ısınıyor. Gerçekçi olmayan renkler.
Yorum	Daha çok yüksek kaliteli TV setleri için uygun. Çok az parçası var.	Basit tasarımı sayesinde muhtemelen LCD'nin halefi.	LED, lazer ve diskler gibi, potansiyeli geniş.

Geçtiğimiz yıllara kıyasla üretim süreci hatırı sayılır ölçüde geliştirildi. Artık cam bileşenlerin pişirilmesi için eskisi gibi 800 derece değil, 400 derece yetiyor. Özel kaplamalar sayesinde ekranın önündeki pahalı filtreler gerek kalmıyor. Hatta yüksek voltajla çalışan elektronik bileşenler bile daha ucuz. Bu yüzden tüm bir görüntü tek taramada oluşturulabiliyor.

Yine de hâlâ ilgi bekleyen birkaç mesele var. Bir Plazma ekran doldurulmuş hücrelerle çalıştığından, pikselle- rin daha da küçültülmesi zor gözüküyor. Bu başarılı olsa bile, parlaklık oranında ciddi bir düşüşü beraberinde getiriyor. Plazmalarda gelişmenin anahtarı aynı.

Verimliliğin artışı, watt başına düşen lümen değeri belirliyor. Bu da daha yüksek çalışma basıncıyla, farklı karışımlarla, hızlandırılmış tepki ve optimize odacık yapısıyla sağlanabiliyor. Şu anda watt başına 2,2 lümen elde edile- bilmiş durumda. Bir sonraki hedef 3,5. Hatta gelecekte 5 lm/W değeri bile mümkün.

Tam HD için daha fazla ışık gerek

Bu sayede harika şeyler başarmak, mesela daha yüksek piksel sayısı elde etmek mümkün olabilir. Aynı ekran boyutunda, tam HD ekranların çözünürlüğü %20 daha düşük. Örneğin Pioneer'ın 50 inçlik ya da Panasonic'in 65 inçlik modelinde. Boyutlar küçüldükçe kayıplar daha da artıyor. Bu yüzden ço- ğu üretici tam HD çözünürlüğünü sadece 50 inç ve üstü mo- dellerde veriyor. Ama verimlilik başka amaçlarla da kullanı- labiliyor: Söz gelimi, Samsung'un yüzeyinde koyu renkli filt- re olan modelleri, iyi aydınlatılmış odalarda harika görünüy- or. Bunu sağlamak için panelin kendisi daha parlak olmak zorunda. Bugüne kadar, showroom'ların neon ışığında hep LCD'ler daha iyi görünürdü.

Önümüzdeki yıllar için öncelikli hedef maliyeti düşür- mek. Büyük ekranların sayısında ancak bundan sonra artış yaşanabilir. Panasonic gibi üreticiler, endüstrilemiş toplum- larda alışıldık 28-32 inç arasının değil de 40-50 inçlik ekran- ların, hatta daha büyüklerinin yayılacağını söylüyor.

Silahlanma yarışının sonu gelmiyor

Aslında LCD ve Plazma beraberce geçinip gidebilir. Hiçbir teknoloji bir diğerrinin yerini alamayacak (en azından bir metreyi aşan köşegen boyutunda). Bunun altındaki boyut- larda LCD rakip tanımıyor. LCD ve Plazma'nın da alternatif- leri var (soldaki kutu) ama bu iki rakibin karşısına çıkıp meydan okuyacak olgunluğa henüz erişemediler. ■

UvL / Barış Alkim, balkim@chip.com.tr

BAĞLANTILAR

www.insightmedia.info: Görüntüleme endüstrisi hakkında bilgi
www.displaybank.com: Düz ekran TV'ler için fiyat araştırması

Yayın Koordinatörü	Mahmut Karşıoğlu, mkars@chip.com.tr
Genel Yayın Yönetmeni	Ufuk Yamankılıçoğlu, uyaman@chip.com.tr
Yazı İşleri Şefi	Şahin Ekşioğlu, esahin@chip.com.tr
Haber Müdürü	Cem Şancı, cemsanci@chip.com.tr
Yazı İşleri	Ozan Ali Dönmez, ozand@chip.com.tr Garı Antikacıoğlu, agaro@chip.com.tr
CHIP Test Merkezi	Ecevit Bıktım (Koordinatör), ecevitb@chip.com.tr A. Yavuz Şahin, yavuz@chip.com.tr Aytun Çelebi, ayturn@chip.com.tr
CHIP DVD/CD	Korcan Meydan, korcan@chip.com.tr
Redaksiyon	Berk Ergin, berk@chip.com.tr
Online Projeler	Selçuk İslamoğlu, sislamoglu@chip.com.tr
Katkıda Bulunanlar	Barış Alkım, Mete Pinar, Savaş Murat Alkım, Hakkı Alkan, Sultan Yanmaz, Nazan Öztaykutlu, Markus Hermannsdorfer (MH), Dominik Grau (DG), Andreas Hentschel(AH), Niels Held (NH), Manfred Flohr(MF), Julian Bühler (JB), V. Pletzer VP), F. von Keudell (FK), Nicole Ott (NO), Thomas Littschwager(TL), Martin Jäger(MJ)
Görsel Yönetmen	Fatoş Teymur, fatos@chip.com.tr
Grafik Asistanı	Zeynep Bilmaz, zeynep@chip.com.tr
Genel Müdür	Gökhan Sungurtekin
Genel Müdür Yardımcısı	Beste Özerdem
Finans Müdürü	Aylin Tuncel
Pazarlama Müdürü	Özlem Cenker
Halkla İlişkiler Müdürü	Ayten Çar
İş Geliştirme Müdürü	Umut Kavurmacı
Abone Satış Müdürü	Asu Bozyayla
Abone Servisi	Ebru Cinek, Ayşe Yılmaz, Fatime Hanlı Şahin
Dağıtım Müdürü	Cem Cenker
Dağıtım Asistanı	Mehmet Çil
Üretim Koordinatörü	Turgay Tekatan
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü	Ufuk Yamankılıçoğlu (CHIP), uyaman@chip.com.tr Cem Sinanoğlu (CHIP Compact) cemsin@chip.com.tr
VOGEL BURDA MEDYA	YAYIMCILIK ve TİCARET A.Ş. adına sahibi Gökhan Sungurtekin
VOGEL MEDYA YAYIMCILIK REKLAM GRUBU	
Satış Müdürü	Güler Okumuş, oguler@vogel.com.tr
CHIP Reklam Müdürü	Yeliz Koyun, kyeliz@vogel.com.tr
Reklam Grubu	Zuhal Söylemez, zuhal@vogel.com.tr Özden Aliyagıç, ozdena@vogel.com.tr Gonca Arat, goncaarat@vogel.com.tr Şule Çeliköz Koç, sulec@vogel.com.tr
Reklam Trafikeri	Aynur Kına, aynur@vogel.com.tr
Renk Ayrımı- Film ve Baskı	OHAN MATBAACILIK Hadımköy Yolu, Çakmaklı Mah., San Bir Bulvarı, 4.Bölge, 9.Cadde No:143 Çakmaklı-Büyükçekmece- İstanbul Tel: 0212 886 70 70 (pbx)
Dağıtım	DPP A.Ş.
Yönetim Yeri Adresi	VOGEL BURDA MEDYA YAYIMCILIK ve TİCARET A.Ş.: Vefa Bayırı Sok. Gayrettepe İş Merkezi No:6 B Blok 34349 Gayrettepe/İstanbul Telefon: (212) 217 93 71, Faks: (212) 217 95 32 Abone Faks: (212) 217 94 23 Abone web: http://abone.vogel.com.tr Yaygın, sürekli, aylık
Yayın Türü	MSN MEDYA PAZARLAMA A.Ş.
Sektör Dışı Rek. Satış ve Paz.	Zeynep Aşıklar
Rek. Grup Başkan Yardımcısı	Burak Şengül
Grup Koordinatörü	Burak Şengül
Reklam Koordinasyon	Zeynep Kantarcı
Pazarlama Koordinatörü	Caner Çelik
Rezervasyon Yetkilisi	Meliha Arni Sözen Cd. No:17 B Blok Kat:3 M.köy/İSTANBUL 0212 267 33 33 0212 267 33 22

REKLAM İNDEKSİ

AIRTIES	33	HESMAK	157
AJANS PRESS	213	HITACHI	89
AKBANK	25	HIZLİSİSTEM	18,19,99
AMD	93	INDEX	29.183
APACHE	147	KINGSTON	47
ARMADA	69	KONT	23,27,35,41,65,
ASNET	151	KOYUNCU	7,11,15,17
ASUS	91	LEXMARK	137
AVITEC	101,201,205	LOGITECH	67
BILKOM	179	LOGOSOFT	105
BİLGE ADAM	73	MARKET	
BİMEKS	61		228,229,230,231,232,233,234,235
BROADBAND	127	MASCOM	155
BROTHER	113	MAVİ BİLGİSAYAR	197
BSA	181	MINTON	Ö.K.İÇİ
COMINIC	211	MSI	117
COMPEX	177	MULTİMEDYA	54,55,187
CREATIVE	161	NOKIA	87
ÇÖZÜM	53	OKEY	129
DATA TEKNİK	135.141	PENTA	175
DPP	207	PHILIPS	13,37,111,A.KAPAK,
EDUTIME	199	PQI	75
ENDEKS	71.81	PROBERA	49
EUROSOFT	167	RITEK	115
EVREN ELEKTRONİK	63	SNC	195
FOXCONN	21	TRAKTOR	95
GEEK	131	TURANLI	169.171
GENIUS	133	UFOTEK	43.139
GIGABYTE	145	VIDEO KURS	209
GOLD	51,59,107	WEBLEBİ	163
GOLD MASTER	83.85	WRANGLER	79
GOLDAŞ	191.193	XEROX	143
HEPSİ BURADA	242,A.K.İÇİ	YAPI KREDİ	97

GELECEK SAYI

Veri karmaşasına son!

PC, dizüstü, sabit disk, PDA, USB bellek, cep telefonu için ayrı ayrı dosyalara, e-postalara, sık kullanılanlara ve adreslere son! CHIP, tüm bu cihazlarda en güncel verilere nasıl sahip olabileceğinizi açıklıyor.

Test & Teknoloji

150 dolar'lık dizüstü

Bilim adamları ve endüstri, üçüncü dünyayı keşfediyor. Çocuklar ucuz dizüstülere sahip olacak ve teknoloji sağlık hizmetlerini geliştirecek.

Pratik

Mükemmel multimedia ağı

Oturma odanızda film seyre-din, mutfakta MP3 dinleyin, misafir odasında resimler görüntüleyin. Üstelik bunları kablosuz olarak gerçekleştirin.

DİĞERLERİ

► Yeni Firefox

Yeni web tarayıcısını daha verimli ve güvenli kullanın.

► Ucuz telefon görüşmeleri

Yeni iletişim araçlarıyla daha ucuza tüm dünyayla konuşun.

► Kablosuz özgürlük

Yeni kablosuz klavye-fare setleri karşılaştırmalı testte.

► Bilmediğiniz güvenlik açıkları

Hacker'ların gizli saldırı teknikleri ve korunma yolları.

CHIP, gelecek sayının içeriğinde güncel gelişmelerden kaynaklanan değişiklikler yapabilir.